

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

این در شاهوار اشعار ابدار انجمنی دایم شاه طغر و بلوی آسنی

از استادام عاقل محمد عبد السمیع و صاحب میر و میر صاحب حلقه صاحب مستور

طبع و نشر در کتب خانۀ مطبوعه

— جانا

تو او سکا کا تھما پائوں باہ کا مل ہوئی
تو اپنی تیغ پر چڑھ کر وہ قاتل ہو کر گیا
اگر کوئی ترس خسا کا مل ہو کر گیا
تو بچہ ساری کتا میں ایک بیجا مل ہو کر گیا
تو چون تو نید معلوم ہل ہیل مل ہو کر گیا
میں کو خرم انو آپ کھال مل ہو کر گیا

در فوجِ جهان گری کوئی شاغل ہو کر کی جاتا

کوئی اور اس کو سوا تیرے بھیایا ہوگا
سنگ درجہم کو ان کو سے لکھایا ہوگا
دلین جس شخص کو تو اس کے سمایا ہوگا
مہر نور نے بھی اس شخص نہ دکھایا ہوگا
درد دل آب کو عاشق فرستایا ہوگا
تیج ابرو کو جو کھینچی تو ڈرایا ہوگا

بھیٹا تو نہیں ہوئے ہیں طفقہ وہ برسہم
زلزل کو ہاتھ کہیں تو نے لگایا ہو گا

[illegible]

در پیر اوس پرده نشین از آید و دست از کار
 بجا گذارد و بی گریبان که بر او میسازند
 خاد وادی چون خون می آید و پای
 دست بین می آید و بی گریبان که بر او میسازند
 پیغنیب که بر او میسازند

نہ ہوس سیرچن کی نہ گل تری ہوا
کیا کہنا آکے صبا کہ جو مانہ جیاب
تیرے عاشق کو تری تیج او او ہو تو
زادہ آجکے مبارک ہو ہو آجکے جنت
خانہ چشمین اک خطہ نہ ٹھہرا تو
سنبستان کین شام ہو در شگفتان
دل کو راحت ہو لی کہ فرہ آشوب
جھوٹی آئی ہو کیشیل سیرست گھسا

کیا خبر تھی یہ کہ ہو دیکھ کر چھپ جائیگا
یا عین وصل میں آج چشم چھپ جائیگا
ان نظر بازو نے دل بیکر کہ چھپ جائیگا
دیکھ ہوتے ہستے ہی تو اسی شر چھپ جائیگا
زیر نینب کہا ترا دل غجر چھپ جائیگا
ورنہ زیر خاک عجب دینہر چھپ جائیگا

نہ ہوس سیرچن کی نہ گل تری ہوا
کیا کہنا آکے صبا کہ جو مانہ جیاب
تیرے عاشق کو تری تیج او او ہو تو
زادہ آجکے مبارک ہو ہو آجکے جنت
خانہ چشمین اک خطہ نہ ٹھہرا تو
سنبستان کین شام ہو در شگفتان
دل کو راحت ہو لی کہ فرہ آشوب
جھوٹی آئی ہو کیشیل سیرست گھسا

عشق ہوش میں طغیانی ہو گیا میں شب کو جواہ
دو دہل کا سبکے اک با دل فر چھپ جائیگا

نہ ہوس سیرچن کی نہ گل تری ہوا
کیا کہنا آکے صبا کہ جو مانہ جیاب
تیرے عاشق کو تری تیج او او ہو تو
زادہ آجکے مبارک ہو ہو آجکے جنت
خانہ چشمین اک خطہ نہ ٹھہرا تو
سنبستان کین شام ہو در شگفتان
دل کو راحت ہو لی کہ فرہ آشوب
جھوٹی آئی ہو کیشیل سیرست گھسا

سیر عاشق میں ہو اوس سروش کی ہوا
ہو گئی جان تری عاشق مضطر کی ہوا
اسی سنگار لگے او سکونہ خنجر کی ہوا
ہم سلامت ہیں او کو جو دلبر کی ہوا
لگ گئی جیسے کہ اس طفل کو با سیر کی ہوا
لیکے خوشبو ترے کیسوی معنیر کی ہوا
ہے علاج خفقان بال کو تری ہوا
ساتیا آج تو ہو شیدہ دسا غری ہو

نہ ہوس سیرچن کی نہ گل تری ہوا
کیا کہنا آکے صبا کہ جو مانہ جیاب
تیرے عاشق کو تری تیج او او ہو تو
زادہ آجکے مبارک ہو ہو آجکے جنت
خانہ چشمین اک خطہ نہ ٹھہرا تو
سنبستان کین شام ہو در شگفتان
دل کو راحت ہو لی کہ فرہ آشوب
جھوٹی آئی ہو کیشیل سیرست گھسا

داغ سوزان کو بجیا دے نہ دم سر و طغ

نہ ہوس سیرچن کی نہ گل تری ہوا
کیا کہنا آکے صبا کہ جو مانہ جیاب
تیرے عاشق کو تری تیج او او ہو تو
زادہ آجکے مبارک ہو ہو آجکے جنت
خانہ چشمین اک خطہ نہ ٹھہرا تو
سنبستان کین شام ہو در شگفتان
دل کو راحت ہو لی کہ فرہ آشوب
جھوٹی آئی ہو کیشیل سیرست گھسا

سو دین کیا کہ مری یا نوگو بجی زمین	سو دین کیا کہ مری یا نوگو بجی زمین
میں وہ جنوں ہوں کہ زند نہیں لگتا	میں وہ جنوں ہوں کہ زند نہیں لگتا
دل زار تو سویا کیا آرام سو رات	دل زار تو سویا کیا آرام سو رات
مجھے پل بھر بھی دل زار تو سونے نیا	مجھے پل بھر بھی دل زار تو سونے نیا

ایس غم رخ و قلب میرے ہوئے دشمن بھان	ایس غم رخ و قلب میرے ہوئے دشمن بھان
ای طرف شب بھینج و چارے سونے نیا	ای طرف شب بھینج و چارے سونے نیا

نہ درویش کا خرقہ جاہ و تاج شہا ہانا	نہ درویش کا خرقہ جاہ و تاج شہا ہانا
کتا بونہیں ہر اکٹھا ہے لکھ لکھ و دھیر	کتا بونہیں ہر اکٹھا ہے لکھ لکھ و دھیر
غنیمت جان جو دم گذر و کیفیت کا شین	غنیمت جان جو دم گذر و کیفیت کا شین
نہ کیا وہ کہیں جلوہ بڑھ گیا خانہ کین	نہ کیا وہ کہیں جلوہ بڑھ گیا خانہ کین
کچھ ایسا ہو کہ جس سے نہ مل مقصود کو پہونچ	کچھ ایسا ہو کہ جس سے نہ مل مقصود کو پہونچ
یہ ساری کی مرد و شیر ہو نفس کے اندر	یہ ساری کی مرد و شیر ہو نفس کے اندر
مجھے تو ہوش کے اتار نہ نہیں تجھ یو نا	مجھے تو ہوش کے اتار نہ نہیں تجھ یو نا
ہمارے دل پر کش کا لچر ہے تیرا فرمانا	ہمارے دل پر کش کا لچر ہے تیرا فرمانا
دیے جا ساقی سپان شکن بھر بھر کویا	دیے جا ساقی سپان شکن بھر بھر کویا
بست سجین ہر مارا بہت دغور دھانا	بست سجین ہر مارا بہت دغور دھانا
طریق پار سائی ہو وے یا ہو راہ نا	طریق پار سائی ہو وے یا ہو راہ نا
اسی تک آنا جانا ہو نہ بھرتا نہ پھرتا	اسی تک آنا جانا ہو نہ بھرتا نہ پھرتا

ظفر وہ زرا بد بیدار کی ہو حق سو بہتر ہے	ظفر وہ زرا بد بیدار کی ہو حق سو بہتر ہے
کر کے گر زند و دہر دل سے ما ہو وے ستانا	کر کے گر زند و دہر دل سے ما ہو وے ستانا

مری کہ بندگی مستبک و نظر من در جال	مری کہ بندگی مستبک و نظر من در جال
مدم مل ایو بہت عتوہ گزشتی کی بھی	مدم مل ایو بہت عتوہ گزشتی کی بھی
کونوں تصور بار کو کونوں کیوں خضر مجھ	کونوں تصور بار کو کونوں کیوں خضر مجھ
کئی اکھ تو نہ خبر رہی کہ وہ خواجہ کزیا	کئی اکھ تو نہ خبر رہی کہ وہ خواجہ کزیا
خیم تیغ تیرا جو سامنے نظر آیا بل	خیم تیغ تیرا جو سامنے نظر آیا بل
کہ یہی تو دشت فرامین مجر رہا وصال	کہ یہی تو دشت فرامین مجر رہا وصال

Handwritten marginal notes in Urdu script, including phrases like "وہ جو رہا ہے", "بہت بڑھ گیا", "کونوں کیوں", "کئی اکھ تو نہ خبر رہی", "خیم تیغ تیرا جو سامنے نظر آیا", "کہ یہی تو دشت فرامین مجر رہا", "مری کہ بندگی مستبک", "مدم مل ایو بہت عتوہ", "کونوں تصور بار کو کونوں کیوں", "کئی اکھ تو نہ خبر رہی کہ وہ خواجہ کزیا", "خیم تیغ تیرا جو سامنے نظر آیا بل", "کہ یہی تو دشت فرامین مجر رہا وصال".

خاطر آدمی او سکون بانیست گاه و بگاه کسی صاحب نعم و کلام
جسے عیش میں باد خدا نہ رہی جسے طیش میں خون خدا نہ رہا

خدا آج کمان بٹھا کر دوا دے کر چکر
نہاں دیکھنا کیا دور تا دور شک کمان
لکھا قسمت کا اپنی کیا دم نہی اٹھوین
جو سر دلائی اپنی او کس کتا ہوں کو تو دین
مست جیتو جی کی ہو وگرنہ بدمست
کوئی آرام نہ کوئی کر زمین پر نہ چھنے پا

جنون اسطاعت دی کشور و جہاں جہنم کو
بکولے کا ہو چکر او سکے جو سر کا طالع چکر

وہ بیاں لیکھ کر تری چشم سیاہ کا
خورشید آسمان چارم پیر کمان
کشت ہو آنسو فکری جو م سیاہ غم
تیکے کچھ گادیشیوں کی طرح زحما
کس مہوش نہ چہرے سے برق اویجا
کرتا ہر جگہ ساتھ فلک سج او آریان

اسو جانا چھوڑ دے پھر رک گاہ کا
شعلہ کوئی بلند ہو اسیری آہ کا
نا زمین نشان ہو یوں سیاہ کا
دیکھے گا اگر شمشیر اوس آہو نگاہ کا
سنگھ ہو گیا سفید فلک پر عوامہ کا
دیتا ہو او سکے عشق کی رنج کلاہ کا

خدا آج کمان بٹھا کر دوا دے کر چکر
نہاں دیکھنا کیا دور تا دور شک کمان
لکھا قسمت کا اپنی کیا دم نہی اٹھوین
جو سر دلائی اپنی او کس کتا ہوں کو تو دین
مست جیتو جی کی ہو وگرنہ بدمست
کوئی آرام نہ کوئی کر زمین پر نہ چھنے پا

جنون اسطاعت دی کشور و جہاں جہنم کو
بکولے کا ہو چکر او سکے جو سر کا طالع چکر

وہ بیاں لیکھ کر تری چشم سیاہ کا
خورشید آسمان چارم پیر کمان
کشت ہو آنسو فکری جو م سیاہ غم
تیکے کچھ گادیشیوں کی طرح زحما
کس مہوش نہ چہرے سے برق اویجا
کرتا ہر جگہ ساتھ فلک سج او آریان

خدا آج کمان بٹھا کر دوا دے کر چکر
نہاں دیکھنا کیا دور تا دور شک کمان
لکھا قسمت کا اپنی کیا دم نہی اٹھوین
جو سر دلائی اپنی او کس کتا ہوں کو تو دین
مست جیتو جی کی ہو وگرنہ بدمست
کوئی آرام نہ کوئی کر زمین پر نہ چھنے پا

خدا آج کمان بٹھا کر دوا دے کر چکر
نہاں دیکھنا کیا دور تا دور شک کمان
لکھا قسمت کا اپنی کیا دم نہی اٹھوین
جو سر دلائی اپنی او کس کتا ہوں کو تو دین
مست جیتو جی کی ہو وگرنہ بدمست
کوئی آرام نہ کوئی کر زمین پر نہ چھنے پا

Handwritten text in the top margin, likely a title or introductory verse, written in a cursive script.

فراخ بود که این احوال دل سے اپنا تو ایک قہر سے کیا ہو دیگا گناہ اپنا	
ہمیں کیا کام ہوا نام نہاں کیا پھر قسم سزا کا نام نہاں کیا تجربہ سے قاصدہ چو نہاں کیا یہ تو بندہ بدنام تمہارا کیا کیوں جی تم نہاں کیا کام نہاں کیا ذکر یارن جبکہ ہر شام تمہارا کیا	دارا عاشق کو تو کیا کام نہاں کیا روشن سبکست گل سیر کو نہاں کیا سارنہ نہاں کیا گل سیر نہاں کیا وہ کہ ہم جانتے تھے مرگاتھا نہاں کیا حد شوقی کو کہ دل کو نہاں کیا نہاں کیا چہرہ شہو کہان کی زلف علی نہاں کیا
پختہ پایا نہ ذرا عطر محبت میں اوستے یہ خیال اوی ظفر شام تمہارا کیا	
دنیا یہ کیا بچل بچل بچل جگو سوسے سزا شکر کنج سے چلا دورہ اڑا کر بان لشنہ بچ سے چلا جیسے کوئی چور کو ہوتا بچ سے چلا ہم پر ہمارے دو دو پر بچ سے چلا	قارون اوتھا کہ سریشا بچ سے چلا منست تھی بوسہ لب شیرین کو دل اچلا ساتی سنبھالنا بچ جلدی بچ سے چلا دورہ اڑا کر ہاتھ جھاتی بچ سے چلا چوسکر کا لطف تیرے کہ بوقت بوسہ بچ سے چلا
چندم ظفر سے بچل غل باجہ سے رحتی آنکھیں پر رکھ ہر ایک سخن سے بچلا	

Extensive handwritten text in the right margin, continuing the narrative or providing commentary on the main text.

Handwritten text in the bottom margin, likely a concluding verse or signature.

شم خدای شسته فاصدا که یہ مقام
او کلا کون تم تیر کو دل سے
صدہ امین یہ کینو کی غنیر گل سے
میشہ کرتے رہے غیر کی طواری
بہر کو چشم اجل میں بھی یکساں

کہا ہمارے دیوانے جی ہو کہا
نہ آفرین بھی تو دل ہی تو کہا
لوگوں کو دیکھ کر تیری سبکی ہو کہا
کبھی تیرا لاکر خوشی ہو کہا
تھکا رہے تھے گریہ سیاسی ہو کہا

ظہر وہ دشمن جان ہوا سے بچا دوست
ترسے تھکے کوہ شہر دوستی ہو کہا

لا غری ہو حال دنیا کیا کیوں ہو کہا
جلکہ لاکل جگا اوس دور شاگ ہو
اپنی رختی سو ترقی کر تو جو لاجنگو
جیکہ دریا میں پڑا سانی کو نکالیں
آدھی میری کہ اٹھی اور کا مخرج
حسن جو نیز نظر آیا نظر تو میری
نشت لیل لب چب نکال مرد و مہ
لک گیا سارہ بیان گرد و نیو جان

میں میں برفش ہاں ہو گیا ہو کہا
قطرہ شہر میں نہی یہ پھولا ہو کہا
تو لو یوں کہو کہ ناگہان ہو گیا
سنا غور شدہ اک حلقہ بند ہو گیا
زہر اوس کا یہ چرھا اوس کا کہ نہلا ہو
ماہ کامل چون یہ کیفیت دھما ہو
سایہ یاقوت پر کو کہ مینا ہو گیا
چشم کو اندھ جب باتوں کا چھلا ہو

بے یہ دشت بھی ہلا ہو دی کہ بکلا ہو
ہر قدیم پریش کر تو مہ مار ہو گیا

Handwritten marginal notes in Urdu script are present on the left and bottom edges of the page. The left margin contains several lines of text, including 'دیکھو وہاں' and 'دولت'. The bottom margin contains a large block of text, including 'دولت' and 'دیکھو وہاں'.

مشفق کی سیلانی چشم کا منہ پر چارنگا
 منہ پر لگیں جہان کو اور پر لگیں تیرے
 دیکھ کر یہ ناگوں تیرے قبیلہ در کی طر
 ح میں نیا اور جہان را طمانچہ حرص کا
 پیر سر کو نہ منہ پر شمع شعلہ خرم و خیر
 کھانسی کا جلو کہ نہ انکس فرقت بانا کھانم

تیغِ غم کو سناں جو خستہ کا منہ پہ چھایا گیا
 تو اگر کھینکے گا منہ عالم کا منہ پہ چھایا گیا
 گوہرین بھی عاشق بیدم کا منہ پہ چھایا گیا
 حق کی جانب میں ادم کا منہ پہ چھایا گیا
 بلکہ تیری تیغِ آتش دم کا منہ پہ چھایا گیا
 دیکھ لینا کھا لکھا اور غم کا منہ پہ چھایا گیا

ہو گا جب افروختہ جسم تو اس کے زور پر
ہے ظفر کیا تر غم عالم کا سنجہ پھر جانے گا

رو و جو دل کو لکری جگر و جگر و لکری
ہو گئے وہ اور بھی ہم کو کشیدہ وادہ
کچھ خیر قاصد کی ایسی کہ سنو شی
زلف کو چھڑا سب کینا سیری خطا
ہے کہ کر اپنا حال دل یا سکوروں
بکسے عالم پر حرج نہ فرما کرانچہ
لوچہ جانا میں جانا ہی ریگا ہوسو

اور اگر دیکھو روکار در میوزیکا
بیرای دلکش شام لٹا اثر میوزیکا
دل میں سنے جسے مراد دل بخیر میوزیکا
مجھے برہم کیلے نواس قدر میوزیکا
ہر طرف وصال پر وصال تر میوزیکا
آپ جہاں آئینہ تو دیکھ کر ہونی لگا
کیا کہوں بیتاب دل چہرہ اظہر میوزیکا

روایۃ القاضی جلال الدین

شماره ۱۰۰

پیشانی و کمر و نعلین و دستکش

بجسٹریٹ جج کی عدالت میں

گروہوں کے لئے

مفتی محمد اویسی

بسم الله الرحمن الرحيم

11/11/11

[illegible][illegible][illegible]

بازار محبت میں نزول کیجئے تو اپنا
بکریاں بھی ساتھ آؤ گے ظفر بیچنے والے

رارطرسے کھولا وہ دلی رُبانہ کھولا
یہ چراغتِ دل تیرے ساتھ تھا دل
سینے میں جا کر تو لو غم کی کھولی
مٹاؤ سونو ٹھوکرے دیکھا بارِ خدا جانی
ستم سے وہ مری رہی تیرے ہنس کے گستاخ
بھلے اپنے اردو رباعِ دل گستاخ لیکن
ہمارے درد کو کیا جانے ناصح بیدار
نہو تا دردِ محبت کا گردِ تشہِ خون

زمین نہ چلے گا کہ او کے لئے نہ چلے گا
 اگر چلے اسے تو ہرگز نہ چلے گا
 پر اپنا عقد و دل چھوڑ دے گا
 کہ او سے چھوڑ دے گا
 کہ تیرے گریہ کا چھوڑ دے گا
 دل گرفتہ مر رہا ہے
 کسی یہ حال یہ خبر و آشنا
 تو رہتا ہے تیرے سوخا رہے گا

سرشک خون نہ بہ چشم سے ظفر چٹک
ہمارے دل کا بھی راز ازل کے ذرا نہ کھلا

مرچا ویدہ ترکوہر غلطان وکلا
سہریندایہ نہیں کانہیں اوس کا کو
نیم جانوں اور جاناکہ برابرا مطلب
قطرہ اشک نہیں مرغ نظر و تیرے
توکل شیرنی انکو نہ تیرے لیے

افرن زخم جگر لعل بدخشان گلا
افخی زلف از سر بر دلش دان گلا
نیچو پاتحه سبب و سر جان او گلا
دانه شناید که بر او دیده گران گلا
په زمین نو سر خزان کل خندان گلا

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

یہی نصیب آئینہ کے خاک کی کیا کیا
سب سے بے اختیار کسے کسے کسے
دیاں اور کسے کسے کسے کسے
رہا جب تک دم سنا سنا کسے کسے
ظفر سب بڑا کسے کسے کسے کسے
و دیگر

کبھی جا کر نہ پھر تارین گلی میں جو رہو گے
اگر مجھ کو نہ میرا یہ دل مضطرب ہے پھر

سہو تا شوق کو سے بہ لقا تو کون پھر مجھ کو
ظفر خورشید کو مانند یونان بھر لے پھر

عشق کو میدان میں رہنے دیا نہ تھا دیکھتے ہی عشق کو عقل گئی سٹپا تجنگہ کو ذرا تو سنے جو چکا دیا عارضی پر نور پر کھول جو دی شوق عشق کی دولت ہو درو کون اور کس کو پھر تار ہو گی بنا تیرے لیے آفتاب چشم کو بڑی تیری کام جیسے پراسر سے مازدا او آنکہ غمزہ و عشوہ تر سے	جو قدم آگے بڑھا پھر نہ وہ پیچھے ہٹا دل کو مرے آفرین یہ جو ڈھاتا ڈھاتا بھول گئی دیکھ کر برق پلا غلطیا رہے یہ جانا کہ ہر رات بڑھی ان گھٹیا یہ نہ کسی سے رہے اور نہ کسی سے ہٹا خط شعاعی نہیں سر پہ چھلی ہو چٹا نہر بھری ہر نگہ سانپ ہو پھر چٹا پانچون میں دشمن مرو اور کرشمہ چٹا
---	--

و اس وجہ ای ظفر چاک ہو تو ہو زور
دل نہیں جاتا سیا یہ جو چٹا تو چٹا

بتوں کی پروہ آشنائی کا دھندا وہ جب کچھ آئینہ ہی دیکھتے ہیں جیسے پامری پر نہ عاشق سی چھوٹے ہمارا تو پیشہ ہے رندی ہمیشہ	کہ ہے جس سے ساز سی خدا کی کا دھندا رہے ہی او نہیں خود نمائی کا دھندا خیال وصال و جدائی کا دھندا ہو انہم سے کب پار سائی کا دھندا
--	--

یہی نصیب آئینہ کے خاک کی کیا کیا
سب سے بے اختیار کسے کسے کسے کسے
دیاں اور کسے کسے کسے کسے
رہا جب تک دم سنا سنا کسے کسے
ظفر سب بڑا کسے کسے کسے کسے
و دیگر
یہی نصیب آئینہ کے خاک کی کیا کیا
سب سے بے اختیار کسے کسے کسے کسے
دیاں اور کسے کسے کسے کسے
رہا جب تک دم سنا سنا کسے کسے
ظفر سب بڑا کسے کسے کسے کسے
و دیگر
یہی نصیب آئینہ کے خاک کی کیا کیا
سب سے بے اختیار کسے کسے کسے کسے
دیاں اور کسے کسے کسے کسے
رہا جب تک دم سنا سنا کسے کسے
ظفر سب بڑا کسے کسے کسے کسے
و دیگر

یہی نصیب آئینہ کے خاک کی کیا کیا
سب سے بے اختیار کسے کسے کسے کسے
دیاں اور کسے کسے کسے کسے
رہا جب تک دم سنا سنا کسے کسے
ظفر سب بڑا کسے کسے کسے کسے
و دیگر
یہی نصیب آئینہ کے خاک کی کیا کیا
سب سے بے اختیار کسے کسے کسے کسے
دیاں اور کسے کسے کسے کسے
رہا جب تک دم سنا سنا کسے کسے
ظفر سب بڑا کسے کسے کسے کسے
و دیگر

اویں تصویر دیکھو جس میں ایک جوان کی تصویر ہے جس کے ہاتھ میں ایک گلاب ہے۔
 اس تصویر کے ساتھ ایک شعر ہے: "اگر تیرا دل میرا ہے تو میرا دل تیرا ہے"۔
 اس تصویر کے نیچے ایک شعر ہے: "اگر تیرا دل میرا ہے تو میرا دل تیرا ہے"۔
 اس تصویر کے اوپر ایک شعر ہے: "اگر تیرا دل میرا ہے تو میرا دل تیرا ہے"۔

<p>کل اک ترس ہے تحفیتِ وقت پر خورای عجب کی خلق آروغ کو آروغ کیا</p>	<p>یہ تنک خط کا پہونچنا تو مشکل ہو گیا نہل کر دے مر گیا تجھ کو جان ہو گیا</p>	<p>اگر تیرا دل میرا ہے تو میرا دل تیرا ہے</p>
<p>نہا سہرے جیٹک نہ اپنا طائر دل ہو گیا خونِ ناحق ایک شہرِ سرسبز قیام ہو گیا ایسی پری سن کوئی اگر کسی ہی طرح جب تر و خوشی کی شاگرد بنو قیام ہو گیا جلوہ گر محفل میں کردہ زیبِ محفل ہو گیا ہو گیا معلوم جس سے آدھ سے مقابل ہو گیا کون کشتہ ہو گا دیکھیں کون لسل ہو گیا جب کسی پر دل تر ایدر و مانل ہو گیا</p>	<p>یہ تنک خط کا پہونچنا تو مشکل ہو گیا نہل کر دے مر گیا تجھ کو جان ہو گیا یہ تنک خط کا پہونچنا تو مشکل ہو گیا نہل کر دے مر گیا تجھ کو جان ہو گیا یہ تنک خط کا پہونچنا تو مشکل ہو گیا نہل کر دے مر گیا تجھ کو جان ہو گیا یہ تنک خط کا پہونچنا تو مشکل ہو گیا نہل کر دے مر گیا تجھ کو جان ہو گیا</p>	<p>اگر تیرا دل میرا ہے تو میرا دل تیرا ہے</p>

<p>فطر کی حاجت نہیں ہے ہو گوارہ عشق میں ای طہر رہ رہ سہارا شوقِ کامل ہو گیا</p>	<p>بچ جو یہ سنیل پہنچ قہار آج ہو گیا تیرا احسان ہو گا قاصد گرفتار آج ہو گیا ہو نہ تیرا پاشا اگر او سکوت آج ہو گیا اس قدر رو نہ نہیں رہیں اس شکر کو آج ہو گیا پیش ہو گیا اگر تیرا ہو نہ تھا حساب</p>	<p>اگر تیرا دل میرا ہے تو میرا دل تیرا ہے</p>
<p>پھر کے سبیل میں آفتاب آج ہو گیا صبرِ جھکود دیکھو خط کا جواب آج ہو گیا تو غنیمت میں آیدلِ خانہ خراب آج ہو گیا ورنہ طوفانِ کچھ ایسی قسم آج ہو گیا تنگ عالمِ عرصہ روزِ حساب آج ہو گیا</p>	<p>بچ جو یہ سنیل پہنچ قہار آج ہو گیا تیرا احسان ہو گا قاصد گرفتار آج ہو گیا ہو نہ تیرا پاشا اگر او سکوت آج ہو گیا اس قدر رو نہ نہیں رہیں اس شکر کو آج ہو گیا پیش ہو گیا اگر تیرا ہو نہ تھا حساب</p>	<p>اگر تیرا دل میرا ہے تو میرا دل تیرا ہے</p>

اگر تیرا دل میرا ہے تو میرا دل تیرا ہے
 اگر تیرا دل میرا ہے تو میرا دل تیرا ہے
 اگر تیرا دل میرا ہے تو میرا دل تیرا ہے
 اگر تیرا دل میرا ہے تو میرا دل تیرا ہے

او دیکھا یاد و جهان سی ماتھے پر تیری محبت نہیں اٹھو گا ہو کر خشک او سکا ہاتھ جو کے ہم سامنے سو بار پڑھا جسلاست کو	نہ ہرگز اویں سگ اس تری مال کا ہاتھ جو تجھ پر سارا بان نافرمانی کا ہاتھ نہ محفل میں کھلی دوسری محفل کا ہاتھ
---	--

رہا سر پر ہمارے دو جہان میں افندہ شہری ظفر سر سے نہ اویں مرشد کا کھل ہاتھ
--

بن تیری عجیب حال میری جان ہو میرا نہ جگہ غرض میں گنہگار کی طلب کچھ پوچھو نہ خوش تہاں کی ہو جگہ حال دل انگین نہ کہانی کسی سے مانع جو رہنیک ہو جو پوچھو غافل صحرای بھی میں دن کل ترنگ ہوتا فرمائیں جو واضح وہ سرد چشم پر سے اکرام کران مجھ کو جبکہ ہو نبل میں	بچھا ہوں کہیں اور کہیں جہاں میرا عشق اور میں بد گیش کا ایمان ہو میرا دل دیکھتا کچھ ہمیں عجبتان ہو میرا اویں حضرت غم تہنہ یہ احسان ہو میرا تو جان لویہ دلیں کہ شیطاں ہو میرا پر خار نہیں چھوڑتا داماں ہو میرا پر دل تو نہیں تابع فرمان ہو میرا وہ شوق کہ آرام دل جان ہو میرا
--	--

جیت سنا ہوں میں نام فرختر جہاں کا ہو جاتا دل و سن نام یہ قربان سے میرا

شک مجھوں سے طیب زور خور جا گیا دیکھنا اک دن جلا کر خاک کر دیا مجھے	پھاڑ دیا گیا گریبان کو خون آج گیا کاتم ہی سیر کی گئی زردوں آج گیا
---	--

Handwritten marginalia in Urdu script, including the title 'ہفت روزہ' (Haft Ruz) and various verses and commentary.

کہاں ہے کہو داسیہ زلف نمک
کہ جگہ اپو اسر سلاسل میں بیٹھا
روان چون کہ پوچھو کہ میری دم
خدا نیک کہ گیارہ دل میں بیٹھا

جو تیرہ دہ کو ہر طرف اوس سے کہدو
نہ باتیں بنا میری محفل میں بیٹھا

چمچا پو اپو ہر گھٹن میری غیش شکرگان یار کیا
کھٹکا ہر دم ہر ساقی ہر دم کے آلی سینے میں خاک کیا
جو سستا و سن چیم سستا کو میں نہیں پوچھو کہ خوش باقی
کہ جام کیا شرب کیسی نشا ہے کیا خمار کیا
بندہ جاو اشکو کا تار دیکھا تو او سے پہنہ نہ کہچھو پوچھا
کہ تو نے اپنے گلے میں الایہ بوتون کا سا ہار کیا
اڈرانا کیا خاک سر پہ چمنوں چلا پو زندان سو کو ہار کیا
اڈری ہر دیکھو یہ کر کیسی اوٹھا ہے دیکھو غبار کیا
کرے جو تجھ سے تپاک پیدا جو تجھ پر شعلہ خورشید ا
بیر اوسکو ہوش و جو اس کے بچر اوسکو ہیر اکر کیا
یہ لیکے تیر و کمان کا جانا شکار کا ہر فقط بہانا
تجھے کہہ کیا کوہ و نہ بنا اوسے ستم شکار کیا
ظہر جو پیر ہی اڈر چتون خفا ہو مجھ سے ہ شوخ ترین

Handwritten marginalia in Urdu script, including the phrase "چمچا پو اپو" (Chamcha po apu) repeated in various orientations.

[illegible]

خج پر چھری تری مقد تریالی چک گلہ نازین ہیر و نین کا چرخ آئینہ خاک سے پائو جلا گیا شویا ہو گیا زردی خسار و عشق گزرو	جبکہ مانتیہ تر سے راگو چوم چکا آتش عشق سے داغ دل مضطرب چکا خاکساری سے اگر صاحب ہر چکا سچ انہیان کو جمان ہاتھ لگا چکا
---	---

شعلہ آہ مرا جا کے فلک ہر روز
اعوانہ ہر درخشان کے برا چکا

کہو نہیں کیا کہ یہ میرا دل بیتیاب مارکا وہ یارب نہ فرار رخ سے گزرتی تو کوئی بیتیاب کہ عشق میں گرا خان چکا کہ میرا دیکھا بھل نہ ہو منتہ شہنشاہ تجسب کیا اثر سے اضطراب لکھیم ٹھہرتی نہیں ہرینا چرخ شویا چکا	اسی تو دیکھ کر تو مانتیہ تر سے آب مارکا بنا مانتیہ تر سے یہ تباہ مارکا تو نزدیک آئی کہ شہنشاہ مارکا تر و تاب میں بھرا نا گل شایا مارکا کہ اگر کام ہر ایک قطرہ خوشاب مارکا رکھیں ہر ایک لکھن جہاں مارکا
--	---

پے سیر و شکار میں وہ لطافت خواہ
طاقت ہر روز جسم میں اور یہ تالا مارکا

ٹھہرا ہوا جو پانوں کھانسیے اوٹھ گیا توڑی مریض غم توڑی طر حو جانا وہ تھا جو ہر صدمہ کے لیے اعتبار نور	دل بھی تم سے آئینہ تو سے اوٹھ گیا کھبرائے نگار سے تو سے اوٹھ گیا سب تیرا ایک جلو دکھانے سے اوٹھ گیا
--	---

خج پر چھری تری مقد تریالی چک
گلہ نازین ہیر و نین کا چرخ
آئینہ خاک سے پائو جلا گیا شویا
ہو گیا زردی خسار و عشق گزرو
جبکہ مانتیہ تر سے راگو چوم چکا
آتش عشق سے داغ دل مضطرب چکا
خاکساری سے اگر صاحب ہر چکا
سچ انہیان کو جمان ہاتھ لگا چکا
شعلہ آہ مرا جا کے فلک ہر روز
اعوانہ ہر درخشان کے برا چکا
کہو نہیں کیا کہ یہ میرا دل بیتیاب مارکا
وہ یارب نہ فرار رخ سے گزرتی تو
کوئی بیتیاب کہ عشق میں گرا خان چکا
کہ میرا دیکھا بھل نہ ہو منتہ شہنشاہ
تجسب کیا اثر سے اضطراب لکھیم
ٹھہرتی نہیں ہرینا چرخ شویا چکا
اسی تو دیکھ کر تو مانتیہ تر سے آب مارکا
بنا مانتیہ تر سے یہ تباہ مارکا
تو نزدیک آئی کہ شہنشاہ مارکا
تر و تاب میں بھرا نا گل شایا مارکا
کہ اگر کام ہر ایک قطرہ خوشاب مارکا
رکھیں ہر ایک لکھن جہاں مارکا
پے سیر و شکار میں وہ لطافت خواہ
طاقت ہر روز جسم میں اور یہ تالا مارکا
ٹھہرا ہوا جو پانوں کھانسیے اوٹھ گیا
توڑی مریض غم توڑی طر حو جانا
وہ تھا جو ہر صدمہ کے لیے اعتبار نور
دل بھی تم سے آئینہ تو سے اوٹھ گیا
کھبرائے نگار سے تو سے اوٹھ گیا
سب تیرا ایک جلو دکھانے سے اوٹھ گیا

خج پر چھری تری مقد تریالی چک
گلہ نازین ہیر و نین کا چرخ
آئینہ خاک سے پائو جلا گیا شویا
ہو گیا زردی خسار و عشق گزرو
جبکہ مانتیہ تر سے راگو چوم چکا
آتش عشق سے داغ دل مضطرب چکا
خاکساری سے اگر صاحب ہر چکا
سچ انہیان کو جمان ہاتھ لگا چکا
شعلہ آہ مرا جا کے فلک ہر روز
اعوانہ ہر درخشان کے برا چکا
کہو نہیں کیا کہ یہ میرا دل بیتیاب مارکا
وہ یارب نہ فرار رخ سے گزرتی تو
کوئی بیتیاب کہ عشق میں گرا خان چکا
کہ میرا دیکھا بھل نہ ہو منتہ شہنشاہ
تجسب کیا اثر سے اضطراب لکھیم
ٹھہرتی نہیں ہرینا چرخ شویا چکا
اسی تو دیکھ کر تو مانتیہ تر سے آب مارکا
بنا مانتیہ تر سے یہ تباہ مارکا
تو نزدیک آئی کہ شہنشاہ مارکا
تر و تاب میں بھرا نا گل شایا مارکا
کہ اگر کام ہر ایک قطرہ خوشاب مارکا
رکھیں ہر ایک لکھن جہاں مارکا
پے سیر و شکار میں وہ لطافت خواہ
طاقت ہر روز جسم میں اور یہ تالا مارکا
ٹھہرا ہوا جو پانوں کھانسیے اوٹھ گیا
توڑی مریض غم توڑی طر حو جانا
وہ تھا جو ہر صدمہ کے لیے اعتبار نور
دل بھی تم سے آئینہ تو سے اوٹھ گیا
کھبرائے نگار سے تو سے اوٹھ گیا
سب تیرا ایک جلو دکھانے سے اوٹھ گیا

(دین) خونی مطلقاں جلدیں ہر
 آسمان کی کیا ہے اس کی
 اس سے زیادہ کھانا کھانے کی
 تیرا دل کھانے کی
 دین کی خونی مطلقاں جلدیں ہر
 آسمان کی کیا ہے اس کی
 اس سے زیادہ کھانا کھانے کی
 تیرا دل کھانے کی

ہو گیا اگر کشتہ تیغ تفتا فل ہو گیا بے نمانا سو میرے شور بلبل ہو گیا میری خاطر دشتہ ریحان سنبل ہو گیا جون جہاں بادندہ جہاں جوہر کا سنا ہو گیا سن چکے ہم غیر سے بکھو تو سن ہو گیا کام اپنا اک نظر میں ڈال لیا ہو گیا اور اس حسرت میں عاشق کا رول ہو گیا	ہو گیا کیا تیری بلا جو کوئی اعفیت شمار ہو گیا پھیکا تر و جاسیو رنگ و گل نالہ پر در و دل سودا خط و لاف میں لکھی چشم بست ڈاؤنسا ہوا سی سیکند لکھے خط و کھلی پر کیا تو خطا تیار ہو گیا تھی اجل کی سون نالہ لکھن اس کی چشم کو ماتحہ میں تو نہ آیا حسرتا و احسرتا
ساتھ اس تمامت و ماری کے سر انیا لوندار اے قطع دل تو اسیر زلف کا کل ہو گیا	خطا پر جو میں کہوں اس خط پر چا گیا تمھارے صفحہ رخسار پر خط گلزار ہمارا معطر خون میں جو چکے میں گیا جو کوئی مصرعہ مضمون گریم نہ لکھا پڑھا تمام مرانامہ اوسے حرف بہ حرف ترے مریض کا نسخہ طبیب نے جو لکھا
لکھا ہی کیا میری تقدیر میں خدا جانے پڑھا اگرچہ طہر سو نط پڑھانے کیا	لکھا ہی کیا میری تقدیر میں خدا جانے پڑھا اگرچہ طہر سو نط پڑھانے کیا

(دین) خونی مطلقاں جلدیں ہر
 آسمان کی کیا ہے اس کی
 اس سے زیادہ کھانا کھانے کی
 تیرا دل کھانے کی
 دین کی خونی مطلقاں جلدیں ہر
 آسمان کی کیا ہے اس کی
 اس سے زیادہ کھانا کھانے کی
 تیرا دل کھانے کی

بجھ سکے گا سو چکر میرا یہ جو تیرا کرے
 اتو بوم دلکو پالا لا نہیں لائے تھے
 کر کہ اس فانی پانی اک جہان چھوڑ
 کر یہ ہو کر شیفہ لوسن لستان ہر چھوڑ

دیر کیا اور کعبہ کیا دلوں سے دل سیر اطر
پیو تھے ہی اوس صم کو آستان پر بھی گما

خدا آگاه ہو دل کی خبر داری یا تھپے
کہ رستہ ہاتھ آیا جسے ہنسیا رہے یا تھپے
کوئی پوچھے کہ ظالم کیا شتمکاری یا تھپے
تو دیکھا ہوں کس کس لٹ خوار یا تھپے
کیس کا دل جو ہاتھ آیا تو دل داری یا تھپے
ولیکن ہاتھ آیا جسکے دشوار یا تھپے
نہ جب تک ہر تیری خط زنگاری یا تھپے
پراں صبا و دوش دلی گرفتاری یا تھپے

طفرہ خود و جهان میں گوہر مقصود تھا اپنا
جناب بخش دین کی جوید و کار سے ہاتھ لایا

اس کے ساتھ جو وہ دیکھ لیا ہوتا
 تو ایسا اُن پر کہا اوسنے جو آئے کو
 کہ کروں بھی نظر پانیکاساک بلبلا آیا

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

کون فقیہی سے صفات کس کی جان کر
نہ پڑوسی کو چاہا یا صفا چاہا
نہ پڑوسی سے عاشق زار اور دلدار
نہ پڑوسی سے عاشق زار اور دلدار
نہ پڑوسی سے عاشق زار اور دلدار
نہ پڑوسی سے عاشق زار اور دلدار

عشق و پیہ میں ہوں نہ غیر ای ظفر کہ جہیل
بہار میں بھی مرغوب ذرا غل نہ ہوا

کوئی صنم اور پیہ سمجھا کوئی خدا سمجھا نہ آریا دلی پیہ میں کہ بار غم ہو گران چڑھا جو اشک دریا مر تو کیا جان بنایا نہ یہ پیہ کون تو خیال کا جال نہ سمجھے سینے کو کیوں عرصہ گاہ خسرو غم جدائی میں نہ تا و سکون میں صحت	نہ سمجھے ہم کہ وہ کیا سمجھا اور کیا سمجھا اگرچہ سینے دیا و سکوبار ہا سمجھا فلک کے نیچے کہ پانی کا بلبل سمجھا یہ نکتہ میں نہیں اور شیخ مدد سمجھا جو دل کے داغ کو خورشید حشر کا سمجھا مر فیض ہجر ترانہ ہر دوا سمجھا
--	--

ہمیشہ کیوں تری آنکھوں سے اشک جاری ہیں
ظفر ہمیں بھی ذرا یہ تو ماجرہ سمجھا

ای شکر کنسے ایسا بھگوت کھٹ کر دیا صبح گل او سکا کھلا تو نے جو بھگوت کھٹ کر دیا کر دین پانی کی آئینہ شربت میں کھل گئیں یکبارگی آنکھیں مہرشی ماہ کی جو شیر کو چھین پو یا خاک پر آرام سے یہ تو کھانا خوب سیکھے جو چو چاہا اور اشک کی قطری جو جاتو میں بھر بھر کر دیا	ان فریون ذر تو عالم کو تل طر کر دیا رات کو اپنا چراغ خانہ گل چھٹ کر دیا خون ل ہو سو دنگو میری غٹ پٹ کر دیا جبکہ اپنی سمجھے سو تو نے دور کھٹ کر دیا ترک او سوائے سونیکا چھ کھٹ کر دیا سنے سودا کی دکھا کر زلف کی لٹ کر دیا جوش گر یہ فریون کی ٹھونکوں چھٹ کر دیا
---	---

دل پیہ کی وہ نہشت بار و نہشت
نہ سمجھے ہم کہ وہ کیا سمجھا اور کیا سمجھا
اگرچہ سینے دیا و سکوبار ہا سمجھا
فلک کے نیچے کہ پانی کا بلبل سمجھا
یہ نکتہ میں نہیں اور شیخ مدد سمجھا
جو دل کے داغ کو خورشید حشر کا سمجھا
مر فیض ہجر ترانہ ہر دوا سمجھا

ای شکر کنسے ایسا بھگوت کھٹ کر دیا
صبح گل او سکا کھلا تو نے جو بھگوت کھٹ کر دیا
کر دین پانی کی آئینہ شربت میں
کھل گئیں یکبارگی آنکھیں مہرشی ماہ کی
جو شیر کو چھین پو یا خاک پر آرام سے
یہ تو کھانا خوب سیکھے جو چو چاہا اور
اشک کی قطری جو جاتو میں بھر بھر کر دیا

التدريس المتمايز في الصفين

فرنگیوں کی روش آنکھ طاف رہے جو کھولی
اویں گل کو سیا نکلتا رہے نہ سوچا

جہان بھری پہلے ہم اپنے مکان کا پانچگانا
 خیال نہ پاؤں کہ چار چار کیونکر خدا کا
 جہان پر خوش فہمی پر جہان پر کھڑا
 پھر دیکھنا کیونکر کڑا دل بہر سائش
 شہزاد کہ دل سو ستاروں کی یہ کی گشت
 پھر دوسرا دل کیونکر کوئی غمیں

اگر کوئی خود دیکھ لیں ان سکا نشان یا نہیں جان
 یہ ہے وہ بام جس کا زبان یا نہیں جان
 مگر وہ یاں جہان جاو اوں یا نہیں جان
 کہ اس نام جہان میں کیشیاں یا نہیں جان
 کہ تل حشر کو خالی آسمان یا نہیں جان
 کہ تو ظلمات میں ستہ نہان یا نہیں جان

کہو گے حال اُن اپنا طوف کیا یہ جیوے
کہ اسکا تو دماغ اور مہربان بایا نہیں جاتا

<p> لکھا کھا کے تیر غم یہ حال ہو گیا زلفوں کو ہاتھ اوڑھ لگا دیا ہمیں لوئی درخت لطف و گشت کی خاک کو جانیہ کا دل کو غم پر نہیں و غم چھو زنگ شفق نہیں پر کسی پر ملک عاشق ہوا جیسا کہ طرزِ فرام پر </p>	<p> سینہ تمام سینہ در غم بال ہو گیا کچھ دستگیر اپنا جواقبال ہو گیا پیدا ہوا نہ ایک مگر جال ہو گیا غارت بلا سے گرج زرو مال ہو گیا گر غم غضب ہو اسو جو نھ لال ہو گیا آخر کو رفتہ رفتہ وہ پامال ہو گیا </p>
--	---

[illegible][illegible]

ابتیابو نسو دکی پس از مرگ ایو طفر
سنگ مرزا عاشق بیدل و لنگیا

دل مرا دوش شک گلشن کا چو حسن بنگیا
دوستی و تیزی مجھے کر دیا بسکو برا
اپنی نینداری یہ کیا کیا ناتھار لپو پور
بزم مشرت مجھکو تجھ بن م نامم ہوئی
میرو کر یہ ڈیچا جو خشکی لب کا علاج
گر لگاتیر اوسکا سینو میں سے اچھا ہوا
روئی ہم اپنی اسیسری پر تو یہ پیا ہوا
نے اکثر کرتا ہوں نالہ ورنہ کچھ نا شیر آہ

ہو گیا پانی مری ناوٹکی گری سے جو خشک
پاٹ دریا کا طفر صحر اکا دان بنگیا

رستو میں بار یاس ہو جدم کل گیا
نا شیر تیرے گریہ کی کی و سو گ
پھر کے ہاتھ آہا جو بوقت قید کے
جو مہر کے میں عشق کو ثابت قدم رہا
اوسے نہا کر زلف پٹری بھلا ہوا

میں نے تو جانا یہ کہ مراد میں کل گیا
دل کا بخار دیدہ پر نرم کل گیا
تیرا سیر کا کل چرسہ کل گیا
ٹھہرا اونیو سانسے رستم کل گیا
جو اس سیاہ مار میں تجھ سم کل گیا

عظمت کو کس کو چھو کر کھینچیں
سنان چپ ہی کچھ بھی رو کر کھینچیں
صراحتی کو کھانی کھینچیں
کین علم ان تھکا دنا کھینچیں
مرا دل توں ترس کھینچیں

دلکا دوتیخ زو خطہ ترسین
کر اصل لطف بنو خطہ ترسین
سینج جو کی دلی گس خطہ ترسین
بہا دیا کر دیا خطہ ترسین
خطا سے پرچی وصال دم خطہ ترسین
طفر نے اور یہ سوچ خطہ ترسین

جو خطہ کتاب بنی خطہ ترسین
ری صحت بن مخول خطہ ترسین
زبان جانی ہو جانی خطہ ترسین
خون ہی نیاق بن خطہ ترسین
سریا سر خطہ ترسین

اگر دو چاند بود از او صبحی سبوتری مجنون
تو او وحشی نمکه دشت جنون آبادی جان

ظفر بہوتا پرچم و علم من ل کیسا ہی کودہ
مگر صورت کو او سکی اد چھک ہر شاد مچاتا

غیر کی باتھو سوئی تو زینت اب چھایا	رشک نہی دل کو کیا میرے کیا اب چھایا
کھوئی میری آبرور و دروگر کو یارین	تو زینت اب چھایا میرے کیا اب چھایا

کہتے ہیں کہ سوداؤ اس کو لوگ دیو اور جبر
 شکوہ میں کس کس انی کا کرتی ہی لا

تو مایے کے زہر برسون میں بھی چھکا لیں
نور دل سے اتر آئے ہیں آتشِ ہیز میں

پنے ابرو پر نہایا نقشہ خال ہر سر سے
 ہوا داکیا تم نے مطلع انتہا چھایا

یہ نہ تو ڈاؤن لیں پڑا اضطراب اچھا کیا

جو کیا اون سے ظفر اوس سے جواب چھا کیا
 سحر لکھ کر تجھے بھیجوں بت کر کہ کیا
 تجھ کو ایسے بندہ خدا کرے مری پروا کیا

سے عینا کا تیر و حبیبی ہر کہو خیال
چاؤ زرخندان کی ہوئی ہر لکچو چا

یہ عشق زار کیوں کا ابر ہے

بسم الله الرحمن الرحيم

این کار به یاد خدا

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

تو ای وحشی بنگه دشت جنون آباد و حیات

میں کیسا ہی آلودہ
لی دیکھ کہ ہمارا جاتا

رشک نہ دلو کیا پیر کیا باب چھایا
تو فرسوا حکم ایچہ شہر آجہ اکرا

خود کو بھول کر اپنے پرانے چھوٹے
پارے مجھ کو عنایت یہ خطاں چھوٹا
چھوٹا تو اسوے خاندان اجڑا

ایسا کہ تو نے اس کو کشتاب چھو کیا
عشتیہ فرمایا کہ

سوق لے ہو کر فرار عذاب چھوڑ کیا
واہ وا کیا تم نے مطلع انتخاب چھوڑ کیا

یہ نونو لڑا ایدل پڑا اضطراب چھایا
طرح قاصد مگر

سویہ اب چھ کیا
تج کو ای بندہ خدا کو ہی مری پر داکہ

دے نکلی ہو ہمارا ایک سیدھی کیا
دیکھیں دیا واندول کرتی ہو اسے چاک کیا

اور تا پھر تا ہوں ہوا میں برنگ کا گھیا

بہیم می زبانی نوازیں ایک پروردگار

کتابت شد در روز ۱۳۰۲

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

اگر دو چار سپوت اور بھی محبت و محبتوں

ظفر ہوتا ہے سب سے اونچا
مگر صورت کو او سب سے

غیر کی مانتھوئی پی تو فی شراب اچھا کیا
کھوئی پیری ابرور ورو کی گوی مارن

کہتے ہیں کہ خود راوس کا لوگ دیوانہ پن سے
شکوکہ میں کس کس نے ان کا کوئی نہ کیا

تو تاملے دینبر سو نہیں تھی چکا لڑی

پنے اہر پر نہ بیا نقطہ خال ہو سکے
 لکھا کہ حیدر آباد میں پیدا ہوا کہ اگر مجھے

دیکھا تو پین و سن یہ درکار کیون ہے

جو کیا اون سے ظفر اوپر

تو عشا کا تیرا جیسی ہر کو خیال
چاہو رخندان کی ہوتی ہر لکھو چاہ

یہ عشق زدگیوں کا اریسم ہے

اساتذہ اہل فن و فنکاران

نکته: این پرونده در حال حاضر

زمان تو پستی بلند می آید کھائی بگو پس از فنا بجای
غبار آید جوی طوفان و زمین کس و نجات فک است نیجا

تو میری لاش چاہل نہیں تھم بھر تو
یوں تو ہاں دیکھو ہوا پر بھی دیکھیں
اسی سب کا ترے ہاتھ سے دوسو ترا
رہی شیریں دہ و فغان میں ورنہ
تج کو اتنی سوجھسی یہ بھی نصیب نہ کالیا
بزم عالم میں ختم شدی نعم میں یوں
دیکھو لڑکھ سے گریبا غم ہوتا ہو

خون کے اشکو نسے ہی پر فن تراخیز دتا
نہیں اس بد دگر ماں کے برابر دیتا
شع کبیر جسے جل جل کر ہو اکثر دیتا
ہو سکے پانی مری فریاد سو پتھر دیتا
ورنہ ہی غیر بھی خط کو فرسے پڑھ کر دیتا
ایک ہنستا ہر طرف ایک ہی ماں کر دیتا
ہچکیاں لیکے ریشہ شد بھی مقرر دیتا

ق

1

طوفان بیاہ گرو کی شدت کیا کیا
خواب عدم کو شہ کو تیر بچھا دیکھ
پروانیکو جلا کے کیا ایک دم میں خاک
تو کرنا کس امید پہ غافل ہو جی زور
دکھو رکھتا تھا میں بڑی احتیاط سے
مجھے جو کچھ کیا سو قسمت و آپ کی
ادب ہو یا بچھا کر کیا ابتلا ظفر

مجبور ہو کر غصہ الفت فرمایا کیا کیا
فتنہ اٹھایا شور قیامت لگایا کیا کیا
یہ ہے تم دیروز محبت لگایا کیا کیا
چاروں طرف دیکھ تو دوڑ لگایا کیا کیا
کیا جان لی لیکے کان ملاحمت لگایا کیا کیا
او مہربان کیسی عدالت فرمایا کیا کیا
مجھے سلوک میری قیمت لگایا کیا کیا

15

4

20

51

زبون مست عشق سوترش بود که جاتا رہا کھٹائی سو پر شتاب نشا	
وہ میر جو ساتھ ہو شب بین پیون نہ می کیونکر کہ جاپتا ہے ظفر سبز ماہ تاب نشا	
نہیں گل باغ میں شبنم کو اشک نہ ہو پیون جیتک خم کو خم کنوں سبائی سنبھل کر دیکھ کر تا تو گر اس صحبت کو لب زخم جگر میر ادم تشبہ لب قابل بغیر از تیر باران زگی ہو کھٹائی لگو بہ از کھو آبر سوتی ہر زمان جلی لگو	پسیو میں ہو یہ شرم رخ دلبر سوتی نہیں ہر خلق بھی پاں یکدوسا بگر تیر تراد اس خون عاشق مضطر تر اگر سوتا تر و آب خم خیر سے تر سوتا نہیں یہ فرج خشک اپنا بن میخہ تر تیر کلیجا بالدار و کا جو ہر اندر سوت تر سوتا
زبان بر میری جیسا تا ہر نام ساقی کو خمر ظفر نو یاد بین ہر شربت کو تر سوت تر	
جنون جو تیرے تیرا تو کیر کیر چاکر چٹیا متر دلیہ بھٹہ مار کاتیر احاطہ لیسو بہشت اور نخل خشک تر بن غمین لکون نہیں نال سہ شتا تر و خسار گلون سے ملا پائے بادل کیا کجگر دیکھ انیاتی تر و دان سے چٹیکے مر و بار تر تریت	بچے کیا اسکو ہاتھو سے یہ چو چاکر چٹیا یہ ہر مار سیہ کافر ملا بھٹہ چاکر چٹیا مجھی کو شعلہ برق بلا کیر چٹیا یہ بھڑا کل سوت کیا پاست کا کیر چٹیا یہ پست پست نل سست و چٹاکر چٹیا نہ پتے چٹاکر چٹیا تو دیکھ اس چٹاکر چٹیا

Handwritten notes in Urdu script are present in the margins and across the page, including:

- Top left: *نہیں شبنم کو اشک نہ ہو*
- Top right: *پیون جیتک خم کو خم کنوں سبائی*
- Left margin: *سنبھل کر دیکھ کر تا تو گر اس صحبت کو*
- Right margin: *لب زخم جگر میر ادم تشبہ لب قابل*
- Bottom left: *بغیر از تیر باران زگی ہو کھٹائی لگو*
- Bottom right: *بہ از کھو آبر سوتی ہر زمان جلی لگو*

بندھی ہوئی پوری کی ہوا بونڈیں بچھا
فرخون سے بچھا بچھا بچھا بچھا بچھا
لکھا نصیب کا یہی کہ نامہ برستاج
کہوں جو اپنی کہانی کہو کہانیاں مول
و غور اشک نہیں خند شیرم عھیلا

جوان تیرا ہے بناب سے بناب سے لیلیا
جو دھماکا چکر کا حساب سے بنے لیا
جواب نامہ کہ بدلے جواب سے لیلیا
یہ درد میں نہیں ہنگام خواب سے لیلیا
یہ درد والی نقاب سے لیلیا

بندھی ہوئی پوری کی ہوا بونڈیں بچھا
فرخون سے بچھا بچھا بچھا بچھا بچھا
لکھا نصیب کا یہی کہ نامہ برستاج
کہوں جو اپنی کہانی کہو کہانیاں مول
و غور اشک نہیں خند شیرم عھیلا

بندھی ہوئی پوری کی ہوا بونڈیں بچھا
فرخون سے بچھا بچھا بچھا بچھا بچھا
لکھا نصیب کا یہی کہ نامہ برستاج
کہوں جو اپنی کہانی کہو کہانیاں مول
و غور اشک نہیں خند شیرم عھیلا

ظفر دیا جو دل اوس کا و ستر کو
تو مول جانے لیے کہ حد سے لیلیا

چلکا دیکھ کر ہم لکھا ابھی بجا ابھی بجا
یہ دم دیکھ میں لکھا ابھی بجا ابھی بجا
کہ شاید کہ وہ دلیر ابھی بجا ابھی بجا
تجھے لکھا ہو کہ فرخون ابھی بجا ابھی بجا
تھر کر اور بھی تم بھر ابھی بجا ابھی بجا
نہ گھر اسے دل مضطر ابھی بجا ابھی بجا
نہ ظالم خدا سو دم ابھی بجا ابھی بجا

نکھر اٹھا رو سے پر ابھی بجا ابھی بجا
جو وہ کستی میں ابھی بجا ابھی بجا
نکھر جائیں ایمان خیر میں ابھی بجا ابھی بجا
تری جلدی میں ابھی بجا ابھی بجا
تجھے جلدی میں ابھی بجا ابھی بجا
خدا کا رہو کیا تو دیکھ تو اس کی لکھی بجا
جو تو جا گیا تیری ساتھ ہی دم بجا ابھی بجا

نکھر اٹھا رو سے پر ابھی بجا ابھی بجا
جو وہ کستی میں ابھی بجا ابھی بجا
نکھر جائیں ایمان خیر میں ابھی بجا ابھی بجا
تری جلدی میں ابھی بجا ابھی بجا
تجھے جلدی میں ابھی بجا ابھی بجا
خدا کا رہو کیا تو دیکھ تو اس کی لکھی بجا
جو تو جا گیا تیری ساتھ ہی دم بجا ابھی بجا

نہیں ہم منع کرتے حال کو اسے بھی کہنے کو
ظفر فرصت میں کہنا رہی بجا ابھی بجا
جیب میں کیوں ہر اک بار ہون کا ناگا
جو ہی اس ضعف نہ ہو وہ کئی میں کا ناگا

نہیں ہم منع کرتے حال کو اسے بھی کہنے کو
ظفر فرصت میں کہنا رہی بجا ابھی بجا
جیب میں کیوں ہر اک بار ہون کا ناگا
جو ہی اس ضعف نہ ہو وہ کئی میں کا ناگا

بندھی ہوئی پوری کی ہوا بونڈیں بچھا
فرخون سے بچھا بچھا بچھا بچھا بچھا
لکھا نصیب کا یہی کہ نامہ برستاج
کہوں جو اپنی کہانی کہو کہانیاں مول
و غور اشک نہیں خند شیرم عھیلا

من شکر کی لکھی ہے ہر دم میں
فردوس کے پھول ہیں ہر دم میں
میں نے اپنے دل میں لکھ لیا ہے
میں نے اپنے دل میں لکھ لیا ہے
میں نے اپنے دل میں لکھ لیا ہے
میں نے اپنے دل میں لکھ لیا ہے
میں نے اپنے دل میں لکھ لیا ہے
میں نے اپنے دل میں لکھ لیا ہے

زلف شب نگ بزمی تو ہی ہر روز	صبح عشاق یہ نعت بزمی ہاں
صبح بھر میں طہر اور دلا روز سیاہ	بود و رہی نہ لکھ مہمان شب

کیا ہے کیا بناہ کیا خوب آئے نور آن پردہ شیکو ہو غیر کے گھر میں روز جاتے انگوٹے اشارے کیوں ہو کرتے مگر گانے رکھو ہے چشم بدور ہر صبح ہر سر برہنہ نور شید طلحات کہوں میں یا شب تار کیا کیا نہ ستم دکھا کر تو نے بوسہ جو طلب کیا کبھی اس سے دولاب نمط بھرا وہ ہر روز	صد آفرین اونکو واہ کیا خوب تا صبح دکھائی راہ کیا خوب یاں آتے ہو گاہ گاہ کیا خوب چمیر نہیں اک نگاہ کیا خوب وہ ترک سیہ نگاہ کیا خوب پر رز ہے تری کلاہ کیا خوب سہ زلف تری سیاہ کیا خوب ای عشق ستم بناہ کیا خوب بولا وہ رشک ماہ کیا خوب کھینچے گیاد لہو آہ کیا خوب
---	---

گاہ ہے نہ کہا طہر کو لاؤ	بہن مکی تمھاری جاہ کیا خوب
خانہ جنگی میں لڑنے کی جو حال ہے	سیلی بادبک ہے گل کی گال ہے

من شکر کی لکھی ہے ہر دم میں
فردوس کے پھول ہیں ہر دم میں
میں نے اپنے دل میں لکھ لیا ہے
میں نے اپنے دل میں لکھ لیا ہے
میں نے اپنے دل میں لکھ لیا ہے
میں نے اپنے دل میں لکھ لیا ہے
میں نے اپنے دل میں لکھ لیا ہے
میں نے اپنے دل میں لکھ لیا ہے

کون برآمدن دل از بسک بون کون
نیز قیاس آن غم کا درد داند
خدا کو کی دود و ملامت کی ران
دوبی چمنزاره نال کی ران
بدرین دوری اندک فراق کی ران
نکسے باز آوے وصال کی ران
نزدیکی است عشق کا فراق
نزدیکی است عشق کا فراق
نزدیکی است عشق کا فراق
نزدیکی است عشق کا فراق

اور بھی آتی سب سے ہنس اوسکو
میں جو رونے کی لون بنا صورت

اسی طعنے مجھ کو اس صدمے کے سوا
نہ کھاؤ کوئی خدا صورت

سوت جیتی لوئی نشوین ہو بہت رکی بات
حق پرستو ہی پر اکا ہے منھو کی بات
مجھے کیا پوچھو بوزخم کراں گور کی بات
کہ سنائی نہیں دیتی ترس و خجور کی بات
کہ پرکھا ہو سخن ایسا نہ ہو جور کی بات
مجھ میں مسدود نہیں تو ترس و خجور کی بات

سست سب جان کہ ساقی منور کی بات
ویر کچھ چو ویر قتل کرو جیسے تم
چارہ کر جان چکے ہو کہ گویا چنگا
تا تو انی سو یہ احوال ہوا ہو آب تو
پیدا پیا راتر جیسا کہ ہوا انداز کا
سیہر آنا نہیں برین سوز و زور

دولت حسن کا پر صبیہ طعنے اوسکو غور
خالی از غم نہیں کچھ نیست مغرور کی بات

ہر دم ہم ہی کہ جو کہتے ہیں اکبر پودا
نقد دین الی جان کھو دے یہ خون جگر
ہو تو آئینہ مگر ہو نفس سے ہدم
نہ تو نابوت نہ توشیحہ نہ کفن ہو نہ سجا
اویں کے غلام اٹھ کر تری ہم دنیا کو
بر دیار تھی دل جبر زین میں آؤں

ورنہ ان باتوں کی ہو کس سے شکر واد
کی ہو سرکار میں دین کی کج خبر واد
بات کس کس کی کہ صلحت ہو رواد
اس تر گنہ ہو کس کی کہ گنہ رواد
سنگدل دروہا ہو کی تھہر واد
نہ تھل کی ہی بن ہو نہ دل پر واد

کون برآمدن دل از بسک بون کون
نیز قیاس آن غم کا درد داند
خدا کو کی دود و ملامت کی ران
دوبی چمنزاره نال کی ران
بدرین دوری اندک فراق کی ران
نکسے باز آوے وصال کی ران
نزدیکی است عشق کا فراق
نزدیکی است عشق کا فراق
نزدیکی است عشق کا فراق
نزدیکی است عشق کا فراق

کون برآمدن دل از بسک بون کون
نیز قیاس آن غم کا درد داند
خدا کو کی دود و ملامت کی ران
دوبی چمنزاره نال کی ران
بدرین دوری اندک فراق کی ران
نکسے باز آوے وصال کی ران
نزدیکی است عشق کا فراق
نزدیکی است عشق کا فراق
نزدیکی است عشق کا فراق
نزدیکی است عشق کا فراق

کون برآمدن دل از بسک بون کون
نیز قیاس آن غم کا درد داند
خدا کو کی دود و ملامت کی ران
دوبی چمنزاره نال کی ران
بدرین دوری اندک فراق کی ران
نکسے باز آوے وصال کی ران
نزدیکی است عشق کا فراق
نزدیکی است عشق کا فراق
نزدیکی است عشق کا فراق
نزدیکی است عشق کا فراق

نہ تھل کی ہی بن ہو نہ دل پر واد
سنگدل دروہا ہو کی تھہر واد
اس تر گنہ ہو کس کی کہ گنہ رواد
بات کس کس کی کہ صلحت ہو رواد
کی ہو سرکار میں دین کی کج خبر واد
ورنہ ان باتوں کی ہو کس سے شکر واد

نہ تھل کی ہی بن ہو نہ دل پر واد
سنگدل دروہا ہو کی تھہر واد
اس تر گنہ ہو کس کی کہ گنہ رواد
بات کس کس کی کہ صلحت ہو رواد
کی ہو سرکار میں دین کی کج خبر واد
ورنہ ان باتوں کی ہو کس سے شکر واد

روایت کا فوقانی جلد دوم

خواہ ہو جسے کی درخواست ہو تواری کرتا ندیا سو فوخلش تو تری مگر کان کو چھپے تاراشکو کا جو باندہ تھا مری نکو کا کس صلیب سے بسرتی پر ہے دو چھو ہو کسان آگے وہ خواہیں دیکھے جنگو گذری سطر حس غفلت میں اتنی نئی	کے مشکل سے ہی ظالم تری بیار کی رت نشر تھا تھی بسیرین جگہ تار کی رت ہر فرد ایک آری بھی دیر شواری رت حشر کا دل ہو نہیں فرت لہر کی رت کئی آنکھوں میں ہو حشر کش و یار کی رت جیسے ستی میں گذر جا ہو یار کی رت
--	---

روشنی ماہ کی ہو کر داگر دکھلائے
اسی طافہ تاب ذرا اپنی وہ خسار کی رت

ہر بندہ جو ہو میری کہ جہانگو مارت لگی ہو کان ملاحات جو رفت تیر کان و کھانہ رنج بھی اپنی توجہ ائی کے کہا یہ لیلیٰ عمل نشین نے جنوں سے سنی ثبات کوئی اس سے ہے خبر و شام کتو تو کیا کہو عاشق کہ بھول جاتا ہے اگر چہ میری ہر بات سود مند ظفر	نہ بھاؤ وہ کبھی دشمن نہ بگاڑتا کسے ہو کیا وہ خدا جگہ گتے کا نکو بات نکالی اور کوئی سیر استی نکو بات کہ راز کی نہ معلوم سار بانگو بات ہی کہ لئی ہو دشمن بد گمانگو بات وہ دیکھتے ہی تمھاری داد ان کو بات مگر خوش آتی نہیں دیکھی جو انگو بات
--	---

کے مشکل سے ہی ظالم تری بیار کی رت
نشر تھا تھی بسیرین جگہ تار کی رت
ہر فرد ایک آری بھی دیر شواری رت
حشر کا دل ہو نہیں فرت لہر کی رت
کئی آنکھوں میں ہو حشر کش و یار کی رت
جیسے ستی میں گذر جا ہو یار کی رت
روشنی ماہ کی ہو کر داگر دکھلائے
اسی طافہ تاب ذرا اپنی وہ خسار کی رت
ہر بندہ جو ہو میری کہ جہانگو مارت
لگی ہو کان ملاحات جو رفت تیر کان
و کھانہ رنج بھی اپنی توجہ ائی کے
کہا یہ لیلیٰ عمل نشین نے جنوں سے
سنی ثبات کوئی اس سے ہے خبر و شام
کتو تو کیا کہو عاشق کہ بھول جاتا ہے
اگر چہ میری ہر بات سود مند ظفر
نہ بھاؤ وہ کبھی دشمن نہ بگاڑتا
کسے ہو کیا وہ خدا جگہ گتے کا نکو بات
نکالی اور کوئی سیر استی نکو بات
کہ راز کی نہ معلوم سار بانگو بات
ہی کہ لئی ہو دشمن بد گمانگو بات
وہ دیکھتے ہی تمھاری داد ان کو بات
مگر خوش آتی نہیں دیکھی جو انگو بات

روزِ لیتا ہر دو خونِ عاشق مضطرب کو چھٹا
ایسے دنیا کی حلاوت پر کری اہل بیتوں

[illegible]

دل مرا مثل کبوتر نوٹ کر جولن گرا لکھا قسمت کا چھوٹا عاقل تو میں داؤ قسمت جیتا ہوا نشانہ دھو	کیا غضب تھی اڑا دل خیمین کی کیا عیاں عیاں سے ریاس مکیں کی جاتی ہو رنگ تفکد میں مظلوم کی
---	---

ہوشہ چائیں کے طفف کیونکہ میرے زخم دل جب خلاوت ہو لگائی آبتی کین کی چٹ	
--	--

روایت نامی شلہ جلد اول

زفر ارم کر داناں کے تو قادر علی ارث عشق میں ان قیس پانی تر و خروار لکھ دے جہر داغ سوید اپنی سیاہ جنون سیل گندم کیلے آدم و جنت میں کیا جول صدرا جو خانہ زرا و حلقہ زبرجست دیکھ دے چشم ساقی عقل چکر میں گئی اکل تمغا غصہ و سلا لکھ دیا دوسرا کو او کو کشتہ کو زمین صدر کشتی	علم کر سید اسے تا مہوشی ماروں کی جسطرح بہوشی اسطرح کو ہو خلاطی ارث کب کیا ہو کہ ہوتی زمین مانوں کی ارث پہنچی ہو ہو کو عشق جس گندم کوئی ارث خانہ زندان کیونکہ ہو کو میں جنون کی ارث کیا ہو اگر دوش تھی گرہ شپٹ گردن کی ارث خون نشانی ہو یہ لٹک دیکھ دے خون کی ارث زبرجست زفر زبر اور زبر و س فونکی ارث
--	--

چچین لیکھا طفل اشک چشم طفلان کو طعنه مردم آبی کا تر کہ چاہیے جیون کی ارث	
---	--

Handwritten marginal notes in Urdu script, including:

- عشق کی شلہ جلد اول
- دل مرا مثل کبوتر نوٹ کر جولن گرا
- لکھا قسمت کا چھوٹا عاقل تو میں
- داؤ قسمت جیتا ہوا نشانہ دھو
- کیا غضب تھی اڑا دل خیمین کی
- کیا عیاں عیاں سے ریاس مکیں کی
- جاتی ہو رنگ تفکد میں مظلوم کی
- ہوشہ چائیں کے طفف کیونکہ میرے زخم دل
- جب خلاوت ہو لگائی آبتی کین کی چٹ
- روایت نامی شلہ جلد اول
- زفر ارم کر داناں کے تو قادر علی ارث
- عشق میں ان قیس پانی تر و خروار
- لکھ دے جہر داغ سوید اپنی سیاہ جنون
- سیل گندم کیلے آدم و جنت میں کیا
- جول صدرا جو خانہ زرا و حلقہ زبرجست
- دیکھ دے چشم ساقی عقل چکر میں گئی
- اکل تمغا غصہ و سلا لکھ دیا
- دوسرا کو او کو کشتہ کو زمین صدر کشتی
- علم کر سید اسے تا مہوشی ماروں کی
- جسطرح بہوشی اسطرح کو ہو خلاطی ارث
- کب کیا ہو کہ ہوتی زمین مانوں کی ارث
- پہنچی ہو ہو کو عشق جس گندم کوئی ارث
- خانہ زندان کیونکہ ہو کو میں جنون کی ارث
- کیا ہو اگر دوش تھی گرہ شپٹ گردن کی ارث
- خون نشانی ہو یہ لٹک دیکھ دے خون کی ارث
- زبرجست زفر زبر اور زبر و س فونکی ارث
- چچین لیکھا طفل اشک چشم طفلان کو طعنه
- مردم آبی کا تر کہ چاہیے جیون کی ارث

بروین خامی صمدیہ جلد دوم

کوئی لائے عشق و حسن عنوان ہماری طرح نہ تمہاری طرح
ہوئی ایسی کسی سے وفا و وفا نہ ہماری طرح تمہاری طرح
مرے ننہ و نہ چہرے کے نکات اگر کہیں زخموں سے ملے زخم جگر
کیا تاج جفا کا کسی نے مزار نہ ہماری طرح نہ تمہاری طرح
پچھنے یوں تو بہت ملے حضرت اے قدام فریادیں میں بارے مل
کوئی ہو گا ایسے واقف بلانہ ہماری طرح نہ تمہاری طرح
بہین بھائی ہو محبت رنج و تعب تمہیں بھائی ہو محض عشق و طرب
کبھی جانیگی بدلی ایک رات ہماری طرح نہ تمہاری طرح
ترا حسن و جمال پر ہر وہ نہیں کچھ نہیں تو ہے جب ہی نہیں
کوئی ہو گا زانیہ نہیں جلوہ خانہ ہماری طرح نہ تمہاری طرح
ہو ایشیتہ کوئی کسی پہ تو کیا ہو سے باہم اگر اڑی ہوش ربا
کبھی ہو نیاز اور ناز نہ ادا نہ ہماری طرح نہ تمہاری طرح
کھا قیس نے مجھ سے خطہ پہ عشق کو پر سچ تو یہی ہے عشق من
کوئی دشت و زمین خراب اند ہماری طرح نہ تمہاری طرح
دل ہو کہ راؤ نکا صفائی ہو کس طرح بخت ایندھن سا بہن تنائی ہو کس طرح

روایتی طبعی و معاشراتی

چونکہ وہ زراعت و تجارت کے لئے
سب سے پہلے شہر کے لئے
ہو گیا ہے اس لئے کہ اس کے
میں سے ایک اور شہر کے لئے
وہ ان میں سے ایک ہے
چونکہ وہ ایک اور شہر کے لئے
وہ ان میں سے ایک ہے
چونکہ وہ ایک اور شہر کے لئے
وہ ان میں سے ایک ہے

ہو خاک اشک خون سو قیامت کی
تن پر لباس طلس و خواب کی طرح

بے خبری میں مری چشم تر طفر
مگر کان پہ دے لگے مگر وہیں سرخاب کی طرح

دکھاؤں اپنی چوڑی روز و لگو داغ کو صبح
امید وار صبحی ہیں یادہ کش ساقی
شب صالی میں مری گل کیا میرا
شیم صبح تری کو زلف شکیل سے
تمام اسبابو اجل کے شب پر وانیہ
دکھائیں گرتن گل خوردہ کا تماشہ ہم
بجھاؤ چرخ بھی خوردہ کو صبح کو صبح
شباب بھری گلگون سو تو باغ کو صبح
سناوینے صد آخروں فراغ کو صبح
کری ہے آگے سطر مری داغ کو صبح
پناؤ خاک بھی خوردہ کا کو صبح کو صبح
تو صبا و باغ میں گل نہ سیر باغ کو صبح

شعاع نہر سے جاروب لیکے چاروی ہے
فلک ہمارے طفر گوشہ فراغ کو صبح

روایت غامی محمد جلد اول

برگ گل باغ میں ہیں تو کیا ہیں
او صنم غرق خون کیونکہ شکر و شکر
دل پر خون کو کیا کہ ہے کس پامال
رات جاگا ہو کہان پیکر شکر گلگون
پر خانی پیر سخا من باخوب ہیں
لب پان خوردہ سر نام خدا خوب ہیں
کھنڈ پیر پیر پیر پیر پیر پیر
اج اچھن تری آماہ تھا خوب ہیں

Handwritten marginalia in Urdu script, including the title "بجھاؤ چرخ بھی خوردہ کو صبح کو صبح" and other poetic lines.

دردن فویدن زاده ساری غم فزون
غیر یاری از ناله ناله فزون
دردن فویدن زاده ساری غم فزون
غیر یاری از ناله ناله فزون

خون دل چو لعل گامی کو پیای پیای دردم ز چهره یار کاشته خونین اے سحر حرف جانیکه زبان پر لانا جانان سر	ساقیا ای کسان سوگی می کلفا صبح نخل تربتین گلین سیر و کرون ارم صبح برده سیر حق من جیسو سوک کا پیام صبح
---	---

حرف میری تلخامی کا جو لیوے ایجبار صبح سواو سکی زبان ہو خط طفر ناشام صبح	
--	--

روایت جامی معجمہ جلد دوم	
--------------------------	--

عجب طرح کا پر وزرات آسمان کو چرخ لاتا خاک من بوسکو نقل نقش قدیم نرمی و چرخ کی گردش چرخ آسما جو کشت خون پیچھا نہیں کر سکتے بچے جو چرخ کی گردش سو کیا چرخ آسما نہیں سنا کر بھلا لایا اپنی چشم میں آسما	پیشہ چرخ سو آسما کو جہان کو چرخ زمین پر چھٹا کیسے نہیں نشان کو چرخ مثال جامی پر پر چرخ جہان کو چرخ قوباد پر بھرا پڑیوں تیج گمشا کو چرخ پہ چرخ وہ پر کو مری پر فرشتہ خان کو چرخ شب فراق میں من سکر مری ان کو چرخ
---	--

جو خاک بھی ہوں تو ہوں غمزدین و دوسری ظفر چوڑا ہے مجھ سے اس شان کو چرخ	
--	--

روایت جامی معجمہ جلد چہارم	
----------------------------	--

دردن فویدن زاده ساری غم فزون
غیر یاری از ناله ناله فزون
دردن فویدن زاده ساری غم فزون
غیر یاری از ناله ناله فزون

دردن فویدن زاده ساری غم فزون
غیر یاری از ناله ناله فزون
دردن فویدن زاده ساری غم فزون
غیر یاری از ناله ناله فزون

دردن فویدن زاده ساری غم فزون
غیر یاری از ناله ناله فزون
دردن فویدن زاده ساری غم فزون
غیر یاری از ناله ناله فزون

دردن فویدن زاده ساری غم فزون
غیر یاری از ناله ناله فزون
دردن فویدن زاده ساری غم فزون
غیر یاری از ناله ناله فزون

ناگرمی میں جیانی بہرہ نشینی	اوسکی عکس و گنگلون سہواری
گرمی میں ہر سو پہلوں دسکسی جگر کا	میں کلاہ قاتل سفاک کی کوئی گت
اشک خوشی میں ہے زرخیز	کہ سفید اصراف ہم کر دیں ہر رخ

سکے اشک رخ کا قطرہ جو میری چشم سے	
ای قطرہ ہو جاوے کہ دم میں گاتے رخ	

ردیف دال صحابہ اول

قدر ای عشق پرستی کی ہر سیر بعد	کہ تجھے کوئی نہیں پوچھے و کامیر بعد
زخم برد لے گوارا ہو مجھے کوئی گت	کون چکھے گا جنت کا ترابیر بعد
در جاناں سو مری خاک کا ربار	دیکھ جانانہ اودھر باد صبا میر بعد
خار صحرای جنوں یونہیں کرتی تر	کوئی آئینہ کا نہیں آیا پائیر بعد
سیر و دم تک ہر ترا و دل ہمایع علاج	کوئی آئینہ کا نہیں تیری ادائیر بعد
اوس شکر نے مجھے جرم و فایر مارا	کوئی لینے کا نہیں نام و فایر بعد

اسی قطرہ کوئی نہ جیت کو نہ غم تیرا	
کوئی غم تو ارجحیت نہوایر بعد	

دل لیکو ہر وقتہ دل لیر ہو جو	بوسہ و طلب کچھ تو انکار ہو جو
یقین کرو یا مجھے تم دار پہ چھو	اب آگے تمہارا یہ گنگار ہو جو

میں جانوں کہ ہر سو پہلوں دسکسی جگر کا
اشک خوشی میں ہے زرخیز
قدر ای عشق پرستی کی ہر سیر بعد
زخم برد لے گوارا ہو مجھے کوئی گت
در جاناں سو مری خاک کا ربار
خار صحرای جنوں یونہیں کرتی تر
سیر و دم تک ہر ترا و دل ہمایع علاج
اوس شکر نے مجھے جرم و فایر مارا
اسی قطرہ کوئی نہ جیت کو نہ غم تیرا
کوئی غم تو ارجحیت نہوایر بعد
دل لیکو ہر وقتہ دل لیر ہو جو
یقین کرو یا مجھے تم دار پہ چھو
بوسہ و طلب کچھ تو انکار ہو جو
اب آگے تمہارا یہ گنگار ہو جو

دل لیکو ہر وقتہ دل لیر ہو جو
یقین کرو یا مجھے تم دار پہ چھو
بوسہ و طلب کچھ تو انکار ہو جو
اب آگے تمہارا یہ گنگار ہو جو

خط جو گھنٹے ہو تم کو کھینچوں کیونکہ	رکھ دیا ہو آپ کو کاغذ تیز آویسید
دیکھ کر متاب کو تو کھینچو سب کیست	واہ میری جرح و اوڑھاپہ کیا پیوسید
فرق ہو دیرات کا اپنی اور دوسری کی	خال نہ کہو ہم سے کیونکہ کو بد خوئید

سرخ رو ہوں اور طالع کو تر غریزوں کا غریزہ	
بہر دوت سے زمانا ہو گیا اور ہو سید	

دل لیکے مانگتے ہیں جان یک نشدہ	کیا خوب منت بہرین تیرا یک نشدہ
دل سافیق جان مرا تو کو کہ صبر	ناصح تری ہو عقل کہاں یک نشدہ
دستا تھا جھڑکیاں تو مجھ کو کیا بھجی	اچھی کھلی ہو تیری بان یک نشدہ
تیرنگہ سر مجھے زخمی تو کر چکے	چھر کھینچے ہو تیرا سیان یک نشدہ
جل ہی رہا تھا آتش اندوہ غم میں دل	او ٹخنے لگا جگر تو ہوں یک نشدہ
بیٹھے تھے خانقاہ میں ہم بنکے پارسا	پھر یاد آیا دیرخان یک نشدہ

کی دوستی جو اوس بہت کافروں کی طرف	
دشمن ہو اسے اپنا جان یک نشدہ	

دلیر دال مجھ جلد اول	
----------------------	--

کیونکہ سر کو گھین لو گئی دشنام لہید	جسکا شیریں ہو لانا نام خدا نام لہید
تشنہ لب کہ شہادت ہے ہر ایک کو قاتل	کیون شربت ہی ہوں اب دم مصداق لہید

Handwritten marginalia in Urdu script, including phrases like "نور اللغات", "خط جو گھنٹے ہو تم کو کھینچوں کیونکہ", and "دل لیکے مانگتے ہیں جان یک نشدہ".

روایت اول
 ہندی الی خلافت پر کیا پہلا کاغذ
 دیکھا وہی قلم ہی نہیں بری جانی
 دیکھا وہی قلم ہی نہیں بری جانی
 دیکھا وہی قلم ہی نہیں بری جانی

فدائے عشق ہو گیا ہر گز قیام
 یہ تیرے ہر کام کو دیکھ کر
 ہزاروں روزوں میں دیکھ کر
 لگا جیو کی دیکھ کر
 لگا جیو کی دیکھ کر
 لگا جیو کی دیکھ کر

روایت ذال سمجھ جلد سوم

تسلیم ہونے پر ہمارے کی تصویر کا کاغذ مجھے اسی نام سے مضمون وصل یار کی دیکھ کر دل تیار ہو کر تسکین ہو گیا قاصد کی دیکھ کر مری خط ہی کو دیکھ کر تیار ہو کر لکھوں اوس میں جیسے کہ حق و صفت میں لکھا میں جانتا ہوں شکوہ اوس کو دیکھ کر	منصور ہو گیا کاغذ بھی عجب تیار کا کاغذ یہ پر نام سے کا کاغذ نے لکھ کر کا کاغذ نہ اوجہ ملک میں کی تحریر کا کاغذ بنا تا ہر نشانہ جیب کبھی ہر تیار کا کاغذ تو ہر نور میں ہوا دیکھ کر تیار کا کاغذ مرے نام سے قاصد چاہے تیار کا کاغذ
---	---

طاہر مضمون چاک سینہ زما تیر کی آخر
 کیا ہو چاک اوس نے عاشق دیکھ کر کا کاغذ

روایت ذال سمجھ جلد چہارم

بہنے دیکھا تری تصویر کا پہلا کاغذ یہ زمین قبضہ میں کس کی رہی ہو پہلے اب جو لکھا ہو دیکھا ہو لکھا تھا ہی دنیا نہیں ہو کر ترش ہو کر ہو لکھا یاروں نے کیے مچھوٹے ہو کر	لکھا تیر کی ہر تحریر کا پہلا کاغذ دیکھ کر جو کسی تعمیر کا پہلا کاغذ دیکھ کر اوس بت لکھ کر پہلا کاغذ بدلا قرآن کی ہر تفسیر کا پہلا کاغذ نہ لکھا نہ لکھ کر پہلا کا کاغذ
---	---

کمان بولیں ہر گز نہ
 بو زمین خاک ہو کر
 حلق سے نکال کر
 خط ہو کر
 وقت غفلت اور ہر گز نہ
 وہاں کی یاد ہو کر
 اچھا کر
 تیرا دامن
 دستان ہر گز نہ

دیکھا وہی قلم ہی نہیں بری جانی
 دیکھا وہی قلم ہی نہیں بری جانی
 دیکھا وہی قلم ہی نہیں بری جانی
 دیکھا وہی قلم ہی نہیں بری جانی
 دیکھا وہی قلم ہی نہیں بری جانی

کتابتین جو سب کچھ جان
چاپیہ فیض کس کو دے دے جان
کتابتین جو سب کچھ جان
چاپیہ فیض کس کو دے دے جان

زخم تن عشق کھا نین میں کیا لڑن	اوزنک پستی بھی ہو تو پھر فرہ داری پور
چار عنصر کو احاطہ میں ہو کچھ جلوہ عجب	دیر مسجد کی الگ چار دیواری پور

دیکھ کر تاثیر اسے نالہ ہائے زاری	ہنے جانا اسی طفرے نہاد زاری پور
----------------------------------	---------------------------------

گردش چرخ سے ہر سب کو زمین چکر	اک نیاروزیہ لایا ہے سنگ چکر
دل کو یون ریت کو خلق میں ہو چکر	خسے گرداب میں کھانا ہر شاد چکر
ٹھہر دی ہے سو چین سے گردش چرخ	آسیا نیکی سدا کھا ہے چکر چکر
تیر مرقان سو گنج بھی کیا دل تو بین	گردش شمیم ز مارا اثری کا فحک
رفت جاہ پہ بھی گردش طالع بگئی	کھا تو بین دیکھو فلک پر تیر اختر چکر
ہرزہ گردی کو مری بکھلے کتا ہوشو	ہو تری باتونین دیوانے مقدر چکر
نہ سمجھہ اسکو گولایہ کوئی سرگردان	کجار بادشت میں ہو خاک بھی کجا چکر
شعلہ خوبی پتری ہو بلا گردان ق	کھائے جون شعلہ جوالہ سر اسر چکر
ٹھہر کر چاک گریبان پہ کوئی تار فو	دست و خشت سو ز فو ہو ورفو چکر
پھر تا محفل میں ہو کیا چاک بھی پھر چکا	ساقیا کھا تو ہو اول ہی ہو سانچہ چکر

اشک سو دیدہ تراب کے منیل گرداب	ای طفرہ بحر تو کیا کھائے سندر چکر
--------------------------------	-----------------------------------

جو عرش سو ہے فرش تلک وہ اسین خود دیکھہ آنکھ کھو لکر

کتابتین جو سب کچھ جان
چاپیہ فیض کس کو دے دے جان
کتابتین جو سب کچھ جان
چاپیہ فیض کس کو دے دے جان
کتابتین جو سب کچھ جان
چاپیہ فیض کس کو دے دے جان
کتابتین جو سب کچھ جان
چاپیہ فیض کس کو دے دے جان

کتابتین جو سب کچھ جان
چاپیہ فیض کس کو دے دے جان
کتابتین جو سب کچھ جان
چاپیہ فیض کس کو دے دے جان
کتابتین جو سب کچھ جان
چاپیہ فیض کس کو دے دے جان
کتابتین جو سب کچھ جان
چاپیہ فیض کس کو دے دے جان

(Handwritten notes in Urdu script)

۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴۷۶
 ۴۷۷
 ۴۷۸
 ۴۷۹
 ۴۸۰
 ۴۸۱
 ۴۸۲

[illegible]

[Faint, illegible handwritten text]

مستحقان و مستحقین

وہی ہے جو ہمیں اپنے آپ کو
 دیکھنے کے لئے دیکھتا ہے
 وہی ہے جو ہمیں اپنے آپ کو
 دیکھنے کے لئے دیکھتا ہے

[Illegible handwritten notes]

The image shows a large, dense, and mostly illegible handwritten document. The text is written in a cursive or semi-cursive style, with many words and phrases that are difficult to decipher due to the handwriting and image quality. The document appears to be a letter or report, with various lines of text and some larger, possibly bolded or underlined words. The overall appearance is that of a historical or archival document.

نہز ارجیت کی لیل کا صحن گلشن میں ہنسی کی بات نہیں ہے کہ ہر شہر کھلی ہر چشم حقیقت چھوٹی نکل خجہ	نچھوڑا ایک بھی صیادنی نشانی پر نشانہ ہی تری دستار عفرانی پر وہ باندھ تو نہیں تکیہ جہان فانی پر
--	--

طفرہ ہم اپنے ہی قصہ میں اپنے کے اودم
خیال کے بھلا رکھیں اب کہ کھانی

<p> یہ آشنا سی ہو یا رب آشنا دلگیر الہی مجھ سے مرا کیوں ہی دلربا دلگیر بزرگ غنچہ تو تصویر میں سدا دلگیر سدا آجکل کر سے حرف دید عدا دلگیر فراق یار نے ایسا نہیں کیا دلگیر </p>	<p> بلا سی کر کوئی دنیا میں ہر خوف دلگیر چشمیں جسے بے بل سب کی تو خند دلگیر نہیں ہر کلشن عالم شکستگی کی جا بزرگ غنچہ نہ کھلو امر سے لب لباب چشمیں جا کر جو اب میں شکستہ دلگیر </p>
---	--

برائی اور سنے تو کچھ تجھ سے کی نہیں اتنا تک
ظفر سے کیلے رستیاں تو مجھلا دلیکیر

<p>کھا کر پیچہ میں نہ کیوں عقل ہو کر چکر عارض و خال ہو ہو آؤ نہ گردش ہرگز اثر طالع گردش ہو مری اوساتی چرخ فانوس خیالی جو کہ جبین شب و رُ گردش نجد ہو دون کوہ کو میں جیا کو</p>	<p>چاک دل دیکھ رقبہ بھی ہو فرد چکر کھائے گرتا بقیامت نہ اندر چکر کھا کر گرداب صفت بزم میں ساغر چکر مثل تصویر ہر اک کھا کر ہی اکثر چکر جسطح کھاتا فلاخین میں ہو پھر چکر</p>
--	--

۸۷

ہزار چہیت کہ بلبل کا صحن گلشن میں ہنسی کی بات نہیں ہو کہ ہر شجر و درخت کھلی ہو چشم حقیقت چھوٹی مثل خجاست	نچھوڑا ایک بھی صیاد نہ نشانی پر نشان ہو تری دستار عفرانی پر وہ باندھ تو نہیں تکیہ جہان فانی پر
ظفر ہم اپنے ہی قصہ میں مینے آلودہ خیال کے بھلا کہیں اب کمانی پر	
بلا سو کر کوئی دنیا میں ہر خوف و دلگیر چنین صیبت بلبل سب کو تو خندان نہیں ہر گلشن عالم شگفتگی کی جا بزرگ غنیمت نہ کھلو امر سے لب لہرا چنین جاو جاو اب میں شگفتہ طائر	پر آشناسی ہو یارب آشنا دلگیر آئی مجھ سے مرا کیوں ہو دلدار دلگیر بزرگ غنیمت تصویر میں سدا دلگیر سدا آجکل کرے حرف بد عدا دلگیر فراق یار نے ایسا نہیں کیا دلگیر
برائی اور سے تو کچھ تجھ سے کی نہیں اتنی ظفر سے کیلے رہتا ہی تو بھلا دلگیر	
کھاؤ پیو میں نہ کیوں عقل و فکر چکر عارض و خال ہو ہو او نہ رویش پر اثر طالع گردش ہو مروا و سانی چرخ خانویشالی ہو کہ جبین شب و روز گردش نجد سو دن کوہ کوہین جبار کو	چاک دل دیکھہ رفو بھی ہو فرد چکر کھائے گرتا بقیامت مر و آخر چکر کھاؤ گرداب صفت بزم میں سر چکر مثل تصویر ہر اک کھاؤ ہو اکثر چکر جس طرح کھانا فلاخن میں ہو پتھر چکر

ظفر و نین جلا جاتا تھا ایسا لڑکی تھا
 لیاقتہ ادا ال ان میں لیاقتہ از یاد
 بہا تری زناک میں کم مال بار
 من جلاون بیان زنی ہر مال بار
 ال زخم ہوا سب کا مال بار
 لوزن و بولا سب کا مال بار
 ظفر و نین جلا جاتا تھا ایسا لڑکی تھا

کہ تا نظر آئین ماہ سپر زمین پہ گوہر فلک چہ آتہ
 نہ سبزہ و گل پہ پوشش بنم نہ چمکے جگنوں ہوا پیر دم
 نظر آتے تھے جگنو کچر زمین پہ گوہر فلک چہ آتہ
 و دھر تو فارے چھٹے ہیں ان دھرتی شجاری چرغاں
 نئی ہر سپر کچر جن کے اندر زمین پہ گوہر فلک چہ آتہ
 زمین نہایت ہی نخی شکل ظفر و اوستا و ردہ کامل
 غرض کھائے وہی ٹھیکار زمین پہ گوہر فلک چہ آتہ

ایسا لڑکی تھا
 لیاقتہ ادا ال ان میں لیاقتہ از یاد
 بہا تری زناک میں کم مال بار
 من جلاون بیان زنی ہر مال بار
 ال زخم ہوا سب کا مال بار
 لوزن و بولا سب کا مال بار
 ظفر و نین جلا جاتا تھا ایسا لڑکی تھا

زکے ہر مرغ و وح می کشان
 چکنا تھا یہ شیرین کرناک آتش پر
 تسلط مرغ و پایا ہمارا آشیان پر
 کہ جگنو گل گئی ہر تری آسوس ہا پر
 کہ داشت اسکی ہر موقوف تیر کھلاؤ
 و کر نہ ستی تھے ہیں ہر تری کھلاؤ
 کہ ماندی اگر وہ بھی محبت از با پر
 شکر آفرین کی تری جندی لگانی پر
 نہ روون کس روش ای غوغی ہر سکاؤ
 ہوئی خاطر نشان تیری گناہ اول کشا پر

ہر آنکو کس باضی ہوں ہم چمکے جگنو
 ناست کو کین کو بار کوہ غم اوٹھا پر
 ترا گھر میرا کاشا نہ تھا اب ہو کا سن
 اثر دیکھا تیرا گریہ وہ بیدار کتا پر
 ہمارے دکانا عقدہ خجستہ کون کوئی کھلاؤ
 ہمیں تم نہ طاقت لکنا یہ جلد بوسہ
 بہت گونگو دعوی پر محبت کا ماتھاؤ
 نہوئی پایا چم بھی شہید ناز کا شیر
 تبسم جگنو اوس گل چمن یاد آتا ہر
 ہر تیر شہرہ کا دل ہوا ہر کسی کمان پر

ایسا لڑکی تھا
 لیاقتہ ادا ال ان میں لیاقتہ از یاد
 بہا تری زناک میں کم مال بار
 من جلاون بیان زنی ہر مال بار
 ال زخم ہوا سب کا مال بار
 لوزن و بولا سب کا مال بار
 ظفر و نین جلا جاتا تھا ایسا لڑکی تھا

ایسا لڑکی تھا
 لیاقتہ ادا ال ان میں لیاقتہ از یاد
 بہا تری زناک میں کم مال بار
 من جلاون بیان زنی ہر مال بار
 ال زخم ہوا سب کا مال بار
 لوزن و بولا سب کا مال بار
 ظفر و نین جلا جاتا تھا ایسا لڑکی تھا

یہاں پر کچھ اور بھی لکھا ہے کہ جو شخص اس کتاب کو پڑھے اس کا دل پاک ہو جائے اور اس کی ہر بات کو عمل میں لائے تو اس کا دل جنت میں رہے گا۔

فزون ہو نور و نور خورشید کے ایاغ کانور کہاں ہر عقل میں یہ تھا سراغ کانور تو دیکھے پھر کوئی ادھو تھیں بھن بھن کا تو پھر یقین ہو کہ ڈھکا ہے چشم زخ کانور چراغ محفل یاران خوش دماغ کانور	تیرے شراب میں گر گھس دوسا قی کا مگر کو اسکی شب زلف میں وجود وہ ماہ باغ میں جسوقت چاندنی ہو کر جو خیال رخ یار سو وہ ہم خمی بغیر تیری ہر عاشق کو حق میں گرفتار
---	--

فروع بخش طفر قانون کے پھر پر ہمیشہ اونک سے دھماکے باورغ کانور
--

جس میں ہو کھا جائیں ہر کالینہ کو بھر دیے موتی سوا ماہ تینہ کو تیج گرہ جائیں لو ماہے قرینہ کو ریزہ ریزہ کر دیا تھیں سے مینہ کو دن گذارین تھی اپنی اک مینہ کو ای ریر و تو تھے دھکا آگینہ کو	عشق میں کھلیک جبین ہم اپنا سید کو واہ و کیا صانع قدرت اچھو تیرے تیج ہمیشہ تیرے رو کی نہ کوئی بن سکے ہاتھ ٹوٹیں محبت تیرے کہ تو نہ شکل گر کبھی ہو وصل کا مکتب تو ہم دسکی ضرور پارہ پارہ کر دیا سنگ تھم سو تھم
--	---

ظلم بد جو میر سے کیا نقصان شریف کو کب اکٹھا تھے ز رطاف لو ہا کینہ کو

دن ہر رات اور زمین اور زمان اور اک بار کیے نذر دل و جان سر دلوں	رہتے ہیں خود رفتہ جہان روتہ جان اور اب کیا تجھ دین ہم کہ نہ دل تو جان اور
--	--

یہاں پر کچھ اور بھی لکھا ہے کہ جو شخص اس کتاب کو پڑھے اس کا دل پاک ہو جائے اور اس کی ہر بات کو عمل میں لائے تو اس کا دل جنت میں رہے گا۔

یہاں پر کچھ اور بھی لکھا ہے کہ جو شخص اس کتاب کو پڑھے اس کا دل پاک ہو جائے اور اس کی ہر بات کو عمل میں لائے تو اس کا دل جنت میں رہے گا۔

یہاں پر کچھ اور بھی لکھا ہے کہ جو شخص اس کتاب کو پڑھے اس کا دل پاک ہو جائے اور اس کی ہر بات کو عمل میں لائے تو اس کا دل جنت میں رہے گا۔

یہاں پر کچھ اور بھی لکھا ہے کہ جو شخص اس کتاب کو پڑھے اس کا دل پاک ہو جائے اور اس کی ہر بات کو عمل میں لائے تو اس کا دل جنت میں رہے گا۔

دل مراد اول عشق نہ کس رنگ مراد
نہ کرتا ہو تو کر لیکے چھری ای صیاد
شکل لہنت کے مانند ترزا و نو خط
روکش و سکی گل خسار سو یہ ہوتا
ایک دریا ہو اشکو سے پوٹو ہر دم
ہاتھ پکڑوں جو تصور سے بھی تو وہ کو

دل مراد اول عشق نہ کس رنگ مراد
نہ کرتا ہو تو کر لیکے چھری ای صیاد
شکل لہنت کے مانند ترزا و نو خط
روکش و سکی گل خسار سو یہ ہوتا
ایک دریا ہو اشکو سے پوٹو ہر دم
ہاتھ پکڑوں جو تصور سے بھی تو وہ کو

دل مراد اول عشق نہ کس رنگ مراد
نہ کرتا ہو تو کر لیکے چھری ای صیاد
شکل لہنت کے مانند ترزا و نو خط
روکش و سکی گل خسار سو یہ ہوتا
ایک دریا ہو اشکو سے پوٹو ہر دم
ہاتھ پکڑوں جو تصور سے بھی تو وہ کو

دل مراد اول عشق نہ کس رنگ مراد
نہ کرتا ہو تو کر لیکے چھری ای صیاد
شکل لہنت کے مانند ترزا و نو خط
روکش و سکی گل خسار سو یہ ہوتا
ایک دریا ہو اشکو سے پوٹو ہر دم
ہاتھ پکڑوں جو تصور سے بھی تو وہ کو

دل مراد اول عشق نہ کس رنگ مراد
نہ کرتا ہو تو کر لیکے چھری ای صیاد
شکل لہنت کے مانند ترزا و نو خط
روکش و سکی گل خسار سو یہ ہوتا
ایک دریا ہو اشکو سے پوٹو ہر دم
ہاتھ پکڑوں جو تصور سے بھی تو وہ کو

دل مراد اول عشق نہ کس رنگ مراد
نہ کرتا ہو تو کر لیکے چھری ای صیاد
شکل لہنت کے مانند ترزا و نو خط
روکش و سکی گل خسار سو یہ ہوتا
ایک دریا ہو اشکو سے پوٹو ہر دم
ہاتھ پکڑوں جو تصور سے بھی تو وہ کو

ہمنے اک طفل دلستان کی محبت میں غم
پھینکا آخر ورق دانش و فرہنگ مراد

رولفٹ رای ہندی جلد دوم

بٹھا کے غیر کو قائم کفر فساد کی جڑ
چٹا کے لگتے ہی رہا ہوں طر حاکم
قیام رنڈ کی جڑ سے بھی کم ہو دنیا کو
کسے جو ریشہ دوانی یہ آہ و نالو
او کھا نخل طمع کو کہ بلخ عالم میں
وہ فتنہ راہی نگہ دل سے یہ فساد اگلیں
رکھ فلک سے جو اصلاح کی کوئی امید

بٹھا کے غیر کو قائم کفر فساد کی جڑ
چٹا کے لگتے ہی رہا ہوں طر حاکم
قیام رنڈ کی جڑ سے بھی کم ہو دنیا کو
کسے جو ریشہ دوانی یہ آہ و نالو
او کھا نخل طمع کو کہ بلخ عالم میں
وہ فتنہ راہی نگہ دل سے یہ فساد اگلیں
رکھ فلک سے جو اصلاح کی کوئی امید

بٹھا کے غیر کو قائم کفر فساد کی جڑ
چٹا کے لگتے ہی رہا ہوں طر حاکم
قیام رنڈ کی جڑ سے بھی کم ہو دنیا کو
کسے جو ریشہ دوانی یہ آہ و نالو
او کھا نخل طمع کو کہ بلخ عالم میں
وہ فتنہ راہی نگہ دل سے یہ فساد اگلیں
رکھ فلک سے جو اصلاح کی کوئی امید

دل مراد اول عشق نہ کس رنگ مراد
نہ کرتا ہو تو کر لیکے چھری ای صیاد
شکل لہنت کے مانند ترزا و نو خط
روکش و سکی گل خسار سو یہ ہوتا
ایک دریا ہو اشکو سے پوٹو ہر دم
ہاتھ پکڑوں جو تصور سے بھی تو وہ کو

۱۰۵
انکار شوار مسیح بخالان
کتابت کائنات و کائنات
لین و کائنات و کائنات

[illegible]

بہو انت حاصل جو مر خطا بلنگ سے گرم

جو خوشنویس ظفر بخش گیارہ کر کے
دیکھا اور سی حسن بن محمد بن حسن خط

دیکھا تو اور یہی حسن ان بن کا طبع میں سے خط

لکھنے کے بھیجیں اور انکو ہم کیا خاکِ خط
و در گھر نو بابر کا جائے نہ جائے
مانگ او سکی یاد آئی دیکھ کر
ترنکر اشکون سے کاغذِ سب
تیغِ بران سے تری پرتماہین
تو نے کہا لکھا تھا جو روئے لگا

بن پڑھے کر ڈستے بین چاک خط
لیکے کوئی قاصد چالاک خط
کمشان کا شب سرفراک خط
لکھنے دے اے دیدہ نمناک خط
نئے قصداے قاتل سفاک خط
پڑھے تیرا عاشق غمناک خط

ناسدوں کے ناک میں دم ہے طف
دید و حیا تو سے بکڑے کے ناک خطا

بہر موعشق کی نہ ہو چھو شرط
خوتھاری نہ جاسیگی بدلی
اپنی ہیکو رہائی ہے منظور
دل بیمار کے علاج میں ہر
دل بندھا رہنے سو نہیں چھٹتا
یوں کسی کو ہے کون دیتا دل

جان دست بے تو کچھ ادا ہو شرط
اسمین جو چاہو ہے بدلو شرط
ورنہ تم اور ہم سے جیتو شرط
وصل دلدار اسے طیبو شرط
اسکے چھٹنے پہ تم نہ باندھو شرط
دلبری بھی ہے دلریا کو شرط

[illegible][illegible]

۱۰۱

حال و حسی سکاهہ ہر محض خیال خط
صفیہ پر روی یار کیہ نوبت خیال خط
پوشیدہ زیر پوشش شکبوت خیال خط
کیسویہ سبھو یار کے مقول خیال خط
آئین ناز و غمخہ و قانوں خیال خط
مین تیر و بخت ہون تر امنوں خیال خط

دل عاشق جمال سے مفتون حال خط
کیا خوب نقطہ رکھتا ہے کیا خوب جائز
خورشید زیرابر ہے رخسار تاجانک
سنبیل قرین سوشن پر جان پہنچن
زیبا ہے او کی کشور جن جمال میں
کھلا دیا نوشتہ مرا ایک قلم مجھے

میر شمس تصور رُخ جانان میں اک طفر
کیا کیا میں سوختے مجھے مضمون خیال و خط

بسته من فریاد و بان تحت جهان شمع خط
بسته غم گها ارمیا نشک میو کیا اب غم خط
هو گیا عالم من یان میسا ادم کا خط
هو گیا از بسک و آسا خوش و خرم کا خط
و سماج و نک کا اور پر مریم کا خط
خط دریاں بلایا زین من پر غم کا خط

ابر مرقان و مریجات ہا عالم کا خط
ہے سچ اتنے سے باقی رہا کوئی کچھ
اس لہجہ کو لجاؤں ارب کو پاس
کوئی فحش بھی تخلیق اس گت نہیں
دیکھ غیبی انور رشیدی قسمت کی کہ
کتے ہیں خوش ہو انور نہیں درویش

یوں تو بین آدم ہی آدم جیسا نہیں اظفر
روح دیکھا غور سے کام کے آدم کا قحط

عشق میں جب نہ اوس سے اپنی سیر کی

شیخ سہو گلگیر کیا تاج زر کی احتیاط

کل ونگل کا پانی ہر خطا سے محفوظ رہے
 کاش اگر دولت بیری دعا سے محفوظ رہے
 نقد دل دے لیا کو دنیا تھوٹ کر
 اسے کہتے ہیں ہی کہی کہی ہو
 نفع

مجھے تو وقت سخن شیخ تندرختی کا ط
بھرا یاد دل مرا سو بار نہ رہو مین
چمنیں آنکھ جھکا کر کھڑی ہو کیوں کر
وہ سچا باب ہو کیا ایک غرض سے
جہان میں پائیگا کیونکہ وہ گوہر مقصود
لحاظ دینے فقط تیری دوستی کا مین
قسم ہر شجر قاتل مجھے مرے سر کی
چمن سے آئے نہ دیروہ ماسر بازار

صفائی دیکھ ظفر آئینے کی دید سے کی
نہ خبر ہو سوا و سکونہ رشتہ رسد لحاظ

روایف نظامی معجزہ جلد دوم

کرے یہ فتنہ تری حشر فتنہ زاکا کا
نہ کی شکایت ظلم و ستم کبھی سینے
فلک پہ کیوں رہو یہاں سفر ویرانہ
دل کی خوشی قمر گان سی کیوں نہ
اٹھو اٹھو نہ کیجا چین من نہ گئے

رولفین عین محمد اول
 زلف طوبی کی پاری کی کا
 ولس کی کتب پوری اس
 ہزار اشک پر چھوٹا
 بن گیا ارم ومان کی
 چمن پر پیر کی چاند
 سہرا یاد کوئی چاند

یاد آید که این کتاب در سال ۱۰۸۰ هجری قمری در شهر کابل
مطبعه دارالعلوم کابل در روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة
۱۲۸۰ هجری قمری در شهر کابل
چاپ شده و در سال ۱۳۰۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۳۲۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۳۴۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۳۶۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۳۸۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۴۰۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است

ای طاهر کنونکه یوسفیت خاطر انجی
جستگاه اوس زلف پریشان کجی تارینور جیم

ردیف غنیمت مجله چهارم

غیر و ن من نهین مشر و حکایت رقی
کردن نه موقع ہو تو ہو رات کا موقع
یہ ابر کردن اور یہ برسات کا موقع
جب ر سے بھی ہو اشارت کا موقع
ز اید یہ نہیں نیم نرا بات کا موقع
لیکن نہیں بننا کوئی سوخا کا موقع

ہر کام کا اکتوت ہو ہر بات کا موقع
تم جو رہی چھوڑو کسی طرح ہر بات کا موقع
ساتی ہمیں کچھ کام سیگا کہ کہاں
نیا جا کو قریب و دور کین رات کا موقع
آیا ہو تو محمد دم نیا سا غم سے
بھیجیں اونھیں تم تھوڑا لپٹا کسی تو

جو ہر پہ کھڑی ہو کہیں اسے طفرہ ہم
ہو جائے کسی ن جو ملاقات کا موقع

ردیف غنیمت مجله اول

ہو چو فلک پہ کیونکہ اوس کا مانع
عرش برین پہ چہ بیت عمار کا مانع
مازک ترا سقدر ہو دل ار کا مانع

ہر کام کا اکتوت ہو ہر بات کا موقع
تم جو رہی چھوڑو کسی طرح ہر بات کا موقع
ساتی ہمیں کچھ کام سیگا کہ کہاں
نیا جا کو قریب و دور کین رات کا موقع
آیا ہو تو محمد دم نیا سا غم سے
بھیجیں اونھیں تم تھوڑا لپٹا کسی تو

یہ کتاب در سال ۱۰۸۰ هجری قمری
در شهر کابل
مطبعه دارالعلوم کابل
چاپ شده و در سال ۱۳۰۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۳۲۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۳۴۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۳۶۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۳۸۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۴۰۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است

تجدید و تصحیح

یہ کتاب در سال ۱۰۸۰ هجری قمری
در شهر کابل
مطبعه دارالعلوم کابل
چاپ شده و در سال ۱۳۰۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۳۲۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۳۴۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۳۶۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۳۸۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۴۰۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است

یہ کتاب در سال ۱۰۸۰ هجری قمری
در شهر کابل
مطبعه دارالعلوم کابل
چاپ شده و در سال ۱۳۰۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۳۲۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۳۴۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۳۶۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۳۸۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است
و در سال ۱۴۰۰ هجری قمری
در شهر کابل
تجدید و تصحیح شده است

شان شمسین بسطی عالمگیری شانی
دو کوئی فیضی طالع طالع

جان محمد صالح
دوست عزیز
دوست عزیز
دوست عزیز

اور دریا وادریں

کچھ ہونو کو گھر میں بیٹن و شنی کا کام
الہداری تجلی انوار حسن یار

ماں فوس کب ہو خانہ زینب اور حسنہ
ہے میرے گھر میں دشمنی طور پر حریف

روشن ہو آفتاب قیامت کا اس وظف
ہم دل جلون کی شمع سرگورس چراغ

کچھ بات کہیں کہیں اٹھا چھوڑ دینا
 فاضل نظر اور کلمہ جو بھیجی بھیجی گیا
 ابرو کو اور سو کہتے ہیں سب ترغیض
 غم کھلا دیا جہان مری لب لعلی
 نیلے کو کچھ کہانیں تم کہتے ہو کہا
 سچا ہی ہر ناہنیں نہ ہو سچی کہ جسے ہو

میری بخت قسم نکھانیں خدا کی قسم دروغ
 تحریر جو ہر اویں نے ہو یقلم دروغ
 ہر صفت بانیوں میں کہاں ایسا نام دروغ
 وہ اب جہان میں مرا حال غم دروغ
 کیا بیٹیوں اس دغ کو ہر قسم دروغ
 کچھ ہستی سخن میں سوا اور کم دروغ

حق ہو دروغ کو لو حسین حافظہ ظفر
جاتا ہی بھول کر کے جو دے صنم دروغ

ہمارے فضل کو تو نے نہ بردوانی تیغ
جہان کو کشتہ کیا اے کشتہء عالم
پڑا ہوا کس کا یہ دریا میں عکسِ حسین
چھپے عذاب سے ترا ایسرِ نوح و عالم
کد کثیدہ ترا سیفِ بزمِ حق میں

ترا ای ابرو را بر خم خود و صفه‌های تیغ
تری نگه بر غضب وقت ظلمانی تیغ
هر ایک موج سو کله‌ای بر چو پانی تیغ
گر بر جواد سپید را تیری مهر بانی تیغ
نه کین نه عجب عیش ای عود کجانی تیغ

[illegible]

کمالی و اولی و دوم و سیم تا و سیم تا
 سیم تا و سیم تا و سیم تا و سیم تا
 کمالی و اولی و دوم و سیم تا و سیم تا
 کمالی و اولی و دوم و سیم تا و سیم تا

برہم پر اس قدر جو مرے زلف یار مطلب کفر و دین دیر و حرم و کام نات غزال حین ہے کہ ہر ناتہ تیار اسپین راج دست و گریبان ہر روز	شاست زوہ و کیا کیا ایسا اعلان اگر باہر دل طواف غدار و طواف زلف کیونکہ کہوں کہ ہو گئے زلف و زلف ایمہ ووش زریکا نہیں باؤ زلف
---	---

کتاب ہر کوئی جیم کوئی لام زلف کو کتاب نہیں فلک کہ سطح ہو کاوت زلف
--

وصل کی ہو نہیں دیکھو تیر زلف دل پیون ار کیا تیغ نہ کا اچھے بسل ابرو و مگر کان ہوں کی تل کا دشت و دشت کو ارادہ ہو کا آباد کرد نامہ یار کو قاصد کا ڈرائیگے غیر دوستی میں تھی نہیں لی یہ خلق مری پہن نامہ محبت نہ پھر زلف سے ہم	اوتلی تقصیر نہیں مری نقد زلف جسطح کھینچی بارہ کوئی شمشیر زلف نہ مری تیغ جو دشمن مرا تیر زلف کھولہ کاش مری پائوگی زرخیز زلف دیکھو دیکھو بھگے نہیں کیا نسخہ کسیر زلف ہر دین تیر بنائیں مری تصویر زلف ہم کو پروا نہیں اگر تو ہیں تکفیر زلف
--	---

شمع سرائے کھتے ہیں ہر چند زبان اپنی دراز ایمہ ظفر دیکھیں تو کیا کرتے ہیں تقریر زلف

رولیف فاجلد دوم

Handwritten marginalia in Urdu script, including phrases like "دل پیون ار کیا تیغ نہ کا اچھے", "بسل ابرو و مگر کان ہوں کی تل کا", "دشت و دشت کو ارادہ ہو کا آباد کرد", "نامہ یار کو قاصد کا ڈرائیگے غیر", "دوستی میں تھی نہیں لی یہ خلق مری", "پہن نامہ محبت نہ پھر زلف سے ہم", "شمع سرائے کھتے ہیں ہر چند زبان اپنی دراز", "ایمہ ظفر دیکھیں تو کیا کرتے ہیں تقریر زلف", "رولیف فاجلد دوم", and various other couplets and notes.

ہون جان کی بجا کر دیا
میں نے اپنے دل سے
کھینچ کر لیا
میں نے اپنے دل سے
کھینچ کر لیا
میں نے اپنے دل سے
کھینچ کر لیا

حاکم دہشتی ہر مری باد سے چاروں طرف
اوسے پھینکا خط کو سیر چاک کر چاروں طرف
جیسے پرزہ پھری پر شمع پر چاروں طرف
خط کو چرچہ ہو رہی ہیں نامہ پر چاروں طرف
ہے وہ دل ہی میں تھا کہ تم اگر دھو تو دھو
پھر تے ہونا حق ٹھیکے اسی طفر چاروں طرف

تھا جب تک صبر ہویش با سو وقت
دید تیا ہے دل نہ تیا تھے ہوس کہ
جانتی تھی کہ ہے لگ چلی کی شوقی
نہیں معلوم کہ ہے کل جو کچھ
جو مجھ کو کہتے ہیں دل دسکدیا کیوں تو
کر دیا زلف تو کافر تری ہنگو آگاہ
میں ہوں ہمار محبت نہ کر میرا علاج
واہ کس شوق شکر سے لگا دل اپنا
ہنستے کیوں گل کی روشن غم جہانیں غافل
ای طفر ہوئے اگر بیان کی ہوا کو وقت

دیکھ کر اوس قابل سفاک کو بفریفت
عاشق سرا پرچہ زین ہونہ کھفت

ایک عالم میں مناسب
ایک عالم میں مناسب
ایک عالم میں مناسب
ایک عالم میں مناسب

روبرو عاشق کے تیری روشنی
صاف شیش زونہ صبح میری شوق
بات کا تیری بھر دیا کہ ہر طرف
دل کو پا پارسے بعد زونہ شوق
گاہ گاہ تیرا لگا ہے غافل
سیر کی تیرا شوق دلم کہ ہے
ایک طفر ہوئے غافل کہ ہے
ایک عالم میں مناسب
ایک عالم میں مناسب

پیام کسکایہ لایا کہ اتنا گرم آیا چمن پہ اوُس سی طرح کی لکھ کر اکیار نہ سمجھو ہم اسے دامن اپنا چھو دیا مريض عشق کو تیر ہی سے تیر سبب عرق پر خجالت ہو دیکھ کر کسک	روان ہو جو مرقا صدف سیرین عرق تھارویں یہ نمایاں جس صحن عرق صبا دلو چھہ کر پیشانی چمن سے عرق اگر نمود ہو تیرے لب ذوق سے عرق ایک ہا ہر جو یوں شمع آئیں عرق
---	--

ظفر سناؤں جو یاروں کو مین بھی گرم غزل تو آئی جا بواؤ خین گرمی سخن سے عرق

یوں تو رہے ہو الطاف عیاں مین فرق پہو چو کیا حسن کو اوُس تھا گلیے دونوں مین جا رہا تھا جوتا شاکھ دل و جان آمین اگر جا بکاسے جا رہط و دلین ہو سو جہان مثل درو تیری شوخی کو مین نڈر بھنوں مشکل	لیکن ایسا نہو آجا ملاقات مین فرق فرق دو نو مین ہو یوں جیسو تو مین فرق کچھ نہیں خانقہ کج خرابات مین فرق غم جانان کی کچھ آکے مزارت مین فرق ہے عجیبات کہ آؤ دہان اک باغ مین فرق چشم دابر ہو دی رہی آشتا مین فرق
--	---

ای طیف جاسیہ درویش کو ضبط اوقات ذکر اور نخل گمان جبکہ اوقات مین فرق
--

کچھ چہرے بہت گفتگو طراق طراق جبک کو بولتا تھا مین غزل	اگر نہ ہو دی بھر دوید وراق طراق سے کلام جو تیر کی بھر وراق طراق
--	--

اگر نہ ہو دی بھر دوید وراق طراق سے کلام جو تیر کی بھر وراق طراق	اگر نہ ہو دی بھر دوید وراق طراق سے کلام جو تیر کی بھر وراق طراق
--	--

عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے
عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے
عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے
عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے
عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے

عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے
عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے
عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے
عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے
عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے

عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے
عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے
عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے
عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے
عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے

عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے
عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے
عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے
عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے
عشق کی حالت میں جو کچھ کہتا ہے وہ سب سچ ہے

<p>تکلیف جو یونان باغ بدل چاک سولالہ تھرا لکے آتش و فوج تو عجب کیا کسا فائدہ آشکون کو اگر چشم بین کا بجلی گری ای چہ اگر اوسیدہ بلا سے</p>	<p>ہر روز زمین کس کوئی نفع جگر عشق دکھلا دے شرارت اگر اپنی شمع عشق ہر روز دمی خسار کو ظاہر عشق لیکن ٹیڑھ دل کی سو کے نظر عشق</p>
---	--

<p>ہو اگر چہ دیباغ او سکافک پر تو بجا ہے جو آپ کو سمجھے ہو طفر خاک و عشق</p>	
--	--

ردیف قاف جلد چہارم

<p>کھلتا نگاہ سو ہے بہت سیم کافر فرق سو کو میری پاس وہ بستر پر رات کو کو چین ان کو چھو مکان بھی ملا تو کیا جانا گذر ہو دونوں کے اوس کی نگہ کا تیر بیل نیر میری طرح سے ہونا کدش آؤ بھی میری پاس تو نیٹھے فرق سے</p>	<p>کرتا ہر دے فرق کو ظاہر نظر کافر فرق جیتا کہ در میان ہو بالشت بھر کافر فرق میرے اور ان کو گھر میں، دس میں کافر فرق مطلق نہیں سمجھتا دھول در جگر کافر فرق میرے اور اس کی نالی میں ہو گا اثر کافر فرق آیا ہر ان کو دلیں کچھ بابت سقد کافر فرق</p>
--	---

<p>مدت سے مجھ میں اور میری دلیں کے طفر ڈالا ہوا ہر اوس بیکہ فتنہ کافر فرق</p>	
---	--

ردیف کاف جلد اول

(Left margin text):
 ہر روز زمین کس کوئی نفع جگر عشق
دکھلا دے شرارت اگر اپنی شمع عشق
ہر روز دمی خسار کو ظاہر عشق
لیکن ٹیڑھ دل کی سو کے نظر عشق
 (Right margin text):
 کھلتا نگاہ سو ہے بہت سیم کافر فرق
سو کو میری پاس وہ بستر پر رات کو
کو چین ان کو چھو مکان بھی ملا تو کیا
جانا گذر ہو دونوں کے اوس کی نگہ کا تیر
بیل نیر میری طرح سے ہونا کدش
آؤ بھی میری پاس تو نیٹھے فرق سے

ہو و میان آہ کتر تکتے او سکی چارون کلو
ملایا کچھ خیر نیامبر دودن کی دودن
بھر و سا کیا او بھین سو جو کچھ آجکل افقت
کہ ہر یہ تو محبت و ظفر دودن کی دودن

دریغ کاف جلد اول

ہو وہ سوز عشق سو سیر دل مضطرب
دماغ دلین اک نخت دلین چشم تیرین
سو گیا میں خاک جگر و پری سو سوز دل
خط میں سو مشغول میرا دوا جاتا دل
والا کیت و خانی تکتے پہونچا دست
پارین ہوتا ہر مینوشی سوز دل میرا کباب
شعاع خواہ است سمجھو کہ یہ اسی ہمدرد
یہ لکنا نا اور بچھا نا تھچہ ظالم ختم ہے

نوکسی نقل میں ہے وہ نوکسی جگر میں آگ
عشق کی سوزش سو پری ہوئی کچھ کچھ
ہو و اس کو بچا کر میری خاک میں آگ
شولہ زن ہو و کبوتر کو نبال میرین کت
یان لگی تلو و سو اسی جاکھی بس میرین
سوز بجرانے ہو پانی کچھ مر سنا میرین
آگ کی ہم دل جلوں کو دیکھ کر حکمران
ہو و تو دوم بھر میں پانی بھی ہو و ہم بھر میں آگ

جی جلا میں کیون نہ میرا یہ تبار بندل
دل ظفر انکا پتھر اور پتھر میں آگ
میرا نوک و نوک و کڑکشان کچھ میں
جو کتا سو سوچ میں غیر سے نسا نہیں

چلیاں جابجا برسی اظہار

دریغ کاف جلد دوم

چلیاں جابجا برسی اظہار

چلیاں جابجا برسی اظہار

دریغ کاف جلد سوم

بہ جو زمین پہ ہو کھڑا چرخ ہرین لگ تھا لگ
 بیٹھہ سینکے مہربان تم بھی کہیں لگ تھا لگ
 رکھتا ہو تیری یاد نہ تیرا زین لگ تھا لگ
 رکھو گلے پہ نوم و خمر کہیں لگ تھا لگ
 رہتی ہیں اونگو پاس تو ایک ہر لگ تھا لگ
 رکھو ہر شاخ کا ویر نکھ میں لگ تھا لگ

بہ جو زمین پہ ہو کھڑا چرخ ہرین لگ تھا لگ
 بیٹھہ سینکے مہربان تم بھی کہیں لگ تھا لگ
 رکھتا ہو تیری یاد نہ تیرا زین لگ تھا لگ
 رکھو گلے پہ نوم و خمر کہیں لگ تھا لگ
 رہتی ہیں اونگو پاس تو ایک ہر لگ تھا لگ
 رکھو ہر شاخ کا ویر نکھ میں لگ تھا لگ

بہ جو زمین پہ ہو کھڑا چرخ ہرین لگ تھا لگ
 بیٹھہ سینکے مہربان تم بھی کہیں لگ تھا لگ
 رکھتا ہو تیری یاد نہ تیرا زین لگ تھا لگ
 رکھو گلے پہ نوم و خمر کہیں لگ تھا لگ
 رہتی ہیں اونگو پاس تو ایک ہر لگ تھا لگ
 رکھو ہر شاخ کا ویر نکھ میں لگ تھا لگ

بہ جو زمین پہ ہو کھڑا چرخ ہرین لگ تھا لگ
 بیٹھہ سینکے مہربان تم بھی کہیں لگ تھا لگ
 رکھتا ہو تیری یاد نہ تیرا زین لگ تھا لگ
 رکھو گلے پہ نوم و خمر کہیں لگ تھا لگ
 رہتی ہیں اونگو پاس تو ایک ہر لگ تھا لگ
 رکھو ہر شاخ کا ویر نکھ میں لگ تھا لگ

بہ جو زمین پہ ہو کھڑا چرخ ہرین لگ تھا لگ
 بیٹھہ سینکے مہربان تم بھی کہیں لگ تھا لگ
 رکھتا ہو تیری یاد نہ تیرا زین لگ تھا لگ
 رکھو گلے پہ نوم و خمر کہیں لگ تھا لگ
 رہتی ہیں اونگو پاس تو ایک ہر لگ تھا لگ
 رکھو ہر شاخ کا ویر نکھ میں لگ تھا لگ

دیر سے ندرے گرا صد ہمار ہی کا
 جاتی ہیں آج تم جہاں لہو پوسا تھہ بکودان
 پاس نزاکت اس قدر ہو کہ پٹیا پٹیا
 کرویدیں یہ جہاں لہو کیوں کھا کھا
 کوں ہے جس سے خلا وہ کہ نہیں ہیں
 جوش خون میں یہ کہ نہ زور دہی اس قدر

دل کو نہ دھڑکے او سے جو وہ او چھا لگا
 شیشہ ہر نازک اس کو تم کو کہ نہیں لگ تھا لگ

ردیف لام جلد اول

لگا جو خون جگر عشق میں اب کہیں
 عرق کا قطرہ تر و خشک سوا گلستان
 ہوا کہ گھوڑی پہ شہسوار حسن ہر آج
 جسے کہ جہاں مارے وہ طرہ شکین
 مجب ہے شہر محبت کا جو ہری بازار

خطف وہ روکتا بی ہو مصحف عشاق
 کسی کتاب کا کیا آگے اوس کتاب کے سول

بہ جو زمین پہ ہو کھڑا چرخ ہرین لگ تھا لگ
 بیٹھہ سینکے مہربان تم بھی کہیں لگ تھا لگ
 رکھتا ہو تیری یاد نہ تیرا زین لگ تھا لگ
 رکھو گلے پہ نوم و خمر کہیں لگ تھا لگ
 رہتی ہیں اونگو پاس تو ایک ہر لگ تھا لگ
 رکھو ہر شاخ کا ویر نکھ میں لگ تھا لگ

۱۲۶

مانگ ادسک و چیکہ کل متصل کامل کو کل
 سرسب ایس غسب کسے کیونکہ وہ کالی کلا
 اشک کے قطر و ہین ہین اس میں گنا کسٹہ
 و پو قرص ہا تابان و پو قرص آفتاب
 نیلو و کا کب کجا و پو پائس سنبل کو کل
 جبکہ غائب قطر و ناغین بلبل کو کل
 بکنے ہین پو چمن کو سوتا کو تل کے کل
 چرخ مینا خام پو یک جانم تل کو کل

کتاب کا نام نقل کیا گیا ہے لیکن اس کا
 یہاں بیان کیا گیا ہے کہ اس کتاب میں
 جو کچھ لکھا ہے وہی ہے جو اس کتاب میں
 لکھا ہے۔

۱۰ وظیفہ فی سالی ہزارہر اک عنین
جس طرح تین تیسین مضر و کابل کے محل

روایت امام حاکم و دوم

واہ کیا زلف پہنچ پیر کے حلقہ میں گل
 آسمان پر یہ نہیں بکھرے دھوئیں کے
 واسطے عاشق کو بہن گرداب ریاضا
 کہتے ہیں چشم و دہن جنگوہ میر دھیان
 ہم جو ہم زخم ہی کو تن پہ سمجھے ہمیں
 عین شفقت و بناؤ شسوار انور کا باب
 کرد و خدیو دیان دیکھنا ہنکام خط
 گل جو کھا تیرے چہنلو کو گیا ہر خوشنما
 دلا دلاں گے نونہ کے بالوں کو کیا حلقہ بگوش

دیکھ کر جنگوہ زخم کے حلقہ میں گل
 دونوں اس شمع کس نے بکھرے حلقہ میں گل
 وہ جو اسکی جو شمشیر کے حلقہ میں گل
 دم آ رہا عالم تصویر کے حلقہ میں گل
 کونکے روزن نہیں ہیں یہ کہ حلقہ میں گل
 یہ جو دونوں دیدہ بختی کے حلقہ میں گل
 کیا جو کار و سقو قدر کے حلقہ میں گل
 ہاتھ اس عشق دیکر حلقہ میں گل
 از طہر کچھ عجب تاثیر کے حلقہ میں گل

میں نے اپنے دل سے
اپنے جان بادل پر عشق کی دولت
دو طرفہ دینے کی شایان میں بل
دلچسپ وقت تری گفتگو میں بل
رنگی کار سی ستارہ گیسٹرو بھی
کھیل سونے اور سے جانو جو بھی
نہ پشیمانی انسان میں بل
نہ ہر گز میرے

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

بہار کا مری سر پر اگسا موسم
ہر رنگ گل نہیں ہوتی شکفتگی دل کو
گھٹانہ دلو مری جام می پلا ساقی
وہ گل ہو پاس لے ہو کیا ہی عیش کا موسم
کہ کس طرح کا آب آیا ہو اور صبا کا موسم
ہوا ہو اور یہ برسات کا ہو کیا موسم
ہر ایک چیز کا ہو یاں جدا جدا کا موسم
نہا کر عشق میں اپنا ہو ایک کا موسم
بہار کا بھی یار وہ نہیں گیا کا موسم

جلے ہو شمع کو مانند سوز ہجران میں

لبیں ہزارہ عجب و نیاز سے لیکن
ظفر سے نہ مرا مردم و گل ٹول

روایت میم جلد اول

بدل کو قافیہ لکھ دوسری غزل بھی ظفر
بہار باغ سخن کا تو ہے سدا موسم
مر گئے ادا وہاں کی ناز و داری میں ہم
سب روشنی پر چار شمعیں ان میں ہم
یاد میں ہو کہ دم کے آتش نہ خیال
بہار کا روش گردن ہما کو گل گل

دل کو ہاتھ لے کر کسی گرفتار میں ہم
شعسان جلتی ہیں انہی گرم بازو میں ہم
ہر چیز سے ہیں اس دم کی خبر داری میں ہم
مثل شبنم میں ہر چیز کی زری میں ہم

بہار کا مری سر پر اگسا موسم
ہر رنگ گل نہیں ہوتی شکفتگی دل کو
گھٹانہ دلو مری جام می پلا ساقی
وہ گل ہو پاس لے ہو کیا ہی عیش کا موسم
کہ کس طرح کا آب آیا ہو اور صبا کا موسم
ہوا ہو اور یہ برسات کا ہو کیا موسم
ہر ایک چیز کا ہو یاں جدا جدا کا موسم
نہا کر عشق میں اپنا ہو ایک کا موسم
بہار کا بھی یار وہ نہیں گیا کا موسم

بہار کا مری سر پر اگسا موسم
ہر رنگ گل نہیں ہوتی شکفتگی دل کو
گھٹانہ دلو مری جام می پلا ساقی
وہ گل ہو پاس لے ہو کیا ہی عیش کا موسم
کہ کس طرح کا آب آیا ہو اور صبا کا موسم
ہوا ہو اور یہ برسات کا ہو کیا موسم
ہر ایک چیز کا ہو یاں جدا جدا کا موسم
نہا کر عشق میں اپنا ہو ایک کا موسم
بہار کا بھی یار وہ نہیں گیا کا موسم

بہار کا مری سر پر اگسا موسم
ہر رنگ گل نہیں ہوتی شکفتگی دل کو
گھٹانہ دلو مری جام می پلا ساقی
وہ گل ہو پاس لے ہو کیا ہی عیش کا موسم
کہ کس طرح کا آب آیا ہو اور صبا کا موسم
ہوا ہو اور یہ برسات کا ہو کیا موسم
ہر ایک چیز کا ہو یاں جدا جدا کا موسم
نہا کر عشق میں اپنا ہو ایک کا موسم
بہار کا بھی یار وہ نہیں گیا کا موسم

یار و نرود کو عشق میں رہو یہی تم ہمیں	اس کی بجائے دلی کچھ اپنی جلن میں ہم
ہاں گر جسے شمع سہرا یا زبان تو کیا	کہہ سکتے پری زبان کی نہیں کہ سخن میں ہم

دیوانگی کا شور ہے جنون کی اس طرف
دکھلاتی جب تلک نہیں دیوانہ بن سہم

کیا کہیں کہ ہمنشین ہیں آج کیوں کل ہو
لاکھ بلالو کا دریا یک سیدھی باتیں
بیر کا وعدہ کیا ہو دست پر بے پیر نے
تیری چشم سے ساقی طلب ہے تو جام
ہاتھ جو گردن میں ہے تیرے حامل اپنا بھی
بشیخی چھڑ جاؤ تری اک بل میں اور ہر
ہو تو ہر کا لاجمان میں مردم آزار دکانہ
بٹے ہیں نورتین عریان چپک کو مار
بہ زمین پر ہو کو تو آسمان پر شوق
جسے یاں کھا دے تحت اشری کو دھپ

لاکھ بھاری ننگے ٹھپیں رسیک ہیں
بے تراز و پاکے اذکھ طے اکل سیم

چنانہ مرض عم کو تر کا ٹھکانہ نو قدم معلوم ہو کر وضع ہے دس بیس قدم

ادلفی میں جلجھار

[illegible]

[illegible]

تو گنہار واک بر سر تن سات کیر پائیں تم
دنکو پائیں روئی ہو اور ات کیر پائیں تم
ہر گھڑی دیکھ بھانگی کی گھاٹا میر پائیں تم

دیکھنی ہو مگر خوشی کی کیفیت اگر
قابل اس سبب کا ہوں کیا میرا
کے شیعہ بھی تو کیا پھر لگاؤ ہی ہے

کند و نامحسوس طائفہ حضرت سید حار و پاک
کر چکے ضائع بہت اوقات سے ماس ختم

لکھا اتر کر کی جا میں جگر کی کتاب
 لاکھوں میں اس کے دیکھ کر انقلاب
 پہنچا تو ہرین مرد تجھے چشم پر آب
 نہ چھینکے دودل کو فلک سحاب
 و کشتیان ہر دیکھے بالا آب
 کر دیکھے اک سخن میں ادھیں جواب
 ان حلقہ حشر چشم کو اپنی رکاب
 کھاتے ہرین بطعام پتھر میں آب

پیتے ہیں خون و لکڑی کا شراب
 غم سے زمانہ آج اگر پھر گیا تو کیا
 کرے اگر عشق سے میں یوں جو دلوں کو آپ
 لا سا قیاس شراب نہیں ابرگنہ میں
 آگہین جو اسکی عکس آنکھ میں ہیں
 صبر اگر جواب کرے قسب کچھ
 اوس شوخ شہسوار کی خاطر بنا شکے
 سو قوت اکل شراب غم و شہک ہی ہے

کرتے اگر نہ دوستی اک بادہ خوار سے
ہوتے ظلم جہان میں پھر کیوں خراب

روایت نون جلد اول

[illegible]

سینہ کا وی پان کر کوئی نہ جنتک اظفر
نامور ہو چون نکین ایسا تو ہو سکتا نہیں

رکتو کیا بانگ نہیں شمشیر و خنجر اور بین
کر تو ہم مضمون سوز دل بیان کر اور بین
جب چھری کر تاپ ہو وہ بیدار اور وین
لکھتے ہیں خنجر تری جھوٹ پہلو میں سے
دیکھتے فریاد تم سے تیر جو ہم کرتے ہیں کیا
دیکھتا سو آج ہلو وہ نگاہ تیر سے
کوہ کو باقی نہ کر اسے نالہ خارا لگا
خیم کو خیم خانی کی ساقی سو لیکن تلیک
پیر و عشق جو نکو کیل غرض ہو خنجر سے
اہل بخشش سے برابر ہوں کیا سنجیدہ طبع
جو ہو دلین ہی شمعہ پر لائیں آئینہ وار
خوبی جو ہر بائی ہو ہر ایک سے امتیاز
سوز غم سے جلنے کا کتر تو ہو بین چکا
شعلہ آہ و فغان سے ہم سحر جہنم
ہم قناعت کو تر جو دل سے تیر طع

لیکن ایسا بروی تریم کو جو ہر اور بین
اگ ہو جا ابھی اوسکو وہ سنگر اور بین
لگتی مچھیں سی مری زخم جگر اور بین
طائر جانکے مری لکھی شہر اور بین
چپ ابھی گنج میمن تانبہ جھڑ اور بین
یا الکی خیر جو قاتل کے تیر اور بین
مارنے سر سے ہمیں دھچا تیر اور بین
ہم کو جو طلب سا غریہ سا غر اور بین
راہ اونکی اور پیر اور اسکے پیر اور بین
سرو سوزوں ہو تو کیا نخل شمر اور بین
ہم نہیں ہیں کہ زمین اور زمین اور بین
اہل بھی پھری ہیں لیکن وہ پتھر اور بین
ہو جو گرمی سے ابھی شیا یہ کچھ انکار اور بین
دیکھتے ہر شیعان تانبہ اتھر اور بین
دھو دھتے ہو زور کو زمین طالب اور بین

سینہ کا وی پان کر کوئی نہ جنتک اظفر
نامور ہو چون نکین ایسا تو ہو سکتا نہیں
رکتو کیا بانگ نہیں شمشیر و خنجر اور بین
کر تو ہم مضمون سوز دل بیان کر اور بین
جب چھری کر تاپ ہو وہ بیدار اور وین
لکھتے ہیں خنجر تری جھوٹ پہلو میں سے
دیکھتے فریاد تم سے تیر جو ہم کرتے ہیں کیا
دیکھتا سو آج ہلو وہ نگاہ تیر سے
کوہ کو باقی نہ کر اسے نالہ خارا لگا
خیم کو خیم خانی کی ساقی سو لیکن تلیک
پیر و عشق جو نکو کیل غرض ہو خنجر سے
اہل بخشش سے برابر ہوں کیا سنجیدہ طبع
جو ہو دلین ہی شمعہ پر لائیں آئینہ وار
خوبی جو ہر بائی ہو ہر ایک سے امتیاز
سوز غم سے جلنے کا کتر تو ہو بین چکا
شعلہ آہ و فغان سے ہم سحر جہنم
ہم قناعت کو تر جو دل سے تیر طع
لیکن ایسا بروی تریم کو جو ہر اور بین
اگ ہو جا ابھی اوسکو وہ سنگر اور بین
لگتی مچھیں سی مری زخم جگر اور بین
طائر جانکے مری لکھی شہر اور بین
چپ ابھی گنج میمن تانبہ جھڑ اور بین
یا الکی خیر جو قاتل کے تیر اور بین
مارنے سر سے ہمیں دھچا تیر اور بین
ہم کو جو طلب سا غریہ سا غر اور بین
راہ اونکی اور پیر اور اسکے پیر اور بین
سرو سوزوں ہو تو کیا نخل شمر اور بین
ہم نہیں ہیں کہ زمین اور زمین اور بین
اہل بھی پھری ہیں لیکن وہ پتھر اور بین
ہو جو گرمی سے ابھی شیا یہ کچھ انکار اور بین
دیکھتے ہر شیعان تانبہ اتھر اور بین
دھو دھتے ہو زور کو زمین طالب اور بین
سینہ کا وی پان کر کوئی نہ جنتک اظفر
نامور ہو چون نکین ایسا تو ہو سکتا نہیں
رکتو کیا بانگ نہیں شمشیر و خنجر اور بین
کر تو ہم مضمون سوز دل بیان کر اور بین
جب چھری کر تاپ ہو وہ بیدار اور وین
لکھتے ہیں خنجر تری جھوٹ پہلو میں سے
دیکھتے فریاد تم سے تیر جو ہم کرتے ہیں کیا
دیکھتا سو آج ہلو وہ نگاہ تیر سے
کوہ کو باقی نہ کر اسے نالہ خارا لگا
خیم کو خیم خانی کی ساقی سو لیکن تلیک
پیر و عشق جو نکو کیل غرض ہو خنجر سے
اہل بخشش سے برابر ہوں کیا سنجیدہ طبع
جو ہو دلین ہی شمعہ پر لائیں آئینہ وار
خوبی جو ہر بائی ہو ہر ایک سے امتیاز
سوز غم سے جلنے کا کتر تو ہو بین چکا
شعلہ آہ و فغان سے ہم سحر جہنم
ہم قناعت کو تر جو دل سے تیر طع
لیکن ایسا بروی تریم کو جو ہر اور بین
اگ ہو جا ابھی اوسکو وہ سنگر اور بین
لگتی مچھیں سی مری زخم جگر اور بین
طائر جانکے مری لکھی شہر اور بین
چپ ابھی گنج میمن تانبہ جھڑ اور بین
یا الکی خیر جو قاتل کے تیر اور بین
مارنے سر سے ہمیں دھچا تیر اور بین
ہم کو جو طلب سا غریہ سا غر اور بین
راہ اونکی اور پیر اور اسکے پیر اور بین
سرو سوزوں ہو تو کیا نخل شمر اور بین
ہم نہیں ہیں کہ زمین اور زمین اور بین
اہل بھی پھری ہیں لیکن وہ پتھر اور بین
ہو جو گرمی سے ابھی شیا یہ کچھ انکار اور بین
دیکھتے ہر شیعان تانبہ اتھر اور بین
دھو دھتے ہو زور کو زمین طالب اور بین

میں نے اس کو دیکھا تھا کہ اس نے اپنے ہاتھ میں ایک تار پکڑ لی تھی اور اسے اپنے منہ میں ڈال دیا تھا۔
 میں نے اس کو دیکھا تھا کہ اس نے اپنے ہاتھ میں ایک تار پکڑ لی تھی اور اسے اپنے منہ میں ڈال دیا تھا۔
 میں نے اس کو دیکھا تھا کہ اس نے اپنے ہاتھ میں ایک تار پکڑ لی تھی اور اسے اپنے منہ میں ڈال دیا تھا۔

وہ سب کچھ دیکھ کر مجھے کچھ سی جوش تھیں
 رکھتا ہوں اپنے تصور سے تم انوش تھیں
 کبکے ہاتھ کو کیا ہو یہ سب دیکھیں
 اوسنے دکھایا نہیں اپنا بناؤں تھیں
 مجھ سے اس نے کیا نہیں کوئی بلاؤں تھیں

اگرچہ آہ و فغان منہ بزم ای حضرت
 شب فرقت میں بھی تھے بغول مرغی
 کچھیں میں سرسود تری پوچھ سے
 واعطو صبح قیامت جو تم لاؤ ہو ذکر
 کوں ایسا ہو کہ جزائت کو منحور کپیہ

میں نے اس کو دیکھا تھا کہ اس نے اپنے ہاتھ میں ایک تار پکڑ لی تھی اور اسے اپنے منہ میں ڈال دیا تھا۔
 میں نے اس کو دیکھا تھا کہ اس نے اپنے ہاتھ میں ایک تار پکڑ لی تھی اور اسے اپنے منہ میں ڈال دیا تھا۔
 میں نے اس کو دیکھا تھا کہ اس نے اپنے ہاتھ میں ایک تار پکڑ لی تھی اور اسے اپنے منہ میں ڈال دیا تھا۔

شیخ سان کو کہ سرایا ہو زبان تم کیکن
 دیکھتا ہوں فطرت اوسن دم میں موش تھیں

لو جو آتا ہو نہیں احت جان دودن
 روناک بل بھی مرا کر اسے طوفان یا
 آگے تم آتے تھے اکدن میں ان دور
 ہاتھ زخما رہتے دھسکے نہ سویا کچھ
 تم تو اکدن کو بھی جانتے نہ گھیر سکتے
 دو کٹری کی لیے کواستے ہیں آہ

میں نے اس کو دیکھا تھا کہ اس نے اپنے ہاتھ میں ایک تار پکڑ لی تھی اور اسے اپنے منہ میں ڈال دیا تھا۔
 میں نے اس کو دیکھا تھا کہ اس نے اپنے ہاتھ میں ایک تار پکڑ لی تھی اور اسے اپنے منہ میں ڈال دیا تھا۔
 میں نے اس کو دیکھا تھا کہ اس نے اپنے ہاتھ میں ایک تار پکڑ لی تھی اور اسے اپنے منہ میں ڈال دیا تھا۔

نوسہ میں دووہرے ہو میں ان دودن
 کہ تو فغان کھو نہ ہو میں ان دودن
 اب بناؤ میں سبتہ ہر کہاں دودن
 رستہ عاجز ہیں تھیلو کوشاں دودن
 خانی اب کیلے رہتا ہو سکاں دودن
 دین تم جاؤ کہ رستہ پر وہاں دودن

ایکدن بھی جو ذرا اونکو فغان دیکھتے ہیں
 اسے طفر رہتا ہو حکم فغان دودن

ہیں عیاں جس کو کہنوں خیزن کی ہدیاں
 شیخ سان کری سوا آتشیں کی ہدیاں

لاغری سے لوں کر اندوہ میں کی ہدیاں
 گرتا دوسو زمرم فغان ہوجاں تھیں

میں نے اس کو دیکھا تھا کہ اس نے اپنے ہاتھ میں ایک تار پکڑ لی تھی اور اسے اپنے منہ میں ڈال دیا تھا۔
 میں نے اس کو دیکھا تھا کہ اس نے اپنے ہاتھ میں ایک تار پکڑ لی تھی اور اسے اپنے منہ میں ڈال دیا تھا۔
 میں نے اس کو دیکھا تھا کہ اس نے اپنے ہاتھ میں ایک تار پکڑ لی تھی اور اسے اپنے منہ میں ڈال دیا تھا۔

تھاکل تو دودھ دل کا کھتی ہو جاکل کل کل شکس گر چم چم میں تھاج ہیں شہر	جائیکی پونہیں عمر گذر کل میں آج کل کنتا بڑھا ہو سوز جگر کل میں آج میں
اے کل تھاکل کو چین نہ ہو جیکو آج کل کچھ ہو تو کیسے فرق ظفر کل میں آج میں	
کیون قدر آنسو کی ہو جھپٹا فطر و نہیں جیسا دسے آزاد کیا جھکھو نفس سے ماز فکھ وغمرہ سوز دل و سکے حذر یست سے عشق سو واقف نہیں رہا طے کرتے ہیں سب یار رہ منزل مقصود پہونچا میں جو دان نالہ جانسور کو یہ	سکے نہ گمراہیاں زروں گہرو نہیں طاقت نرمی اور نیکی جب میرے نہیں آمان کہا دیکھ نہ جانتہ کروں میں سمجھے ہے خبر دار کو یہ پھر دل میں بی طاقت اگر ہیں تو ہیں ہمسفر و نہیں ہو اشد ادم و دودھ کمان نامہ بر و نہیں
اس دور میں جو کرتے ہیں کچھ جرب زبانی جلتے ہیں ظفر بھی کو رخ اونکو گھر و نہیں	
محرم کی تری دی جو کرہ یار بند میں میں باغ و گلشا میں بھی تجھ میں گرفتار جھکے کیسے کفر و دین کو نہ سکھائے تلک ایکری کو اپنے ماتھے سے اسی روشنی بانجہ سروچن کو ساتھ ہی میر کشی کی قید	دون ٹھونک تھیں غیر کو میں چارین ہوں اس طرح کہ جیسے گنگار بند میں دونوں سینکے کاخ و دیندار بند میں کیون بند ہو یہ بندش ستار بند میں آزاد بھی ہے باعث پندار بند میں

جائیکی پونہیں عمر گذر کل میں آج کل
کنتا بڑھا ہو سوز جگر کل میں آج میں
اے کل تھاکل کو چین نہ ہو جیکو آج کل
کچھ ہو تو کیسے فرق ظفر کل میں آج میں
کیون قدر آنسو کی ہو جھپٹا فطر و نہیں
جیسا دسے آزاد کیا جھکھو نفس سے
ماز فکھ وغمرہ سوز دل و سکے حذر
یست سے عشق سو واقف نہیں رہا
طے کرتے ہیں سب یار رہ منزل مقصود
پہونچا میں جو دان نالہ جانسور کو یہ
اس دور میں جو کرتے ہیں کچھ جرب زبانی
جلتے ہیں ظفر بھی کو رخ اونکو گھر و نہیں
محرم کی تری دی جو کرہ یار بند میں
میں باغ و گلشا میں بھی تجھ میں گرفتار
جھکے کیسے کفر و دین کو نہ سکھائے تلک
ایکری کو اپنے ماتھے سے اسی روشنی بانجہ
سروچن کو ساتھ ہی میر کشی کی قید
دون ٹھونک تھیں غیر کو میں چارین
ہوں اس طرح کہ جیسے گنگار بند میں
دونوں سینکے کاخ و دیندار بند میں
کیون بند ہو یہ بندش ستار بند میں
آزاد بھی ہے باعث پندار بند میں

مگر کانگو تیر و فخر آئے ہیں مگر اپنے
وعدہ خلاف ثابت و وعدہ کھین کا کر

کیا کیا بخور و سکے پھر تنگ تھائیے ہوں
لکھیں ظفر غزل گرا سے قافیوں میں

یار کے سب قریب رہتے ہیں
نہیں ہوتا کسی سے میرا علاج
فوج حسرت میں مرے نالہ واہ
دشت غریب میں رہتے ہیں جو لوگ
حکم کسی گل کے عشق میں نالان
میرے اونکے معاملے ناہم

ہو وہ تنہا تو کچھ کہوں میں طہنہ
ساتھ اونکے رقیب رہتے ہیں

انکھ اوکے روزانہ در گما بیچے تو ہیں
دیکھو دیکھتے ہیں مٹی میں کیا کرتی ہیں تم
اور بھی ہکو کھڑا ہو زینتیا وہ بھی
دیکھو کیونکہ جمال یاری کی اتنی بڑی تاب
دیکھو کہ دن و شب تھر سوا پناہ تھ

وہ نظر آور نہ آوری جی جلا بیچے تو ہیں
جسم کو اوس کو چھوین نسل نقش با بیچے تو ہیں
اوی قصور تیری ولت میں جا بیچے تو ہیں
ہم دونی کا بیچ پورہ اوٹھا بیچے تو ہیں
ہم اوٹھا اوسیلے دستے جا بیچے تو ہیں

یاد میں جا کیوں نہیں پاؤں سگافینوں
اک عمر تو نہیں گذری عذرا فینوں
کیا کیا بخور و سکے پھر تنگ تھائیے ہوں
لکھیں ظفر غزل گرا سے قافیوں میں
یار کے سب قریب رہتے ہیں
نہیں ہوتا کسی سے میرا علاج
فوج حسرت میں مرے نالہ واہ
دشت غریب میں رہتے ہیں جو لوگ
حکم کسی گل کے عشق میں نالان
میرے اونکے معاملے ناہم
ہو وہ تنہا تو کچھ کہوں میں طہنہ
ساتھ اونکے رقیب رہتے ہیں
انکھ اوکے روزانہ در گما بیچے تو ہیں
دیکھو دیکھتے ہیں مٹی میں کیا کرتی ہیں تم
اور بھی ہکو کھڑا ہو زینتیا وہ بھی
دیکھو کیونکہ جمال یاری کی اتنی بڑی تاب
دیکھو کہ دن و شب تھر سوا پناہ تھ
وہ نظر آور نہ آوری جی جلا بیچے تو ہیں
جسم کو اوس کو چھوین نسل نقش با بیچے تو ہیں
اوی قصور تیری ولت میں جا بیچے تو ہیں
ہم دونی کا بیچ پورہ اوٹھا بیچے تو ہیں
ہم اوٹھا اوسیلے دستے جا بیچے تو ہیں

نکرو طلبہ پیدل کہ بہن دین نہ خواہے
سر و احوال ہر وقت پر تجھ پرانے فراموش
گیا کہ سر و سر مجھ پر کہ وہ آرام جان میرا
نکالا کہیں دل کو اگر جاہ و خندان

گمان میں آدمین جو پہلے تھیں بایں محبت کی
ظفر پائے نہایت فرق ہیں ہم جب میں اور میں

ہیں اب کہاں پہاڑہ سیچن کون
تشیہ دن اگر رخ روشن تیرو میں
کہتی ہر دے اوس گل منہ سہار
خوشید رو یار سے کرتا ہو سہنی
کھٹ جارات شک از ہی سے زلف کی
جب عشرت و نشاط کا موسم گذریا

ترتیب جو ہو کے نئے نسبین چمکے وہ اظہر
بولو نہ تم کہ اونکے مہن یہ بانگین کے دن

اور دلسوزانہ سوز ان کو اکوئی نہیں	بہدم جانی عجز و سر اکوئی نہیں
جب پہونچتا ناگوش در اکوئی نہیں	نالاہ واہ ریا اپنی ہرین بیکس کام کے
پر مری نظر و نہیں تجسا یہ تھا کوئی نہیں	اور بھی لوین حنین میں اکوئی نہیں

۱۴۵
 اسی طرح کہ وہ آفتاب کی کرنیں
 چھو کر کھینچ کر اپنے پاس لے آئے
 اور ان کو اپنے دل میں رکھ کر
 ان کو اپنے دل میں رکھ کر
 ان کو اپنے دل میں رکھ کر

سودان کیا کہیہ جس کا یہ
نبائی ہو خدا زادہ عجب کس
رہنشینان سودا رو میں فروغ
کے شہنشاہ کیسے کیا کہیہ
اعلیٰ کیسے کہیہ

[illegible][illegible]

[Handwritten notes in Urdu script, partially obscured by a diagonal line.]

ہوں شکر کی کہ بچہ خادہ

ایکین بیجاپور پونہ

نہیں مرقومینج و بر حسن کچھ دیو کسیر
 چمن میں چشم لطف کی کشتی تنہا
 بہار برسیدہ باغ میں وحید سونی ہو
 بہارک سو جلیوہ کراں کی جدھر ہو وہ
 تھاری نذر کو کرکس لیے ہر دم زور دیکھو
 ذرا تم چھوڑ کر چھوڑ نہ لقیں سب کچھ

غزل اک اور کھجور میں میں ایسی ہی زمین
فلک کو ہاتھ سور کھنڈہ تم اب وظیفہ دیکھو

جب لب پیر سے نکلی جلوہ نما ہو
نگر کی روش ہاتھیں کیوں عصا
عکس رخ دلدار و مین ہو نہ نمایاں
جب کھو تو کواکل بچاں کو تم اپنے
کیوں دیدہ و دانستہ نہم خاک میں لایا
بوسہ جو طلب میں لڑ گیا اوستے تو دھوین
وشتت ہو گیا بنو کر کینہ نگہ گل چاک
محراب حرم کیونکہ سمجھے ہو شکر
جب اسکو تو پایا مال کر پڑی تو لاشخ
میں شہید دل و جان مری جان و دل

کیا خاک ہے جیسے آہ وہ بیمار بھلا اب
جسکو کہ ظفر عشق کا آزار لگا ہو

ان نشان کہیں نہ ملے
 کہ وہاں کی تو زمین کی جو
 صورت نہ دیکھی کہ یہاں
 زمین لائی صبا کی کہ یہاں
 اترتی تھی کہ وہاں کی جو
 عجیب نہیں کہ وہاں کی جو
 زمین نہ ہو کہ وہاں کی جو
 چمن میں نہ ہو کہ وہاں کی جو
 چھایا ہوا نہ ہو کہ وہاں کی جو

[illegible]

کلیں ہزاروں کو دیکھ کر ہر طرف سے
لکھاری کلاں لیا دین اور کلاں لکھاری
نیکو خانے ہو یا ریسے (سینا) لکھاری
سپہ سالار اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری
اور اگر لکھاری اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری
کلاں ہونے کو دیکھ کر ہر طرف سے
لکھاری کلاں لیا دین اور کلاں لکھاری
نیکو خانے ہو یا ریسے (سینا) لکھاری
سپہ سالار اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری
اور اگر لکھاری اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری

نوں شمع کو قدیم کہ بڑی دن بھر
ایمل نہیں بن گئی خیم بکھریں
نیکو خانے ہو یا ریسے (سینا) لکھاری
سپہ سالار اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری
اور اگر لکھاری اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری
کلاں ہونے کو دیکھ کر ہر طرف سے
لکھاری کلاں لیا دین اور کلاں لکھاری
نیکو خانے ہو یا ریسے (سینا) لکھاری
سپہ سالار اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری
اور اگر لکھاری اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری

اوی عشق کیا صلاح ہو تیری ساجھے
اشنا آہ و مار سے اپنے بلا سے
شیرین کو پھر ہو بوس سرخی کھک
یا تک جو شوق دشت نور کی بکھال
شد طمان کو سو پستہ اپنی اگر خوش
کیونکر کل سدا دل وحشی کہ کھنس گئے

کلاں ہونے کو دیکھ کر ہر طرف سے
لکھاری کلاں لیا دین اور کلاں لکھاری
نیکو خانے ہو یا ریسے (سینا) لکھاری
سپہ سالار اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری
اور اگر لکھاری اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری
کلاں ہونے کو دیکھ کر ہر طرف سے
لکھاری کلاں لیا دین اور کلاں لکھاری
نیکو خانے ہو یا ریسے (سینا) لکھاری
سپہ سالار اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری
اور اگر لکھاری اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری

دشت جنون میں اتنی بھی وسعت نہیں ظفر
پھیلے جو اک ذرا مرے دیوار میں سے پانو

دوست سے آج ہو تو کور دوستی کو ہو ہو
اس حسن میں کیا کر دو سیکھ شوق لکھ

کلاں ہونے کو دیکھ کر ہر طرف سے
لکھاری کلاں لیا دین اور کلاں لکھاری
نیکو خانے ہو یا ریسے (سینا) لکھاری
سپہ سالار اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری
اور اگر لکھاری اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری

یا کسی کو کر دھو تم یا کسی کے ہو ہو
غنیہ سان خوش خور لکھو پی کے ہو ہو
موجیرت اس کی چشم زکسی کے ہو ہو
تم بھی یواؤ سو اس شاک کی ہو ہو
برہین ایسا نہ تو تم بھی دی کے ہو ہو
مست لا اقبل نشے میں خود کی ہو ہو

حضرت بل ہونا حیران کر کھین منظور
ما صحو دکھلا دیکھ جلوه نویری طرح سے
جاؤ ہو یا دوسرے ہو کر طرفدار کی پاس
ہو تیار رو پوچھتے ہو تم اگر مجھے صلے

کلاں ہونے کو دیکھ کر ہر طرف سے
لکھاری کلاں لیا دین اور کلاں لکھاری
نیکو خانے ہو یا ریسے (سینا) لکھاری
سپہ سالار اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری
اور اگر لکھاری اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری

کرے سو برباد اپنی خاکساری کیوں ظفر
اوسکی خاک در غبار اوسکی گل کی ہو ہو

دالا اوس سو تو آتشاک تر و دیکھ دیکھ کو
پرستش اگر کی کر آدیکھ یا ہو ہو ہو

کلاں ہونے کو دیکھ کر ہر طرف سے
لکھاری کلاں لیا دین اور کلاں لکھاری
نیکو خانے ہو یا ریسے (سینا) لکھاری
سپہ سالار اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری
اور اگر لکھاری اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری

کلاں ہونے کو دیکھ کر ہر طرف سے
لکھاری کلاں لیا دین اور کلاں لکھاری
نیکو خانے ہو یا ریسے (سینا) لکھاری
سپہ سالار اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری
اور اگر لکھاری اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری
کلاں ہونے کو دیکھ کر ہر طرف سے
لکھاری کلاں لیا دین اور کلاں لکھاری
نیکو خانے ہو یا ریسے (سینا) لکھاری
سپہ سالار اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری
اور اگر لکھاری اولیٰ دینا تو کلاں لکھاری

Handwritten text in a cursive script, likely a preface or introductory note, written diagonally across the top of the page.

یہ تیغ وہ ہمیں جبین ہونگ پوئستہ
گلے میں تیری ہر پرتوق تنگ پوئستہ
ہوا ہی بھر کے تہ میں تنگ پوئستہ
جداجدا ہوں دیرین دشت تنگ پوئستہ
بجوں کھاوین چ وہ شمع و شمع پوئستہ
ہوا ہی ہاتھ میں ایو خاہ جنگ پوئستہ
رہن میں صورت اغ پلنگ پوئستہ
جگر میں تیرا ہی ایسا خدنگ پوئستہ

کہان نگہ بہ ہوسرہ کارنگ پوئستہ
اگر چہ صورت سوہان ہر سرور آفری
نہیں وہ آئینہ میں کان کر مار عکس
سرانیا ہرچہ میں دیوار سے جو ماراؤن
بہم ہوں سانسے دوامہ تو تماشا ہو
تو اب تو ہاتھ دھکا قتل سے کہ قصبتیغ
میں سے مرد لاور کے حلقہ بازی زد
وہ کب مکتا ہی جب تک دم مر نکلتے

ظفر سمجھ نہ اسے زلف سر کجاناں پر
یہ ہر فرنگ سے سرحد رنگ پوئستہ
رہ لیت ہاے ہونر جلد دوم

جو بیٹھا ہے تو ایدل زمین پیکر کر بیٹھ
گیا سر اپنا وہ اندوہ میں پیکر کر بیٹھ
نہ اتنا فکر میں باحق جبین پیکر کر بیٹھ
تو کھر میں گوشہ غلت میں پیکر کر بیٹھ
درا جو چاہی جو شمشیر کہن پیکر کر بیٹھ

تہ بردہ در پردہ نشین پیکر کر بیٹھ
نہ کو کہن سے اوکھی صفت شہ نیم عشق
مگر تو راہ رضا حق ہر جو ہر مرض عشق
جو نام صدف عالم یہ چاہتا ہے تو
پیکر بیٹھا افضا کتنے خون گرفتوں کو

Handwritten text in a cursive script, continuing the poem or providing commentary, written vertically along the right margin.

Handwritten text in a cursive script, likely a concluding note or a separate section, written diagonally across the bottom of the page.

یاد و اغما این یکا که بودی شادی و غم یک جا
درد و غم این یکا که بودی شادی و غم یک جا
کینه و دیرین یکا که بودی شادی و غم یک جا
سبب جگر و دیرین یکا که بودی شادی و غم یک جا
کینه و دیرین یکا که بودی شادی و غم یک جا
سبب جگر و دیرین یکا که بودی شادی و غم یک جا
کینه و دیرین یکا که بودی شادی و غم یک جا
سبب جگر و دیرین یکا که بودی شادی و غم یک جا

سوز الفت کا اور سہ نقشہ
اس حقیقت کا اور سہ نقشہ
درد و فرقت کا اور سہ نقشہ
میرتی وحشت کا اور سہ نقشہ
کہ حبت کا اور سہ نقشہ
اپنی حیرت کا اور سہ نقشہ
اوسکی صورت کا اور سہ نقشہ
ہر جہت کا اور سہ نقشہ

تیری ان سر و مہر یوں پر بھی
جانے کیا بوا اوس حقیقت عشق
کیونکہ جانبر ہو درد شد ترا
تھا تو مجنون کو کبھی جنون لیکن
نقش جب لکھتے ہیں عبت اجاب
جب سے دیکھا ہے تجھ کو آئینہ رو
کچھ صورت نہ اوسکی صورت
کے سے جراح چارہ کس کس کا

اے ظفر ہو جهان میں خلق کہاں
اب تو خلقت کا اور سہ نقشہ

وہ مہر کا ہی یہ ماہ میں کا ہر نقشہ
تو خطہ خطہ چنان اور زمین کا ہر نقشہ
تصور انہی میں کہ دور میں کا ہر نقشہ
کہ اور رنگ پر چرخ بریں کا ہر نقشہ
بلکہ نیا خلق کہ ایسا دین کا ہر نقشہ
کہ یہ تو بس کس آجین کا ہر نقشہ
اوتار لیا وہ اوس نازنین کا ہر نقشہ

کچھ عجب تیرے دی جبین کا ہر نقشہ
بدنام جو اس نذر و کین کا ہر نقشہ
ہزار درد پر وہ مہر پرین پیش نظر
نئی فلک شفیق ڈر کس شید کی
سوار تاج جو تو زلف انہی او کافر
کوئی حلاوت دنیا میں ٹبر کا ہر نقشہ
یہ جو ہر آئینہ میں ہیں کہ بیکم کیا صفت

ظفر عجب اس پر وہ مہر یوں پر بھی
جانے کیا بوا اوس حقیقت عشق
کیونکہ جانبر ہو درد شد ترا
تھا تو مجنون کو کبھی جنون لیکن
نقش جب لکھتے ہیں عبت اجاب
جب سے دیکھا ہے تجھ کو آئینہ رو
کچھ صورت نہ اوسکی صورت
کے سے جراح چارہ کس کس کا

کچھ عجب تیرے دی جبین کا ہر نقشہ
بدنام جو اس نذر و کین کا ہر نقشہ
ہزار درد پر وہ مہر پرین پیش نظر
نئی فلک شفیق ڈر کس شید کی
سوار تاج جو تو زلف انہی او کافر
کوئی حلاوت دنیا میں ٹبر کا ہر نقشہ
یہ جو ہر آئینہ میں ہیں کہ بیکم کیا صفت

ظفر عجب اس پر وہ مہر یوں پر بھی
جانے کیا بوا اوس حقیقت عشق
کیونکہ جانبر ہو درد شد ترا
تھا تو مجنون کو کبھی جنون لیکن
نقش جب لکھتے ہیں عبت اجاب
جب سے دیکھا ہے تجھ کو آئینہ رو
کچھ صورت نہ اوسکی صورت
کے سے جراح چارہ کس کس کا

یہ محبت کا وہ جھگڑا کہ روزِ نشتر کو
نشاہت تک جس کا نہو گہر کر سہر و فیصلہ

یہ طائی روز کی اچھی نہیں اور حیران
بیچھا کر بیچھے اک دن طاف سے فیصلہ

بیٹھ کر لیجئے اک دن ظفر سیو میلہ

میں نہیں دس بہت ہوش باکابندہ
 کوئی ایسا نہیں دنیا میں خدایا کا بندہ
 کیونکہ پھر قدر ہو کچھ ہر دو فانی کو
 اللہ اللہ تری شرم دیا کا عالم
 ہو ترا شربت دیدار یسیر حب کو
 سرخ و حشر کو ہو گا وہی سب بندہ
 تیر و ہر جو رہ صاحب ہون جفا پر خفا
 تو جو بندہ حق بیٹھے خدا کو در پر
 خواہ ہو کبر کوئی خواہ سلمان لیکن

بندہ شرمی ہوں کہ میں خدایا کا بندہ
 کہ نہیں اوس صنم ہوش ر با کا بندہ
 کہ وہ نے ہر نہیں ہر دو فانی کا بندہ
 ایسا دیکھا ہی نہیں شرم دیا کا بندہ
 درو میں ہونہ وہ محتاج دوا کا بندہ
 جو شیدا و سکی ہوا تیغ جفا کا بندہ
 دیکھ تو میں بھی ہوں کیا صاحب خفا کا
 در بدر بنے نہ پھر حوصلہ دیا کا بندہ
 یاں نہیں کون تری آن ادا کا بندہ

ای طرف حبسے میں! دس بہت کا بنا ہوں بندہ

دیکھتا ہے مجھے ہر ایک خدا کا بندہ

نهين كهين به تری چشم فتنه زانکی نیا
 سواد پر خج و غم و یاس جا و این کی
 پناه مانگتا هر جسد و دیکه هر شخص
 به و به بلا هر کس از صنم خدا کی پناه
 دلانده دهنده کسی را و آشنای کی پناه
 غضب به تیغ ادا شوخ کج ادا کی پناه

جملہ شیخ و مریدان و تلامذہ
 انکس و انکس و انکس و انکس
 میر و نالو سے فلک و زمین
 گردن و زمین و زمین و زمین
 باد سے زمین و زمین و زمین
 زمین و زمین و زمین و زمین
 فلک و زمین و زمین و زمین
 جملہ شیخ و مریدان و تلامذہ

مردی خوشبخت و دروغ اینی گاهی بود
تاشا شامجو و کھلا نیکو مهر و شل با نیکو
انفکرمین بر زمین کب سحر و مضمون ماست
نه سحر و انکو شکر کان دیده تر و سر سحر دم
بزرگ غنچه نایع و پیرین کیا فلز رشتی
جگر کون کجیکر تم هر گهری است بلا و بود
نشین کم ساقیا مویج شراب بزرگالی کو
کری یا بودی جانان سدا و ارم و زمین

که جو دیکو بود سوکتا بودیم اسم جلالی بود
بهر تحت اثر و بر پھینکتا خوشید تعالی بود
الف بود سر و بر یا صرعه در آن عالی بود
او طحی در یابی تاجا که کوشا کچھه کالی بود
بندی طحی بود اینی و جانا با تاشه خالی بود
کمو شکله و او سپر یار گری بود کالی بود
هماری حق مین بجه مین آه تیغ بزرگالی بود
نهایت شک بهکو توجیه و تصویر فی بود

طهر کسطح کو یار مین جادون که ناو نمین
مری هر ایک مویج اشک در زویر تعالی بود

بهر و شراب جھکو جام شراب ساقی
شیشه دیوان جو بهر تو جهم شراب ساقی
بر خطیاب لاسخ و واضطر اب ساقی
بدست کاند شے جھکو خطاب ساقی
شیشه شکسته لاین بر خم خراب ساقی
جلد که جھکو تچه بن سحر و تاب ساقی
دیو جام و کونکو جام شراب ساقی

بد و بودی رنگ هر دم کیا کیا ساقی
یان چشم کاینا و جھکو کیون که خوشی
و عده کیا بود جیسے آنکه کاتو در جھه سے
ستی مری تھار می اس شیم سست بود
یک دست سیکد و کو سست تر سے بکار
یک خمر یا دیری یان جھکو تپی نہیں سے
لیکے جھکین ل و تاب و جھکو مینا

مردی خوشبخت و دروغ اینی گاهی بود
تاشا شامجو و کھلا نیکو مهر و شل با نیکو
انفکرمین بر زمین کب سحر و مضمون ماست
نه سحر و انکو شکر کان دیده تر و سر سحر دم
بزرگ غنچه نایع و پیرین کیا فلز رشتی
جگر کون کجیکر تم هر گهری است بلا و بود
نشین کم ساقیا مویج شراب بزرگالی کو
کری یا بودی جانان سدا و ارم و زمین
که جو دیکو بود سوکتا بودیم اسم جلالی بود
بهر تحت اثر و بر پھینکتا خوشید تعالی بود
الف بود سر و بر یا صرعه در آن عالی بود
او طحی در یابی تاجا که کوشا کچھه کالی بود
بندی طحی بود اینی و جانا با تاشه خالی بود
کمو شکله و او سپر یار گری بود کالی بود
هماری حق مین بجه مین آه تیغ بزرگالی بود
نهایت شک بهکو توجیه و تصویر فی بود
طهر کسطح کو یار مین جادون که ناو نمین
مری هر ایک مویج اشک در زویر تعالی بود
بهر و شراب جھکو جام شراب ساقی
شیشه دیوان جو بهر تو جهم شراب ساقی
بر خطیاب لاسخ و واضطر اب ساقی
بدست کاند شے جھکو خطاب ساقی
شیشه شکسته لاین بر خم خراب ساقی
جلد که جھکو تچه بن سحر و تاب ساقی
دیو جام و کونکو جام شراب ساقی
بد و بودی رنگ هر دم کیا کیا ساقی
یان چشم کاینا و جھکو کیون که خوشی
و عده کیا بود جیسے آنکه کاتو در جھه سے
ستی مری تھار می اس شیم سست بود
یک دست سیکد و کو سست تر سے بکار
یک خمر یا دیری یان جھکو تپی نہیں سے
لیکے جھکین ل و تاب و جھکو مینا
مردی خوشبخت و دروغ اینی گاهی بود
تاشا شامجو و کھلا نیکو مهر و شل با نیکو
انفکرمین بر زمین کب سحر و مضمون ماست
نه سحر و انکو شکر کان دیده تر و سر سحر دم
بزرگ غنچه نایع و پیرین کیا فلز رشتی
جگر کون کجیکر تم هر گهری است بلا و بود
نشین کم ساقیا مویج شراب بزرگالی کو
کری یا بودی جانان سدا و ارم و زمین
که جو دیکو بود سوکتا بودیم اسم جلالی بود
بهر تحت اثر و بر پھینکتا خوشید تعالی بود
الف بود سر و بر یا صرعه در آن عالی بود
او طحی در یابی تاجا که کوشا کچھه کالی بود
بندی طحی بود اینی و جانا با تاشه خالی بود
کمو شکله و او سپر یار گری بود کالی بود
هماری حق مین بجه مین آه تیغ بزرگالی بود
نهایت شک بهکو توجیه و تصویر فی بود
طهر کسطح کو یار مین جادون که ناو نمین
مری هر ایک مویج اشک در زویر تعالی بود
بهر و شراب جھکو جام شراب ساقی
شیشه دیوان جو بهر تو جهم شراب ساقی
بر خطیاب لاسخ و واضطر اب ساقی
بدست کاند شے جھکو خطاب ساقی
شیشه شکسته لاین بر خم خراب ساقی
جلد که جھکو تچه بن سحر و تاب ساقی
دیو جام و کونکو جام شراب ساقی
بد و بودی رنگ هر دم کیا کیا ساقی
یان چشم کاینا و جھکو کیون که خوشی
و عده کیا بود جیسے آنکه کاتو در جھه سے
ستی مری تھار می اس شیم سست بود
یک دست سیکد و کو سست تر سے بکار
یک خمر یا دیری یان جھکو تپی نہیں سے
لیکے جھکین ل و تاب و جھکو مینا

مردی خوشبخت و دروغ اینی گاهی بود
تاشا شامجو و کھلا نیکو مهر و شل با نیکو
انفکرمین بر زمین کب سحر و مضمون ماست
نه سحر و انکو شکر کان دیده تر و سر سحر دم
بزرگ غنچه نایع و پیرین کیا فلز رشتی
جگر کون کجیکر تم هر گهری است بلا و بود
نشین کم ساقیا مویج شراب بزرگالی کو
کری یا بودی جانان سدا و ارم و زمین
که جو دیکو بود سوکتا بودیم اسم جلالی بود
بهر تحت اثر و بر پھینکتا خوشید تعالی بود
الف بود سر و بر یا صرعه در آن عالی بود
او طحی در یابی تاجا که کوشا کچھه کالی بود
بندی طحی بود اینی و جانا با تاشه خالی بود
کمو شکله و او سپر یار گری بود کالی بود
هماری حق مین بجه مین آه تیغ بزرگالی بود
نهایت شک بهکو توجیه و تصویر فی بود
طهر کسطح کو یار مین جادون که ناو نمین
مری هر ایک مویج اشک در زویر تعالی بود
بهر و شراب جھکو جام شراب ساقی
شیشه دیوان جو بهر تو جهم شراب ساقی
بر خطیاب لاسخ و واضطر اب ساقی
بدست کاند شے جھکو خطاب ساقی
شیشه شکسته لاین بر خم خراب ساقی
جلد که جھکو تچه بن سحر و تاب ساقی
دیو جام و کونکو جام شراب ساقی
بد و بودی رنگ هر دم کیا کیا ساقی
یان چشم کاینا و جھکو کیون که خوشی
و عده کیا بود جیسے آنکه کاتو در جھه سے
ستی مری تھار می اس شیم سست بود
یک دست سیکد و کو سست تر سے بکار
یک خمر یا دیری یان جھکو تپی نہیں سے
لیکے جھکین ل و تاب و جھکو مینا

کیا جو شیخ و خیر نے تری سود دل ہی جانے ہے
زبان سے کیا کہوں قاتل شکایت اسمین دو کی ہے
دکھایا اور سنوایا جو کچھ ہر دیدہ و دل نے
ظہر گرس سے کہوں شامل شکایت اسمین دو کی ہے

ہو رہا ہوشہ جام و گلگون بچھے پوچھتا ہوں کون شہر عشق میں مجھ کو خاک میں مل جائیگا اس سر و گاشٹ کو بھی ایک عالم تھا ترا مل و لایسا وہ رو اشک کے کیونکر نہ اپنی ہونٹ چائیں مٹی تو بھی آنکھوں سے دھو رو گاشٹ آہ ٹھنیر میں خفا ہوں تو بلا تو خوشی ہن جان چشم دیا بار و سر و کش تو ہر تہی مری	شیشہ دول بہ بہت زک کہ کیونکر وہ اکدیا تقدیر تو ہے گوشہ ہاموں بچھے گرد کھا دیو ذرا وہ قاتل سوزن بچھے ایسے لڑ کر کھا ہی اپنا اب مفتوں بچھے حق تعالیٰ نے دیا یہ وہ لب سیکوں بچھے میں سناؤنگا اگر حال دل پر خون بچھے ورنہ مر جاؤنگا دیکھونگا اگر مجھ کو بچھے میں کھاؤنگا تماشا میں آج چون بچھے
--	---

جسے ہوا سکی گھر کا اسی ظفر بھگو خیال سوچو ہن بار یک کیا تب یہ ہن بھون بچھے	وہ در قلعان ہو تو یہ ہر سر جان ہے سر و قد پر غنچہ لب ہو دل خندان ہے دنگ ہو گرس بیان آئینہ حیران ہے
---	--

نہ دل و اشک کیونکر کہوں کیا سناؤ مار کا کل کھنبل نہ ہو شیک اسمین چشم و رخ کو دیکھ کر تیرے سد ایسا وہ	دل میں آئے سرفراز دل میں آئے سرفراز دل میں آئے سرفراز دل میں آئے سرفراز
--	--

اس میں خیر و کسب جو تری سود دل ہی جانے ہے
وہ ہمارا دودل نہ مارا سود دل ہی جانے ہے
چاہے کچھ خیران کہوں کچھ دوا و دوا
بانتے ہیں کسے کسے کسے کسے کسے کسے
وہین صدقہ کسے کسے کسے کسے کسے کسے
زور اب کسے کسے کسے کسے کسے کسے
نزد دل کسے کسے کسے کسے کسے کسے
بیکہ خط کسے کسے کسے کسے کسے کسے
پہل جاؤں میں کسے کسے کسے کسے کسے کسے
پیشہ گان میں کسے کسے کسے کسے کسے کسے
میں کسے کسے کسے کسے کسے کسے کسے
چشم و رخ کو دیکھ کر تیرے سد ایسا وہ
نہ دل و اشک کیونکر کہوں کیا سناؤ
مار کا کل کھنبل نہ ہو شیک اسمین
چشم و رخ کو دیکھ کر تیرے سد ایسا وہ
دل میں آئے سرفراز
دل میں آئے سرفراز
دل میں آئے سرفراز
دل میں آئے سرفراز

کل ٹکڑ ٹکڑ خرچ خط کو کیا نام ہے کہ آج
اک داغ دل کا کہنے ہو یا یہ تو بھر بھر ہے
کرتی ہر تازہ فتنہ بنا کر دشتِ فلک

کتر سے ہر روز گل کو شکر سننے سے
پیدا ہزار داغ حکم پر سننے سے
لائی ہر مہر روز یہ چکر سننے سے

اک دل ہو اوسکو دیکھئے کس لکھو اور ظفر
آئے نظر میں سیکڑوں دلبر سے سے

مہاسہ کب خطِ رسا رہ دلیبر کر نیچو ہے
 تصور و سکی نگر کا کجا چھ سو فیضین
 طلب کرتا ہوا بختِ خضر آئینِ قاتل
 بنایا خیالِ عارض کے تلے تل سو گلاب
 ہوا جسے شاخِ گل پھولِ حسنِ سیدین
 مری آواز زریامِ منسا ہی تو بچھ وین
 فلق سو دبدم گردنِ کجِ صحبت کی
 خیالِ پاشِ بری بریوریندہ رطبت کی

یہو بیضے کو طوطی نے بال بڑ کر کھنچو ہے
بچھا دیتا کوئی نشتر مری بستر کی خنجر ہو
غرض جو سب سخت اس لہندہ نظر کو بچھا ہو
ہو اپید الکل خنجر اور اس خنجر کی خنجر ہے
کھنکھ ساقی کو رشتہ دیدم سار کو کھنچو ہے
اور جانا ہو کو کھنچو سہبانہ کر دینچے ہر
کبھی شہسیر کے اوپر بھی خنجر کو دینچے ہر
ترمی جو آتا نکھاسناست مری سر کو کھنچو ہے

لطیف مشیر نے شکلیں دل سے کیا جالاں دسی،
کہ دست کو ہن تو دیکھا تیرے گھر سے

کے ابرو کی مری تصویر چھوٹیں؟
اوس ہی خسار ڈکھولی جو اپنے پر

نیٹل سرمد کی جگہ پر مشیر انکھو نہیں پھری
و جشیون کی صورت زنجیر انکھو نہیں پھری

۱۷۳

<p>فل ٹکر ٹکر کر خط کو کیا نامہ کو آج داغ دکا کہ نہ ہوا یہ تو بھر بھر برقی ہوتا زہ قنبر پیار دیش فلک</p>	<p>کتر سے ہر روز گل کو شکر نئے پیدا ہزار داغ جگر نئے لاتی ہر ہیر روز یہ چکر نئے</p>
<p>اک دل ہو اوس کو دیکھے کس سکوا تو ظفر آتے نظر ہن سیکر دن دلہن نئے</p>	<p>لیو بیٹھے کو طوطی انہو بال پر کو بچہ ہے بچھا دیتا کوئی نشتر مرویش کر بچہ ہے غرض جو سب سخت اس گنبد خضر کو بچہ ہے ہو اپیدا اک خراور اس خنجر کو بچہ ہے کھنکھاتی کو رشتہ دہم ساغر کو بچہ ہے اتر جاتا ہو کوٹھوسو بہانہ کر دینچہ ہے کبھی شمشیر کے اوپر کبھی خنجر کو بچہ ہے تری جو آتکھا سنگت سو سر کو بچہ ہے</p>
<p>ماتر سے خط خسارہ دلبر کو بچہ ہے صوراوسکی تر گانکا جھوسو زیندہ بچہ ہے لب کرنا ہو آب خضر آئینہ قاتل با یا خال عارض کے تلے تل دو گار ہوا جسے شیش گل پڑاں حسلہ سیدہ مری آواز زریام سناتا ہو تو بچہ ہے ق سو دہم گردن کے رحمت کی مال بکس بریر پر دیندہ رشتی ہے</p>	<p>ماتر سے خط خسارہ دلبر کو بچہ ہے صوراوسکی تر گانکا جھوسو زیندہ بچہ ہے لب کرنا ہو آب خضر آئینہ قاتل با یا خال عارض کے تلے تل دو گار ہوا جسے شیش گل پڑاں حسلہ سیدہ مری آواز زریام سناتا ہو تو بچہ ہے ق سو دہم گردن کے رحمت کی مال بکس بریر پر دیندہ رشتی ہے</p>
<p>ماتر سے خط خسارہ دلبر کو بچہ ہے صوراوسکی تر گانکا جھوسو زیندہ بچہ ہے لب کرنا ہو آب خضر آئینہ قاتل با یا خال عارض کے تلے تل دو گار ہوا جسے شیش گل پڑاں حسلہ سیدہ مری آواز زریام سناتا ہو تو بچہ ہے ق سو دہم گردن کے رحمت کی مال بکس بریر پر دیندہ رشتی ہے</p>	<p>ماتر سے خط خسارہ دلبر کو بچہ ہے صوراوسکی تر گانکا جھوسو زیندہ بچہ ہے لب کرنا ہو آب خضر آئینہ قاتل با یا خال عارض کے تلے تل دو گار ہوا جسے شیش گل پڑاں حسلہ سیدہ مری آواز زریام سناتا ہو تو بچہ ہے ق سو دہم گردن کے رحمت کی مال بکس بریر پر دیندہ رشتی ہے</p>

سرفرازی اوسی کو ہو تو ظفر
آب کو سب کا خاک با جائے

ردیق گلشن بہار گل کو کم ہوتی چلی
وہ ہو کر کیا خاک ہو چو منزل مقصود کو
تھی شیم زلف جواب اور جان تو ان
خاک کو بیاہر شاید کہ ہو قصہ زینت

ہو چکے دن ضبط کر یہ کہ پی جانتے تھے شک
اب تو حشر تر طرف کچھ آرد کھوتی چلی

نغمہ ساز اورین کا مشکل ہو تو بس یہ
اوس کو کر کے بوسین چوین اہل ہو تو بس یہ
غم و حسرت کر جلسہ میں جگر انبا جلا
چو قصہ منزل مقصود ہو عشق پیدا کر
چسپا لاکھ زلف یا رخ کر گل کو تو بس یہ
لو اور شکستہ خون کو خوسرے چھو تو بس یہ
سودا کو جگر کا چرچہ اوس کی شرمگان
مردو دیکھنا اوس کو اوجھا دانی ہی ہے
دو حسیبت سب پیکر سر سبز دل

میر جانا تو بس یہ مرد اول ہو تو بس یہ
وہ بس میں در کی ہو اور مشکل ہو تو بس یہ
جو محفل ہو تو بس شمع محفل ہو تو بس یہ
کہ اس منزل میں بدل میں ترل ہو تو بس یہ
کہ چھپ چھل چکا ہو میر قاتل ہو تو بس یہ
ہمیں کشت محبت چو حاصل ہو تو بس یہ
کہ اس فرج صفت استقابل ہو تو بس یہ
اگر تجھ میں او راوی حق و جاہل ہو تو بس یہ
وہ ہو کر تم طیش اک نیم بس ہو تو بس یہ

خاک کو سب کا خاک با جائے
سرفرازی اوسی کو ہو تو ظفر
آب کو سب کا خاک با جائے
ردیق گلشن بہار گل کو کم ہوتی چلی
وہ ہو کر کیا خاک ہو چو منزل مقصود کو
تھی شیم زلف جواب اور جان تو ان
خاک کو بیاہر شاید کہ ہو قصہ زینت
ہو چکے دن ضبط کر یہ کہ پی جانتے تھے شک
اب تو حشر تر طرف کچھ آرد کھوتی چلی
نغمہ ساز اورین کا مشکل ہو تو بس یہ
اوس کو کر کے بوسین چوین اہل ہو تو بس یہ
غم و حسرت کر جلسہ میں جگر انبا جلا
چو قصہ منزل مقصود ہو عشق پیدا کر
چسپا لاکھ زلف یا رخ کر گل کو تو بس یہ
لو اور شکستہ خون کو خوسرے چھو تو بس یہ
سودا کو جگر کا چرچہ اوس کی شرمگان
مردو دیکھنا اوس کو اوجھا دانی ہی ہے
دو حسیبت سب پیکر سر سبز دل
میر جانا تو بس یہ مرد اول ہو تو بس یہ
وہ بس میں در کی ہو اور مشکل ہو تو بس یہ
جو محفل ہو تو بس شمع محفل ہو تو بس یہ
کہ اس منزل میں بدل میں ترل ہو تو بس یہ
کہ چھپ چھل چکا ہو میر قاتل ہو تو بس یہ
ہمیں کشت محبت چو حاصل ہو تو بس یہ
کہ اس فرج صفت استقابل ہو تو بس یہ
اگر تجھ میں او راوی حق و جاہل ہو تو بس یہ
وہ ہو کر تم طیش اک نیم بس ہو تو بس یہ

ہو ناک کوئی گرداب بلا اور گول سرین راین صفا
ہے ساق بلورین شمع ضیا پائون کی کفک پھریسی ہے
ہر بات پہ ہے وہ جو خطر کرتا ہو رکاوٹ مہر ہے
اور او سکی چاہت رکھتو ہین ہم جو آج ملک پھر ویسی ہے
بھلی کرتے بُرائی ہوتی ہے
دست و پامین حلاوت باز صوتم
اونکرو لمین غبار ہو دیکھین
اور کو دیکھ وہ نہیں سکتے
مرغن عشق کی طبعیوں سے
وقت بوس کنا ریار کے ساتھ
منہ سے نکلی برائی ہوتی ہے
دیکھو پھر ماتھ پائی ہوتی ہے
کس طرح سے صفائی ہوتی ہے
وہ جنھیں خود نمائی ہوتی ہے
دوست کو بے دوائی ہوتی ہے
کیا مری کی لڑائی ہوتی ہے

اے طرف ہے جدھر وہ بت پھرتا
اوس طرف سب خدائی ہوتی ہے
روین یا اے جلد دوم

خانی پا جو تری دیکھ اے صنم لیتے
اگر وہ نام ہمارا نہ و بدم لیتے
یہ ناتوان ہین کہ چڑھاؤ اونکا صفت
تو یا نہیں مانعین جھکھک کے قدم لیتے
تو او نکالیا تو نہیں مطلب سمجھ لیتے
جو سانس بھی ہین تھکا مرخص غم لیتے

میں نے تجھے نہ جانتا تھا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
تیرا حال ایسا ہوگا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
تیرا حال ایسا ہوگا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
تیرا حال ایسا ہوگا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
تیرا حال ایسا ہوگا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
تیرا حال ایسا ہوگا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
تیرا حال ایسا ہوگا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
تیرا حال ایسا ہوگا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
تیرا حال ایسا ہوگا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
تیرا حال ایسا ہوگا کہ تیرا حال ایسا ہوگا

جہاں بات میں نہ جانتا تھا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
جہاں بات میں نہ جانتا تھا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
جہاں بات میں نہ جانتا تھا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
جہاں بات میں نہ جانتا تھا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
جہاں بات میں نہ جانتا تھا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
جہاں بات میں نہ جانتا تھا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
جہاں بات میں نہ جانتا تھا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
جہاں بات میں نہ جانتا تھا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
جہاں بات میں نہ جانتا تھا کہ تیرا حال ایسا ہوگا
جہاں بات میں نہ جانتا تھا کہ تیرا حال ایسا ہوگا

تو یا نہیں مانعین جھکھک کے قدم لیتے
تو او نکالیا تو نہیں مطلب سمجھ لیتے
جو سانس بھی ہین تھکا مرخص غم لیتے
تو یا نہیں مانعین جھکھک کے قدم لیتے
تو او نکالیا تو نہیں مطلب سمجھ لیتے
جو سانس بھی ہین تھکا مرخص غم لیتے
تو یا نہیں مانعین جھکھک کے قدم لیتے
تو او نکالیا تو نہیں مطلب سمجھ لیتے
جو سانس بھی ہین تھکا مرخص غم لیتے
تو یا نہیں مانعین جھکھک کے قدم لیتے

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

زلف شب کی تہی پر آنکھوں کو تے
اوتھو میں تو قربان کہ تو اوتھو باکو
لکھنے بیٹھی ہم جو خطا کو تو گریہ دیا
گدڑی ہون تو فطر سے اپنی مردان خدا
جو تری آنکھوں ظالم ہو گویا ہن کر دھیر
اگلی جو یاد مجھ کا اور پر خشم تری

آج سارے دن ہاں اذیت کے تلے
لاؤ تو چاروں طرف تو گھیر کے تلے
حرف پر مطلب کو پانی پھر گھونکے تلے
اوتھو پھر میں ہن کر دھیر کے تلے
زیر غمہ ادا کا نبوا دھیر کے تلے
پھر گئی اک صورت شمشیر کے تلے

سہہ جو خواجہ کی زیارت کا تصور آٹھ
آپ سی گو یا میری اجیر آنکھوں کے تلے

غریب و اس شکر و محبت کی تو ہونگی
جو شوق تیرے رانی کی تو کیا کی کو بچنے
نکر تو یاد وہ تھا تو اچھی میں کیوں آتے
ہوئے سب کو شغل میں سب سانی کو کشتہ
کہا دے دالم فرج تنہائی میں یہ محسوس
کیا ادب تو کیا دل پناہ دیکھ آپ کو
اٹھایا سر کو سجھوئے عزا دے ابرو میں

تھیں کیا جان اپنی عبادت کی تو ہونگی
ہمیشہ سینہ کاوی کی شستہ کی تو ہونگی
یہ پر پانی سر پر اک قیامت کی تو ہونگی
نقہ طوخن جگر کی رقت کی تو ہونگی
کہ چھوڑا سب فحش لوگ رقت کی تو ہونگی
گوہر جان پر اپنی مصیبت کی تو ہونگی
جو عابد میں تو ہم میں رقت کی تو ہونگی

خاطر وہ شعلہ جو کیونکر ہمیں اک بجا
زیر دستی لیا بوسہ شہرت کی تو ہونگی

Handwritten marginal notes in Urdu script are present in the margins of the page, including the top, bottom, and side margins, providing commentary or additional verses related to the main text.

توڑی ہو شیشہ سیکڑہ میں محتسب مدام
ساقی پڑو خدا کا غضب پڑو طے

ابن طاهر ہمیشہ سے شیوہ ہے راستی
ہستو کبھی پھٹکتے نہیں پاس جھوٹ کے

اوس کو لے الفتیر جاتی رہی
پہلے تھا عالم میں ادا و اگر چھٹی فار
کیا شکایت میں کاوٹ کی قلم سی کی گیا
اوس نہ روشن کئے اگر اور کیا نور شہم
دیکھتو ہی وکی صوت رکو ناصح کو ہوش
بلکہ تابا نہ پرتویر سب جاتی رہی
وہ نصیحت اور وہ تصریح جاتی رہی

خاک ساری نے طفر دل کر دیا ایسا غنی
دلے اپنے خوش لک سب جاتی رہی

دیباہ ہر رنج و مصیبت کی جگہ ہو
شاک کی نری جفا و ستم و زمین میں سہم
تیر و قصور لبشہین میں خون دل
کرتی ہر چشم ستبتان لگو کیوں خراب
پھیلا میں نابون کبر فضا حست میں با فراغ
خورشید و ماہ تیر و مقابل نہو سکین
یہ عکدہ نہ عیش و نہ عشرت کی جگہ ہو
ہر دم نہبان پر شک و شکایت کی جگہ ہو
اس شیشہ تلخ کام کو شربت کی جگہ ہو
یہ خانہ خدا ہی عبادت کی جگہ ہو
کیونکہ نہ ہم کو خوب فراغت کی جگہ ہو
اور آئینہ ہو سانسو حیرت کی جگہ ہو

خدا کا غضب پڑو طے
توڑی ہو شیشہ سیکڑہ میں محتسب مدام
ابن طاهر ہمیشہ سے شیوہ ہے راستی
ہستو کبھی پھٹکتے نہیں پاس جھوٹ کے
اوس کو لے الفتیر جاتی رہی
پہلے تھا عالم میں ادا و اگر چھٹی فار
کیا شکایت میں کاوٹ کی قلم سی کی گیا
اوس نہ روشن کئے اگر اور کیا نور شہم
دیکھتو ہی وکی صوت رکو ناصح کو ہوش
بلکہ تابا نہ پرتویر سب جاتی رہی
وہ نصیحت اور وہ تصریح جاتی رہی
خاک ساری نے طفر دل کر دیا ایسا غنی
دلے اپنے خوش لک سب جاتی رہی
دیباہ ہر رنج و مصیبت کی جگہ ہو
شاک کی نری جفا و ستم و زمین میں سہم
تیر و قصور لبشہین میں خون دل
کرتی ہر چشم ستبتان لگو کیوں خراب
پھیلا میں نابون کبر فضا حست میں با فراغ
خورشید و ماہ تیر و مقابل نہو سکین
یہ عکدہ نہ عیش و نہ عشرت کی جگہ ہو
ہر دم نہبان پر شک و شکایت کی جگہ ہو
اس شیشہ تلخ کام کو شربت کی جگہ ہو
یہ خانہ خدا ہی عبادت کی جگہ ہو
کیونکہ نہ ہم کو خوب فراغت کی جگہ ہو
اور آئینہ ہو سانسو حیرت کی جگہ ہو

ببین مکن ز غم و دل سوختن
چشم دیدار و دوریا و جدایی
شربت دل بر نازکی و کاره مست ناز
چشم دیدار و دوریا و جدایی
شربت دل بر نازکی و کاره مست ناز
چشم دیدار و دوریا و جدایی

شربت یتری از شوم شوقی سیست ترج بر خاصه عشق مین چکلیت ستر تری بیدار کی بیدار گردا و دو گونی	تری شوقی بر ای غالم شربت مگر تکلیف تری به کورت و سبب همین مین بیجو کورت سبب
--	---

آبروی بات ای طاهر کوئی نمیکرد خوب جرمی می می بر تو به کجاست	آبروی بات ای طاهر کوئی نمیکرد خوب جرمی می می بر تو به کجاست
--	--

دل جورا لینے کو بیگ لاک بلا کا چور ہے وہ تر و دست بی مین خنکا چور ہے وہ ہمیشہ محفل اہل صفا کا چور ہے بنگیا نسیم خنکا گریہ کا چور ہے دلین کچھ شاید تر کرد خنکا چور ہے چور زورہ خور اگر تو خور کا چور ہے	نار و غمر جو ہو اوس کا خور کا چور ہے دیکھ کر جسکو یہ مضاجل ہو ای نگار سینہ صاف مین کس کو کین جو کسے فبا چھتا پتر ای ہر اک کو کسیا کر خلق مین دیکھ کر محفل مین ہر کو تو خور کا چور ہے رزدہ دار و دل سوز کیوں بیا لیا کا چور ہے
---	--

بوسہ ز خنسا را ک چوری سے لیکر رات کو بنگیا تو ای طاهر اوس سدا کا چور ہے	بوسہ ز خنسا را ک چوری سے لیکر رات کو بنگیا تو ای طاهر اوس سدا کا چور ہے
--	--

شکد ل ایسا شوق الینا تو بھائی کر کلبہ اثران مین جو وہ میری غم زاری کر جو مٹھیس پہ کزری سے بیان ہی کر پوشین کی کہ جو دل لیکر دل لری کر	شکد ل ایسا شوق الینا تو بھائی کر کلبہ اثران مین جو وہ میری غم زاری کر جو مٹھیس پہ کزری سے بیان ہی کر پوشین کی کہ جو دل لیکر دل لری کر
--	--

دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد
دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد
دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد
دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد
دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد
دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد

دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد
دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد
دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد
دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد
دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد
دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد

دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد
دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد
دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد
دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد
دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد
دہ کی یاد دہ کی یاد دہ کی یاد

میں نے اپنے ہاتھوں سے یہ سب کیا ہے
 میں نے اپنے ہاتھوں سے یہ سب کیا ہے
 میں نے اپنے ہاتھوں سے یہ سب کیا ہے
 میں نے اپنے ہاتھوں سے یہ سب کیا ہے

میں نے اپنے ہاتھوں سے یہ سب کیا ہے
 میں نے اپنے ہاتھوں سے یہ سب کیا ہے
 میں نے اپنے ہاتھوں سے یہ سب کیا ہے
 میں نے اپنے ہاتھوں سے یہ سب کیا ہے

میں نے اپنے ہاتھوں سے یہ سب کیا ہے
 میں نے اپنے ہاتھوں سے یہ سب کیا ہے
 میں نے اپنے ہاتھوں سے یہ سب کیا ہے
 میں نے اپنے ہاتھوں سے یہ سب کیا ہے

<p>وہ رنگ گل چمن میں اگر ایضا ہے کرتا ہر چارہ مجھے درمیں خرق کا خندان ہوں خراش جگر و خروش بارش کیونکہ چکی پر کھلی بھی پیشتر ہر جہاں کہوں انجم شتاب و فروغ نے گل کو یاں ثابت نہ نہیں کوسے قرار</p>	<p>بھرتی ہو کیا جو غم کوئی کھلکھلا ہے کیونکہ چارہ ساز یہ میری قضا ہے جسطرح آتش کو کوئی آتشا ہے رونے پر میرے برق و شوق تمہی ہے ملکر سہی جو دانستہ نہیں وہ نہ نقا ہے کیا رو اس چمن میں کوئی اور کیا ہے</p>
--	---

پردا سے کوہر عشق میں جلنے سے اپنی کام
 پردا میں کہ شمع ظفر رونے یا ہے

<p>دشت لہنت میری چلے کر خاؤں کو توڑے اپنے تاج و تہن سے فقط توڑ نہیں گر اسیر و نگو نہیں صیاد تو بھڑکا ہے وصل کی شب سخت تو میری ماباگت دیکھ خال کے رسائی کہ تو ہر آن میں تو ذرا منہ اگر تعبیر چھی کی تو کیا تیرا نالہ کیا عجب گر گنبد فداک سے اشک لہلہ و شیشہ و جام ستور کو توڑیں بالائی ہی بربان کے کیا کر کوئی ظفر</p>	<p>آسمان بھلا ڈرپا سے بلہوس کو توڑے تو میری گار و جنون تار نفس کو توڑے تو نکل بھاگینے وہ اگر نفس کو توڑے ڈھب سے تو پھینک دوں ہم جس کو توڑے کیونکہ جمایا ہو نہیں پس کو توڑے لوگ سب بجا بینا کئی درس کو توڑے پھینک دے خورشید کو زریں کس کو توڑے زنجیری چھوڑ دی ہر دست عس کو توڑے دی جو کرا سا جواب کیا دس کو توڑے</p>
--	---

میں نے اپنے ہاتھوں سے یہ سب کیا ہے
 میں نے اپنے ہاتھوں سے یہ سب کیا ہے
 میں نے اپنے ہاتھوں سے یہ سب کیا ہے
 میں نے اپنے ہاتھوں سے یہ سب کیا ہے

دیکھا جاوے تو کو تو ابرو کی تیر و شکل
جان لیت پہ لاکھ باریاں انتظار میں
عارضہ کر و بر و تر عیاش دو ہفتہ پر
آنکھو نہیں انہی غریبہ جو اس کے پھر
اسی محبت و غفلت کا ناز تو اس کے پھر
اپنی طبیعت آئینہ روا اس کے پھر

میرے گھر میں یا اس کے خباثتیں اے ظفر
اے بھی گرسبھ میں کبھو آ کے بھڑکی

نہیں دنا مرا کچھ کر یہ عقوبت کم ہو
وہ احمق ہیں سمجھے تو نہیں محبوب کا تیر
نظر میں اونکی جو نقصان جو کہ تو ہیں بارہا
بہت شیریں ہو گو غیب تجھ فریاد ہو
شیراز سے گو اکٹھا ہو کی منہ جو ہو
ہمارا اوس صدمہ کا شوق نہیں تھا تو ہو

زمین مغلوب شد و آسمان بر سر او خاضع گشت
 بسکنت کلام بر او غلب و مغلوب گشت

خواب تھا جو زندگی جاہ و شہم میں لپکتی
 حاصل عمر ابدی و خضر جم سمجھے اوسے
 وصل بغاوت میں بیاویں خاک کی ہر دم بھلا
 شمشیر پر جو نہیں لکھو تھے جو کلام کو خطو

ورنہ ساز سی عمر مٹی پر و غم میں لپکتی
 جو گھڑی آرام ہی ہر دم صدم میں لپکتی
 روٹھتی ملتے ہو شمشیر میں ہمیں لپکتی
 وہ عبا پر کلمہ نام ان یکدم نہیں لپکتی

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

نہ میں ہوش کی جو ساد یا در کھے
شب وصال میں چکا و دو جام موسیقی
نہ میں اور بھی نہ میں چھوڑے ہم
سوالیہ سہ پہر دیو راق ہو میں جو ہا
ملا نہ میرے مرض کا طبیب کو نسخہ
نہ آیا نام حق اوس غیرت کلتا نکو
نہ آئی ہوش میں اتنی ہوتی بخشی ہو کو

یہ میں ہوش کی جو ساد یا در کھے
کہ نظر میں سہ و آفتاب کے کئے
کہ پاس میں ہو میں وین حجاب کے کئے
کڑی میں کھنایہ بن جو اس کے کئے
اولٹ پلٹ کیو اجزا کتاب کے کئے
ورق طرو میں گلستا کیو باس کے کئے
لوٹھا ڈھنڈھ بھی منہ پر کتاب کے کئے

خدا تہی جا ز ظفر ان تہی کی نصرت میں
رہے ہیں کاٹھنہ و کن عذاب کے کئے

ظفر کئے ہیں ویا کہ میں سے نہ کئے
لکے رہتے ہیں ہر دم باس سے ہی اپنے
کے رہتے رہے اٹھا لگا واد کو دم باس
سبجہ میں میں اتنی سبجہ کوئی تباہی
یقین یو غرق آب شرم شکر رہی ہوتا
تھما زخم اسی قاتل کر میں بان کئے

ہو کو جو دین ہم خدا جاؤ میں کئے
اگر پاؤ تھے تہا تو کچھ ہم مدد کئے
جو یہی ابھی کہتے ہیں بانگوں بجا کئے
خدا جاؤ کہ ہم حضرت علی میں کئے
اگر ہم ہوش کہہ کا کچھ اپنے ماہر کئے
مقرر یہ تھے شاباش کتو مر جا کئے

بلا سے کہ عدد ہو کو رہا کئے میں کئے دو
ظفر نہ سے نہیں ہو کو ہم ہر راستے

یہ میں ہوش کی جو ساد یا در کھے
کہ نظر میں سہ و آفتاب کے کئے
کہ پاس میں ہو میں وین حجاب کے کئے
کڑی میں کھنایہ بن جو اس کے کئے
اولٹ پلٹ کیو اجزا کتاب کے کئے
ورق طرو میں گلستا کیو باس کے کئے
لوٹھا ڈھنڈھ بھی منہ پر کتاب کے کئے

خدا تہی جا ز ظفر ان تہی کی نصرت میں
رہے ہیں کاٹھنہ و کن عذاب کے کئے

ظفر کئے ہیں ویا کہ میں سے نہ کئے
لکے رہتے ہیں ہر دم باس سے ہی اپنے
کے رہتے رہے اٹھا لگا واد کو دم باس
سبجہ میں میں اتنی سبجہ کوئی تباہی
یقین یو غرق آب شرم شکر رہی ہوتا
تھما زخم اسی قاتل کر میں بان کئے

ہو کو جو دین ہم خدا جاؤ میں کئے
اگر پاؤ تھے تہا تو کچھ ہم مدد کئے
جو یہی ابھی کہتے ہیں بانگوں بجا کئے
خدا جاؤ کہ ہم حضرت علی میں کئے
اگر ہم ہوش کہہ کا کچھ اپنے ماہر کئے
مقرر یہ تھے شاباش کتو مر جا کئے

بلا سے کہ عدد ہو کو رہا کئے میں کئے دو
ظفر نہ سے نہیں ہو کو ہم ہر راستے

اگر کو پہنچے غیر سو او خا نہ تنگ کو دیکھا نہ پہنچے کوئی بھی کافر تر سو	کیا خوب ساج داه لڑائی کی سیر کی اس بتکدو میں ایک شائی کی سیر کی
دیوان سے تیر دیکھا نہ بہتر جو ای ظفر دیوان انوری و سنائی کی سیر کی	
کسی کی شکل تھمار و نہیں برابر کی تمارا نالہ پر شور و صبر اسر فیل بناد و امن ابر اپنے جوش گریہ نے ہو تو پھر کر اک ایک سققت دیوا تھمار و شیدوں ذرا سقد و تابی خاک جوٹی ہوئی ہنچ وہ دونوں بر ویر	نہ طرا و نہ زہر چھین برابر کی ہے چوٹا نالہ اند و ملین ابر کی جو چشم ترکی ذرا آستین ابر کی ہمار و گریہ ذرا ہنشین برابر کی کہ چند روزین بالکل میں ابر کی عجب ہی پور ہو اتر ہنشین برابر کی
بدل کے قافیہ لکھو غزل اک در ظفر مگر دین ہو ساری یونین برابر کی	
جیسی مر اسے محبت ہو کر برابر کی ہمارے داغ جگر اور آہ کی ہوگی فروغ و تیا ہو خوش کو مر الی داغ جنون میں گنہگار کی کیا عجب کو ہمار و عشق ذرا تر و حسن و سیار	وفا ہو دلین اور اور و صبر برابر کی نہ کوئی سیف نہ کوئی سپر برابر کی کہ ہر و ماہ میں جسے نظر برابر کی ہمارے و مسکی ملاقات کر برابر کی جہان میں و نون کی سبکی خبر برابر کی

نہ طرا و نہ زہر چھین برابر کی
ہے چوٹا نالہ اند و ملین ابر کی
جو چشم ترکی ذرا آستین ابر کی
ہمار و گریہ ذرا ہنشین برابر کی
کہ چند روزین بالکل میں ابر کی
عجب ہی پور ہو اتر ہنشین برابر کی

کیا خوب ساج داه لڑائی کی سیر کی
اس بتکدو میں ایک شائی کی سیر کی

دیوان سے تیر دیکھا نہ بہتر جو ای ظفر
دیوان انوری و سنائی کی سیر کی

کسی کی شکل تھمار و نہیں برابر کی
تمارا نالہ پر شور و صبر اسر فیل
بناد و امن ابر اپنے جوش گریہ نے
ہو تو پھر کر اک ایک سققت دیوا
تھمار و شیدوں ذرا سقد و تابی خاک
جوٹی ہوئی ہنچ وہ دونوں بر ویر

بدل کے قافیہ لکھو غزل اک در ظفر
مگر دین ہو ساری یونین برابر کی

جیسی مر اسے محبت ہو کر برابر کی
ہمارے داغ جگر اور آہ کی ہوگی
فروغ و تیا ہو خوش کو مر الی داغ
جنون میں گنہگار کی کیا عجب کو
ہمار و عشق ذرا تر و حسن و سیار

وفا ہو دلین اور اور و صبر برابر کی
نہ کوئی سیف نہ کوئی سپر برابر کی
کہ ہر و ماہ میں جسے نظر برابر کی
ہمارے و مسکی ملاقات کر برابر کی
جہان میں و نون کی سبکی خبر برابر کی

یہ آواز ہے ذیل صبح کی ظفر آواز
شبِ صال میں حرم کو ذیل ٹپتے

۱۱۱

باندھی کمر پوشہ و شہادت کیوٹے
 سر کاٹا اوس جباب ہر ایت آب کا
 کھانا اگر درختم تو پانی سے آب تنج
 زمین العباد و ابرو سے دو جهان
 جاتا ہر ماہ و صوبہ میں پیاسا ہر دنیا
 کر کے شہ آب خیر و شمشیر سے جلو
 روح و نبی و روح علی روح فاطمہ
 شبیر سے غرض کی حر کہ یا امام
 کہ حکم تو تو ہوا ہونیں آب پر فدا
 کہ جو شہر اپنی دولت ایمان دین بعین
 ایلی غم حسین من شور ابہر سرکش

اسی مجبوری شفاعت است کیوں اسے
 بلو اگر گمروں نے ہدایت کیوں اسے
 همان کر بلا کی ضیافت کیوں اسے
 در تیسیم بحر امامت کیوں اسے
 کوئی نہیں ہو جائے قامت کیوں اسے
 شد قتل گہرین عبادت کیوں اسے
 تھی گرد لاش شد کی خطا کیوں اسے
 آیا ہو غلام بھی خدمت کیوں اسے
 حاضر و جان نامہ سی خضر کیوں اسے
 دنیا میں چند روز کی ثروت کیوں اسے
 شربت پر تشنگی قیامت کیوں اسے

رنگین و خوش طعم و عذابت کی تمام نظر
شاہ جناب شاد بہ لایت کیواست

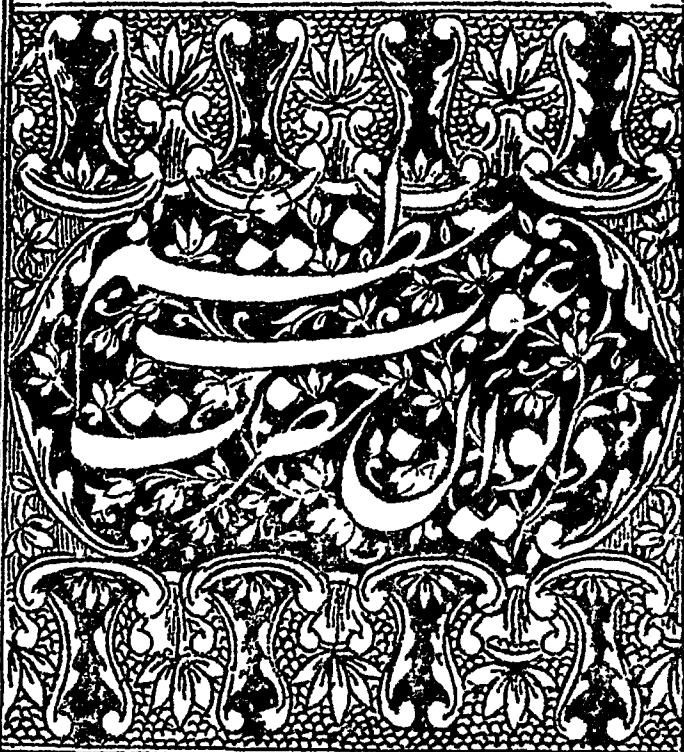
تصنيف

تفصیل سے بیان کیا گیا ہے کہ

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

عَصَاكَ يَا مَلِكُ فَضْلًا وَمِنْ وَرَيْنَ

مطبخ می نمیشی نو کشور کانیزه الطبا و مطبوع شد

بسم الله الرحمن الرحيم

بجست آسانی مذهب گورید از ناز و خجسته بار بخواند

بی حجابانه و آرزو در کاشانه ما
گر بیای بسد تربت ویرانه ما
فتنه انگیز مشو کا کل مشکین کشتای
مرغ باغ ملکوتیم درین دیر خراب
با احد در لحد تنگ بگویم که دوست
گر کسیر آید و پرسد که بگورب تو کسیت
منکر نغیره ما گو که پیا عسریده کرد

بسم الله الرحمن الرحيم

که کسی نیست بجز دور و دور خانه ما
پتی از خون جگر آب شده خانه ما
تاب ز بخیزند از دل دیوانه ما
میشود نور تجلای حیدر اوانه ما
آشنایم توئی غیر تو بیگانه ما
گویم آن کس که رلبو این دل دیوانه ما
تابه محشر شنود نعره مستانه ما

شکر نشه که غمزدیم و رسیدیم بدوست		آسدرین بادیرین همت مردانه ما	
بخت حصول ایام و دی		محی بر شمع تجلای جمالش میوخت	
بخت حصول ایام و دی		دوست می گفت زهی همت مردانه ما	
ای بلبل شورید و دیوانه توئی یاما تو عاشق گلزاری من عاشق دیدارم تو در نفسی و ما در خلوت خود تنها در فصل بهار روی از عشق خیالزی عشق تو با بلبل اندر برگ و پی نرسد تو چون گل و اجز دوست چیزی چونی نیم تو زخم خوری از خار مارا بکشد بر دار تو عاشق و ما عاشق دم در کش حاضر باش گویند که گنجی هست اندر دل هر هست		جویای رخ خوبی حبانان توئی یاما در درد فراق او مردانه توئی یاما ای گوشه نشین هست دیوانه توئی یاما با نعره فریادی بستانه توئی یاما آن باوه کو آنرا پیانده توئی یاما از غیر حبیب خویش بگانه توئی یاما آیا بزبان خلق ایسانه توئی یاما وزنه بجزا امر و ز در خانه توئی یاما از بهر چنین گنجی دیوانه توئی یاما	
بخت حصول ایام و دی		محی به گلستان شد با بلبل نالان	
بخت حصول ایام و دی		کای بلبل نالنده جانان توئی یاما	
در غم عشق تو زبان گبشت کار دل مرا		کز وفایت کم شود یک لحظه کار دل مرا	

تار غم آلود گشت گلشن کز غم تو مهر زمان بر دلم باری حوالت کن غم و اندوه خود ماه بی کو بر کنار افتد ز دریا چون بود آنکه روزم شد سیه باشد ز پشیمانی دل باد که در روز هجران ناله کن باری دل چون تو بودی و فراق یار یار دل مرا	بشکفد صد گونه گل از خار خار دل مرا چون توان کردن که کردی غمگار دل مرا همچنان باشد بلباد دور از کنار دل مرا تیره تر باد از روزم روزگار دل مرا چون تو بودی و فراق یار یار دل مرا
--	--

نیکو خصلت سخت همچون سایه برده انتظار دل مرا	چند چون محبی کشد دل در دره تو انتظار باید که صبر از بخت
--	--

گر نداری آرزوی وصل جانان جان مرا سرو من آغشته در اشک جگر گون نیست نیست فرتی در میان شخص من تا سایه ام حال من چون پیر کنان شده کنون چون جامه جان چاک شده در دای عشق و نه همچون یار که کردی بی نصیب از وصل یار اینکه بامردم مدارا میکنم از بهر تست خانه من گلشن و فرش من از خاکستر است	زندگی بگذاشتی بی او غم هجران مرا فارغم گریه جان نگذاشت درستان مرا بسکه در آتش فگنده این دل بیوزن مرا بسکه آید سیل اشک از دیده گریان مرا هر طرف صد خار غم گرفته در دامان مرا ایکه در انداختی از صحبت جانان مرا ورنه کی پردا بود از قول بدگویان مرا تا که چون محبی بخوانی بی سر سامان مرا
---	--

بسیار غم از بخت و روزگار

باردگر صبح سعادت و سید	ز آنکه صبح است کنون شام ما
زان می قتال که دارد خدا	از دل شب ریخته در حجام ما
باز می عشق بسی خورده ایم	تا چه شود خواجیه سر انجام ما
بیچ بلا نام زو حلق نیست	تا سر دفتر نه بود نام ما
از دل هر روز ماباشوند	ز منزه عشق و لارام ما
تا ابدای دوست حلاوت دهد	چاشنی درد تو در کام ما
عاشق دیوانه و ستیم از آن	در دیپای رسد انعام ما
از شر مشعل عشق دوست	سوخته شد ظاهر اسلام ما
خواری خلقان جهان میکشم	تا چه کرم حق کند اکرام ما

دلف	محی به محبوب نظر کرد و گفت	ب
بخت تصور استقامت	باز بر آید ستم از بام ما	ب

من همچو آذر از برون بتیرانم روز و شب	وز اندرون همچون خلیل الله گویم این
وز تنگد و با این تبان با آنکه هستم معان	نور خدا بنم عیان خیران اویم روز و شب
بشنو تو با و نهوی من نگر تو رنگ و بوی من	بشکایت یک می من تو بر در روز و شب
آن سر بالاکیت آن کن وصف اولالت نیا	در عشق او دیوانه شدیم ترک تابیک و غرب

<p>از لولیان مملکت آئینه سیدار و طلب اندز دل سنگین سنگ از بس که پشته نی باوه دار و رنگ نه جام دار و کف لب جز فضل بی پایان بی پایان تو سبب وز غایت مستی بر و سر در شوکوه و خطبه رحمت کند بر عاصی کوشد نزل از غضب کین حلقه باز اریان از اندر فریاد و شب</p>	<p>سهر که که سلطان جهان خواهد که بنیزد و خود وقت تجلی خدا در قصص آمد کوه طور و محفل جنت تبویق میدهد حساب طور من عاشق خود خواند نزدیک خود بنشاند اشتر که نبی است شد بر دار و از ره جسم خود او معصیت را از کرم طاعت کند در روز حشر آن یوسف کشف اعجاز گریست در بازار مصر</p>
---	---

<p>محی چرخ روشن است اندر دلت از نور حق نی کوکب درایت چون این دل تمیز طلب</p>	<p>بخت بخت از بخت بزرگوار باستانی</p>
--	---------------------------------------

<p>بند که گریه خور دی در شراب گر خطا کردی بگوید کرده ام ۹۰۰ کی حساب آن کرد کرد دست شاه بندده مانی و اندر شرع ما خشم دامگیر زار اضنی کس در و ل شب تا که گوی ای خدا</p>	<p>توبه کن آمرزمت بی تیج و تاب تا کند جمله خطا را من ثواب کو خورد و در سطح نشسته نان و آب بنده هر چه کرد بر خواجسته خواب روز حشر از تو دهم بر او ثواب من ترا بیاری می سازم ز خواب</p>
---	---

چون ترا سلطان گرفت اندر پناه ما ترا از بکمه میداریم دوست از عذابم چند ترسانی مگوئے تا که حسن و ناز با ما کم کنی وقف روی تست این دیدار من توز دوزخ ترسی دوزخ زمین در بنم گر روی من گویش من کنم آئین دعا با هی ترا	غم مخور از هیچ ملک از افتلاب دارامت از عشق خود واکم خراب دوست هرگز دوست را کرده عذاب گاه گاهی میکنم بر تو عتاب وقت فوزه کرده ام من آفتاب بس مکن از ترس دوزخ منطراب تا ز توئی سیخ سوز و در کتاب من دعا های تو سازم مستجاب
محی را آندم که آمرزین ام بیچ موجودی نه بود از هیچ باب	بکست حصول مقاصد بر پی بکست حصول مقاصد بر پی
از جمال لازالی بر بنداری گز نقاب صد خبت گر بود بیدوست در قعر جحیم قاصرات الطرف عین باشند حوران شب عاشقان بچو خواهند بهشت از بهر آن پرده محشر بدرند عاشقان چون از کجند	عاشقان لا ابالی را با ندول کباب خمیه مائی عاشقان مبنی طناب اندر طناب هر که شد کوته نظر گو سوی ایشان بنیاب فارغ انداز کتلی خانمان کرده خراب سر بر آرند بادل پر آتش چشم پر آب

بادل مجروح میگردد وی گویند کو

آنکه کرده و عده دیدار خود در حساب

دلف

بی تماشای جالت حجب گوید ز رخسار
در صفت بیگانگان یا لبتنی کنت ترا

ب

گر تماشای جال حق نباشد در بهشت
حق تعالی چون دهد بر بندگان جام طهور
بر درخت دل امید وصل تو کردیم وصل
یکسر تو نباشد خالی از سودا دوست
آنکه شد سرشته بخت همه در قبلاش
تانه بنیم دوست را این حلقه پوشتم سیاه
از سجودت مرا کافر گود یوانه ام
چون رود از پیش چشم عاشقان چون دوست
کی مشام جان مشتاقان معطر میشود

بر کندستان حضرت قصر بار خشت
کاسه بستانیم و بان کاسه خوانیم شست
در دو عالم غیر ازین بار نباشد هیچ کشت
در سر این سوداست بار امانا باشد سر شست
تا کلمه بخت ما را از کلامی نیکو زشت
از میان جلهامی ناک انگ اندر بهشت
سجده میکردم نهادتم که کعبه است یا کشت
زانکه از لایعقلی بخون اند خوب در شست
گر نباشد بوی دل در حبت عنبر شست

بخت تو جبار یقینا تو یار

محی میگفت آه من چاره چه سازم چه کنم
دل برفته در بلای عشق او جان را بخت

بخت تو جبار یقینا تو یار

سبب شصت نظر را تبه بنده ماست

بنده را مرتبه بنگر ز کجا آیه کجاست

<p>بیوفائی کمن و از در ما دور مرو روی نشسته پرین شده از چرخ گناه هم بدست تو دهم نامه تور و حساب یک نگوئی ترا ده بد هم در دنیا گری از تو بر آید به کرم عفو کنم تا در دوزخ چه کند با تو چه از تنی از تو هر چه خواهی بطلب تو ز من و شرم مدار تو ز من بهریم و شیرینک دیک بخواه من عطا کرده ام ایمان عطا کرده خویش با تو ام من همه جارتی از شیطان هست</p>	<p>و اکه طرا از ازل تا باید با تو صفاست آب گرمی که از دوشسته شود رحمت است تا ندانند کس دیگر که درین نامه چیست باز در آخرت آن بقیه بقا و تراست اینچنین لطف و کرم غیر من بنده کراست ظاهر و باطن تو چون همه نور خداست بر من ای بنده اجابت تو و بر تو دعاست من وکیل تو ام از من بطلب هر چه بخواه کی ستانم ز گدالی که بر او صدقه رواست چو نیامت منم ابلیس بیا که صلاست</p>
---	--

<p>نکته بیوفائی همه از جانب است ای محبی در نه از ما که خدا نیم همه هر وقت است</p>	<p>نکته بیوفائی همه از جانب است ای محبی در نه از ما که خدا نیم همه هر وقت است</p>
---	---

<p>تا شسته تر از رویت نی آب ترانی دست جام می عشق حق در کش تو اگر مردی بر صوفی و صافی که بودت ریاضت کش</p>	<p>نی هیچ کسی جز حق شونده رویت هست تا است خدا میری در گور و مرست اوزله مردانه از خوان جهان برست</p>
---	---

یوست که برادر ابد نامی و دزدی داد
برسته و گر باشد و برسته و گر اید دست
تا محفل صاحب شد بادل غم و محنت نید

در خلوت خاص خود با او چه سبب نشست
بر رسته کسی باشد که دوست بد و پیوست
هم صحبت عشقش شد و از جمله نعمت است

بخت بول بود برادر با بخت

سزا بقدم محی پیوسته جرات است
چون در همه عمر او را یک روز نبند دست

بخت بول بود برادر با بخت

عمل من همه عمر از چه خطا افتاد است
بچنین دست تنی وصل خدای طلم
نخلم تا بقیامت چه بگویم بهیات
نظم جذبه کمال کرم حق نه بود
تو بمن لطف و کرم کرده که تنهای دوست
نظری کن بعبایت تو درین آسود عمر
به من از خوف بگو تو و من تو میدم
بتو در کجی گفت خدا از سر لطف
بر زمین دل هر کس نشاند جثمی
بخدا در نظر محی تو پیوسته دست

چه عمت چون سر کارم بجز افتاد است
تو بمن گو که چنین کار کرد افتاد است
که میان من و تو دوست چها افتاد است
همه کارم همه عمر از چه خطا افتاد است
کرم بخش همه کس همه جا افتاد است
سوی این بنده که در عین بلا افتاد است
که از و بخش گنگار رجا افتاد است
که بگو روی به تو خاک چها افتاد است
بر زمین دل ما تخم وفا افتاد است
طالب فقر و محبت فقر افتاد است

گنه کردی بگو کردیم اسے دوست
گنه کردن اگر چه خوی تو گشت
تو شب بر خاک بر ویصال می نال
نفسهای گنه گاران تائب
چو فصل ماست پستیانت اسے پیر
کسی کز وے بهتر نبود بعالم
نجتهای جنت پروری معند
چو رحمان بر تو نیکو هست غم نیست

بخت منفعت گناهان بر روز محنت باز بخاند و اگر توبه کنی صبر بخیز و توبه بپوشد

که بعد از کار بد این توبه نیکو است
ولی عفو گناست بهم مرا خوست
که آن نالیدن داریم ما دوست
مرا خوشبوی ترا ز مشک خوشبوست
چه غم داری اگر شیت تو دوست
مرا لا تقطوا در باب دوست
ترا بر استخوان گر خشک شد بدخوست
اگر شیطان بدست و یا توبه بخوست

بخت آن یافتن از نشتن

نمیرد ماهی دل محبے هرگز
زال رحمت حق تا درین جوبست

بخت آن یافتن از نشتن

پیر وی شیطان بیکباره بس پیر است
گر چه شیطان زعفران بسیار میزد رنگ
و صبح آن مرد دار و خورده ببا بگاه
آن تویی اندر جوانی کله خشک از غرور
اگر دی از مردن فراموشی کنی و اتم گناه

پوستین دادن بکار مردی البته است
کی بریزد پیش حیوانی که قوت او که است
تو نیامت در نماز شام بس اگر گشت
وقت پیری و خرف گشتی و پست و دتر است
یاد مردن توبه کردن بر روی تو گشت

گفته اند گردی و مروی نیستی مرد خدا
و درون گرناله زار است از برون نقش و نگا
شاه و خرگاه باشد تا بود خرگاه شاه
مومن صادق چو از سر پوست می آید برود

در ره دین گرد و گردی که او مرد هست
لا اقل این گرسنه میدان که سر که باک است
در خری باشد در آن خرگاه نبود خراست
و آن منافق پیشه مانند پایزه است

بخت اندازد از خندان

بخت اندازد از خندان

محی هر کس در جهان کردست کار خفتار
کار درویشان بدرگاه خدا نشین است

آه در آلودم درم جان جانهار بسوخت
در جگرهای کباب این آه من زواشتی
باد رس گفتم از سود دل خوشتم
پیش بخت گری روی گبولی عزیز
تو بهاران لاشک زبان جانب صحرانم

سینه مجروح هر خون شیر آب سوخت
آه دین آهی جگر سوزی که لعل آب سوخت
آتش در جانش افتاده سر و پا آب سوخت
آتش عشق تو ستر پایز لعل آب سوخت
آه گر هم سبز دای کوه و صحرا آب سوخت

بخت منفرد گمان

محی تا دانست کان یاران بخت میزند
خرقه و بشیع و سواک و صمدار آب سوخت

بخت منفرد گمان

باتوای غاصی مرسلح است هرگز جنگ نیست
روی زرد خود با کن زانکه بر درگاه ما

زانکه عزیز از غم ترا اندر دل و لبت نیست
هیچ روی بر زردی زعفران زنگ نیست

در دل بهار سن گردن افگین توبه کن گر شراب بنگار خج دی توبه کن الشکر گو ما بدیهار نه سیکوئی بدل خواهیم ساخت در دل سنگین بدکاران امید داشت عاصیان از نذر نظریا و ما بر عاصیان پشته لنگی که بار او گران افتاده است	بند را پیش خدا از توبه کردن بنگ نیست یاد ما کن چون بخت پر شراب بنگ نیست کار ما بندگان بد بخیر این رنگ نیست جای جوهر های سنگین جز میان بنگ نیست ما چو کردیم آشتی کس را مجال جنگ نیست میر و دقان و خیزان گر چه پیش آفت نیست
---	--

نیک مردان جهان گر چاک طاعت زنند محیی مغلز ترا جز فضل حق در جنگ نیست	بخت تو زنند تا جان تو از زینب تا بانو
--	--

پای دل در کوی عشقت باز نور گلست من ندانم کین دیوانه را مقصود چیست فیل محمودی فروماند اگر بنید بخواب ای دل آواره آخر چند سیگونی مگو همدم هست محرم غم در ایام شباب خود بخود گویم ستمنا چون بگیریم زار زار محی با این رنگانی گر گمان داری که تو	همتی دارید با من زانکه کاری شکل است گو همیشه سوی سرگردانی من مائل است بار سنگینی که از درد تو ما را بر دل است اندر آن کوی که پائی صد سحران در گلست وقت عشق تو جوانی چه خوش صاحب است محرم راز غریبان لا بد اشک سائل است را حق رفیق یقین سیدان که فکر باطل است
--	--

<p>گفتا که می توانا گفتیم کمین علامت گفتا چه پیشه داری گفتیم که عشق بار گفتا که چیست حالت گفتیم که حال شاکر گفتا ز من چه خواهی گفتیم که درویش گفتا چه می پرستی گفتیم جمال دیت گفتا چگونه بی من گفتیم که نیم بسمل گفتا چه آگذاری گفتیم ز بیم سحر</p>	<p>بجست قبول حق شدن بر در زینت بار بخواند</p>	<p>گفتا مگر تو مستی گفتیم بی زحامت گفتا که حالت چیست گفتیم غم و علامت گفتا کجا قنای گفتیم میان دامت گفتا که در و تمالی گفتیم که تا قیامت گفتا چه داری با من گفتیم بسی نداشت گفتا چه چیز داری گفتیم همه غرامت گفتا که با که سازی گفتیم بیک سلامت</p>
---	---	---

<p>بجست حصول عاقبت اخروی</p>	<p>گفتا که کیست محبی گفتیم همانکه دانی گفتا نشان چه داری گفتیم که صد علامت</p>	<p>بجست ناله و آه و زاری</p>
------------------------------	---	------------------------------

<p>غم مخوری که عاقبت جامی تو صد حیرت است غم مخوری که مرغ جان زنت همی پرد غم مخوری که این زنت چون بلبل فرود غم مخوری که حق ترا از همه خلق برگزیده غم مخوری که روز و شب بصدقه شست لطف حق غم مخوری که هر کجا تو که تویی خدای هست</p>	<p>روی تو دل تو تا ابد سوره رضای حضرت نزل آشیان او قصد صدق نیت است خاک تن تو تا جگر غرق آب رحمت است این جمال لطف اوست نه ز کمال خد در تو نظر همی کند انیمه از محبت است در طلب خدا ترا بنده بگو چه رحمت است</p>
--	---

غم مخوری که عشق خود با گل تو بهم سرشت	عشق خدای تو تو بهم وصل خلقت است
غم مخوری که با تو هست آن گری بنسیر تو	اوتنه تو هست دوتونه گفتن او خیرت است
غم مخوری که بی شراب است خراب گشته	محتسبان شهر را که که شراب جنت است

غم مخوری که حق ترا بنده خویش خوانده است	بندگی خدا ترا می نشان دولت است
---	--------------------------------

باز در جنت با خود انداز

می صافی طلب جانان که در کوش که انخواست	تو از ساقی نشانی گو که این جا هست بیکار
ازین سودا عشق که خیرت بر باد خواهی داد	سرت چون میر و خواجه چه جا فکر دستار
ز بر کسیر تقدی برون میا بیدار و درن	چنین کار آید از وزدی سبک دستی که طار
دو کان هر دی منادی کرد شب کردی	که شب غافل مشو خواجه حسن باز و هم یار
چو سلطان یار و روان بشارت ده تو دزدان	نه دست و پای سپر نذرندان نی داری
بشارت داد آن سلطان ترسید آتش نشان	که گنج رحمت همان شار هر گز نگارست
شب اندر خود که چون سلطان بجا سو میگرد	کسی طاقف شودین که او شب گرد عیدت
به محشر چون شوی حاضر گنا هانت بود ظاهر	ترس می آن تو ای عاصی خداوند تو ستار
چرا لی بنده نمکین چو از لطف کرم آخر	ترا با عیبهای تو خدای تو خرد پدارست
خدای گوید ای بنده من آن سلطان بالطفم	که بر درگاه من هر که می آید ترا پارت

<p>برخ گزردند عاشق نیز قان باشد ولی ذوق شراب عشق چندان خور که سر ز پای شناسی شترخون است میگردد بافتش از علف بند اگرستی تو پا کو بان همی بزی بیابان را ترا یکسج بود مسالی ولی در کوی یار ما طوان کعبه کن حاجی مرا بگذارد در کوش</p>	<p>طیبت عاتقان دانند که از بهر خیمه بیمارست که سرستان حضرت راز نهیاری سبب است اگرست خدای تو پورا مرص تو با خمارست اگر نهیاری سیرسی که راه کعبه پر خمارست گذارد دهن زمان حجی کسی کو عاشق زارست کس حج اکبر عاشق طوانت گوی که زارست</p>
---	---

<p>شیدان را نمیشویند میشد و درون مشو میخی که اندر قهقهه پرنده ان کسی کو مردم دارست</p>	<p>تغلی ربانی طالع انظار بکنند از خدایان</p>
---	---

<p>هر چه از سنگین دلان بر جان آید خوش است بشنوم تا چند بوی گل ز بادوم مسجد را صنیم از هر چه پیش آید بدرد عشق تو روزا بر این چنین داری چو سر در کاسه</p>	<p>گرفت آید خوش و گرم جفا آید خوش است بوی او گر همسر باد صبا آید خوش است گر همسر بر جان من درد و بلا آید خوش است گز جای قطره ها سنگان هوا آید خوش است</p>
--	--

<p>عشق ز میانما میدی هر کس را که هست بوی گل گردانند از باد صبا آید خوش است</p>	<p>بخت صراطی بر بلایان بخت صراطی بر بلایان</p>
---	---

<p>آنگاه آتش افکند در خلق جانان من است</p>	<p>والله میوزد از ان خوشتر من جان من است</p>
--	--

کاسان غیر زده از شمشیر ایوان من نیست نقل بر مجلس عشق بهمان من نیست گو گشت زحمت که کاری چشم گریان نیست واجبه پایانی ندارد در دوزخ جهان من نیست	ناتمام دیوانم پیشم قصه شده و پرانده است عشق در زیم میان ای برین کینان گر فلک خواهد که سازد خانه مردم خراب اچیز در دم بگذرد باشد شبی وصل حبیب
--	---

مرومچی و سیه پوشید بهر ماتش
هر کجا جاتی بود اوراق دیوان
ناله سالی غدا بدید

رحمت خود کن قرن مالی یوم التئاد نامه با مایه ان چیزی ندارد جز سواد گر نبودش روز بازارش بنامت خبر کشتا در تو ندی از که جوید بندگان نامراد عجبهای ماهمهیدی و کردی نامراد از غم عمر عزیز خود که برداوم هباد وقت مردن جان نمیدادم چون خواهم جان شیرین ایبا بداد و لب نتوان کشتا ای خوشا وقتی کسی که زادش هرگز زاد	یار بگناحت که خلق از ما بیار و بیج یار فانیه نیکان شهر بطاعت آید چون کنم اینچنین کالای پریمی که گردد در دست عید شد میدی رحمت در خداوند ابما رد کن یارب تو مار چون بازار است شب سن در گردن اندازم بگریم زار زار این آن از بسکه بی او زندگانی میکنم آه از ان ساعت که عزرائیل قصد کند تا دم آخر چه خواهد کرد با ما آه آه
---	---

تا همه بخوانند و میگفتند که ائمه کاتبین
پیش تا بگویم منادی کن بگو این بنده است
یار کس را یا مری که بعد از مرگ ما
گرنجا کم بگذری یا بگذرم بر خاطر
رحم خواهد کرد بر من خواهد امر زید نعم

در هیچ عمر این بنده نیا در حرفت یاد
گو گنه بسیار کرده بر خدا اگر اعنت او
روح ما را او بکسیری کند گم گاه یاد
این دعا میکن که یارب گور او پر نور باد
روی از روی خود جوهر خاک لحد خرم

بسم الله الرحمن الرحیم

محی گر چه پس بدی کرده ندارد و نیکی
لیک میدارد بجان در حق نیکان اعتماد

در حق نیکان اعتماد

تا ابد یارب تو من لطفها دارم امید
ز لایتم عمر بسی چون دشمنان دشمن بگیر
همم فقیرم هم غریبم یکس و بسیار دزار
تا امیدم از خود در حلقه حبس جبهان
منتهای کار تو دارم که آمرزیدن است
هر کسی امید دارد از خدا و حبس خدا
هم تو دیدی من چهار دم تو پوشیدی ز لطف
دوره ذره چون خدا اگر داند خاک لحد

از تو گر امید بپر از کجا دارم امید
بیوفایی کرده ام از تو وفا دارم امید
لیک قبح زان شربت دار الشفا دارم امید
از همه نومیدم اما از تو امید دارم امید
ز آنکه من از رحمت بی منتها دارم امید
لیک عمری شد که از تو من تر دارم امید
هم نومیدانی که از تو من چهار دارم امید
هر بر فرد ز تو نفضل خدا دارم امید

همدمم بد گفته ام بد مانده ام بد کرده ام
روشنی چشمم از گریه کم شد ای حبیب

با وجود این خطاها من عطا دارم امید
این زمان از خاک کوی تو تیا دارم

بیت
بیت
بیت

بیت
بیت
بیت

محی میگوید که خون من حبیب من برخت
بعد ازین کشتن از من لطفا دارم امید

ز سر تا پتن من گر همه اندوه و غم باشد
چگونه سربسای برفک کز غایت عزت
غنیمت دان حضور در دو غم اید که دورا
خوش است از غم و دیان گنجها گاهی
دم آب از سفال سگ بکوی پانوشین

هنوز از اینچنین درو که دارم از تو کم باشد
بهر جا پاتی سمرات را زیر قدم باشد
وفائی نیست چندی و صحبت نعتیم باشد
ز من مهر و وفا از تو همه جور و جفا باشد
مرا خوشتر بود از آن باد که کان جامم باشد

بیت
بیت
بیت

بیت
بیت
بیت

خلاصی گز هستی بایست عاشق شوای محی
که اول کام در عشق پر پرویان عدم باشد

لعلی الله چه چست اینک چون برقع براندازد
همه خوابان کج خورشیدینا زند و ماه من
بود رسم پر پرویان که با دیوانگان نازند
مکن ای مدعی عیسم اگر نالم جدا از یار

اگر باشد دل از آهن که همچون بوم بگذارد
چنان باشد که حسن او بروی خوب مینازد
شدم دیوانه آن تندخو با من نمی نازد
که من در بحر میبازم ولیکن این نینازد

بخت آنکه در حالت سستی از برگیری یاری دهد و بخای خود از دروغت باز بگرداند

کجا پرداختد محبی که در عالم بود عاری
کسی کو یار خود دارد و چرا بر دیگری بیند
ازین آتش که من دارم ز شوق و عجب نبو
همه عالم ز تاب مهر سوزنده شده عمری
اگر عاشق ندانلد ذکر نیست پر وایش
نکرد آن نامسلمان هیچگاه رحمی و میدانم

چنان مشغول یار است او که با خود هم نبرد
خراش با عشق آنکس که هم بردگیری بیند
که آن مه چون ببالین آیدم خاکستری بیند
که مهر از رشک تو سوزد که از خود بهتر بیند
اگر بر جای مهر موبق خود نشتری بیند
که برین سوز و دل گر سو من کافر بیند

بخت آنکه از آزار جان بماند

خوش آن ساعت که در کوی بتان محبی دوسر خوش
بدستی شیشه در دمی پرازی ساغری میت

بخت آنکه از آزار جان بماند

من نیگویم که جور روزگارم میکشد
دور از بی طاعتی باشد که روزی چند بار
من نهانی عشق و رزم با آن تند خو
گر روم در کوچه باز بچم طفلان شوم
شب گنارم در خیالت روزگارم چون تو
شوق دیدارت مرا سیکشت زین پیش کن
سکشت ز رحمت طیبی غافل است از اینکه او

طعن بدخواه و برحی یارم میکشد
محنت و دردی و داغ انتظارم میکشد
از برای عبرتی خلق آشکارم میکشد
در نشنیم گوشه فکری تو زارم میکشد
روز فکرم ناله شهای تارم میکشد
آرزوی لب و اسید کتارم میکشد
با محمی سوزش جان فگارم میکشد

روزنی جز زخم تیرش سرای تن مباد
عاشق روی تیان یارب نبیاد و هیچکس
کرده از تیغ جفا هر خطه چاک در دلم
جنت عاشق چو باشد بعد مردن کوی یار
مهر و مهرار و شنی از پر تو رخسارت
آرد و دارم که در عسقت تن بیمار من

بخت مرانی شدن صاحب عفت با بر خزان

عیز دل عسرت تا بام آن روزن مباد
در کسی عاشق شود یار این تیان من مباد
آنکه از خارش هرگز چاک روا من مباد
مرغ جانم را جز آن دیوار و در من مباد
بی رخت هرگز چرخ مهر و مهر و دشمن مباد
خالی از فغان ناری فارغ از شیون مباد

تاج شاهی چون شود با خاک یکسان عاقبت
انسر محمی بجز خاکستر گلخن مباد

بخت حصول آسایش

شاخ گل از نازکی یار یادم سیدم
چون روم در کوه تا از یاد او فارغ شوم
هر کجا بینم گلی با خار میوزم که آن
داستان تیشه وند باد و کوه بستیون
چون روم در گستان کز خوشی آسایم می
رسته بودم از جفا کش که جور روزگار
جان شیرین سوزم چون شعر محمی بشوم

برگ گل زان گلرخ خسار یادم میدم
میخرازم کبک ان بنقار یادم میدم
همدمی یار با اعتبار یادم میدم
خار خار سینه افکار یادم میدم
با گیسبل تا لهای زار یادم میدم
باد خور زری آن خوشخوار یادم میدم
ز آنکه شیرینی آن گفتار یادم میدم

نمیدانم که اوتانگی پی ازار خواهد شد
بدینچو چند روزی گریبان از خجای او
بچو آب برگ شد بخت من گویند یار نام
مکن بهر خدا عزم گلستان با چنین روی
می نشان بست چند در سماع ای سرتازن
چگونیم شمع جور یار و در خوش با مردم

بخت دفع حاسدان بر در زلفت یار بخاند

نگوید این ولی آخر از و بزار خواهد شد
نغمه یار خواهد گشت مغان افکار خواهد شد
که تو فریاد و فغان کن که او بیدار خواهد شد
که دایم باغبان شرمند از گلزار خواهد شد
که هوش از جان من از دست و آنگار خواهد شد
که بی تسکین مرا گویند با تو یار خواهد شد

از زلفت یار بخاند

ز اندوه دل چاک جگر تاکی بردم می
که این عشقت اینها هر زمان بسیار خواهد شد

کینه نشود دی و دشمنان

مرا کشتی و گوی خاک این بر باد باید کرد
همه کس از تو دل شاد و غمیزان من که غمگینم
شدم پیر از غم نو که جوانی بردم گم گریبان
حکایت های حق او بغیر از من نباید گفت
چه عمرش انیکه در شهاب بود کس بخوابش
بنای زندگی حقیقت کافر نشود و دیران
مزن چندی بسی لایق سخن چند آنکه جای است

چرا بر در مندی این همه بیدار باید کرد
نیگونی دل این هم زمانی شاد باید کرد
نه آخر بنده پیری سپر از او باید کرد
حدیث شیوه شیرین بر فرما و باید کرد
مرا تار و زار دوست عمت فرما و باید کرد
چنین کار نکو بهر چه بی بنیاد باید کرد
تو شاگردی هنوزت خدمت استاد باید کرد

بنگنه مرغان نهند آن صاحب هر روز بهشت مبارک بخواند

ولی شکل که آن نامهر هرگز مهربان گردد
که در شهری غریبی آمد و بیخا نمان گردد
عجب بود که روزی رفتند آخر زمان گردد
بجنبید سحی که از جای چون بن نتوان گردد
چه دانستم که جانم را بلای ناگهان گردد
بها بخاخون شود و در چشمم خورزم روان گردد

دل نانشاد من نشاید که روزی شما و مان گردد
مرا گو شادی در دل سزدنا که بدان ماند
چنین کامروز زمان بد خوبلا انگیز می بینم
گر این بار دل من آسمان خواهد که پرواز
بر آن بودم که دل مرا می بهیج خواهد شد
اگر جامی جدا از لعل میگون تومی نوشتم

بنگنه دفعه آنرا خواند

غم مخمیی بخورزان پیش کز سودای نالفت تو
بر آرد و سر بشیدای و در سواى جهان گردد

بها بخاخون شود و در چشمم خورزم روان گردد

نودیم میرسد هر دم که اینک یار می آید
خدا یا یک نفس نلبل را کن با جراباسن
سرم کردی جدا از تن و لیکن همچنان باشد
بروز غریب از خواری ده آن آرزو بان
شوم بی طاقتی از گاهی انم سر بر سر زانو
هنوز اندر بود گر چاک سازم سینه خورا

روم از جا اگر دانم که او دشواری آید
که سر و گلعداز من سوی گلزار می آید
فغان از سینه اشک و دیده خونبار می آید
که چون آن یادمی آید از نیم عار می آید
بگو شتم سبکه فریاد و افکار می آید
چنین کز عشق آن بدخواه غم بسیار می آید

مسلمانان و دین زانگهدارید چون محبی

که سیگویند بازان و لبه بسیار می آید

وقت مستی بلبان آمد
بلبل آنجا خوش و حاضر باش
مجلس عاشقان مست خدا
عاشق و رنگ و بوی ای بلبل
ما که دست صفت الله ایم
چشم تو بر گل جهان و مرا
رو که بازاری و به آزاری
باش تا من بنالم ای بلبل
دم غزن پیش ما که ناله است
ناله ماستو که بر در دست
عاشقان در جهان نمی گنجند
عشق تو با گل است روزی چند
خانمان آب و گل بخود زاری

میچی آثار تدرت حق وید
ای قصه رسالت از تو معسور

بخت صبر نودن بر پای که روی دهد باز در بار خاند

بخت صبر لاشعرت حضرت سر کائنات باز در بار خاند

گو یک گل به بوستان آمد
بشنو این سر که در میان آمد
سر خوش را نیجا نمی توان آمد
پای گل حبابی توان آمد
جائے ما باغ لامکان آمد
وین بر خالق جهان آمد
جای بازاری و دکان آمد
کا نیمه خلق و رفغان آمد
ناله کز سر زبان آمد
گو لبوز از میان بان آمد
این قفس چون ترا مکان آمد
عشق ما عشق حبا و دان آمد
این روش راه نازکان آمد

چون بهار آمد و حشران آمد
منشور لطافت از تو مشهور

یکخسرو و کیقباد و قفقور
 صلوات تو تا میدان صبور
 جبریل بره بماند از دور *
 هم بنده کترین تو حور * * *
 از بهر رسالت تو منشور *
 دیدار حنانه دید بر طور *
 ای طاهر و باطنت همه نور
 و سرور اولیای مستور
 شد شهادت در اندرون زبور
 گشته بشقاعت تو مغفور

در
 دیوان
 غوثی

خدام ترا عظام گشته *
 در حبله کائنات گویند
 معراج تو تا بقاب قوسین
 هم حلقه بگوشه تن غلمان
 بنوشته خدای پیش از آدم
 از بهیت غیرت تو موسی
 روشن ز وجودت کوشین
 ای سید انبیاء مرسل
 گل از عسرق تو یافته بوی
 هر کس بجهان گناهگارست

میخی نه غلامی تو ز دلاوت
 از راه کرم پدار معذور

بر طاعت خود نیست و کائنات
 از دست تو نیست و کائنات

بخت اگر بود و نیاز از دل

فقر و مرض عاشقان خوانند کون اختیار
 تو برابر با تحسلی جمال حق مدار
 گردبار و عاشقان است رادراستظار

اگر نخواهد بود و میر حنبت وصل یار
 حدین هر چند میار و جمال با کمال
 عابدان نظاره توان کرد یک حور شب

جام بالالامال درده ای خدا خمر طور
گر بنیفته در جبینم یک تجلی جمال
روژ ز رو عا نشان بنگین کند در درختر
سایه طوبی و جنت عوض کوثر ارجاست
اندر ان خلوت که انجاره نیاید چربل
تن نغمتهای حبت میشود پرورده لیک
گر بر انگیزی ز خاک گور بنجائی جمال
و عده دیدار گرد قصه و وزخ میکنی

اندرونی لغو باشند فی صیاع ولی خمار
بشنگد گلهای زنگارنگ روی صندل
تخت زرین بهشت و خانههای ز زرنگار
از حلاوتها که باشد در وصال کردگار
سیر و از فارس سلمان بلال از زنگبار
جان بهاید پرورش از دیدن پروردگار
خلق مسکین را ز گریه دید با گرد غبار
میگشاید چشم آتش را خلافت سر زار

محی گردید از رحمت بایدت از عزوجل
واسن مردان بگیر و صبر کن تار و زبار

بخت حصول بهار حق و امان

بخت حصول بهار حق و امان

دوست میگوید که ای عاشق اگر داری صبور
اندر ان مجلس که بنید خلق دیدار خدا
آنکه از خواب خوست بیدار میسازد منم
گور گوارست طفل و ای لطف دوست
نور ایمان بر دل دل بارگاه نور حق

از فراق با منال و صبر کن تا نفع صنوبر
از جگر بلای کباب عاشقان باشد بخور
چون بگوئی تو گناهانم بهایم ترا می بخور
خوش بخوابانید و خوابت داد و ایام نشو
خوش چراغی گردید و پیش نورالنور

ای گنه گاران شمار بیشک آمرز و خدا
دار و از نور آئی چهره تو آگه
حورین خال سپه زو بر رخ از رنگ بلال
در تحسین این ندا آمد که خواهد دید نعم

به بود از پوستین کیش سحاب و سمور
ز روی روی تو باشد سرخی رخسار
از حش بشنگر چه خوش نشاطه کرده ظهور
هر که بر من خاطر خود کرد شب روز حضور

چون برون آئی ز دنیا پیشو آیم ترا
گویم ای حقی خوش چون کوفتی این راه دور

بیت
نصرت از دست

عشق و دنیا می در دو غم باشد یا رخار
آرزوی یار داری یا میگوید بیا
نرم ترکیب نیم شب گوی خدادر من نگر
یار گفت هر جا که باشی با توام یاد کنیم
روح تو مرغیت کز نزد خدا آمدن
ساقیا زان می که گفتی میدهم در آخرت
کاروانها و بیا با آنها لالند عیش
باز دار دیشتهای می صراحیهای نشا
شاه میگوید تو ما را حاضر قندیل باش

تا محمد وار باشد عاشقان را چار یار
تا کنم دل داری تو در دل شهبای تار
پس بشمار وزنی نظر رقصت سید شیار
از چنین یاری غمش کرده تو یادوار
ببخدا مرغی خدای را کجا باشد قرار
کم نخواهد شد که در دنیا کنی جامی تشار
ابر رحمت را بیا و قطره چندین بیار
اشتری هستی که نه افشار و دار دنی مهار
عاشق و مجنون و ستم آه و دست از من مدار

خاک آدم را بخدا تحمیر میکرد هنوز بر سر برهوی شتاقان زبان نیکوست گر تاشای جمال جنتعالی بایدت در دل شهاب گریسم گویم آن دلدار را گر رسم روزی بدوزخ نقشه خود گویش تا بگریه بر من بچاره آتش زار زار	کو ققاده بر سرستان حضرت این خار کز خدا دیدار میجویند هر لیل و نهار در میان عاشقان انداز خود را در بار یادلی ده یادلی کز سیدلان بروی بیار تا بگریه بر من بچاره آتش زار زار
---	---

تأقیامت محی خواهد خواند این ابیات را خلق و عالم هم پیای میر و ندم پائدار	تأقیامت محی خواهد خواند این ابیات را خلق و عالم هم پیای میر و ندم پائدار
---	---

طبل قیامت بوقت آن ملک نفع تصور سر زخم بر زویم خمیه بر محشر زدیم از سر شوق و نشاط پای انم بر صراط ایک ندادی تو مال در طلب آن جمال ست خدا نیم مای بخود آسیم ما نور میان در نظر آنکه تحبلی حق وقت تجلی از دیده بینا بجوی هر که از غم و یک دست دولت عباوید یا	کتاب نشور است مالک یوم النشور بے خدا اندر کج چند بیاشم صبور تا زوم گرم ما گرم شود آن نشور ما بتو گذاشتیم دیدن ویدار حور ساقی ما چون خنجر است باوه شراب طور با تو کنز انچه کرد با حجب کوه طور او چون نماید جمال چشم تر از دست نور روی سعادت ندید آنکه از زمان دور
--	---

مژده وصل خدا گریه یکدست تویم
 حور چو آرا کنند رو بسو ما کنند
 مست تو قصر بهشت کرده بر سر و زبر
 گر چه قصر بهشت کرده عنبر بهشت

زنده شود جان و تن بیشتر از لعل صورت
 چشم نگه داران دوست بود پس عینور
 ور نه کند زانکه نیست هستی اولی تصور
 از جگر سوخت میبرم آخ بجز

نکته بر این است
 که در این بیت
 از جگر سوخت
 میبرم آخ بجز

می کندم بهر دوست نفسی ماتی
 میخی ماتم زده کی کند ایدوست

نکته بر این است
 که در این بیت
 از جگر سوخت
 میبرم آخ بجز

ای ذکر ترا در دل هر دم اثری دیگر
 از تیر ملاستها داریم دل محب و ج
 سلطان جمال تو تا جلوه دهد خود را
 در معرکه محبت آبی نزاع عشق
 زان می که با وای هر روز است ای دوست
 در خدمت حق گر تو مردانه کمر نبندی
 در خانه بپیر وزن یعنی یکد تار یک
 یارب تو بهشتی خاک از بسکه نظرداری
 عیش و تن جان ل از رگداری عشقت

وی از تو بک جان دارم خبری دیگر
 جز لطف تو ما را نیست و الله سیر دیگر
 بر ساخته از بر دل آئینه گری دیگر
 هر دم اگرش سوی تو در مفری دیگر
 لطف و کن ما را ده جامی قدری دیگر
 بخت تو هر خطه تاج و کمری دیگر
 بر جان تو خوا به یافت شمس و قمری دیگر
 پیدا شده هر خطه صاحب نظری دیگر
 عشرت نتوان کردن از رگداری دیگر

بر وقت دل فزیده از دیدن غیر حق	نبودل مجنون را جز این مهری دیگر
هر کس که در حق ز دروهمه در با تا افت	زان در نتوان رفتن هرگز بدین دیگر

در آئینه دل دیده محیی رخ یار و گفت	ای ذکر ترا در دل هر دم اثری دیگر
------------------------------------	----------------------------------

ای که می نالی از دوران چو یار من نگر	اضطراب از من نگر صبر و قناری من نگر
جانب گلشن مردگان کید و درویش نیست	پرزاشک لاله گون و ایم کناری من نگر
ای که میگوید ندادم دل بخوبان هیچکس	سوئیدان آبی ترک نشو و آرم من نگر
سینه ام پر دل غم و چهره گل گان از خوبان اشک	یک زبان سوگمن آباغ و بهار من نگر
باشدت رحمی فتنه در دل بیای سوگمن	حالی زاری من بین شخص نزار من نگر
گر تو داری دل خوبان دیده عبرت کشای	سینه پر سوز و چشم اشک باری من نگر

شکر کن محبی که در راه تو خاری پیش نیست	هر طرف صد کوه غم در ره گداری من نگر
--	-------------------------------------

هر که در پیش تو برخاک بمالد رخسار	ملک کونین مسخر بودش لیل و نهار
و گران گرفتارم بر سر کوی تو در زند	من بس بر سر کوی تو درم مجنون دار
سلطنت غیر تو کس را نسزد زانکه ملطفت	پیش دیار نالد ز تو در هیچ دیار

<p>هر که شد عاشق ویدار تو اولش ناسد هر که در کوی خرابات در دمی نوشد ویده بکشای که محبوب کریم افتادست عاشق آنست که سوز نرد و بندش بر باد شتمه گوئی تو از لطافت حنجره در دهر گوش تو که شد ای خواهر زگر نه بخدا جوش می نیز و میگفت که چون است شوم عشق حق میرود اندر دل هر عاشق نزار در همه مذہب ملت می عشق است حلال</p>	<p>دورخ از جنت شد ای زغم و می زخار بایدش گفت مثل در دسریج و جمار مینماید تو هر دم ز کمین او ویدار بسکه خاکستر او جوش کند دریا پار تا که کافریه کشاید زیباش ز ناز میکنند بت بخدای خداوند ار هیچ از صحبت خود را نگذارم هشیار باده اندر رگ پی بش ندر در فستار زانکه بی تو توان دید خدار اویدار</p>
--	---

همدم مانشوای محبی در آخر کار
یکینه کشتن و آوختن است بر سر کار
نکته این است بر باد

<p>شب همه شب با تو سپیگریم نزار ای ز ما کرده دست را مش گو یا خیز و ترک خواب کن تا نیم شب بے نیازم از تو و از طاعت تو</p>	<p>تو بغفلت پای ما کرده دراز سوی ما هرگز نخواهی گشت باز با تو پاکید گر گوئیم بر این با تبار و بر و زنه تو چندین میناز</p>
---	--

تو نسیاز آور برای من کنیت طاعت شاکسته تو جز نسیاز

مچی گر کاری نه کردم غم مخور
من ترا هم کام و هم کار ساز
بجای نسیاز تو نسیاز

نومید مشو بنده از رحمت ما هرگز
خواهم که ازین عالم تو پاک شوی از جرم
چون سوخته ام روز از درد و مشراق با
من با تو ام ای عاشق تو نیز با میباش
هر چند که روز از ما بر تافتی و رفتی
از درد و فراق ما یک شب چو بر در آری
گر بر دل خود ما را روزی گذرانی تو
ای بنده گناهی تو خود دیدی تو دانی
ای جمیع هیبتان حیا که نخواهم بست
زیر آنکه بغیر از ما کنیت ترا هرگز
در نه تو بفروستم ای بنده بلا هرگز
در سوختنت فرو اندهم رضا هرگز
هرگز چون شاید دوست از دوست جدا هرگز
رو از تو نمی تا بد خود در رحمت ما هرگز
دیدار نپوشانم در روز تقا هرگز
در روز خیر آتش تا ریم ترا هرگز
بر روت نیارم هم در روز جزا هرگز
من این در رحمت را بر روی شما هرگز

از بیم جدا شدن از دولت جاویدان
مچی بنو یکدم بی یاد حسد اهرگز
بجای نسیاز تو نسیاز

تولدت عمل را از کار زاریا پرس
آمین سلطنت را از حال زاریا پرس

آن لذتی که باشد از اشتها صافی
 همچون عشق مار از زایغ و رایغ کم گویی
 من خاتمان هر کس کردم خراب او را
 هر شب لطف پرستم کمال تو چگونه است
 بر تربت خراب عشاق ما گذر کن
 عاشق نهی چه دانی درد فراق ما را
 عشقم قوتی من جنباندم مرغ جان بزر
 عاشق که از غم من کاسه گشت جان داد
 توصاف دل چه دانی نالهیدن سحرگه

بچه

شام بشارت وصل از روزگار ما پرس
 از وی تو سوز بوی بوی بهار ما پرس
 من بعد اگر بخوابی اندر دیار ما پرس
 ذوق خطابت را از دل فگار ما پرس
 وز ذره ذره خاکش تو انتظار ما پرس
 رو در تو این مصیبت از سگوار ما پرس
 قوتی سحر او را از هر شکار ما پرس
 این مرغزار او از مرغزار ما پرس
 آئین در دمندهی از در و خار ما پرس

بچه

دل از غم دو عالم فارغ کن پس آنکه
 آئی پیش محبی از لطف یار ما پرس

بچه

در جهان امروز بی پروا مباش
 کشتی پیرا کن و بنشین در و
 بی خبر از ناله شبها مشو
 در تی خود کن دعا گو یان نیک

بچه

فارغ از اندیشه نبرد امباش
 ایمن از غرقاب این دریا امباش
 غافل از احوال مظلومان امباش
 بد کن با مردمان تنها امباش

دل بسی و حسنت و آخری بیند
کار و زویشان و مسکینان برادر
نیکوئی کن تو نیکو نام شو
وادخواهی را چو نبی داد ده *
زیر دستان را تو از پا در میا

بی هوای حبت الما و امیاسش
یاد کن از مرگ و روافز امیاسش
بد کن مشهور و رانید امیاسش
در دکان جابه بی سود امیاسش
غره این فرق قوت سامیاسش

خلق را محیی تو صاحب گشته
پیر و این انفس تا پروا میباش

بدرستی
از دست
بدرستی

بدرستی
از دست
بدرستی

و او مرا جان تو باده از جان خویش
حضرت او نیم شب گوید که ای بوالحجب
گر چه تو آلوده بسته ده ما بود ده
گر تو گوید کسی کرده عصیان بسی
در به بند دست و بر رخ تو نیک به
در حدنگ تو صلح کنم جنگ تو
خانه زندان گوید پر بود از مار و مو
دور رخ زندان تن روی نهی سون

کفر مرا کرد نام گوهر ایمان خویش
هیچ مکن آشکار کرده پنهان خویش
بنده ندارد پناه جز در سلطان خویش
رحمت بسیار من گوید برهان خویش
رو نه کنم من ترا خوانم خاصان خویش
پیش تو روشن کنم شعله تابان خویش
من بنایم در درو روضه رضوان خویش
بر سر کویان زخم خیمه ایوان خویش

کردست ای بوی فضل نام ظلم و جبر
تا نفر و شتم بکش بنده نادان خویش

بار امانت گران بنده توئی تا توان
بار ترا می کشم محیی گیلان خویش

بوی تو از جگر
بوی تو از جگر

بوی تو از جگر
بوی تو از جگر

گر مرا جان دریدن نبود بدین گویم مباش
گر بپریم لاشه من همچنان دور افکند
در چمن گر خشک تر سوزد بگو آنهم بسوز
چون حرارانی ز کوی خود بخوان با قریب
مرگ باشد بهتر است از دندگانی دور از
چونکه پوست نیست با من پیرین گویم مباش
چاک شد چون جامه جامم کفن گویم مباش
چون نباشد یار من مشرو من گویم مباش
از گشتان گرد و بلبلان عن گویم مباش
گر نه بتم یار خود این نیستن گویم مباش

کیسوت مباد اکم شستیدم گفته
گر نباشد محیی افکار من گویم مباش

بوی تو از جگر
بوی تو از جگر

بوی تو از جگر
بوی تو از جگر

از خانان آورده ام از دست عشق از دست عشق
ای کاشکی بودی عدم تا بازستی از عدم
پروده کردم خاتمان گشته ام گرد جهان
هم نیم شب از گلشن تار و سازم مسکنی
هر روز و شب دیوانه در گوشه ویرانه
گشتم و بیچاره ام از دست عشق از دست عشق
من سوختم از سرفروم از دست عشق از دست عشق
گشتم صنیف و ناتوان از دست عشق از دست عشق
چون گنجی ندینم از دست عشق از دست عشق
گویم بخود افسانه از دست عشق از دست عشق

<p>مجمیع صلوات آن شمع آن نبی بسیار گو مونسیم یارستانه زنگنای گور تنگ آتش دوزخ بشود از حرارت های عشق اچنه نوزش لو و آیا کو بکوه طور تافت هیچ دشتی که با یونس درین دریا چه کرد حسن یوسف از کجا بودست گودل سپرد هست باغ او درخت میو در وی صد هنر آ گر جمال حق تعالی آرزو دار و کسی مشتری از لطف تو بسیا و از قهری تو کم چیز دیگر هست با هر روزه در کائنات من زبان قال دارم از زبان حال خورده ام می ختمم مخمورم به بن و سر بر آ</p>	رنگ بخت دفع و هشت فراز تنائی بهشت بار خوارند	<p>زانکه داری تویدی بسیار زنگی ملک عاشقان در دو جهان را بست این نام و عاشق نتوان کند در دوزخ از یکدم درنگ رفت از دوشی بهوش پا پاره گشت رنگ گورق و مونس و اد بود در بطن ننگ از مسلمانان شهر مصر کفار فرنگ بکیطرت آن ثوبار اچیدا ندرنگ تنگ گور و آئینه دل از بن صقل درنگ زانکه هر مردی نیایش صفت در دوزخ آن ببت کست نگر اندر آکس آن تو از دل مجروح فی شب توئی از مالی چنگ کو خمار یاده دار و باشد او مجور تنگ</p>
<p>نستغفرات کنان</p>		<p>از دشت بار خوار رحمت ساقی جام در یاده دیوان جانم کم نشدستی کن می زد دل او بیچ رنگ</p>
<p>نامه دارم سیر از زشت تار یک رنگ</p>		<p>با وجود از تو نیم نو مید یارب هیچ رنگ</p>

از سیر رویی محشر یادم آمد نیم شب
 یک نظر سوی من قلبی پدید کار من
 یارب این بار امانت بگری انت چون کنم
 ای مسلمانان بدین کجوار که آیم پدید
 چون زینیم هیچکس تدبیر خود در کائنات
 گر خدا گوید چه آوردی برای باز خاک
 صلح کن یارب بمن آندم که در خاکم ننهد
 رحمت با عنیت پر نعمت منم طواف او
 کوی آنها که نود میم کنند از رحمت
 ای خدا از لطف خود کن تو سپرداری مرا

روی زرد خویش را کردم با خاکسرخ رنگ
 تا نماند در دل زگار خورده هیچ رنگ
 مگریم از صبر و دل بهیشت و زار ست رنگ
 بت پرستان از مسلمانان همی دارند رنگ
 روی خود میالم اندر پای ترس و فرنگ
 روی گرد آلود خود بنام اندر گوی رنگ
 یا که ای عاجزی سلطان کجا کرد دست
 از چنان باغی تنی بیرون نخواهم برد
 بر من بیچاره حمت کن خدا یا بید رنگ
 ز آنکه میکان مریدان را میزند تیر خند

بنت طاعتی صابر

محیی چون در موسیقی میگفت آه و دینغ
 نامه دارم سیر ترا از شب تا یک رنگ

بیت از غنیه

تیر او پیوسته میخوام که آید سوخته دل
 دل من گم گشت اکنون روزگار شد که غم
 کجای خان را باید از غنچه وفا آموختن

دو بیت

لیک میترسم شود پیوسته در سلوی دل
 گرد کوشش در بدر گردد بخت و جوی دل
 کو بیلیل تا دم آخر نماید روی دل

گر سنگ کو پیش کند دیوانگی نبود عجب	چون دل من به پیش بود و گرفته خوی دل
آتش از غیرت زدم خلوتسرای سینه را	گر بود آنجا بجز در دلتو هم زانوی دل

ای پرویان ل محبی بدست آرید باز	در نه نامحشر نخواهد کرد گفت و گوی دل
--------------------------------	--------------------------------------

کی بود آیا که بنیالی کمال با کمال	زنده کردند ماهیان مرده از آب لال
در قیامت حشر راحت نفع نیست	بگذرد بر گو خلقی مشرود بوی وصال
در چشم خوش توان بودن اگر کی بار تو	در همه عمر آئی و پرسی گوی کجاست حال
نذرین زندان تو بامالی گشتم من ملول	گردان زندان بامالشی کجا باشد ملال
خانه عاشق دست در انجمن پر شد ز دست	کانهچه دوست دست روی بنیاید بحال
کر سرقی آتش شود فردوس عالی شکوه	گنجینه رخانه عاشق بود امری بحال
ون خلعتی رخبت بکین سجدانی کست لکم	در تو نامم از گوی بگذرانش و خیال
تنگان لغو زمانند هیچ دانی کست آن	بر کشنده هیچ نه گذشته را باشد وبال
ز در نیای برای دوست بگذشتی چه سود	سهل باشد در گذشتن از شر یک پیر زال
مایه طوبی او حوض کوثر و باغ بهشت	خوش مقامی باشد اما یا جهانم و انجبال
اشود بی جذب متفطیس و صلتش متصل	دوره ذره خاک دم بعد چندین سال

عشق و مستی و جنون در طالع ما دید اند
اول آخر توئی و ظاهر و باطن توئی
تو ز ما و ما ز بوی تو چنین گشتیم مست
بوی یا را آمد با آری باید بوی دوست

چون زمان در زاده گشتیم و پدر کشتا و قال
کیست دیگر غیر تو و چیست چنینی قبل قال
ورنه مستی چنین بی می ندارد و احتمال
در شام آنکه دارد او بان یار اتصال

بعد چنین قرن گویند رحمة الله علیه
چون بخوانند خلق شعر محیی صاحب کمال

بنا بر این
در این بیت
از این بیت

بنا بر این
در این بیت
از این بیت

غلام حلقه بگوش رسول ساداتم
کفایت ست ز روح رسول اولادش
زعیز آل نبی حاجتی اگر طلبم
دلم ز حب محمد پرست و آل مجید
چو ذره ذره شود این تنم بجا کحد
کمینه خادم خدام خاندان توام
سلام گویم و صلوات با تو هر نفسی
گناه بچید من بین تو یا رسول الله
نه هر که بدتر از و نیست من از و تیرم

زهی نجات نمودن حبیب آیا تم
همیشه در دو جهان جمله محتاتم
روا مدار یکی از هزار احباب تم
گواه حال نیست این همه حکایاتم
تو بشنوی صلوات از جمیع ذراتم
ز خادمی تو داعم بود سبالم تم
قبول کن به کرم این سلام صلواتم
شفاعتی یکن و محو کن خیالاتم
ندامت اینک به تو چون شود ملاقاتم

زنیک و بد همه داند که من محبت دیم

خلافتی که کند گوش بر صفی الاثم

بگوئی همچی که بر خجالت می گویند

بگوئی که بر خجالت می گویند

در دوسر و کونین در منا جاتم

در دوسر و کونین در منا جاتم

اشک سرخ و روی زرد من گواه است ای کیم
بی لقای تو بودار تو کی حسرم شود
آتش عشق ترا ایدوست تواند نشاند
گر میندازی تو بر دوزخ تجلی جمال
گر به بوی وصل تو باشد قرن وصل تو
با تو عهدی بسته ایدوست در روز ازل
چار جوی آب شد و شیر میشد و در شبت
آب حوض کوثر اندر سایه طوبی عطش
بر صراط اگر دل دوزخ بود چون نگذرد
دوست اندر گوش عاشق راز گوید روز وصل
در برون پرده باشد انیمه خوف و رجا
این گدایان بر در او نشین اندر نیند

بر کمال عشق و دیدار تو باشد العظیم
در هوای عرقه های قصر خبات النعم
تا ابد در دل اگر شعله زندناز حیم
نیک بد دارندست تا ابد باشد مقیم
بعد چندین قرن چون نده شود عظم رحیم
تا ابد خواهم بود بر همه عهد قدیم
شراب بیاوردیدار تو بنوای حکیم
کی نشاندی اگر نبودی از سر کویت نسیم
بسیر و پای که رفته بر صراط مستقیم
نیست اندر خور و گوش هر کس این دیم
در درون پرده رو کاخا امید تو نهیم
تا شمار انجشدا نچه دارد آن شاه کریم

دولت و پیدار حق محیی جو یابی در شبت	بنود آن در طالع تو باشد از لطف عظیم
چون تمامی عمر فکری کرد با تو آن کریم	از بدی خود چو پرتویی تو آخرای لیم
تو تنیتی با تو ادهر گزینخواهد کرد قهر	زانکه او خود کرنی قهر کردن بر تنیم
هر چه بخواهی تو از وی میدهند بشک ترا	دست خالی کی رود سائل ز درگاه کیم
حق تعالی قادر است که همچو موی از خمیر	خلق عاصی را بر آرد سالم از نار حیم
لطف و بشیخت بر این سیود بانیک و بد	راست میماند بدان سبکی سازندش فریم
آنکه رحمان رحیم است دوست میدارد ترا	پس چه بآک دشمن دیگر ز شیطان الرحیم
او بسوخت می خوابانست در گوز تنگ	می وزاند ترا از روضه که رضوان نسیم
در شبت خلد ز ریخت دات و در حیا	پس خریدار تو چیزی قلبی با هم نفس و بیم
چون زبان فال گردد در سوال گویا	دارد ثابت قدم فی الحال بر عهد و پیم
دوستها که با تو از ازل تا این زمان	در مقام دوستی او نمی باشی مستقیم

نعمت بسیار خواهد وار در عمر ابد	بنده خوار
تا به نعمتها کند محیی بجنات النعیم	بنده خوار

بی تماشای حالت روضه اها مون کنم	حور عین را از درون قصر بایرون کنم
حور زیبا که را خواهیم داد سه طلاق	گر نه رود در نور و کی حضرت بیچون کنم

روغن را جلوه بره رضوان که باشد العظیم آب و آردای شبنم کوثر و طوبی بود گر نه در فردوس باشد دیدن پیران ایها العاشق اگر مستحق بر وارد تھا	ما بیک پیش بسوزیم و ترا همچون کس نم ما بیکم کار و بار هر دو را کیس و کس نم زاوید در راه وید گریم و دیده خون کس نم وید که مادر خوار نیست آیا چون کس نم
بخت حصول از بند خفا محیی با مادر خود را بی ریاضت تا ترا چون صید و بازید و شبی و ذوالنون کس نم	بخت حصول از بند خفا محیی بر کللی زین دوستان غالی پیوند خود با کن با یار استینم
گر و لدهی سباده عاشق که ما اینم گر ما دل تو یابم تسلیم تو بزم لفزن خویش سگوتاکم شود وجودت شیطان هزار فرنگ از گرد تو گر نبرد گر صد هزار شیطان اندر کین نشیند ای بنده توبه آنکه بر تو کنیم رحمت	با آنکه دل با و در دوش تو نم تا وان یکدل تو صد دل با تو نم چون با تو بعد از آن گویای تو نم سید نظر چو پروانه در دل تو نم بر تو ظفر باید ما همچو در کس نم سوگند خور تو همچو ما نیز بر هم نم
ما بخت از براس کار دیگری نم	نظر تو کردنی طوبی و کوثر میر نم

مقصود با حسن پوست باشد اندر تر سیر
 اندران خلوت که در وی ره نیاید جبریل
 سگیزند از این خشک از تر و اسنه
 پارسا گوید کوی مایا شوتا م نیک
 باز دنیا کو قلندر خانه عشق خدات
 شیخ عاشق است و پایی در پی او تا ابد
 زهره مارا سبزه از قهر مایا نیکوی
 برفین مارا تو ای عشاق بوی خوش مسا
 دولت و پیدار میخوایم و خجاست عدن

مانه در مصر از برای قند و شکر میرویم
 بسیر و پایا پیش دوست اکثر میرویم
 ما بر خورشید خود باد امن تر میرویم
 مادران کوه خدایان است کمتر میرویم
 سوی عشقی عاشق دوست و قلندر میرویم
 بی عصا و خرقة و کجکول و لنگر میرویم
 ما اگر شکیم و گریه هم بدان در میرویم
 ما گور از بهر آن و لبر معطر میرویم
 تا به آنجا از برای زیور و زمر میرویم

بخت صفا و یار صفا

محیی مارا همچو کوه افشوده می بینی بی
 ما بسرحون ابر خوش بی پا و بسیر میرویم

بخت صفا و یار صفا

باد کشم لشکر و تا به فلک بر روم
 من ملک مقبلیم لبیک درین منزلیم
 کشور دنیا و دین دارم و وزیر انگین
 هر نفسی از طلا میسر این صلا

قلعه و خانیان گیرم و بر تر میرویم
 صفر لبس پروم جانب لشکر روم
 چند نشینم چنین جانب لشکر روم
 دارم هم وزین بلایا بر در و لبر روم

سیر خرابات جان گر کشدم موکشان	بند کجایی بیامیش شه از سر و دم
بنده کجایی بیامیش شه از سر و دم	بقیه حاجات دل کوی خرابات ما وقت مناجات دل محبی بر اندر دم
ز ان بوفائی سنگدل جور و جفا میبایدم من مرغ آتش خواره ام بادانه دوام چه کار دلما می مردم باد خوش از نشادی عشق و دگر پیر من یوسف اگر بوی بختد فارغم سینه بسی تنگست دل از غیر میبازم تمی بر گانه ام بامردمان در خوشنیتن بگانه تر	از کس نمیخواهم وفا زان بوفایا میبایدم آخر کجایی دانه و رگور جامی بایدم من خوشنیت کرده ام درد و بلا می بایدم مژده لبوی ل زان بند قبا میبایدم همان غم آمد مراد رجان سرا میبایدم تا چند این بگانه گلی دل شناسی بایدم
محبی لبی لذت بود عشق و دردین ولی	محبی لبی لذت بود عشق و دردین ولی همچنان مرا شکل بود صبر و صفا میبایدم
خوش آن غوغا که خوب را به پای تو می دیدم منیدام مرا از زامانی با شند از بد خو اگر دباغ رضوان خوش را منیم چنان نبود فدایت این مان جانم بیادت هست پیش از آن	تو سوخی خلق میدیدم من سو تو میدیدم که آن حالت نمی بینم که از خوی تو میدیدم که شب در باغ خود را بر سر کوی تو میدیدم که صد و ششام می دادی چو بر سو تو میدیدم

عجب نبود اگر عاشق خود سرگران بودی

که صید بسته با هر موی گیسوی تو سیدیدم

بخت حصول رشای

بیادوم آمدی محیی که چون برخاک افتادی
بهر جاسایه افتاده از بوی تو سیدیدم

بخت حصول رشای

هرگز مبادا آنکه بشت آرزو کنم
چندین هزار حبان گرامی تو بباد
چون دست من بجام صغیر نمیرسد
آن سال مباد که بی ماهر و بتو
خود را بدار بر کشم از دست جورادخود را به تیغ بر حسب پی آبرو کنم
کرین حدیث طبره اوسو بمو کنم
قلاش دارد رمی از دوا آرزو کنم
یک لحظه زندگانے خود آرزو کنم
وز آه جان گذار رسن در گلو کنم

بخت حصول رشای

محیی اگر کعبه کنم روی در نیاز
شرم شود که روی دگر سو او کنم

بخت حصول رشای

بخود مشغول میگردم که از خود یار میجویم
دمی کو هست پیشیم تا نگردد هیچ پس آن که
بین در سر چپا وارم زهی فکر محال من
ترا از من هیچ تنبند مردم پیشین اکنون
بوی تو دل صد باره من مانند رستانگی در دل گی در سینه افکار می جویم
همگیویم نشانش از درد دیوار میجویم
ره در سم و فزازان کافر خوشنوار میجویم
همگیویم بهر جانب ترا اختیار میجویم
کنون هر باره آن از سر بهر خار میجویم

چنان نندگشتی محیی که گرددم نشو و ناب
ای خوش آرزو زیکه در دل مهری داشتم
یا و باد آنکه فارغ بودم از باغ و بهار
کو ر باد و دیده بخت خوش آن روزیکه من
باز روگردانی از من چو کیا ایم سو تو
شکر گرناله برون شد از دم یکبارگی
نا امید کردی ز خود و خجسته آرزو زیکه کن

بخت از غرضت بخت با بخت

همان ساعت نشان او ز پای مار سپویم
سینم پر سوز چشم اشکباری داشتم
در کنار از اشک گلگون لاله زاری داشتم
و دیده بر راه سمندر شسواری داشتم
آخرای پیمان شکن با تو فراری داشتم
گر هم از خوف خطر خاطر گذاری داشتم
آرزوی بوس امید کناری داشتم

گر کسی پرسد چه میکردی تو محیی در جواب
گویم آنجا با کسی یک خطه کاری داشتم

و تمام بخت با بخت

بخت با بخت با بخت

و از بهر حوصله

و چشم از بر آن خواهم که در خسار او بنیم
کند جان در تنم آمد شد صیاد در چشم
نخواهم دیده روشن که بر عیتر افتد ناگه
چو مجنون آهوی صحرای او و دستیدار
ز رشک آنکه خواند از سنگان کوی خود محیی
بجواب مرگ خواهد شد کین ای بخت بیدار

و گر آن دو لقم نبود در دلو پار او بنیم
چو بالای بلند و شیوه رفقا را او بنیم
همان بهتر که از نور خورشید را او بنیم
که باو حالت نرسد و بیمار او بنیم
همه کس سنگ کین بر کف پی آزار او بنیم
که من دراز در خرابی شب عمر خوش بزارم

<p>خلاف ستاینه میگنید باشد آرزو دل نه آخر عاقتان بازی خوبان رحمتی بنید بروز دوده از هر جا که آوازی فرآید بیاد مجلس عشق تو برگ عشرتم این لب</p>	<p>مرد دل بر بد بختی و چندین آرزو دارم تو هم رحمتی کن باین که در خشت گرفتارم ز شادی بر حجم از جا که باز آمد در بارم که افتد تحت نحتی خون دل از چشم خونبارم</p>
<p>بر آرزوهای بختی و غایت</p> <p>چه حالت اینک هر که وعده و صلش بسجی هماندم مانعی مثل آید از بخت نگون بازم</p>	<p>تار و پود از آن بخت بختی و غایت</p>
<p>بنیز از سایه در کویت کسی محرم نمی یابم چو مجنون که صحرایان و دست میدارم بروای نامی شیون برار باب عشرت کن مگر آن مایه شادی بدو غمگین که بی موجب مرادی شکایت نیست لکن اینقدر گویم ندامم عشق من گم گشته باشد خودی افزون منم عاشق هر دلش باید پیش نه مرجم مگر در عاقبتی محی کم از مراد و مجنون است</p>	<p>کنون بزم سیه شد آنچنان کانه نمی یابم که بوی مردی از مردم عالم نمی یابم که غیر از لذت شادی من از ماتم نمی یابم دل شوریده خود را در گزرم نمی یابم که از تو حالتی میدیدم و این دم نمی یابم که آن خوشوقتی اول زور دهم نمی یابم که ذوقی که جرات نیم از دهم نمی یابم اگر زیشان نباشد بشناری کم نمی یابم</p>
<p>بختی و غایت</p>	<p>خداوند بر دهم بیا و وقت جان دادن</p>

خداوند امر التبتان بن شیطان و هیولای نفس
و هم آخرین ایمان است و خواهم سپرد از دل
خدا یاد و ستازا چون بفضل خود کنی همان
بیا مرا آخر عمرم که از لطف و کرم باشد
سرخاکم گوی ده به نیکو کن و نیکو بیاست
بخشای بر من حاجی آن شفاعت کردن بیکان
منی بمنم ترا از تو همی بنیم من عباسی
از ان برکنده ام دل از هر چه غیرت ایدو
منم مفضل بن خاق و وعده کرده یار
بقدر و در خرم جاده بچندان گزگنه بالشر

چه حاصل تا مراوی را بدست و ثمنان دان
که کارست مگر که از غارت شیطانیان دان
چاکبای خود آنم توان یکای سخنان دان
که در آخر می آید است تشنگان دادن
پس مرون به نیکو کی گواهی بر بران دان
که بی منت ترا شاید مراد بندگان دادن
خلاصی از عذاب این جهان و آن جهان دان
که جان را وقت جادادان سالی توان دان
که خواهم گنج رحمت ابدت مفاسد دان
من بدر او نیست جاد و صد جنادان دان

غذای محی در دنیا بجز خون جگر نه بود
که دار و صفت دل او را کباب خونچکان دان

بنا بر حدیث
در بیان حال

بنا بر حدیث
در بیان حال

کاسه سر شد سفال و دگر گریان همان
دل نماند زالتشی در جان شیر نیم هنوز
آب شده و خشمیده و هم سنگ شد و رگوه آب

تن بکویت خاک گشته ناله و افغان همان
جامه جان چاک گشته و اشک در دامن همان
خوی عاشق همچنان دل سختی خوابان همان

کافران آتش پرستی رفت آتش را نشانند گر ترا نسبت کنم با هر مری باشد خطا گل زستان رفت بلبل از فغان خاسته شد دل ز جور او خراب از حالش بی خبر بت پرستی من مسزول بر این جهان چون تو افزونی ز مهر و از مده تابان جهان عاشق رویت همان ناله و افغان جهان حکمت ویران شد ولی غوری سلطان جهان بخت من باشد همان بد جری و ران جهان	
--	--

بخت تو رفتی از این عالم هر زمانش شری دیگر سفرهای طیب چونکه باشد محیی افکار را ویران جهان	بخت تو رفتی از این عالم
--	-------------------------

مجانی کی بود با تو حدیث خوشتین گفتن زمانی خلوتی خواهم که گویم حال خود با تو قد و روی ترا چون هر کسی سر و سیم گمید بجان کندن دنیا و یک سخن گویند از دین که پیش تو بود خوی منی آرم سخن گفتن که نتوان شرح حال خوشتین در این گفتن توان خار و خس و کویت بر از سر و سیم گفتن که از شیرین حکایت خوش بود با که گفتن که بجایصل بود بسیار از گل باز عن گفتن	
---	--

غم تو از دل محیی نخواهد شد با سانی که نتوان با مقیدی جیت ترک وطن گفتن	بخت تو رفتی از این عالم
--	-------------------------

منکه بستم زنده دور از دلر بای خوشتین گر بر فتم میکشد با بجای خوشتین	
--	--

نی مراد خانه کس راه و نی در سکنی ای که می نالی ز عشق یا جور روزگار گر ز عشق افزون نبود دلی پایان من تا نهادم بر سر کوی قدم بی اختیار بیک زاری سکنم بهوش گردم هر زمان	میتوانم بود و یکدم در ساری خوشن سوی من می بین کن شکر خدای خوشن فکر میکردم بجان کند خدای خوشن تو تپائی دیده سام خاک پای خوشن باز می آیم بهوش از ناامای خوشن
--	--

غیر محیی کو خود از بهر تو خواهد در جهان
هر که میخواهد ترا خواهد برای خوشن

گر تو طلبی داری بیداری شهباکو آن دوست ز هر ذره خود را به تمام نمود هر چیز کز دوستی بهر تو مهیا کرد بسیار گشته کردی از حق تو نه ترسیدی چون گوئی یا الله گویم تو لبیک بر خود نه کردی رحم من بر تو کنم رحمت بنینده و شنونده جز من کسی دیگر نه من اول من آخر من ظاهر من باطن	یا ذکر خدا بودن در خلوت تنها کو در مشرق و مغرب یک دیده بینا کو تو بیچ منگونی کان خالق اشیا کو از ترس عذاب حق نالیدن شهما کو این بنده نواز پیا جبر حضرت یارا کو دستگیر گنه گاران غیب از کرم ماکو بی سمع و بصر چون من بنینده و شنونده جمله منم و جز من یک ذره تو نباشد کو
---	--

از غایت پیدای پنهان بود این دامنم	پیدای چنان پنهان میگردد تو آیا کو
ذات و صفت اسم چون خلق نظام کرد	هر کون ابد بنگرگان منظر اشیا کو

ای دوست محیی الدین بگفت که ای عاشق
گر تو طلبی داری بیداری شبیها کو

بخت نصیب از غایت پنهان

ندارم گر چه آن دیده که نیم در حال تو	نیم نو مید چون عمر گذشت اندر خیال تو
تو حبت را به نیکان دهن بدار ابد در رخ	که بس باشد مرا آنجا تمنای وصال تو
من دیوانه در دوزخ برنجیر تو خوش باشم	اگر یکبار برسی تو که همچون صیت حال تو
چو بوی عشق تو آید ز مغراستخوان من	بسوز اندم آتش ز عشق آن چال تو
تو شربتای حبت را با تاکی دبی رضوان	نشدم تشنگی را از آب این دلال تو
میارای نمی حور عین که سرستان آنحضرت	جمال حق می بیند زلف خط و خال تو
مگر پرده بیاندازی ز پیش چشم شقایق	و گر نمی توانی بدین جمال با کمال تو
با ملک گویم ای ملک چنان آید خواهم گفت	که از اندر من سوز و جشم بد سگال تو
جگرای کباب مانگر دو تا بد سیراب	بگر ساقی شود و ما از خدای ذوالجلال تو
بدوزخ گرز من برسی چون نهی در آتش	شوم من تا ابدست بگم رقص از سوال تو
افسر شایهی نخواهم خاک پای یار کو	بال کو بشکنم سما آن سایه دیوار کو

بخت نصیب از غایت پنهان

سر دریا گیرم که دارم دباقت و نسبتی در بهان گیرم که گل بار آورده و جنبه ز باد دیدۀ آهوا گر چه و لفریب آمد و لے وصل او دشواری او زندگی دشوار تر ای خوش آن عاشق که عشق خویش نباشد زیاد	آن گل رخساره و آن شیوه رفتار کو آن تبسم که در آن شیرین لب گفتار کو آن کرشمه کردن آن غمزه خو رخا را کو مردن بی زخم هم تنگست پای دار کو وصل و سحر آنگاه که بخیر کو اغیار کو
---	---

جان فدایت که آوردی خبر زان تند خو باز پرسید از قیابان محبی افکار کو	بیا بیا بیا
--	-------------

من کیم رسوا شمر و عاشق دیوانه هم شوم شاد از غمش گرد و دم منزل گرفت ترک شهر آشوب من در کشوری منزل نکرد که گیاه در دروید از دم که خار غم سیحورم خون دل و خود را بستی میدهم	آشنا با هر غمی و ز خویشتن بیگانه هم شوم غمگین که او جا کرد در ویرانه تا نکرد اول غمش صدر خنجر و در هر خانه من بحیرت کین همه گل چون ملازدم تا کنم گستاخ پیشین ناله ستانه
--	---

دلیف	گفته محبی که باشد تا دم از عشقم زند در طلب فرزانه و در عاشقی مردانه	بیا بیا بیا
------	--	-------------

بگو ای این دل سنگین کشد جور و خفا تا کی کجای لذت شادی و غم در و بلا تا کی
--

و دیوان خود

<p>شدم بگانه از خویش و نگشت آواشناه من قصه همچون درره قاده از برای تو دلم طاقت نمی آرد تو هم انصاف پیش آور بروای جان این گلزار بوی سحر من آور کشانید قبا تا من بیا سایم ز عمر خود</p>	<p>کند بگانه کی چندین بمن آن آشناتاکی ز حد بگذشت نشانی نیایکی سوی من تاکی ز تو جور و جفا چندین ز من مهر و وفا تاکی کشیدن منت بسیار از باد صبا تاکی گره در دل مرا باشد از آن بند قبا تاکی</p>	
<p>ناله ز غم و اندوه</p>	<p>اگر اورا کشتی باشد بکشت و نه کن آزارش بود و در دست تو محبی اسیر و مبتلا تاکی</p>	<p>بیا بخیز از صید</p>
<p>گردل غم پرور را غم گساری داشتی نام مجنون در جهان هرگز نبود ای چنین هر دو عالم را ز یک پر تو سر سر سوختی گل چرا غرق عرق گشتی ز خجلت پیشوا نسبتی میداشت با من شمع در سوز و گداز</p>	<p>با بلا خوش بودی در غم قرار می داشتی گر چنان بودی که چون من نایو گاری داشتی آفتاب از آتش من گر شتراری داشتی گرنه آن بودی که از رشک تو خاری داشتی گردل پر این و چشم اشکبار می داشتی</p>	
<p>بسته بر بالی صاحب</p>	<p>یار محبی اگر کشودی ز رخ سیان مردمان ترک پاری خویش کردی هر که یاری داشت</p>	<p>بیا بخیز از صید</p>
<p>بی وفا باری چنین تاکی جفاکاری کنی</p>	<p>نیست وقت آنکه یک چندی وفاداری کنی</p>	

<p>بر من مسکین ستم باد گیران یاری کنی سیل و ایم جانب ندان بازاری کنی خون شد از دست تو دل تا چند خونخواری سهل باشد هر عمارت کشت تو سراری کنی</p>	<p>این چه صفت باشد ای بیرحم الصافی بود با وجود مردم دیگر نمی دانم چو وقت آن آمد که دست بردن از مردم خانه دل گرفت و ریزد ز یاد و گشت</p>
<p>شیون داری کن میخی دیگر کان سنگدل جور افزون میکنی هر چند تو زاری کنی</p>	<p>بخت استقامت وصال بخت استقامت وصال</p>
<p>دین بدخاشاک راه یار بودی کاشکی خاک من خشتی از آن یار بودی کاشکی دائمًا چون دل تنم بیا بودی کاشکی جور انشال تو هم چون یار بودی کاشکی انیک باشد اندکی بسیار بودی کاشکی</p>	<p>اینکه سر بر تن بود بر دار بودی کاشکی تا صبا خاکم نبودی از سر کوی حبیب چون تو گاهی میکنی پریش مرصع خویش را بسکه بید او تو افزون میشود گونید خلق با وجود از جور بسیار تو گرم هر زمان</p>
<p>چون تو توانی که همچون گل حید اروی زخار میخی افکار توان خار بودی کاشکی</p>	<p>بخت استقامت وصال بخت استقامت وصال</p>
<p>ز حد بگذشت مشتاقی تحمل بیش ازین تاکی چو خود داد و میگردی تنافل بیش ازین تاکی</p>	<p>برون آتش سوار من تعلل بیش ازین تاکی تو حال من همی دانی و میدانی که میدانی</p>

بطرف گلستان بیکوه در آو قد رگل تشکین

کشتیدن مرد سرخس پرن ز بلبل پیش از تین تا کی

اگر میل غزاواری بیا و قتل محبی کن

بکار آئینین نیکو تا بل پیش ازین تا کی

خاتمه الطبع

سجانه ما اعظم شانه درین زمان سعادت افترا ن و نگام سمیت فرجام دیوان کرامت بنیان
 من تصنیفات کرامت آیات خیر منیر سمای عرفان خواص محیط خارا لقیان سیاح صحاری
 تجرید سبلح بجور تقرید صاعده مصاعده طریقت احمدی ساکک مساکک حقیقت سرمدی
 عارف رموز دانی مقبول و محبوب سبحانی سرگروه اولیاء اللہ مقتدای کاملین حق
 آگاه فرزندان رسول جگر گوشت قبول پیر و شکیه روشن ضمیر حضرت قطب الاقطاب غوث الاعظم
 میران محیی الدین عبدالقادر جیلانی رضی اللہ عنہ به نهایت حسن و کتابت از استیلام
 بلیغ و سعی فراوان در مطبع اقبال مطلع عالیجناب معالی القابضی نول کشور
 صاحب سی آی ای واقع کان پور بارششم در ماه اکتوبر ۱۲۹۵ هجری قمری حایه الطبع
 در بر کشید

صنایع مکینان و مکاتیل
فی فضل اسلام و زما

کتاب الاجاب مجمع در بحر طریقت مطلع مهر سحر حقیقت

السلام
محمد بن عبد الله بن حسين
بن محمد بن عبد الله بن حسين
بن محمد بن عبد الله بن حسين

بصیحه تام و سی مالا کلام تیمنا و تبرکاً برای خانواده نامور و ناما

در مطبع می نشی نوک سورج نین طبع

بسم الله الرحمن الرحيم

کَرْدِ قَل لَهْلَف

<p>نواخت تشنه لبان را زلال نام خدا به بین وصال خدا و وصال نام خدا تو در تجالی اسم کمال نام خدا چون نهشین تو باشد خیال نام خدا بشرط آنکه به پیری بیال نام خدا خدا می ارست بجز وصال نام خدا</p>	<p>ر بود جان و دلم را جمال نام خدا وصال حق طلبی بنشین نامش میان اسم و سخی چو فرق نیست بین یقین بدان که تو با حق نشسته ترا سر و پیران و رفقای عالم قدس چون نام او شنند مگر بود مرا صد جان</p>
<p>که از خداست ملالت ملال نام خدا</p>	<p>معشوق زلفش نامش ملول کی گردد</p>

عزل

ما بسویت مقبل و تو روی گردانی ز ما چند خود را هر طرف مشغول گردانی ز ما مانعی مانسیم از تو گردانی بانی ز ما باغ را خندان کنی گر چند گریانی ز ما وقت آن آید که دیگر رو پوشانی ز ما تا تو هستی در هزاران پرده پنهانی ز ما این وجود عارضی باشد که بتانی ز ما من چه گویم که شد چون خود میدانی ز ما	ما طلبکار تو ایم و تو گریزانی ز ما ما بردن از شش جهت و هر جهت بانی تو هر کجا خواهی شدن ما با تو هم ای پیغمبر ما چو بجز و تو چو ابری باراکش غم مخور گفتش تا چند پرده نهان خواهی شد این گفت من بی پرده ام گر پرده بینی آن چون تویی پشت حقیقی چند نام این دانا گفته چشم زمر آتیکه ظاهر شد معین
--	--

عزل

که جرعه شراب بقاد مهند ترا درین قمار بیک او هر چه هست درآ که تا فغانشوی ره نمی بری بقیه بغیر شاه مکن میل و سومی شه باز آ ازین جنیف و نالت براوج اواد	ولا بمالقه زندان نرم عشق درآ بیاد هر دو جهان را بششد اندر اگر بقا طلبی اولت فتنه باید تو باز شاه هی از دست شاه پید ز ظلمت شیریت چو بگذری بری
--	--

براق عشق برایتو صد قدم ملی کرد تو چند در طلب یار در بدر گردی باین مبین که تو خاکی خاک تیره بود سحاب عشق چو باران شوق میبارد نقاب مستی خود را تو از میان بردار بگیر مصقله عشق و رنگ تن بزدار بکوش تا که ز چشمت غبار بر خیزد اگر تجلی نور قدم ہی خواهی	تو هم مضائقه نگذار و یک قدم پیش آ به خود نگر که تو فی مظهر مہ اسما باین نگر که تو آئینہ جمال ہمسما عجب مد اگر از خاک تشنگد گلہا و گر مبین کہ جمال کہ میشود میدا بہین در آئینہ جان جمال جانرا کہ تا معائنہ بینی مظهر نور خدا معین نقاب خود از جمال خود بکش
---	--

عزل

ہر کہ روز می یک قدم برداشت اندر راہ ما آفتاب از او ج غرت رخ نهد بر خاک پاش بر او اند اسب ہمت بر فراز نہ سپہر یک نشان یا من گوی از بہرہ ان ^{عشق} راہ پردہ ہستی اگر سوزی بنابر لا الہ جان بر افشان دن بیادش از خدا میخواست دل	عاقبت رہ برد سومی بزم عشرت گاہ ما ہر کہ بر رویش نشیند گرد از در گاہ ما ہر گردانی کو نهد رخ بر بساط شاہ ما تا مگر با شد براء آید دل گہراہ ما آفرمان بی پردہ بینی نور الاما ^{اللہ} شاہ ما شد سجد اللہ میسر عاقبت دلخواہ ما
---	--

بر دلِ غافل کجا تابد فروغِ مهر و دوست من ازان ترسم که سوزد یا الهامی سیان در شبستان بدن نور خورشیدِ مطلب معین	مہبط آن نور بود حسبِ دل آگاه ما شعله گر بر فلک تابد ز سوز آہ ما عالم جان بین منور از فروغِ ماہ ما
---	---

غزل

ز پیش خمیش بر افکن نقابِ دعوی را بزن بسنگِ ملامت ز جاجہ ناموس چو مہشت باغِ جنان خوشہ زخمن است بحق او کہ بکونین چشم نکشایم ز برگ برگ درخت وجود خوشنودم اگر ز آتشِ عشقت بسوختم چه عجب معین بچشمِ خرد حسن دوست نماید	ببین یکسوتِ صورتِ جمال معنی را بکوی عشق بریز آبِ رومی تقوی را پیغم جوہِ حرم کشت زار دنیا را کہ تا نخست نہ بینم جمالِ مولی را رموزِ عشق کہ گفت آندخت موسی را کہ کوه تاب نیاورد یک تجلی را بہ بین بیدہ مخجون جمالِ لیلی را
---	--

سرِ دُفیلِ لباء

ای شرم روی مہبت در عرقِ غرقِ آفتاب آفتاب از خاکِ مہبت یافت چشتِ لاجرم گر ز انوارِ رخت یک شعلہ تابد بر فلک	دو فروغِ ماہ رخسار تو مہ اندر نقاب در فضای آسمان ز دُخمیہ زرین طناب از حیا مسہور گرد آفتاب اندر نقاب
---	--

<p>نور حقست آن مجسم شسته در ذرات نبی نقره خنک چرخ را از دم کشد زین لگام از فلک بگذرد که فوق العرش منظر لگاہ است بستر را و حسی انگنجد و ضعیف بر جبرئیل در مقام ای مع الله از کمال اتصال از محمد دیدہ باید فرض کردن در بہشت یا رسول الله شفاعت از تو میدارم امید اندر آن روزیکہ بہر انتقام عاصیان در خیال من نمی گنج بہ تمنای بہشت بہر چه خواہی با معینتی بیش بر از ہر لطف</p>	<p>ہمچو نور ماہ کز خورشید کردست انکساب در شب اسرار چو آرد پای بہت در گاہ چون کند غم سفر این خواجہ عالمی نجاب کشف اسرار لدنی کی کند نام انکساب از خدا بود جدا ہمچو شمع از آفتاب چونکہ بیرون آید انوار تجلی از حساب با وجود صد ہزار ان خیرم در روز حساب آتش دوزخ برافروزد علم از التاب دارم از فضیلت امید رنگارنگی از عذاب لیکن از درگہ مران و الله اعلم بالصواب</p>
--	--

غزل

<p>بگوش جان من آمد ندای عالم غیب باغ قدس تماشا خوشست اگر خواہی بجز قازم وحدت کنیہ شناور زی دل از مطلع غیب بہ یافت نور طہور</p>	<p>ز جوان وصل شنیدم صلائی عالم غیب بر آن بظرف دلکشای عالم غیب ولیکہ گشت بجان آشنای عالم غیب گرفت کون و مکان را ضیای عالم غیب</p>
--	--

جمال شاہد جان بین درای پردهٔ حاک
 مشام روح مروح کن از روح قدس
 ندای عالم غیب از روح نمیشنومی
 ترا بحضرت عزت ہی نماید راه
 بر اوج طایم قدس آواز نشین چاک
 نشست بر پر جبریل بال اسرافیل
 چه شد ندیم سرا پرده گفت جبریلش
 چو او نمود معجز اعتراف لا احوالی
 زدود جام دل از صیقل محبت پاک
 عروج نیست میسر بر اوج او اولی
 ز شاخ سدره برآرد سفیر نغمه عشق
 معین چو طائر قدس انقفس رو و پر

چنانکه نو خدا از درای عالم غیب
 ز نغمه نفس عطس سرائی عالم غیب
 شنوز لفظ پیچ صدای عالم غیب
 محمد عربی رہنمای عالم غیب
 نهاد بزم طرب در فضای عالم غیب
 که تا رسید نجابت سرائی عالم غیب
 که بین بگویی محمد شنای عالم غیب
 شناس گفت بقرآن خدای عالم غیب
 بدید نو خدا در صف سرائی عالم غیب
 مگر پیروی مقتدای عالم غیب
 چو بلبلیکه بود خوشنوا عالم غیب
 گوی که در سرش افتد هوای عالم غیب

عزل

خرنیاست مرا بر نقد علم و ادب
 مباش تشنه لب اندر باده می عصبان

کجاست آه سحر گاه و ناله دل شب
 که بجز رحمت ماموچ میسر نبرد بر لب

ظنور نور بو بیت از بر آئے تو شد
 تونده من و من رب تو بخش است
 هزار دام کشادم که کرده ام صیت
 هزار بار جواب تو گفته ام لیتیک
 نظر بر جمت ما کن مخور فریب عمل
 جمال ذات بحسب صفت بیارایم
 مراجع که نیابی بساغ عالم قدس
 بوقت درد و طلب لطفهای من دید
 معین ز نام و نشان گذر که در عشق

از ان زمان که ترا گفته ام آگست بر
 ز مادر و پدرت چون کنیم قطع نسب
 گرت کنون بر بایم ز دام خود چه عجب
 بدان امید که یکبار گوئیم یارب
 چو شد پدر مسبب معطل است سبب
 حجاب بر فگنم بس بگویمت فارغ شب
 درون سیئه سوزان غاصیان ^{طلب}
 قیاس کن که چه بینی بوقت عیش و طرب
 غلامی سگ کوش ترا بس است لقب

ردیف التاء

عالم نمی از شمع بجز کریم اوست
 آدم شده بیدار و هنوز او بشکر خوب
 عیسی که چو خورشید ز ندیمه بر افلاک
 در در شکم بحب نهانست و دل او
 هر بنده که دارد خط از آدمی دو رخ

آدم کف خاک ز غبار قدم اوست
 شا باش وجودیکه طفیل عدم اوست
 در آرزوی سایه عالی علم اوست
 در سیت که صد بحر نهان در شکم اوست
 آن بنده غلام دمی آن خط قرم اوست

شادی جهان کردن دای غم است چون دید که نیکی و تو کم بود بدی بیش جامم که طید هر نفس از بهر دصاش داریم امیدی که نپرسند بحشر +	دانست که شادی جهانی به غم اوست زین واسطه دانم که غم بیش و کم اوست موقو برون آمدن و مبدم اوست تقصیر معینی که بنابر کرم اوست
--	---

غزل

تویی که جز تو ترا خود حجاب دیگر نیست تویی معرفت خود لا جرم بدیگری گشت رموز عشق ز لوح دلم مطالعه کن شهو و حق طلبی از وجود خود بگذر ز قشقرق بگذر در لباب جان بنگر بمرد زاهد مادر خار خسته بهشت چو محو تست معین نام او چو می پری	بغیر نور زخمت را نقاب دیگر نیست که در تصور تو اکتساب دیگر نیست که حل نکته عشق از کتاب دیگر نیست که جز وجود تو اورا حجاب دیگر نیست هر آن لباب عجب گر کتاب دیگر نیست گمان برد که جز آن می شراب دیگر نیست که جز خموشیش اکنون جواب دیگر نیست
---	--

غزل

اینچه نورست که بر کون و مکان تافه است عشق مانند پاهائست که اندا و ج شرف	نور عشقست که از مطلع جان تافه است سایه دولت او بر دو جهان تافه است
--	---

تو درون دل و بوی تو ز خود می شنوم بهر نادیدن خفاش نگرود پنهان خواست خیاط قضا خلعت خاص می دوزد عکس رخسار تو در دیده گریبان نیست شعله ز آتش دل از نفس سوزانم بر سر راه طلب عاقبت آریم بکف بزم خاص است معین باد و دشت نکبت عطر تو بر غالیه دان تا فته است آفتابیکه ز هر ذره عیان تا فته است رشته ما و ترا بر هم از آن تا فته است همچو خورشید که در آب روان تا فته است آه ازین سوز که بر کام و زبان تا فته است دولتی را که ز عشاق تا فته است مان که مستی تو بر غلبیان تا فته است	
---	--

عزل

چشم بکشای که آفاق پر از نور خد است معنی کن نظر خلق تهمان بود مدام + آنجا یک نظر نیز در آن محرم نیست گفتش چند بود حسن تو پنهان گفته سبک از خود از مهر خرفی بهره بجوی طبل عشقست که در کون و مکان می کند شد معین با تو نیاید بگر و مدت محرم	خالی از نور خدا و همه آفاق کجاست نیک بنگر که نمودار ازین صورت است همچو خورشید در این آئینه ما پیدا است حسن پیدا است ولی دید و بیند که است که کششها همه در جاذبه گاه رب است پنبه از گوشش برون کن بشو کن چو صندل است تا که از هستی از نیستی خویش جدا است
--	--

غزل

ستم امروز از ان باده که جام دست
 تشنگی دل از ان نیست که یابد تسکین
 تن پرستیست که میلش به نعیم دو جهانست
 اضطراب دلم آرام نگیرد به بهشت
 میرود هر نفس از دل بخدا پیکر دعا
 چون دل از عالم پاک آمده در کشور خدا
 از تو تا دوست گراز عرش بود تاثیر
 سکرشی چون کند آن تن که در شش گشت
 ظلمت غار بدن گشته حجابت در نه
 طائر عشق که از کون و مکان آراود
 خطبه سلطنت و سکه دولت که زدند
 نکته عشق که بر لوح بیان ثبت نیست

تا ابد چاشنی عشق تو در کام دست
 که همه جوی بهشت است که یخجام دست
 جام دیدار خدا و عدل انعام دست
 دیدن روی دل آرام من آرام دست
 قدسیان را به فلک گوش که پیغام دست
 هم با بنجار و و آخر که سر انجام دست
 از کم و بیش بیندیش که یک گام دست
 تو بهین نفس جمیع هست ولی بر ایم دست
 تا بش نور خدا بر درو بر بام دست
 مرغ زیرک صفت آدینخته در دام دست
 تاجداران ملائک همه بر بام دست
 بر معیشتی همه معلوم به اعلام دست

غزل

آتش افروخت عشق و جسم جان من بسخت

گفتم آهی بر شدم کام و زبان من بسخت

آتش و دوزخ ندارد و تابش روز و فراق
 ناز و دوزخ گریه و سوز و پوسه و عاصیان
 نعمت هر دو جهان با عافیت منجوات و
 دنیا و عقبی برفت و عشق مولی نماند و بس
 اهل عقبی سود برد و طالب دنیا زیان
 تشنه دیدار یارم در بیابان طلب
 چون نشان بنیشانی در ره گناست
 چون که در مرآت جان دیدار جانان شایع
 صد هزاران پرده بود اندر میان مآد و
 گریه معینی پیش ازین گفتی ز حسن شمه

آه ازین آتش که پید او نهان من نبوت
 آتش سحر آتش مغر استخوان من نبوت
 آتش عشق آمد و هر دو جهان من نبوت
 سطوت نور تجلی این و آن من نبوت
 گرمی بازار او سود و زیان من نبوت
 کاش آتش این تشنگی روح و روان من نبوت
 برق استغنا از ان نام و نشان من نبوت
 ظلمت تن در ظهور نوجوان من نبوت
 حمله از یک شعله آه و فغان من نبوت
 این زمان نور رخس شرح و بیان من نبوت

عشر

آتش آمد پدید جسم و جان یکسر بسخت
 سوخت جسم جانم ای محرم خدا را با بر سر
 آنچه آتش بود کاه حاصل از مقداح غیب
 اخگری میبود پنهان زیر خاشاک وجود

دل درون سینه ام چون عود در مجمر سوخت
 کین چه آتش بود کز وی حله سحر و بر سوخت
 کین به عقل را در اوج فکر پر سوخت
 عاقبت یک شعله زد مجموع خشک و تر سوخت

من ز دید ریختم آبیکه غشیند علم	ایشک خون آلود بودم بترس بوخت
خواستم آهی زخم شاید که سوزم کم شود	در تنم آتش فتاد بر فلک آخر بوخت
خلق گویند معین این رمز بر بنبرگویی	آه کین آتش هزاران واعظ و منبر بوخت

نزل

کسیکه عاشق و معشوق خویشین همه دوست	حریف خلوت و ساقی انجمن همه دوست
اگر مدیده تحقیق بنگری دانی	که ناظر دل و منظور جان تن همه دوست
چو اندر آینه دل فتاد عکسش	چنان نمود که در جسم و جان من همه دوست
اگر تو خرقه هستی خویش پاره کنی	منظر کنی که درین زیر پیرهن همه دوست
ز جام عشق نه مشهور بخود و دلس	که داری نیز همیگفت بار من همه دوست
که برد بود قرن ساخت با او نیک قرن	سوئی مدینه که آورد از قرن همه دوست
رموز عشق کند آشکار و نه نشد	چو دل مدید که در سینه درعلن همه دوست
مگو که کثرت اشیا نقیض حدت است	تو در حقیقت اشیا نظر گن همه دوست
تغیبت گرازا اعتبار ما و نیست	ز اعتبار گذر کن که ما و من همه دوست
چو نالی که نهد بر دهن فی لب خویش	رناده بر دهن عاشقان دهن همه دوست
چه جایی باز ده جام و کدام ساقی است	نموش باش محبت و دم فرزند همه دوست

عندل

یارب اینصورت که در مرآت جان پدید گشت
 ذره ذره نیست خالی در همه کون و مکان
 آفتابی در لباس ذره نامی مختلف
 گر بظا هر در لباس مالتوی پیدایک
 آنکه اندر بزم جان هر دم آواز دگر
 آنکه خود بر خود تجلی میلند پس خود بخود
 چند بر ساعت من تو در میان آمیختن

آنجان حسی درین پرده نهان پدید گشت
 و آنکه بیرونست از کون مکان پدید گشت
 نور دیگر میفروزد هر زمان پدید گشت
 آنکه نهانست اندر مغز جان پدید گشت
 بنوازد پردۀ صاحب دلان پدید گشت
 عشق بیابزد بنام عاشقان پدید گشت
 آنکه مقصود از من دلست از میان پدید گشت

عندل

نام او میردم اول تا چنان شد محبت
 یاد او با جان چنان آمیخت که فرط طلب
 خلق میگفتند یادش تا خون خواهد کشید
 مدتی دل را توقع بود زان لب شریقی
 آنکه اندر برده عصمت گهی مستور بود
 رشته جان مرا یکجخت مقراض فراق

کو چو شیر اندر رگ جانم روان شد عا
 یاد او او گشت او در جان شد عا
 این سخن باور نکردم تا چنان شد عا
 آرزوی دل بکام عاشقان شد عا
 پردا افکند و رسوای جهان شد عا
 ما اسید وصل تو پیوند جان شد عا

بر دلی کز بی نشان بخواست تا یابد نشان

چون معین در بی نشانی ملی نشان

عند

در ره عشق تو ام درد تو همراه بست
 ره خوفست و شب مظلم دشمن به کیمن
 در حرم حرم خاص گرت ره نذر
 حسن ساقی تو پرده اگر جلوه نکرد
 چون من القاب الی الرب بخشاوند
 ختم عقل بزیر علم عشق در آر
 همچو خورشید مکن جانب هر ذره نگاه
 تو کنو خواه دی و جنت وصل آن شود
 اگر مطیعان همه طاعت برودست برند

مولس خلوت دل آو حسره گاه بست
 ره بریم نور تو کلت علی الله بس است
 همت از دوزین بوسی درگاه بست
 عکس افتاد بجام دل آگاه بست
 پادشاه من کش و بنشین که همین راه بست
 در سپاهیکه هزار ندیکی شاه بست
 زانکه در سخت دل منزل یکجا بست
 و آتش بهر نصیب دل بدخواه بست
 اسی معین بدرقه آه تو یک آه بست

بردیف الحاء

مرا از عشق تو در دیت در دل مجروح
 فتوح عالم غیبی همی کنند تار
 صباغ روز ازل ساقی است چه گفت

که گرچه شرح دهم هم نمی شود مشروح
 گنجی که در گه میخانه می شود مفتوح
 ابا فریق سکارا تها و اصبوح

زباده که دلم میکشد ز ساغر روح	چہ جرمہ ہاست کہ بر خاک تن غیر نزد
اگر دست نمائی لگام نفس جموح	سوار کاری میدان چرخ می سزد
بلا مٹا ہر آیت نکاد و تلوخ	فَنُورٍ وَخَبْرٍ جَبِينِ بُغْذَا مَا طَلَعَتْ
بر پیش سلیمان بخور و خوش فستوح	معین بہ عشق دہر جان گیر عیب

قصید	سرِ دِیفِ الدال	حمید
------	-----------------	------

حمدیکہ ہمچو بحسب کرم بیکران بود	حمدیکہ شکر نعمت ہر دو جهان بود
حمدیکہ در تضاعف ذرات کائنات	چندانکہ متراد کنی بیش اذان بود
حمدی بدان مثابہ کہ ادر اکثہ آن	برتر ز پائہ حسد خردہ دان بود
حمدیکہ چون عماری عزت کند روان	بر ملک ملائکہ حکمش بر روان بود
حمدیکہ دہوای ہویت ہمای وار	بر تنگاو ملک قدم سائبان بود
حمدیکہ ظل رافتش اریہ کسی قدم	بر سجد مقام خود کامران بود
حمدیکہ چون ز حیطہ جان سر بر کن کند	ہر تار موسی بر تن اذان صد زبان بود
حمدیکہ چون قدم کشد از ضیق کن جکان	جو لانگش نہایت لامکان بود
حمدیکہ چون زبان دہش زید بیان	تحسین قدسیان ہر تعب الیمان بود
حمدیکہ در سواش ملائکہ فلکندہ پرہ	آنخود چہ جای حوصلہ النور چان بود

بل خود بذات خود متصدی آن بود	حدیکه ملک کند نشانه انس و جان
کمان مصعد محامد قدوسیان بود	باد انشای بارگه قدس کسبیا
کی در نور خدا سے حق عز و شان بود	آنچه ناقصیکه بگویند گان +
این گفتگوچ لائق آن آستان بود	لا احصی است تحفه خاصان در آنجا
آتشا به از قدس که عرش آشیان بود	در اوج کبر پاشش فلندست بال عجز
هر فرقه بر خدائی اوصد نشان بود	اولی نشان محض چه جوئی از و نشان
صاحب نظر کجاست که او خود میان بود	چشمست چو نیست پرده ز رخ کی بر آنگند
در صد نهرا پرده دیگر نهان بود	آنرا که پرداز نظر برگرفته اند
گر بیکشش ز جانب او هر زمان بود	حقا که کوشش تو بجائی نرسد
ورنه هزار ساله ره اندر میان بود	سد وجود بشکن اگر مرد این ره
جزوی نبود و تابه ابد همچنان بود	او بود در ازل متوحّد که در وجود
از ظلمت حدوث چه نام و نشان بود	از مطلع وجود چو نور قدم تابفت
زین گفتگو بهر سبب که داستان بود	تا شنش از در حقیقتی نمود رخ
انفوس تشیکه معنی روح روان بود	ز آئینه وجود نماید بآب خاک
کمان مرکز محاذ هفت آسمان بود	در نقطه گاه خاک مبین جز باعتبار

اندر دمان خاک نهند نفس ناطقه
 گنجی که شاه عشق نهد در دل خواب
 هر هفت دوزخ از تفت دل یکسره است
 دیو و ملک بنقطه دل در تسارع اند
 عقل دیو افرشته دیو ند در نهاد
 جازا در حکمت و تن بر از شهوت است
 کم خوردنست مایه حکمت در آن فرا
 تن مرکبیت بسته بر آخر نه بهر نرم
 دل چسبیت در بحر صفادان که اسنود
 جان چون مسج گر برد از مهر مری
 هر کس که پادامین بهت کشد چو کوه
 و آنرا که دل به کف بود از بهر مهر دوست
 و آنرا که دیده تر بود از آتش درون
 در محنت فراق چو دل میزد در دست
 از ذره ذره اش بچکه قطره قطره خون

نصف آخر

تا از زبان غیب ترا ترجمان بود
 نقد دو کون در عوینش را لگان بود
 هر هشت فلک یک گل ازین بوستان بود
 چون سعد و نحس کشن فلک اقتران بود
 با جسم و جان نشان میبشلت تو ایان بود
 نقصان این مقوی و در جان آن بود
 سود و زیست گر چه که تن رازیان بود
 آن به که روز معرکه لاغریان بود
 آنرا که چون صدف همه تن استخوان بود
 با روح قدس تا بفلک هم عنان بود
 از تند باد حادثه اندر آمان بود
 دل همچو بحر باشد و کف همچو کان بود
 چو ابر بر بساط جهان در فشان بود
 در لذت وصال به بین تا چه سان بود
 با هر دلی که عشق تو در امتحان بود

هر مرغی ز غیر تو بر دل جراح است
یار بخت سستید کوفین مصطفی
شایکه تخت سلطنتش گریزون زنند
آنخواج که حریم حرم تا فضا می تقدس
آنخرقه پوش فقر که پردوش عیشیان
یاران اهل بیت که در دار ضرب عشق
ز ایشان شنیده ام که ز لطف تو نبدگان
نومید چون شود دل و جان امیدار
دارد معین رحمت حق منتهای تو

زخمیکه از تو میرسد آرام جان بود
کش جسم و جان خلاصه کون مکان بود
قدرشش فراز مملکت کن فکان بود
گاه عروج ز فلککش زردبان بود
از گرد دامن کرش طیلان بود
بر نقد دوستی رقم نام شان بود
هر چه گمان بزند یقین آن عیان بود
جایی که رحمت و کرم بیکر آن بود
امید از آن زیاد که اندر گمان بود

عزل

ای از نور نور تو کون و مکان پدید
شمس و قمر گوی که انوار انبیا
بر روی پر که بسته سعادت در عطا
شد ز خیر و شید طشتش گردن آوار
جان کز بدن چو آید وحشی سرید بود

از عرش تا به فرش ز نور تو آفرید
اندر طوق خویش ز نور تو مستفید
وقت دعا سپرده بزبان تو کلید
از بقعه متابعت هر که سر کشید
بر بوی مشکنازه زلف تو آرمید

تو بحر رحمتی من آلوده گناه هر دیده را تحمل دید اردوست نیست از جام صاف عیش کسے چاشنی گشت زانم چه غم که هر نفسم غم کم شود خواجہ معین که حسن تو بیند معاینه	پاکم بشوی ای ز تو پاکی هر پلید جز دیده که دام کنند از تو امل دید کز خم عشق دردی درد تو در کشید چون مهر تست در دل و جان بودم غم فرسند تا یکی شوم از گفت و آشنید
--	--

غزل

ای تو سلطان دار ملک وجود مرکز محور وجود تو سئو اول و آخر بجان و به تن مبدأت از کجاست منه بدا زاوالت نام ازان محمد شد گر ملک سرکش ز خدمت تو شده جام جهان نمای دلست جام جانب ز دوده صیقل عشق تا نموده ز جام هستی تو	همه عالم طفیل تو مقصود که به توقائست هر موجود ظاهر و باطنی بحسب وجود منتفی تا کجا الیه یعود کائنات راست عاقبت محمود هیچو البیس میشود مردود مظهر اسم شایه و مشهود از برای ز نور نور شهود هر چه بود دست دہست خواجہ بود
---	--

می نرسند معین درود بتو حق تعالیٰ ز من شود خوشنود

عزل

در جان چو گردنزل جانان محمد	صدر در کشاد در دل از جان محمد
ما بلیلم نالان در گلستان احمد	مالو لولیم و مرجان عمان محمد
مستغرق گنایم هر چند غدایم	پشمرده چون گنایم باران محمد
از در درخشم عصیان را غم چو از	از در غم شفاعت در مان محمد
امروز خون عاشق در عشق اگر دیشد	فرد از دوست خواهد تاوان محمد
ما طالب ایم بر دین مصطفایم	بر در گشش گدا نیم سلطان محمد
از استان دیگر ما آیم بر سر	و از آن نیست ما در بران محمد
ای آب و گل سرود و جانی دل	تا نشنود و بپیشرب افغان محمد
در باغ و بوستانم دیگر بخوان	یا غم هست قرآن بستان محمد

عزل

اگر لباس حدوتم بدر کنی چو شود	مرا از سر حقیقت خبر کنی چه شود
بگوئی خسته دلا نیک جان رسیده بلب	اگر برسم عیادت گذر کنی چه شود
که سر خفا در برین در که در کشاده	شبی بصدق برین در سبر کنی چه شود

و لا جمال خدا چشم سرنمی بسند و	اگر بیدیده سر یک نظر کنی چه شود
اگر اعتدال بنوا می محبتش خواهی	دوای خوشیتن از سر بر کنی چه شود
بگو معقل که تا چندشش جیت گردی	جہات را ہمہ زیر و زبر کنی چه شود
بگفتش چه سفر با معین برای تو کرد	بگفت یک قدم از خود سفر کنی چه شود

عزل

مگر فضل بہار آمد کہ عالم سبز و خرم شد	انگروصل نگار آمد کہ دل با عیش و ہوشم
بیا همچون خلیل امشب نہ غارتن برون بگر	کہ نور حق پدیدار از ہمہ ذرات عالم شد
ہزاران جام ہر لحظہ بجام دل ہمہ ریزد	از ان دریا کہ یک قطرہ نصیبش عظم شد
دلم را نالہ واقعان چو نی زان اصعین آمد	کہ تقسیم نشدم باشد صد اگر زید و گر بگر
چو در دل فرد میدانشہ ز روح خوشیتن شد	ز غیب الغیب شد کہ دلی کو جا خرم شد
ملائک بہر یک قطرہ بانہ چون صدف شد	ہزاران منجر بیابان نثار خاک آدم شد
دل منجم بہ خواہی دل غمگین بدست آرد	چو دل غمگین جشت آہد عنما جملہ پیغم شد
اگر بایار خود باشی ترا در رخ بہشت آمد	و گرنہ بیا خودمانی ترا بہشت جہنم شد
الای نامح عاقل صلاح از انہ پیروی	ترا شخی نصیب آمد مراد نمی مسلم شد
اگر باد تمیدار نمی ہستی سوی ہستی	قد جہانی خدائی بین کہ برستان باد شد

<p>که جام و باد و بجان گشت مهر و قطره و شمشیر بجدا شد که از عالم نرفتم تا که آن هم شد وجود واجب ممکن بشال بحر و شبنم شد چو من از خود فنا گشتم چه گویم هر چه گویم شد که در گواره طسغه قرین ابن مریم شد</p>	<p>گر آساقی و حدت نقاب از رخ بر افکند مر میگفت کامی عاشق معشوقی رسی آخر چو بحر عشق موجی از سحاب جو و باران شد ز بهتی چون جدا گشتم حرمیم کبریا گشتم معین را در شمس و شمس در رخسار آورد</p>
---	---

عزل

<p>دیده شو یکسر و بر بند و رگفت و شنود هوش و آرام زمستان می عشق ربود تا ابد حسد نفسم مستی دیگر بفرود یا ز هر خطه نمین باد و یکسر نمود ای خوش اندل که می عشق غبار این نمود عکس الوار خدا بود در دهر چه نبود عکس نکس تو یقین دان که چنان تو بود آن ز بهر نگمی با مست که شد و نه چو کد تا که در جافیت بقصر عدم نور وجود</p>	<p>چشم بکشای که دیدار خدا جلوه نمود عکس رخساره ساقی نبود از رخ جا ساقی عشق مرا روز ازل باد و چنان یارب این سستی من زان می نیم است دل چو آئینه حق آمد و صیقل ختم عشق اندلی که ظلمات بشری یافت فلان عکس حتی تو و عکس تو در آئینه جان باد و صافست پندار که رنگین شد و آ عشق جز در اربابا زو بدلم روز نه</p>
--	--

<p>کرد ازین دوزخ کن فیکون میل صعود شد نهان غیب شهادت همه در بحر شود من و مارفت همو ماند چو برقع بکشد که همو بود و همو هست و همو خواهد بود پیش از این کز من مانام و نشان نیز بود</p>	<p>وزنه هستی من از پی خورشید ازل موج دریای قدم شب نامکان برداشت از پس پرده همیداد نشان از من ما اول و آخرم و ظاهر و باطن همداست عشق بی پرده باخت معین مارخ دوست</p>
---	---

عندل

<p>این سر رشته ندانم ز کجای حبیب میلت افند دل عشاق چو آرمی حبیب دل نه کاهست که از باد هوا می حبیب سایه از شخص پندار حبیب آرمی حبیب همه از تقویت باد صبا می حبیب سجدا تا مرقی در تن مای حبیب بهین که در مصر مصر غم هیچ ز جایی حبیب</p>	<p>این چه سود است که اندر سر می بیند جنبش رشته عشق از طرف تست ازلی کشش تست که کوه دلم از جایی برود جنبش سایه چو از جنبش شخص است مدای هر کجا شاخ گل هست در اطراف چین دست از دامن عشق تو نخواهم گشت سخت عشق تو بیاغ دل خود شازمین</p>
---	---

عندل

<p>این آتش نهان علم بر گنبد گرد و زار</p>	<p>گر آه آتش بار من یک شعله بیرون زند</p>
---	---

سرتنان پیدا شود کون مکان کینا شود
ایدل تو مشکوۃ و فی طغراسی آیات و فی
از خنده گریز و نمک بر ریش جان آید به
والله که در گمائی جان چون شمشیر
عشق از درای لامکان ز دخیله اندر جان
مفلس چو یابد گوهری پیشند زهر بد اختر

دل غرق آندریا شود کومو جهامی خون زند
آئینه ذات و فی کس پیش تو دم چون زند
وز غمره گر خنجر کشد هم بر دل محزون زند
لیلی چو تیر امتحان بر سینه مجنون زند
از خلوت خاصی چنان سخت خود بیرون زند
مسکین چنین در بر دروان لعل دیگر گوی زند

مشق

مرا در دل بغیر از دوست چیری در نیکنند
درون قصه دل ارم کی شاهی که گر گاه
بصد رسد هر دل خیالش کی زندگیا
ست گزیند موی شد حجاب جان بود و یا
صفیر نقش غیبی بگوش مرغ جان آمد
نهی فات خود بودن را ثبات صفای
حساب عمر صدقات و بخشش بگرد و بوم
روز عشق اگر خواهی از لوح دل توان

نخل و تنی از سلطان کسی دیگر نیکنند
ز دل بیرون زند نیمه مجرب و بر نمی گنجد
که ممد کبر پای او بهر منظر نمی گنجد
میان عاشق و معشوق موی در نیکنند
که در اوچ هوا عشق بال و پر نمی گنجد
ترا افرد چه کار آید چو اینجا سر نمی گنجد
نسایت یکدم عاشق از بهر جشمت نمی گنجد
که حرفی از دایاتش لب بد دفتر نمی گنجد

ز بحر عشق یک قطره طنور سر منصور است	بطرف نیت عاشق ازین کمر نمیکنی
بآن جامیکه من خوردم نهان کجایم	شراب عشق در جویست و رسا نمیکنی
معینش گم بینوایی که سرش ز زبان ران	مقام آن سردار است بر منبر نمیکنی

عزل

مگر صبا ز سر کوی دوست می آید	که از زمین و زمان بوسه دوست می آید
چه رشکهاست که از یاد می برم هر شب	که روی او ز چهره بروی دوست می آید
ز کوی دوست چو عاشق کشته دارد پای	کند شوق هم از موی دوست می آید
و فاجگونه کند عقل و هوش بامن بست	چنین که جام هیا هوی دوست می آید
هر آنچه آید از غیب نیک و بد منگر	همین بست که از موی دوست می آید
ازین مصائب دوران مثال شادان	که تیر دوست به پلوی دوست می آید
بیا بوی معینم روز عشق شنوا	که از حکایت او بوی دوست می آید

عزل

فیض خدا که بدول آگاه میرسد	ایدل بهوش باش که ناگاه میرسد
بگذر ز فکر روزی ز رزاق را شناس	بگذر چو زرق تو دل خواه میرسد
ای تشنه یوازی عصیان مبرام	کامول تجر رحمت الله میرسد

در باغ جان شگفته شود صد گل مراد
ز دپیک عشق حلقه سحر بر دردم
در شتاب راه بسینه در افتاد غافل
گفتم چه پیشکش کنش یک عشق گفت
یعنی شراب اشک کباب جگر بسیار
چون تحفه پیش بر دم و اندر برم کشید
جایگاه زاهدان هزار اربعین رسند
بی یار خود سفر مکن از هیچ معین

و ان فخر کن نسیم سحرگاه میرسد
آورد مرده که شهنشاه میرسد
گفتند شاه عشق ازین راه میرسد
بین ما حضر بیار که از راه میرسد
با آه و ناله کز دل او آه میرسد
مانند کبریا که بر کاه میرسد
نسبت شراب به عشق یک آه میرسد
تنها مرد و بیاش که همراه میرسد

عشقل

واقف آنست که دل واقف اسرار شود
کنج مخفی جو باز اطرار آید
پنج دانی ز چه زخمیم یعنی طهور
و چه دانم که درین واقع بر گردانم
خلق گر بهر طهور اند چرا محجوب اند
چون حجابش منسم آنز میان خیزم

جای آنست که جان طالب پیر شود
عارف آن به که ز خلوت سوی باز شود
تا رخس ز آئینه کون نمودار شود
چه عجب گر جگر همیش دل افکار شود
هیچ دیدی که حجب موجب اظهار شود
ما بود دیده و بسینده دیدار شود

اور بر آئینہ من چہرہ خود می پسندد
 حاصل نیست کہ این مسئلہ بجا بیچ است
 او چون خود عارف خود آمدہ ما محرومیم
 قدر جو ہر شناسد مگر آن جو ہر کے
 پرودہ آب و گل از روی دل جان دار
 نیست انخیار کہ آئینہ یار ندہم
 ہر کہ در بزم بقا جام بقا نوش کند
 عکس رخسارہ ساقی جو قدر بنج جام
 ہر کہ اعتقدہ زلف تو در آرد بکبت
 انچہ رازست کہ از پرودہ برون می
 یعنی آن لطف و عنایت کہ خداوند
 چون بر رسیدن بیمار خود آئی سحری
 تو بخوابی و سر نہ یار گرفتہ بکبت
 ہر کہ چون نقطہ نہد یک قدم از خود بر
 انہم بادہ کہ بر جان مغنیم ہم پود

خود بدین واسطہ مطلوب طلبکار شود
 وین سخن بشکل اگر راست نہ شود
 بس بہان از کہ بدو بر کہ پیدا شود
 کہ صدف بشکند و خود در شہوار شود
 تا ہمہ ظلمت ہستی تو انوار شود
 تو آئینہ رخس من کہ ہو یا شود
 دست در جہل انا حق زود بردار شود
 رو بہ بختانہ کند ز ابد و خستار شود
 بکشد رشتہ تسبیح و بزنا ر شود
 مادل بخیران واقف اسرار شود
 چہ عجب باشد اگر ندہ گنہگار شود
 تندرستان ہمہ زین واقعہ بیمار شود
 چشم بخت بود آن روز کہ بیدار شود
 اندرین دائرہ سر گشتہ چو پر کار شود
 دل سرکش از ان نیست کہ ہشیار شود

غزل

که نهوش و صبر زمستان بر غم عشق بود	و گز که غمزه ساقی که شمه فرمود
ببوخت آتش غیرت هر آنچه بود بود	و عقل نازنه عشق و رفت ظلمت بود
که در برابر هر ذره آفتابی بود +	چو آفتاب محبت بتافت بر شون گشت
که ز رنگ غیر بکلی ز جام دل بزود	چو صیقلیست ندامت شراب حدت خاص
ز ذره ذره من نور حق جمال نمود	ز رنگ غیر چه پیام دلم مصغه شد
بگوش مستحان راز خود ز خود شنود	حدیث خود بر بانم بر اهل مجلس گفت
بیا که ساقی وحدت سر سبک بشود	کشاد کار معینتی قفص بسط مجوی

غزل

پرده بگیر که جان غم تماشا دارد	راه بکشایی که دل میل بسا لا دارد
باز پر دوازده گنا میل با نجا دارد	باز دل کنز شرف قصر ازل کرد و نزل
صعوده را بین که هوس صحبت عفتا دارد	و لم از عین عدم رفته سوقاف قدم
هم ازان سلسله عشق که با ما دارد	من اگر خود تروم او کشدم جانب خود
آه ازین غمزه که با عاشق نشید او دارد	که بخود خواند و گاهی خودم میزند
و اسی زانروز که آنچسبده بودند او دارد	حسنش اندر پس صد پرده چنین جلوه کرد

امروز من بر روی او سرگشته ام و کوی او
 بوی زخم و حدتش مار از ما بیگانه کرد
 هر کس خورد و رطل گران لا بد سود سترش
 من هست آن پیانه ام و روی او دیوانه ام
 او ساقی مستش منم پیانه در دستش
 چون می خرس گلگون کند دل ناله افرو
 معشوق عاشق شود عاشق معشوقی رسد
 مسکین معشوقی تا کنون در شام غم مانده بون

فرد که بنیم روی او دانی که عالم چون شود
 یا رب که ماند آشتار و زیکه می افزون شود
 اسرار و جدت آن زمان در سینه کی گشود
 لیلی اگر تنهانه ام گرد و چون مجنون شود
 در وی نگاهی میکنم تا کی خوش گلگون شود
 او را چون خود مجنون کند تا حال دیگر گشود
 او چون سوسمی عاشق رود هنگام باز گشود
 ایاه اگر آئی برون استاره اش میون شود

عند

روزی که یار جام صفا پر ز می کند
 ساقی اگر بنر شراب افکند بجام
 حسی که بهره صفت آرد تجلی
 اسرار عشق در مد اندر تی دلم
 هر بخود یک مست خدا می کند روا
 در وادی طلب چه نه یک عقل پاک

عاشق در آن وفاز جفا یاد کی کند
 عاشق بهین مشاهده حسن و بی کند
 گر خاک مرده ست که فی الحال کند
 خود نغمها سراید و نسبت به نی کند
 کان عریده نه مست کند بلکه می کند
 دست قضا به تیغ قفا پاش پی کند

گر صر هزار نامه تو بسید مستحق سجده

مشکل اگر عشق تو یک حرف طی کند

شعر

هر کسی را در ازل زرقی مقدر کرده اند
عشق را آمیزشی دادند با جان و دلم
عاشقان را ازین پری رویان بنجیر ملا
ای بسا دلهام درون سینه کاندیز عشق
ای بسا مردان زده کاندز طریق جستجو
رب ابرنی نی همین سر بر زدن موسی و لیس
بند ایو اعظم بجای حبستم دعوت کنی
ساقی باقی دهد در بزم جان جام ظهور
نی بجام دل میگذرد اندر جام جان
پرتو نور شهود افتاد در قصر وجود
یار ربی معنی جان با صورت جانان است
عکس نور ذات بر مرآت جان منکسر
سر زرات عالم مظنه انوار اوست

وز برای هر یکی کاری مقدر کرده اند
پیش از ان کاب گل آدم محرم کرده اند
ایچنین دیوانه زلف معنی سپرده اند
ز آتش سوز فراقت خود محرم کرده اند
چون عجزان چادر او بار بر سر کرده اند
کین زمان هم طالبان از غیب سر کرده اند
کین گذار او عده انعام دیگر کرده اند
هر دلی را که غبار تن مظهر کرده اند
باده که بهر سرستان بساغر کرده اند
که شواغش حجه دل را منور کرده اند
آنجی از وی خانه دل را مصور کرده اند
زین درایا یکجا حسدش برابر کرده اند
حمله را آئینه دار حسن و لیس کرده اند

جان مهرش عاقبت بیرون بپذیرد نام تن	گرچه مرغ روح را بی بال و پر کرده اند
جان که باشد تا کند غم زمین بوسی لیک	دوره را سرگشته خود شیدا نموده اند
گرچه شاهان را تحت تاج زینت میدهند	جلوه مسکین معین بر تاج و منبر کرده اند

عزل

نقشه حشق گر آن سوی جهان می آید	بشام و لم از عالم جهان می آید
تازه شود ایدل پر مرده که چون ایجات	بحر جود است که سوی تو روان می آید
خیزای عقل تو از چار سو بچو حواس	که نگار من از آن راه تھان می آید
بچو خورشید ناروی که ذرات جهان	از زمین تا به فلک چرخ زمان می آید
دل که بایار نشیند برت ایجان چه کند	بسکه از صحبت اغیار سجان می آید
انیمه گل که بگزار جالت مشکفت	بلبل دل چه عجب گریه فغان می آید
آتش هست تھان در جگر سوختگان	آه کان آتش پنهان بعبان می آید
ز آتش غم که بکانون دل افروخته اند	یک زبان است که گاهی زبان می آید
گرچه هر سوی زبانی شود از سر نهان	بجز اگر سر سوی به بیان می آید
رقم عشق کشیده است بطغرای جود	هر چه اندر عدم آباد جهان می آید
میچکس نقطه صفت خارج از بن افرو	گرچه بیرون رود آخر مینان می آید

<p>ہرچہ از کمین غیب آمدہ تا عالم خلق زا اعتبارات تفاوت نکند اصل مراد انچہ سازست کہ در پردہ عشاق رون حیف کین بے بران تا با بخیر براند دم گرم بنگر در سر تحقیق بدان آتش عشق تو در جان معین افتاد است</p>	<p>ہمچنانش کہ فرستادہ چنان می آید گر کی کیغیر و آن دیر مغان سے آید گر سوا عشق دل و جان قص کمان آید زا انچہ در دیدہ صاحب نظران می آید کاشی بہست کہ دود از سر آن می آید ہر دوش لبی دل سوختگان می آید</p>
--	--

عزل

<p>چنان از روزن دل نور آن دلدار از ان از ظلمت تن میرود جانم کہ سر سار اگر از خواب غفلت سر بر آری از آن چو حسن دست ظاہر شد دل از کونین فارغ مسلمانم عشقت اگر منکر نہ بنگر جمال یا بخوابی بذرات جہان بنگر مگر تاب آورد سرخچہ بشیر تجلے را بنار عشق صوفی خرقة بشین بسوزد بہ</p>	<p>کہ خورشید چالاش از در و دیوار میتابد مرا از مطلع ول لمع انوار می تابد کہ خورشید تجلی بزدل بیدار می تابد چو جان موثر شد رخ از آثار سے تابد چگونه نور قصد لقیسم ازین اقرار می تابد کہ ہر ذرہ ست مرا آتی کہ زویدار می تابد ولی کہ عشق دست عقل و عوی دار میتابد کہ از ہر موی او صد رشتہ زنا می آید</p>
--	---

داستغناش زخم لب ترانی میخورد موسی
 ز حسن دلربا لے ہر چه بیاید ہر دے
 کجا گردید میرنی اسحقیت ہوشیار ازا
 دلا اسرار مردانرا مشو منکر کہ می رسم
 مکن باژندہ پوشان سر زنگی کا دانش را
 سخن شب تو معین عن مخور آتش دوزخ

پس انوار تجلی بر کہ در کسار سے تابد
 ولیکن عاشقان خویش بسیار می تابد
 ہر آنچہ از سرستی بردل خمار می تابد
 شوی محروم از ان ستر کہ بر اسرار می تابد
 بزرگی از درامی جیہ و دستار می تابد
 کہ موسی را جمال یار اندر نار می تابد

عشر

من چه گویم کہ مرا ناطقہ مدہوش آمد
 سیل رانفرہ از انست کہ از بحر جد است
 نمک تادوش دم گفتم و شنید از لب
 شاید غیب کشادست نقاب از رخ خورشید
 ز اہد از کوی بہان پای کشیدی آب
 شب بچہ کہ جان از بد بزم کرد و واع
 سخن تلخ کہ چون می بلبت می گذرد
 چہ گہ راست کزین سینہ برون میریزد

بر دلم ضابطہ عقل فراموش آمد
 و آنکہ با بحر در آمیختہ خاموش آمد
 نہ کہ ہرگز بزبان رفت نہ در گوش آمد
 تو نہ محرم از ان ہر طور و پوش آمد
 بقدم رفت در آن کو چہ و بردوش آمد
 روز وصل تو دگر بارہ در آغوش آمد
 بر حریفان ہنر ہرست مرا گوش آمد
 بحر اسرار الہی ست کہ در جوش آمد

بهر که پیش و قرارش پیش است

که معیشتی ز ازل بنمود و مددش آمد

عشر

عاشقان گر چه بجد پرده نمان آمده اند
از و زای متقی غیب نمودی زنج خوش
مطرب عشق تو چون پرده عشاق تو
عاشقان مست بهالشی که امروزشند
می پریشان پی آن جرعه که بر خاک فکند
عکس خورشید رخت یافت چو بر عینه خاک
باز این روزنه کن فیکون ذره صفت
و ده چه جای تن خاکی که در آن بزم وصال

باتو در مرتبه کشف و عیان آمده اند
کین اسیران بجات نگران آمده اند
عاشقان نعره ز بان جامه در آن آمده اند
بچنانش که فرستاد چنان آمده اند
مست و کوی هرا بات از آن آمده اند
اندرین دیر فنا از پی آن آمده اند
سوی خورشید رخت سپسرخ زان آمده اند
عاشقان از دل و جان نیز بجان آمده اند

عشق از لامکان نزول کند
رفت در وی بده که شاه جهان
جان شود جمله قالب خاکی
کنج را چون خرابه میاید
تو برون و زور که تاشه عشق

و رول عاشقان نزول کند
اندرین خاکدان نزول کند
جان جان چون بجان نزول کند
و دولت عشق از آن نزول کند
اندرین خان مان نزول کند

<p>تا کس تکبیران نزول کند لطف حق آن زمان نزول کند که اگر در جهان نزول کند جلد در لامکان نزول کند کی درین آشیان نزول کند هم در آن آستان نزول کند</p>	<p>بچکس اتمان درین منزل چون دل از غیر دوست خالی شد یادشاهی است در دل تنگم هر دو عالم شود چو گرد و غبار چست دل شاهباز عالم قدس چون معین خاک آستانه او</p>
--	---

سر دیف الزارع

<p>میدم سج قیامت خیز ازین خواب غرور چون خراش تا چند باشی با گاه دستور در قفس با خار حیران گشته قانع از ضرر حسن معشوق از جمال عاشقان گرد ظهور ما دمن غیورند خلوت خاص سلطان غیور تا نگیزد از خود و خلق جهان بکسر نفور اول از دریای هستی بایست کردن عبور نرم قدسی را معطر ساز از عطر بخور</p>	<p>راه باریک است شب تاریک منزل دور بچو عیسی خرم مستورگان عسرب بلبل جانست ز گلزار وصال آمد و لیک جان و دل اندر لباس آب گل گشته پیچ در حریم خورشید و منی را بار نیست کی کشاید دست غیثت در بروی هر کی در وحدت تاز قعر بحر عشق آید کیف عود و دل در بحر سینه بنار عشق بسوز</p>
---	--

جو نیم عشق بکشاید نقاب ترومی دست
من از ان جا میگردد روز ازل نوشده ام
جرعه زین باده جانش اگر یزی نجا
روز اول خود میدی جان بتن بویاسلم
ظلمت کثرت بجنب نور وحدت گشت محو
نغمه منصور بر میخیزد از ذرات من
خم وحدت صد هزاران رنگ را یک رنگ ساخت
گردل مسکینین از جادو و منفردار

عاشقان را میل کی ماند سوخ و قصور
بچنان سرست خواهم بود تا روز نشور
بامی بومی عشق بر خیزد ز اموات قسب و
روز آخر هم تو خود دم جان من بی نقص و
سایه اسکان برفت از پر تو الله نور
بایچه باده ست اینک می اندازم شمشیر
غیب حاضر گشت و حاضر گشت غائب در حضور
چون ندارد قیام انوار تجسلی کوه طور

عندل

ای ترا بر طور دل هر دم تجسلی و گر
یکدو حرفی خوانده ام در پیش او تادال
چند فرمائی تبرک دنیا و میل بهشت
نوح قدسی گردی دی بزا دی و جبال
در ازل قاضی عشقم داد منشور بقا

مطالب دیدار را هر گوشه موسی و گر
تا ابد بر دل رسد هر لحظه معنی و گر
کان بهشت خلعت پیشی بابت دنیا می گر
هر روز و هر عیم ایام عیسی و گر
لاجرم آمد معین و گرد و خوشی و گر

عندل

و ده که برپاسی صنوبری نند شمشاد سر
 میکشیم چو بر ترا تا سر بچسبم در کفن
 ز اهرم میگردد منع سجده در پیش بتان
 بر سر ریشادمانی خنجر شیرین راجه غم
 کارگر افتاد تیرت دوش بر جان معین

زلف یار من مگر برپاسی او نهاده سر
 حاش لشکران زمانم هم چیم از بیدار
 رومی یارم دید از شرش پیش افتاد سر
 شام حیران بر پلاس غم نند فراد سر
 تا سحر نالید کیمن عاقبت نهاده سر

ردیف الزام

ذره از اثر مهر نشد فاشش هنوز
 آفتابست که خورشید فلک سایه او
 ای که در صورت نقش انیمه حیران شده
 چون صدق غوطه بدریازن و لب تشنه را
 اوز ما بر طرف از ناز و دلم میگویی
 اندک کوب فراق تو شدم خاک چو گرد
 با حرف غم تو هر دو جهان باخت معین

تو چه دیدی ز هوادار می ما باش هنوز
 چون کند جلوه در آئینه خفاشش هنوز
 باش تا جلوه کند چهره قفاشش هنوز
 در عطش در طلب قطره ما باش هنوز
 که نهانی نظری هست سوی ما شش هنوز
 از سر کوئی تو بادم نبر و کاشش هنوز
 نقد جان میطلبد از من قلاشش هنوز

عنبر

یار و بر روی اصحاب طلب بکشاد باز

صیت کل من تائب اندر جهان دوا باز

رخ نمود دل ربود و باز اندر پرده شد
 رخت هستی مرا بر آتش چیران بسوخت
 از زمین و از سیار قلب من در تاخت عشق
 گفتمش رخ باز کن گفتا بنحو ای سخن
 شهر معبودم کز سیل چیران شد خراب
 باز جان من که شد بخوس دم آب گل
 گفتمش عکس حیات چون مرا موجود کرد
 لعل از پر تو نور تجلی زد علم
 گفت با هستی من لاف از وجود خود
 در طریق جستجو از عاشقی نشین معین

داغ دیگر بر سر داغ کهن بنهاد باز
 خرمن عمر مرا بر باد غم برداد باز
 عقل مغلوب مرا خرد و خلاب افتاد باز
 گفتم از سوزم بسازم هر چه بادا باد باز
 شاید از معمار می ساخت شود آباد باز
 گر بنحو خوانی شود از قید تن آباد باز
 تا بمانم زنده زان تو تم بسباید او بماند
 طور هستی مرا بر کند از بنیاد باز
 کی توان کردن دکان بالاتر از آستان باز
 در ره فقر از طلب کی میتوان استاد باز

سر دیف السین

مرا ز هر دو جهان دولت وصال تو بس
 بعد رسند شاهی وصول ممکن نیست
 چو چنگ زخمه غم بخورم ز عشق و خوشم
 چو جام دل ز جمال تو گشت عکس پذیر

وصال چیست که آمد شد خیال تو بس
 گدای راه نشین راصف نعال تو بس
 نواز شمع ز بهمن زخم گوشمال تو بس
 بگاہ جلوه دل آئینه جمال تو بس

کمال دوست چو تکمیل ناقصات کند اگر چه داد اطمینان تو ان دادن معینیا ز چه ذرا بجلال می طلبی	تو ناقصی مهین ناقصی کمال تو بس ولی قبول سمعنا در امتثال تو بس تو عاصی و ترالطف ذوالجبرال تو بس
---	--

عند

مانگیویم نعمت یا بلا خواهم پس اگر رضای دست ما را در بلا خواهد رسید خلق از حق نعمت و فضل و عطا خواهند زاهدان اینجا عمل خواهند و در عقبی بهشت هر کسی از تو بقدر خود مرادی خواستند هر کسی خواهد که ماند در جهان باقی و لیک	بلکه ما دائم رضای دوست را خواهیم پس ما همیشه خویشی را با بلا خواهم پس از خدا صبر بیل اندر بلا خواهم پس این پنج خواهم پس آنم خدا خواهم پس ما مراد خویشی را از تو ترا خواهم پس ای معینی ما فدا اندر فدا خواهم پس
--	---

سر دیف الشین

دل ز سوز عشق و ذوق یار یابد پرورش آه در آلوده هر شب تا فلک خواهم ماند دل ز نخل قاشق در زیر بار آمد و لیک اصبعین عشق اندر دل تصرف میکند	چون ز رخ خالص که اندر نار یابد پرورش کز نسیم صبرم گلزار یابد پرورش میوه آن بهتر که اندر بار یابد پرورش خوشدلی کا نذکف دلدار یابد پرورش
---	---

سر نهان کی تواند کرد پیدایش خلق
و آنکه در دار وجودش غیر حق دایرست
و حدت اندر صورت کثرت نماید جلوه
در گلستان حقیقت چون گل نابوده
ای معین با سر زشما می حدودان غمخیز

آنکه اندر پرده اسرار یا بد پرورش
همچو منصور آن زمان بردار یا بد پرورش
نقطه اندر کسوت پرگار یا بد پرورش
گل بیان صد هزاران غازیاد پرورش
چون دل عشاق از آزار یا بد پرورش

عزل

اگر بی پرده توانی که بینی بر تو دانش
جمال حق ز مرآت صفاتش مسکیند جلوه
چو حسمت مظهر جانست و جانت مظهر اعیان
تجلی طور را اگر چه ز نسبت ساخت پاره
من از کنج خراباتی چالی دیده ام و اش
مرا از یکد و جام می چنان حالی بدست آمد
معین را عشق بر دازره در نیج از غمخیز

بذرات جهان تیگر که هر ذره ست مژگان
صفت در کسوت فعال و فعل از عین آتش
چو اعیان مظهر اسما و اسما مظهر آتش
ولیکن تا ابد تا بد جمال حق ز در آتش
که چندین سال می جستم بحیرت آتش
که صد سالک نخواهد یافت در طری آتش
وزان تحصیل بهیاصل که ضائع کرد او آتش

عزل

بنه سر بر خط فرمان خطی در جهان کش

بشولوح من و ما قلم در این آن در کش

بر و پایی بود پای کن هوای محبت و کن تو شبازان یا بهور اخوان بی باغ خود چرا مرا بر او و بخانه که اسی سر مست دیوانه چید باعث شد سلیمان را که گوید مورچان را چو دادی جام منصورم فکندی در شش درم منم گونی تو چو گانی منم کب تو سلطانے بگرفت مست و دیوانه برفتم مجبور وانه اگر خواهی تو بنائی بعالم حسن و زیبا در آن روز یک بنائی جلال خود بتساوان	بساط نه فلک طی کن قدم در لامکان و کنش بر و مرغ هوا جور ابدام امتحان و کنش بگیرین رطل و پیمانه بیاد من و ان و کنش بدر یار و نهنگان را بیکدم در دمان و کنش چو سیدانی که معذورم چه میگویی زبان و کنش مرا هر سو تو میرانی و میگویی زبان و کنش مرا اسی شمع فرزانه بگیر اندر میان و کنش مرا چون شیدائی بی بازار جهان و کنش معین را بنو چون سرمه بچشم عاشقان و کنش
---	---

سرا دیف الفاء

تا دل نکشت غرقه در یامی من عرف هر کس نهد بجا که درش رنج چو آفتاب ریحان گل بروضه جانست قوت دل موسی روح را چه انتم اثر دایمی نفس انسان این سلاک آب بگاست و بس	تا در چون صدف گهر معرفت بکف بر تارک سپهر نند پاییه شرف در شوره زار تن نکند میل هر علف چون از جناب قدس رسد وحی لا در سلاک کسی نکشد مهر خشت
---	---

از صد هزار قطره باران یکے مگر
سرمایه حیات متاعیست بے بها
صیت بحیب هم چو نه ز چسبیت
در انتظار قدمت از نور کب
گر صد هزار تحفه رسد از تو هر دم
هر دم معین کشاده دل صد خدنگ

گوهر شود تیر بیت اندر دل صدف
پسند کان بهرزه شود را گنگان تلف
گرنیت ابتدای محبت از ان طرف
بر کنگر حلال کشیده هزار صفت
مقصود ما توئی و طفلیست آن تحف
لیکن چه چاره گزیر سیر بر دلف

سرا دیف الکاف

حمدیکه بر صحائف اطباء و فلک
حمدیکه خود رستم نه بر صفی قدم
حمدیکه در تصدی او فاز من هر
حمدیکه جوهرش زنده سکه قبول
ذات خدای هر دو جهان را نبرد که
ذرات کائنات زبان بر کشاده اند
بزدات پر کمال تو دوازده لایه
باست و بس معامله نیک بد از آنکه

توقع بر کشیده که الکب بر ملک
کازا بس چ حادثه ممکن شتیک
حمدیکه در تحلف او خاب من ملک
روزی کنز امتحانش و هر جلوه بر محاک
بر طبق مدعاش مجل هزار صک
اندر ادا می نکست توحید یک یک
آیات کنفکان ز سم آگیر تا سمک
و باب بی رجوعی بیاع بیدرک

<p>یک رنگ گشته در نظ حسن مشترک قید محبتی که مر آن را بساد فک یک بخت گز عشق شدی کشف بر ملک در قص خویش خرقه در انداختی فلک زان سگ که گشت تو کما سارندک هر کس که نیست باورش این نکته بک اگر درک این سخن نکند رفت تا درک ز آئینه دلش که زواید غیب اشک گنجم مگر بفضل تو در سلک من رنگ وار و فضل تو طبع صد هزار لک</p>	<p>عکس جمال است در آئینه حواس روز بزل گردن آدم فلکند عشق لاف از کمال سخن نسج کجاز وے اگر نغمه ز عشق شنیدی سماع چرخ مفتی شرع منکر عشق ست از ویرس گو سگ نماده است و بکلی نمک شده است از ساکنان در ستایه پیر خانقاه جاییکه نور مطلق حق الیقین یافت هر چند ناکسم سگ اصحاب دولتسم یارب معین جوی ز عمل نیستش و لیک</p>
---	---

سرا دِیْقًا لِّلکَلَامِ

<p>عشق خواصانه ام اور و بیرون زان محل من چو مرآت خدایم چند با شدم در محل نود گیرند از فروغ من ماه و خورشید و محل من گدای کوی عشقم گر چه شاهنشاہ محل</p>	<p>من درمی بودم نهان در قصر بحر تمیل من درویا کشتم چند مانم در صدق از صدق آیم بر دکان بر تاج غرت جانم من غلام روی یارم گر چه ماہم در جهان</p>
--	--

گر کند دست اجل قصه وجودم خشت
دل ز من بروی گفتی در بدل و صلت
من چو از اهل دلم فانی نخواهم شد بزرگ
طالبان در غور و غود هر یک را دنی حوا
سر عشق از عرش و فرش لوح و کرسی حوا

اصل بنیاد محبت هیچ نپذیرد خلل
چون بسیج خود پسندید چرا ندید بی ل
چون نوید وصل می آرد چه ترسم از ابل
عاشقان دیدار یار و زاهدان حسن عمل
ای معینی کی توان کردن بیان یک

سر دُیْفَ المِکِیْم

مرا ز دیده دل هر زمان بود و مادم
چه بظن نیست که مبعوث شد بر اول و آخر
بصورت از بشر آمد ولی ز روح حقیقت
بجام دل جان بود شاه تخت رنای
بروز حشر بطل لو اسی او شده و اثق
نهاده باقی عزت شب فانی فستاد
چو از دلی زده بیرون قدم ز مبعوداد
اگره سوز سرور ظهور نور تو باشد
طفیل ذات تو بهره هزار عالم از ان

بتار و روضه پر نور صدر و بدر و عالم
بظا هرست موخر یا طینست مقدم
ز فرق تا بقدم رحمت خداست مجسم
میان مک و طائف هنوز قالب آدم
مسیان است او جمله انبیای مکرم
فرود پای جاهش و ثاق عیسی میم
بیک دو گام گذشته از اوج طاریم
فروغ عیش که بنید درین سراجیم
که پیش بخبردار و وجود قطره شبنم

زاد وجود چو شد فیض رحمت تقاطر	فضای روضه جان شد زمین فیض تو خرم
هزار غم ز گناه است بر دل من دهرم	خزوده ام غم دیگر هزار بار بران غم
بجز خواهی بار کشای لب شفاست	که دل پرست ز درد و لب تو حقه میم
معین چو چرخ فرستد بغیر اشک دیدم	کنز درودی پای روان بسوی تو هر دم

عزل

اندر آئینه جان عکس حجابی دیدم	همچو خورشید که در آب زلالی دیدم
خیره شد دیده عقل از لمعات رخ دوست	با وجود از پس صد پرده خیالی دیدم
همچنین نور که در آئینه جان نمود	عین ذات است ولیکن بمشالی دیدم
من اگر دالمه دوش شوم مغدورم	که در آئینه عجب حسن و جلالی دیدم
عاشق هست من از روز الست آمده	عقل و هشیاری خود ام محسالی دیدم
هستم رفت و کنون هستی مطلق باقیست	این همه حجب با سید و صاحبی دیدم
یزم وحدت که در آنگه از تنگ نمود	چون ز تنگی بگذشتم چه محالی دیدم
در بیابان هوایت همه ملک ملکوت	اکثر از پیشه گلی بی پروا با لای دیدم
تا معین رخ صفت رفت بی نورال	نه طلوع و نه غروب و نه زوالی دیدم

عزل

سوی من کہ ترا یار و وفادارم
گر تو شایہی و دولت غم تماشا دارد
و گر از رنج معاصی دل تو گشتم طول
نہ تہین صاحب سجادہ خلوت گاہم
ایکہ در صوبہ ہمدان طلیم می پائے
ہوس خرقہ صندپارہ تاج دیباچہ
بیدی گن جاز بکیسی خوش نال
تو بہر معرکہ از راز دل خویش گوی
تا یکی نقطہ صفت اثرہ می نہائی
گو ہر معدن صورت خرقہ مست
ہیزم شخص معین سوخت چنان اشراق

از کتابخانه شخصی راجه دلی بخش کوهی

هر چه داری بین آور که خریدار منم
 بر من آیی که باغ و گل گلزار منم
 سومی من آ که طبیب دل بیمار منم
 ساقی میکده و مطرب خمار منم
 کو برون آیی که اندر سربازار منم
 بینه از سر که ترا جبه و دستار منم
 که ترا همه جا دلبر و دلدار منم
 که بخلو تکیه جان محرم اسرار منم
 تو چو مکر نه نشین گرد تو چراغ منم
 و رنگ بجز معانی و ترش هوای منم
 که شدم اخگر و گفتم که مگر تار منم

عند

بکشای پرده از رخ و بر د آرمیم
محروم گشتم از طییران در فضا می
شهباز آشیانه قدسم گهر عسرج

حسنی بن خماسی سفیر امی ستیم
تا بال جان برشته و قال بتیم
گر قید تن فرو نکشد سوی ستیم

و اعطاز گوی دوست سوختیم خون
 من مست و می پرست نه امر در گشایم
 من در جمال بت رخ بگر دیده ام
 در بجز آشنائی او غرق گشتم
 دل ذره ذره گشت ز نور تجلیت
 نور طور ساقی باقی کس طلوع
 بگذارتار و دم ز جهان آتین نشان
 بر خاست ل شاد می عایش از دل معین

بنگر که از کجا بکجامی فرستیم
 سرست و بنجود از می بزم استیم
 توحید مطلقست کنون بت پرستیم
 اینخضر تا سینه است شکستیم
 لیکن زمر شکست بود صد درستم
 چون جام دل نه دوده شد از رنگستیم
 کز آب دیده دست ز عالم شستیم
 تا در درون سینه مخزون نشستیم

عزل

من یار ترا دارم و اغیار نمی خواهم
 خاری که ز درد تو خست مراد دل
 اگر جلوه دهی بر دل نقد و جهان گویم
 ستر که مرا باست با غیر تو چون گویم
 اندر حرم جانم کس را بنود نترل
 خون میخورم از دستت و آزار نه پندارم

غیر از تو که دل بروی دلدار نمی خواهم
 من خسته آن خاتم گلزار نمی خواهم
 من عاشق دیدارم ویتا نمی خواهم
 تو دانی و من دانه اظهار نمی خواهم
 غیر از تو درین خلوت دیار نمی خواهم
 کان خاطر نازک آزار نمی خواهم

من یاده نمینوشم اما چو توئی ساقی
عاشق که ترا خواهد باغیر نیارام
دنیا طلبد غافل عقلی طلبد عاقل
از هستی خود دیگر بگذارد معین افسر

اندرتن خود یک گه بهیار نیخواسم
جنات نیخواسم انهار نیخواسم
من عاشق و مبدل جز یار نیخواسم
جایکے گنج سرد ستار نیخواسم

غزل

ای نور عشقت تافته اندر سویدامی لم
بنمود نور دزد لمن چون آتش از نخل بن
در تافت نور طلعتش از آسمان غلتش
مسکین و لم بد خوشی شد جوایمی آن سرکش
موسی در آن روز نبرد از لن بر آتش خود
هر کس بخود آمد بر آتشش هم بر کس
دل در پی روی نکو میرفت هر دم کو کج
نور تجلی صیغدم از مطیع دل زو علم
من سومی او شبتا فتم وین پردا بشکافتم
گفتم چو پایم زو حبس کردم گیر دل به

بگرفته نور عشق تو پنهان و پیدایمی لم
اسرار بر خود گفت او بمن بر طور سیدایم
بگرفت نور وحدتش مجموع اخبار می لم
رب ارنی گوی شجره موسایمی لم
دل به هیچ اندیشه نگردایمی و اصدایمی لم
دل چون ز خود آمد بر او گشت جوایم
بهنا و قید زلف او زنجیر بر پایمی لم
نورش فزون شد و مبدم بگرفت صحرایم
احمد شد یا قسم مقصود و ماوایمی لم
چون دیرش شد بشیت فریاد و غوغایم

در مجلس مسکین معین کج شمعین در چین

نگر چه در بامی شین و دوست در یاد کم

غزل

صفحات طوالت چو از هم جدا نمی بینم
لگو که دیده حادث قدیم کی بسیند
ترا چو آئینه تیره ست چشم نابینا
زمن پرس که آن ماه را کجا دیدی
بهر بلا که تو خواهی بیاز ما می آید
زمن بهر چه کنی یاد را ضیسم حقا
بهر طرف که مرا می رسی بحج الله
عروج جان معیسم براج اواد

بهر چه می نگرم حسد خدا نمی بینم
همین بست که من خویش را نمی بینم
مخوف فوس که من هم چرا نمی بینم
چون جای رفتم بجای نمی بینم
که در مشاهده تو بلا نمی بینم
که هر چه از تو رسد جز عطا نمی بینم
که خویش را از تو یک دم جدا نمی بینم
بجز متابعت مستطافه نمی بینم

غزل

تا من با و پیوسته ام از غیر او بریده ام
ترسم نه از دوزخ بودم بهیستم از برنج بود
یا ادا که زخ گلو کز من مراد خود مجوی
ای کور رضوان جهان در پرده پنهان شود

من حل عقد عقل را در یک گره پیچیده ام
امید و بیمم بود از تغییر نترسیده ام
هر لحظه من از عشق او در دوزخ سوخته ام
کامروز از عین عیان من حسرت گرفته ام

نه جور خواهم نه ملک عرش جویم نه فلک
شبا رخشم در زمین مرغی ام دانه چین
یا بلبل ام گل طالب انگلستان بلبل
تا دلیر گلگون من دان لبه نوروز من
تا بزم نمی آرد یقین آسمان زمین
که مرکز می ام در میان که نقطه ام بی نشان
دادا و مرا پایا به ما کردم تهی خجانه
فی هرزه میگویی معین بر خیز و زود بگوشین

اینها نخواهم یک بیک عشق و گرد زده ام
از بهر صیدی اینچنین از دست پریده ام
هر دم بدستان عجب از بهر گل نالیده ام
گفتا که اسی مجنون من گشت بگدزیده ام
بارفت قدر چنین اندر دلت گنجیده ام
گاهی چو پرگار روان در گرد تو گردیده ام
وز ترس این بیگانه ها خاکی بلبل بده ام
بوکن و بان من بین تا از چو می نشیده ام

عند

ما بفکرش از بهشت و حور و علما فاعظم
حوت از خوان آبست عند ربی خودم
طفل جانزاده لطف ازل می پرورد
همچو لاله و اعنابر دل نهادم تا کنون
ما کنان لبها حیات جادوئی هستم
و اعطاء عشاق را خوش نیست ترغیب

از لغیم هر دو عالم هر جانان فاعظم
آن غذا نوشیده ایم از آب از نان فاعظم
لاجرم از مهد و شهد و شیرستان فاعظم
همچو گل در باغ و صل از داغ جهان فاعظم
از طلبکاری خضر آب جوان فاعظم
ما بیدار شش مانع خلد و رضوان فاعظم

طاهر عشقیم که قید طبایع حبه ایم
 ما چو بیرون رفتیم از گنهای کن و گمان
 عارفان را چون نظر بر عین روشت پس
 ما که از عین یقین حق یقین را دیده ایم
 چون که در غیب بودیم عابد غیبت
 هر چه دیدیم با حجاب دست یا خود عین
 ما پیشی گرم بار از امانت می کشیم
 سلطان جهان در حکم و فرمان ما
 حاجبی اند میان عاشق و معشوق نیست
 در ملامت و معین خلق آنچه خواهد بود

و ام تن گنجینه وز دانه جان را غنیم
 در فضای امکان انقیاد امکان را غنیم
 از سائر اطا و رطوبت و نور و غرقان را غنیم
 از دلیل ظنی و تشکیک بران را غنیم
 از ظهور اسم و مرات اعیان را غنیم
 لا جرم از عشق و عقل و کفر و ایمان را غنیم
 و ز غلومی و جوهریهای انسان را غنیم
 از گزند حاجت و تهدید در بیان را غنیم
 ما بجانان اصیلم از رقیب با غنیم
 اکنون از مدح قدح جمله حلقان را غنیم

عزل

من ننگ بجز عشقم تا کی دم در کشم
 ساقیا از ساغر جان باده وصلت چشام
 خاک شد چشمت بر امش ای صبا گردنی یار
 روح قدسی سجده آرد پیش آن و جمال

کشتی تن بشکرم نقد و عالم در کشم
 تا کی از خون دل جام دادم در کشم
 تا بجای سوره اندر چشمم بزم در کشم
 گر نقاب خاک از روی آدم در کشم

دور و ن قصرتن بر بخت اول سازم مقام
اگر کشم دست طمع از آیتین هر دو کون
گر شکام دم دلی بهشی را بمقاصد من
پای کوبان میوم سوئی فلک تا زان نشان
پرستم تا عقل را بر عشق دعوی میسر
ساقیا اهل طرب با جام شادی که من
دمیدم تا می عشقش در معینی میدیدم

طیلسان استوار عرش اعظم در کشم
پای در دامن براموج هفت طایم در کشم
رشته کی در سوزن عیسی می کشم در کشم
جامه ازرق ز دوش اهل نام در کشم
من برین تو قیغ فی واللہ اعلم در کشم
در میان درد نواشان در غمی در کشم
فاش خواهم کرد تار و تشن شام در کشم

غزل

ترا می خواهم ای دلبر که بسینم
مرا چشم از برای دیدن تست
جمال ساقی من می نماید
چنان دیدم ام از دیده دول
هنراران در دل سویت کشادت
رخت گرینم ورنه بسینم
معین امروز میخاید و صابر

تو لی مقصود من در هر که بسینم
تو رخ نمایم پس در که بسینم
بر آت می و ساغر که بسینم
که تشامم بچشم سر که بسینم
ترا می بینم از هر در که بسینم
چو خواهم مرد آن بهتر که بسینم
ندارد صبر تا محشر که بسینم

عندل

مطلع انوار فیض فرات سجانی شدم تا که من مست از تجلیهای ربانی شدم تا بجای واقف اسرار پنهانی شدم تا ز نور هستی او آنگاه میدانی شدم تا متزاج آتش عشق تو نورانی شدم ای عفاک الله که من باری باشم من نمیدانم مگر من عیسی ثانی شدم	این جم یارب که اندر نور حق قانی شدم زوره ذره از وجودم طالب دیدار گشت ز رنگ غیرت راز مرآت دلم زود و عشق من چنان بیرون شدم از ظلمت هستی خوا گر زود و نفس ظلمت پاک بودم خسته خلق میگفتند کین ره را بد شواری روند و مبدوم روح القدس اندر معینی میدرد
---	--

عندل

همه جمال تو بنیم بجهت چه در مگر شعره که زخم صد حجاب را بدم که پیر بادم از هفت چرخ در گذرم هزار منزل دیگر یک قدم سپرم سراست گردد جهان را بنیم بجهت اگر غیر تو بنیم عمر بر بخورم	چون باده عشق تو مست و بخیرم تو هر حجاب که خواهی فرو گذار که من چو در میان مانند حجاب مانع چیست چه جای هفت فلک که فر از ظارم غر چو از نیست بر هفت چرخ و هشت درخت عمر را بر امید دیدن است
---	--

معین نظر خدا باقی ست ای و شام که عرش و فرش ند ازند تاب یک نظر

عزل

تو خاصه ما باش که مایه تر اسیم
گر که قدم از کوی طلب می من آئی
ما گنج نهانیم و تو مفتاح هستوی
ما بر صفت خویش ترا جلوه نمودیم
تو آینه صافی و مایه خویشید
چون زنگ گل از آینه دل بزودند
جز نور جمال تو در آئینه چه تابد
تو بحر قدم بودی و ما بنیم اسکان
در عالم تو خیده یاریم نه اغما
از شش جهت کون که شش جهت

در هر دو جهان مقصد و مقصود تو ایم
من صد قدم از راه کرم پیش تو اسیم
هم از تو برای تو در گنج کشا اسیم
ما از آینه ذات تو خود را بنمایم
در آینه تابیم و حرارت بفرمایم
جان نغمه بر آورده که ما نور خدا اسیم
آندم که غبار از رخ آینه زد اسیم
ما با تو چنانسیم که گوی همه اسیم
آن خطه که از پرده هستی بدر اسیم
از جا چو پرویم چه گوی که حجابیم

عزل

من بلبل عشق کنون سوی گلستان
چون آب گشتم روان پادشاه جان

بوی ازان گل یافتم اندر پی آن میم
جامی بمن دادست ازان سرست و غلطان

من غدا لبخودم کز عشق گل لالانم
یا صغری ام صفت شکن دیو در زندان
صدید را بگنج خست و ز دشمنان بگر خستم
در راه دیدم دلبری عاشق کشتی غارتگری
گفتم که اندر نیم شب صبحی میدید پو العجب
عشاق را می میدهم سبب جان خود میکشم
باشد ز قیاسم جان مطلق مخفی بران

نی نی که من آن هر دم سوخی بیا بوم
افاده بند از پای من اکنون میدانم
بالشکرش آنجیم تا پیش سلطان میسر
در سر کشیده چادر می یعنی که پنهان میسر
گفتا که هر شب بطلب بیار پنهان میسر
گر میشی من نایب هم من پیش ایشان میسر
دیگر سبک بارم از آن دلداده آسان میسر

عزل

پرده بر می افروز رخسار او بختیاشی چشم
شاید در دیده نه بختیاشی سو خور و تصور
جان قدسی کرده زخ دیفش دلال عشق
دیده است حسن موثر بی مناسط اگر ندید
بچکس بچار غم یک گل درین بتان ندید
بندگان در خواب سلطان پاسبانی میکنند
دوست دلا صد پرده است هر کی بر او پرده آ

بنماید لمعه انوار او بختیاشی چشم
لیکن اندر دیدن و دیدار او بختیاشی چشم
گر تو جان داری زمین بازار او بختیاشی چشم
باری مرا آئینه آثار او بختیاشی چشم
گر گلت باید زخم خار او بختیاشی چشم
در سپاس دیده پدیدار او بختیاشی چشم
پس رفیع هر کی ز آستان او بختیاشی چشم

آن نه منصور است کاندوز اناحق نیز
وید برایت است زاهد تا بفردا ز بار
کار و بار خود معینی در سر و کار تو کرد

نیست غیر حق کسی در و اراو کشتایم
نی که افروخت روز بار او کشتایم
بر امید یک نظر در کار او کشتایم

عشر

ما به وصال از دل و جان نیز گذشتیم
در بحر فنا غرق رضای تو چنانسیم
عمری ز پنه نام و نشان تو دیدیم
در پاک نفس بهیمی چه کنند دل
یک جام باداد که تن دل شد و دل جان
تا گاه رسیدیم بهر چیز که جستم
و دیدیم عیان چهره منصور و جبه
از فقره عاشق و معشوق رسیدیم
این طرفه که هم نقطه و هم دایره ماییم
در منزل مقصود که خلوت که قدس است
از عین عیان وید معین حسن تو افروز

و وصل نخواهی تو از ان نیز گذشتیم
کز جوی مراد و جهان نیز گذشتیم
ما در طلب ان تمام و نشان نیز گذشتیم
کز مرتبه روح روان نیند گذشتیم
یک جام دگر داد و ز جان نیز گذشتیم
از پناشتیم و از ان نیند گذشتیم
کز ضابطه شرح و بیان نیز گذشتیم
فی الحقیقه نه انیم و ز ان نیز گذشتیم
و ز دایره و دونه مان نیز گذشتیم
از حادثه کونی و مکان نیز گذشتیم
کز عده و فردا بجهان نیند گذشتیم

غزل

چشم غیرست ویرین پرده چنانش بنیم او چو از دیده بیدیده کیسم می بسیند بی نشان نیست نشان طلب اندر عشق رفت آنوقت که بروی نگران می بوم پرده گویرفکن امروز ز رخ ورنه مرا خواهم اول که ز سر تا بقدم جان کردم حسنش از پرده هستی معین می تابند	بتر است که از وید که جانفش بنیم چاره است که من نیز خیا نش بنیم بی نشان آمده حاشا که نشانش بنیم وقت است که بر خود نگرانش بنیم صبر آن نیست که فردا بخیا نش بنیم تا چو جان در همه پیدا و نهانش بنیم باشد این پرده افتد که عیا نش بنیم
--	--

غزل

براه عشق چو پائی حدوث پی کردم ازین سراچه فانی قدم زدم برون بسخت از نفسم پردهای هفت فلک ز دست نجات خرد آنچه خورده بودم و میدناتی عشق تو را ز ما بدلم و مید روح قدس در معین صفت	بیک قدم که زدم هر دو کون ملی کردم چو غم بار که کس بریای می کردم کنون که غسل طریقت بآب می کردم بجرحه ز می عشق جسدی کردم من از سلیم ولی نسبتش به نی کردم بدین که مرده دلاان را چگونه می کردم
--	---

غزل

چو من اینستی خود دور باشم
جو جام و بادۂ وساقی میاست
ز جام و حد تم یک جرعه بخش
از ان جامیکه چون سبزاناق
ز تاب عکس خورشید حقیقت
نذار تاب نور چشم خاش
ز شهر عشق می آید معیت

بخود ہم ناطر و منظور باشم
روا باشد که من مخمور باشم
که در دار فنا منصور باشم
بر آید بزیان معذور باشم
چو ذره نظر آن نور باشم
همان بهتر که من مستور باشم
عجب نبود اگر مشهور باشم

غزل

جام دیدار خدا کرد چنان مخمور
مست اگر نعره زند نعره زمینی ان ازو
آه سوزان ز دل آن دم که فرستم فدا
روز و شب باین دین طلبش سرگردان
او بعد مرتبه نزدیکتر است از گرجان
روح قدسم بقیود بشری گشته اسیر

که خمارش نشیند به بهشت و حور
مست حقتم نه کم از مست می انگور
گر بسوزد پروبال ملک معذور
مشکل انیت که هم واصل و هم مجور
من بعد مر حله افسوس که از وی دور
همچو خورشید که در مشت گلی مستور

<p>از چه در سایه تن ذره صفت گم نامم پرده از پیش بر اندازم و گویم که کیتم مسند سلطنتم بر سر افلاک زدند موسی دل که بطور بد نم گفت آرنی جرعه داد از ان باده وحدت که مرا منکه در ویر فالاف اناحق زده ام حرفی از سطر تحلیش اگر بر خوانم من چه بپایه دل نظری افکندم بار غم گرچه بمقدار شکیبست معین</p>	<p>من که خورشیدم در عالم جان مشوم لیکتسم که بسوزد و دو جهان از نورم تا که سلطان ازل و قسم مشوم یعنی از جام بقا باده بده مخمورم نه کنون موسی دل ماند بجان طورم عشق در وارفنا داده می منصورم دانی آن لحظه که بر لوح قدم مسطورم گشت معلوم که هم ناظر و هم منطورم لیک پدایست که تا چند بود مقدورم</p>
--	---

قطعه

<p>از حرم تا صوب اقصی میروم بر براق برق آسا میروم از دنی سوی تدلی میروم بی حجب تاحق تعالی میروم شسته ام اساده ام بایروم</p>	<p>که چو احمد در شب معراج وصل از زمین تا سدره و ز سدره بعش از فلک بگذشت فرانس ملک قاب قوسین است او ادنی حیا من نمیدانم درین بحب عمیق</p>
---	--

سرِ دِیفِ النون

حمدیکہ پر گھر بود از وی دکان جان
 حمدیکہ جان بیان کندش از ادبی
 حمدیکہ در قلائد انعام در کشد
 حمدیکہ در غنیمت گلشن سراسی قدس
 حمدیکہ چون ہافکند سایہ شرف
 یاد آثار بارگہ واجب الوجود +
 مانند آفتاب جہاں تاب و شبنست
 جان و جہانم اوست ولی چون بچش
 عالم نشان آدم و آدم نشان اوست
 تن زنده چون بجان شد و جان زنده بپوش
 و ز شوره زار تن بدو صد گل مراد
 گرد سل دوست مطلبی جان بدہ معین

شکر یکہ پر شکر بود از وی دمان جان
 شکر یکہ دل ادا کندش از بیان جان
 نو نور بحر خاطر گوہر زکان جان
 پر بام عرش برود از زردبان جان
 براوج بارگاہ قدم ز آشیان جان
 بستایدش مگر دل من از زبان جان
 آثار پادشاہی اود جہان جان
 اندر جہان نیامد دیا ہم میان جان
 همچون بدن نشان دل نشان جان
 تن جان خود شناسد جان نیز جان جان
 چون فیض حق نزول کند ز آسمان جان
 زیرا کہ سود عاشقی آمد زیان جان

عزل

ای ذات تو بر بساط کونین +
 ستردو جہان و در بحرین

در دیده جان توقیر العین
 و امان تو از غبار کونین +
 اگر تو نشدی ضمان آن بین
 در روز قیامت از جان شین
 تا چند کند سوال الی این
 موموم خطی قناده فی البین
 آن دایره گشته قلاب فوسین
 تا عکس جدا نباشد از عین
 مانده آفتاب از غین +
 روشن شده جام ثانی اشین
 ز آئینه دل کدورت رین
 زین دل طالبان نشد زین

چشم دو جهان به تبت روشن
 آلوده نشد بسیر عیان
 کی تقدار ما نسیم سپردی
 از شین شفاعت تو آن رست
 عقل از سفر براق عشقت +
 در دایره معاد و مباد +
 ز اند شدن دلت تدلی +
 آن خط تو همی بر انداخت
 سرش ز غبار غیر دارست
 از تابش یاده معیت +
 از صیقل معرفت زدوده
 بی نقطه و حدش معین

عزل

به چوین شفته گردی در خیال خوشن
 من درین ایوان نمی پریم بال خوشین

اگر بچشم عاشقان بینی جمال خوشین
 چون بهامی عشق هوران را بر در قصر قربا

من چو مرآت ویم حسن از جمالش بزمه ام
آئینه مغرور حسن خوشیتن هرگز نشد
ساقیا وقتست اگر جامی بمستان میی
باده خواهم که بتاندم از من تمام
قطره از آن باده کوه طور اصد پاره سا
از برای طوطیان باغ قربت می برم
آن گل کانی کاند سر شگفت در باغ دلم

جز جمال او نمی بینم مثال خوشیتن
بلکه می بیند چالی در جمال خوشیتن
کز خاری مانده ام اند لال خوشیتن
تا چون منصور آن زمان یایم وصال خوشیتن
عاشق مسکین کجا ماند بجال خوشیتن
تنگ تنگ شکر از شیرین مقال خوشیتن
بلبل طبع معین را کرده لال خوشیتن

عزل

چو قصد بار که کس بیا کند دل کن
مرا بجا دهن عشق میکشد سو خود +
گفتمش بتو واصل که میشود گفتا
چو ماه بودم و بس جامه سیاه شدم
خسوف من ز بهر قصور خورشید است
ز خرم جهان گز شد جو می حاصل
معین ز سوز دلم شمه چو نبوسد

و از عرش بود کترین تزلزل من
کیسه دست محبت نهاد در گل من +
ز خویش هر که ببرد گشت واصل من
چو آفتاب خست رفت از مقابل من
ولی زمین بدن کشته است حاصل من
بسیه تخم محبت بس است حاصل من
ز خامه دود بر آید ز آتش دل من

عشر

گوش دیگر تا کلام دوست بشنیدن توان
خروتن راز سر تا پای بدیدن توان
این قفس شکستن و سوسمی تو بدیدن توان
در میان خاک و خون چمن غلطیدن توان
در بحر یزیدن و در خاک پوشیدن توان
یارب از گلزار تو هرگز گلی چیدن توان
ای طیب عاشقان بیمار پسیدن توان

دعا
ای طیب

چشم دیگر بایت تاحسن او دیدن توان
رشته مجازا اگر بپوید یا وصلت بود
چون بگوش مرغ جان آمد صدای از حج
گر تو خواهی تیغ راندن وقت بسمل در گلو
بر امید آنکه امان تو گیرد دست من
هر زمان در باغ رخسارت گلی دیگر شگفت
از غمت مسکین معین هر دم بدر و بیکلا

عشر

جان و دل من دیگر شناخت ترا از من
یک شعله پدید آمد بستاند مرا از من
چون روز شود پوشی رخسار چرخ از من
او کرد وفا افزون چون دید خجالت من
بزد و دمی وحدت زنگار فنا از من
صد نور می گیرد آن دار بقا از من

عشق دل جانم را تا کرد جدا از من
بر شمع جمال تو پروانه صفت گشتم
شب تاب سحر مہتمم اندر حرمت محرم
هر چند که وا گشتم او در پی من آمد
تا از کف انسانی یک جام بقا خوردم
منصوب صفت گر چہ زین دیر قرار گشتم

خواہی کہ رخس بینی در چہرہ من بنگر دل و سقران اندرین قالب گفتا کہ چو برگیم برقع ز جمال خود گفتم چو معین زین می صد جام اگر تو هم	من آئینہ اویم و نیست جدا از من بشنو ز مشام جان آن بو خندان من دانی کہ زمی باشد مستی تو یا از من دم در کشم و ناید چون کوه صدا از من
---	---

عزل

مزان چو ز تو توایم توئی وسیلہ من دوان زمان کہ زیاران و مستان بر تو کار بندہ بتدبیر خویش سازی بہ کچاست عشق کہ تا بگذرانم ز حجاب ز قید تن بچہ نام لبان خرم خلاب چنان مرا بخیالت خوش او فادہ صاب بریز و غن عرفان درین زحائہ من معین کہ دست تہی میرود بدگرہ دست	منم چو آئینہ و حسن تو حبیلہ من تقریم تو بہتر کہ با قبیلہ من کہ مشکلات کجا حل شود و حبیلہ من کہ سدر راہ شد این عقل چہ عیب من براق عشق چو ریستہ در طویلیہ من کہ عور عین نتواند شدن حلیہ من چراغ عشق برافروز از فستیلہ من لگر کہ ہم کرم او شود و وسیلہ من
--	---

عزل

ولا بچشم حقیقت جمال دوست بہ بین	ز مظهر نمیشاید شیطا نور است بہ بین
---------------------------------	------------------------------------

<p>دلا تو جس خدا دیدہ غلط نہ کنے + مرازدیدن ساقیست مستی امی ہشیار بگوش ظاہر و باطن حدیث عشق شنو لب از حدیث فرو بند گوش جان بکشا مگر تو دعوی عشقش ہمیکے شایاش مہنجر جان معینی نہان شدہ کسی</p>	<p>کہ در جمال خدا جلوہ گر ہو ست بہین نہ مستیم نہ شراب و خم و سہو ست بہین بچشم صورت و معنی جمال دوست بہین درون پردہ دل انیچہ گفتگو ست بہین تو فاع از طلب او بچہ جست بہین چنانکہ جانمن اند درون پوست بیز</p>
--	---

غزل

<p>سوخت از ہر تو جان و جگر سوختگان سوخت سرتا قدم جلد درین دوزخ چہر دیدہ خون رخت ز سوز و جگر آب نہاند ایکہ ہر شب بدم آتش دیگر زدہ بر جگر داغ نہادی و دگر میریزے ہمدم نیست بجز نالہ و آہِ سحری آتش عشق معین شعلہ چنان زبدرل</p>	<p>این چہ روزست کہ آمد بسر سوختگان بہ حمد کہ رساند خبہر سوختگان آتش از قناد درین خشک سر سوختگان ہم بنیدیش ز آہِ سحر سوختگان لشکر خندہ نک بر جگر سوختگان ہر کہ باشد بگریزد بر سوختگان کہ بود دوزخ سوزان شد ز سوختگان</p>
---	---

عندل

این درد که من دارم با کس تو ان گفتن
پیش دل خود که در دمی تو همی گفتم
هر چند بتن زین در واپس تو از هر کس
بردار دلم از تن تا صید کنم حبا ترا
بیار لب لعلت بر بستر خون خن سپید
تقصیر بسی دارم پیش تو ولی عیسم
سیر غم خشکش را با خلق معین کم گو

سوز دل عاشق را با کس تو ان گفتن
دل نیز رسید از من زین پس تو ان گفتن
چون پیش تو جان بازدم واپس تو ان گفتن
شهبازهایون را اگر کس تو ان گفتن
یا لیلین غریبان را اطلس تو ان گفتن
در زویم اگر گوئی در پس تو ان گفتن
احوال سلاطین را با کس تو ان گفتن

عشر

از پس پرده جمالی میسنا یکسیت آن
تا کی چون جولان بینی لباس مختلف
جاسمی بر کف نهاده عکس خود دیدن
من یقین دانم که بیرونست از شش حبت
در مقابر خانه عشق از تناعی هر دو کون
گر ندانم هیچ اما عاشق آن دلبرم
چون نگیرد ظلمت غم ساحت دل شام حبر

آنکه یک یک پرده از رخ میکشاید کیست آن
آنکه هر دم در لباسی مینماید کیست آن
هر زمان در باد مستی میفراید کیست آن
آنکه هر دم از ره دیگر در آید کیست آن
هر چه دید اندر کف دل میراید کیست آن
کو دهر مرعاشقان را هر چه باید کیست آن
آن می کنر بر ج جان ناگه بر آید کیست آن

کحل بخت ناز و خشمت خورده گیری میکند	بلبل کاغذ زبان در هم نمیاید کیست آن
گر بصورت همه بلبل محو گل گشته معین	آنکه در گلزار معنی می سراید کیست آن

عزل

سید مدبوئی ندانم تا کدا این بوست این	بوی عشقت اینک می آید رسوی بوست
جان چو پولش بشنود بر خود بدزد و پیرن	روح پاکست این نمکینج و درون بوستیز
اینچه ندرست اینک جان چو نذر گسردان او	آفتاب بنور کی دارد جمال دوست این
این بهمان جانست کوی هر طرف محبت دل	کین زمان لب لبم نهاده و بر رو این
بر دل عاشق زند هر خطه عشقش نشتری	زخم آن نشتر بدین نگه جو خوش و است این
دل که بر خوان وصال دوست نشیند	خام سوزی دارم اما زان بگان کیست این
باده به چون بیا هو رخت بر جان معین	از دلش تا عرش صد جانعز و یا بوست این

عزل

تن میان خلق و جان خداوند جهان	تن گرفتار زمین روح در رفعت آسمان
تن نشانه گشت تیر حادثات و حسد	روح اندر خلوت خاص از دو عالم بیضا
گوهری و خانی میبود یک قرقرترین	شد جدا از خاتم و آیمخت هم با اصل و کاز
قطره برداشت ابر قدرت از دریای جود	باز آن قطره بدر یافت شد بهرنگ آن

قطره را اگر بپزد دریا نبودی در بهو
گوهری آید در دوزخ عالم دوزخوت
از پس پرده معین بگر که از سلطان

در شواراز کجا بودی بگوش موش
هم بخود دلا گشت و خود خریدار خود
عشق خود با خود ہی ناز و بنام عاشقان

عشر

آتش عشق تو در جان من افتاد کنون
آنکه بر هر گ جان خم تو خودم چون
گرچه دل در جسم چکان بلا افتاد
شاه عشق آمد و شهر دل من ویران کرد
خلق گویند که این شهر چرا ویران شد
مدتی بسته زندان طبیعت بودم
ساقی بزم خدای در پیشانه کشاد
تا رخ ساقی ما پرده عزت برداشت
آنهمه باده که از جام صفا خورده

رفت آرام و قرار همه باد کنون
چه عجب گر کنم از دست تو فریاد کنون
جز تحمل چه توان کرد چو افتاد کنون
لیک صد گنج بهر زاویه نهب و کنون
وہ کہ ویران نشد این بلکه شد آباد کنون
دست غیب آمد و بندم همه بکشاد کنون
صد هزاران خم خمنا بهمن داد کنون
طوریستی مرا کند زبیا و کنون
همچنان از طلب خویش رستاد کنون

عشر

من آن رندم که از می سرگران

اگر نبی لب لبمست آن زمان

حالیا باری چونی دم در کشیدم در فراق
 این زمان مستم زمین از غمزه ساقی میرس
 من میگفتم چو نیم گویش احوال خویش
 زورم شد غرق با بحر آشنائی مشکست
 بی نشان گشتم من اندر جستن آن بی نشان
 گفتمش مبر تو تا کی در جهان خواهم دوید
 گفت زمین آن چه جوئی جز خود را انگه من
 آید هستی خود را صیقله میزان که من
 ز اهدا از من صلاح و عافیت دیگر جوئی
 گر امید دیدش نبود من از کنج چشیم
 از مضیق کف کاظم کی بود دانی عبور
 نقد کوینم کف گروست بر دانا جان
 ذره خاکم ولی یا مهندس دارم دوستان
 از نفخت فیروز من روحی رسید در چین

چون لبست بوسه من آندم در فغان
 چون شوم هشیار در شرح و بیان
 من چه دانستم که آنکه بی زبان
 یارب ز گرداب حیرت بر گیران خواهم شدن
 عاقبت در بی نشانی بی نشان
 در طلب تا چند نزد این دانا خواهم شدن
 درنت چون جان رسید آنکه جهان
 گر چه پنهان ولی آخر عیان خواهم شدن
 ز آنکه من در عشق رسوا جهان خواهم شدن
 والله از هر سو سوی خلد جهان خواهم شدن
 آن زمان کا اندر رضای لامکان
 آستین افشان برون زرین خان
 پای کوبان تا فراز آسمان
 لاجرم چون روح قدس حله جان

رسید یک نظر از شاه دولتواز بمن
 بهامی قدس که بودیم سایه پرور او
 دلم چو فائز آسیب روزگار شود
 مرا که پایه جاہست فوق نہ طارم +
 زمین دولت سلطان عاقبت شمر
 چو رو بجا لم غیب آورم باستیال
 بگوئیت کہ بوقت ظهور مستر وجود
 کہ تا مقید قید وجوب و امکانے
 چگونه سود توان برد از دکان کہ در
 نشسته منتظرم تا کہ پرده واجبار
 زد و ده رنگ تن از جان جان کیلبر
 وفاز عمر چه جویم کہ ہر نفس کہ ز دم
 بہر دم قدمی میرنم دلی چه کنم +
 متاع جان و جان می پوششده غم
 ہر آنچه سوخت بسازد چنین شنیدم

قتادہ سایہ آن سر و سرور بمن
 ہزار شکر کہ افکند سایہ باز بمن +
 رسد ز فیض تو صد گونه اتہار بمن
 ز خدمت تو رسیدست اعترار بمن
 اگر رسد چه عجب منصب ایاز بمن
 عرائس فلک آنید پیش باز بمن
 رموز عشق چه گفتند اہل راز بمن
 نیاز روی بودارد چہ آنکہ باز بمن
 قناعتست بشغال و حرص از بمن
 بدست غیب کشاید در فراز بمن
 حقیقت تو در آئینہ مجاز بمن
 چنان برفت کہ دیگر نگشت باز بمن
 کہ عمر کوتاہی شود دراز بمن
 و گر غنیمت بیاید تبرک و تاز بمن
 ایاسی ہر کہ میوزیم بساز بمن

چنانکہ فاستحہ فرستج ہر سنا از من	بود کہ خستہ سعادت کند بخود و حب
مگر کند نظر لطف کار ساز من	سپہر با تو سنا زو معین تو رو بحق از

عشر

آن پری را دیدم و دیوانہ ام امی عاشقان	من شراب عشق را پیانہ ام امی عاشقان
در زبانہا تا ابد افسانہ ام امی عاشقان	زبان فسون کان لب بگو شمع خواند و زول
دیدہ پایہ ورنہ من نہان ام عاشقان	گفتش نہای رخ گفتا کہ دیدار مرا
بعد ازین سر بردتخانہ ام امی عاشقان	من چو حسن بگر اند چہ رب دیدہ ام
گو یا او شمع و من پر دانہ ام امی عاشقان	جذبہ نور جالش میکشد سوی خودم
من کہ باشاہ جهان ہم خانہ ام امی عاشقان	اندرین کاشانہ ویرانہ کی نسرل کتم
گفت او گنہت و من ویرانہ ام امی عاشقان	بادل شکستہ گفتم تو کج او کج
نی او بجز ست و من داندہ ام ای عاشقان	تن چو بجز دل صد و لبر چو درندہ شتم
نی تنم نی دل نہ جان جانانہ ام ای عاشقان	تا تنم دل گشت و دل جان گشت جانانہ
میدر اند لغو مستانہ ام امی عاشقان	گر میان ما و ساقی صد ہزاران پردہ است
من دگر اندر میان برگانہ ام ای عاشقان	تا معین گشت آشا یا یا خود اندرستان

عشر

تن چو از خاکست او را خاک بیا بید شدن
گر تو خواهی وز نه در آتش بیا بسوختن
در طریق عشق دادیهاست گاندر قطع آن
ای دل از تیر قضا تا کی توان کردن
گر عروج جان معینی بادت بزنه فلک

جان ز افلاکست بر افلاک بیا بید شدن
چون ز زغشوش او را پاک بیا بید شدن
کااهی کی شودان چالاک بیا بید شدن
پنجو صدیت بسته قمر اک میباید شدن
در کاب خواجہ لولاک بیا بید شدن

عزل

چشمه سار دل که شد مجو خیر سنگین
بجیوان است اندر ظلمت هستی تو
وہ چه سوزست اینکہ مایی مطہ از نہر آب
گر چہ مایی بر سترابہ سوزم جامی نشست
دل مراد سینه میسوزد ہمہ شب تا بر در
لیک چو شمع که بر بالین پیان بود
بلبل جانم کہ مینالد بدام آب و گل
چون ز باغ وصل آمد سوی ندان فراق
بلبل آما چند مینالی درین مجلس سرا

تیشہ بردارو این خر سنگ اور ہم شکن
مایی شو خویش را و آب حیوانی فکن
با وجود آنکہ دارد در دل دریا شکن
زین ہمہ آتش کہ اداوست اندر جانن
ز آتش جہانش چون شمع کہ سوزد لگن
نی چو آن شمع فروزان در میان انجمن
نوحہ غم میسراید بہر مرغان چمن
جامی آن دارد کہ نالد از پی حن
قوت از بازوی حق جو دین قفس شکن

محنت هجران به یعقوب از پیرا بن رسید	عاقبت هم مژده وصلت رسید از پیران
چون تو مرآت خدائی هر چه هست از خیر و شر	از دین آئینه می بین و بد و بدیش درین
چون دل مسکین معین آئینه تست یکیم	آئینه خود را صفائی ده ز نور و غلشیتن

سَرادِ رُفِ الْوَاوِ

ای صدای بلبلان در صحن بستان حمد تو	وی نوای مرغ جان در باغ ایمان حمد تو
تاب خورشید شهود اقامد قصر وجود	گفت ذرات جهان پیدا و پنهان حمد تو
قرعه قسمت دران روزیکه می انداختند	نعمت آمد قسم جسم و قسمت جان حمد تو
مشکل از شکرش بهین نعمت بدون آیم که چون	برزبان قاصر من گشته آسان حمد تو
اگر نبود می حمد معراجی ز قصبه قمر بت	کی شد می سر دست الفاطره قرآن حمد تو
حامدان اگر عرش را مدح فرش رو کنند	زادج عزت پایه ناید بپایان حمد تو
گنگ شد مسکین معین هم خود شناختی	بهتر آن باشد که من گویم بد بینان حمد تو

عَنْسَدَل

من نمیکویم اما الحق یار میگویی بگو	چون نگوییم چون مراد لاری میگویی بگو
هر چه میگفتی من بهر باز میگفتی مگو +	من نمیدانم چرا این باز میگویی بگو
آنچه نتوان گفتن اندر صومعه باز اهدان	بی تماشای بر سر بازار میگویی بگو

منصور بی نهان کردن حدیث
گفتش رازیکه دارم با که گویم در جهان
آتش عشق از دخت جان من بر خورم
گفتش من چون نیم در من درم مید
ایضا اگر پیردت که ما چه میگویم

چون کنم هم رسیان هم دارم میگویم
نیست محرم با و دیوار میگویم
هر چه میوی بگفت آن یار میگویم
من نخواهم گفتن این اسرار میگویم
این دوئی را از میان بردار میگویم

غزل

نور تجلی میرسد ای طور دل صبر پاره شود
بنام ستا و ازل بنیاد این قصر ترا
این هفت کوب از فلک آتش گل پاره شود
خواهی خمارت کم شود ساقی طلبت جام
در کوی بدنامی مرا میوه شد باد لبری
گفتی جو بیاره شوی آنکه ترا چاره کنم
تا چند در محذرمین چون کو دکان با

ای مرغ جان بشکن نقش زین خاک آلوده شود
بگذر ز نقش آتش گل حیران آن گلکاره شود
تو نور جان دل طلبی لا الهی استاره شود
در هم شکن خوم سبواند پی خماره شود
ای خمر قه ناموس من گو صد نه از آن پاره شود
والله که بیاره شد مینا گار چاره شود
بر چنین بساط و ما وطنی بارسته آلوده شود

غزل

آینه وجود چون گشت منظر تو

گر چه بنو قابل شد خوب در جزو تو

خورشید بودی من آئینه ز آئین هر جا که رخ کشود هم حسن تو می نمودم گفتم ز خود خبر کن گفتار خود گذر کن بگذر معین ز کثرت اندر مقام وحدت	گشتم چو پاه روشن اندر برابر تو پرفرواز بودم چون گشت مظهر تو وانکه بخود نظر کن تا کسیت در بر تو آتشاد تلخ عسرت نهاد بر سر تو
---	--

عشر

بیاد بزم او آونی یکی حرفی ز من بشنو اگر اسرار وحدت را زین باور نبرد بر افکن نور ظلمت رازره بر دار کثرت را نیاز عاشقان و ناز معشوقان چپرسی گهی که ز شوق مینالم خبر کی دارم از عالم جوابی میرسد هر دم بگویش من از ان عالم معین در کش می باقی نه این لب با	وزان اسرار را آونجی یکی طریقی بشنو تو گوش هوش خود بکشان بکاشم و بشنو پس آنکه سر وحدت را تو هم از خوشش بشنو زبان چون سوسنی گنگست از رخ چمن بشنو رنجی بر خاک میالم که ای جان در دین بشنو که من را از تو بشنیدم تو اکنون از من بشنو پس آنکه دردمشاقی از ان خوب بشنو
---	--

عشر

نعلین بر پا نعلین و بر عرش ملارو القطره تراز سجری هر چند جد است	آنجائی که جان بود بے جاشود آنجا رو اگر سر نعلک سالی هم جانب در یارو
--	--

<p>ایدل تو از ان بگذر بر قبه اغلا رو چون بال و پری داری بر پرچو بالا رو تعلیم خدا خواهی در کتب اسرارو زان راه که میدانی اندر دل شبارو همراه موج جز ما چون میروی با مارو زان ره که رسیدستی هم در پی خود ارو</p>	<p>هرغ دل هر زاهد تا باغ جنان پرد مانند جمل تاگی بر هر حدی تری ای بی ادب مسکین ز افعال چه بچونی گفتی که برور از من نهیاست نمی بوم چون جانب ما آئی هم راهبیت مایم این قید حدوث از پابدار معین کما</p>
---	---

عزل

<p>بگسخت دل از عالم از شوق جمال تو سرایه سود من سودای صال تو زان موصفت خود را بسته ببال تو در مذبح عشق آمد این باوه جلال تو بگذر ز کمال خود انیست کمال تو ره نیست روا باشد وصفی فعال تو شد زده زده هستی در پرده انوار تو یکفته هم دیده نشد از پر تو خمار تو</p>	<p>در آئینه جانم نمود خیال تو من محنت هجران را امروز خردم ایوان مراد ما ز عرش فزون باش از خون دل عاشق پیوشن بجای می ناقص نشود کامل هرگز کمال خود و در دصال آرزو عشاق معینی را از مطلع دل ندانم یک لعل از رخسار تو یا آنکه در باتنم هر یک شهران دیده</p>
--	--

<p>از دیده دل کن نظر تا بگری دیدار او تو برخواهی خورد زان هم دست بخورار او با سر خود بین متصل سحر از اسرار او وین عاقل غافل صفت گشته در آثار او پیدا است در هر مظهری آئین آن اطناب او ز نهار غیر حق بدان یار اندر دار او نی نی که یار خویش شو تا چند باشی او مومن از و کافر از و در قید تو رونار او بارشش کند زیر و زبر چیرانم اندر او در هر دلی کوزد علم از جان نمود اقرار او پیر معان کرد آن نظر کس چون کند کار او زلف تو بر هم تافته آن حلق زربار او بشنو کلام لم یزل در کسوت گفتار او</p>	<p>حسنش خج آید جلوه گر طاقت نیار چشم سر عشقش نهال باغ جان میوه صبا جان دار او بگذر ز کوی آب گل در رویه جان دل عاشق ز راه معرفت بگذشته از فعل و اطناب حسن لبری می بین زهره بگری منصوبی بود از زمان کا و لانا اتحیح با گویند یار یار شو تا چند باشی یا خود پر شد جهان کیس از و شد زیک بد نظر او خواهد کند در خود نظر آئینه ساز و از شبر در ظلمت آباد عدم یک شعله از نور قدم در پرده آتش مگر حسن تو آمد حبابه گر تر ساسویت بشناخته بوسی از چلیما یافته مسکین معجز در یک غزل نمود از انزال</p>
---	--

حسنه نزل

<p>استی طلبیده است ز نور وجود او</p>	<p>ازین شنبه است زور پامی جود او</p>
--------------------------------------	--------------------------------------

در جنب آفتاب کجا فزده را بقا نداشت
تاورد چون صدف گهر وصل او کف
ز آئینه دلست نمودار حسن دوست
کو شعله ز عشق که در جان خود زخم
عاقل چه پی برد که فنا می بقا ست
از تار عنکبوت چه پروا بهای را
بینی چو چار قید حوادث بدر پرد
از روح خاص خویش میبری آدمی
از کج عشق برده جهان باوین عجب
باشد جهان مانده غم خویش چو چمن

اندر جوار سایه نساید و نبود او
تا اول تگشت غرقه بحسب شهود او
زنگ وجودتست حجاب نمود او
تاوار رسم ز غلظت هستی و دود او
و اندر زبان عقل بناید سو داو
و امیست بر صید گس تا رو بود او
بر زده دنی فتد لی صعود او
و برین کجا ملائکه کردی سجود او
کا نذر دو کون یاقوت نه هیچ از نقود او
تا چند غم غم ز بود و نبود او

سراسر ردیف الهام

پیش از آن کاستاد فطرت مشرب و آلود
قالی آدم چو از خواب عدم برداشت سر
سجود بسم الله بر نشور قرانت خدا
اندر آن عنوان در حجت کرده غلام اندرین

پایه قدرت فرا از کون و امکان ساخته
خاک پایت طوطیای دیده چای ساخته
تا قیامت همخان مانند عنوان ساخته
بسم جانت رحمت بر انس و بر جان ساخته

دوستان از مهر تو بانورایمان ساخته عشق از بند و هلاکت گومی چو گان ساخته از برایت چرخ و طاق بهفت ایوان ساخته حق درون حقه جسم تو پنهان ساخته بهشت حنبت با هزاران حور و علما ساخته بر طلبگاران این است چه آسان ساخته آتش و فتنه بر این امت گلستان ساخته بهر این امت نور از نوع انسان ساخته لیکن از هر گدایان تو از ان ساخته تا شود زان یک نظر کار فقیران ساخته کز بهالت خوش را محکوم شیطان ساخته	دوستان از کین تو بر نار حرام ساخته شهر و دولت شو قیام و میدان چرخ ساخته خواجہ عالم تو بودی لاجرم بنامی صنع در وحدت را که میجویند در بحر قدم ساخته از برای ما حاضر پیش گزایان خدا ساخته راه حنبت گرچه دشوار است پیش دیگران ساخته نار و فتنه بر این امت کشید گلستان ساخته بهر فرزند خلیل اگر گویند آه و فدا ساخته گوهر و صلش بنقد هر دو عالم میخند ساخته یا رسول الله بحال عاصیان کن بنظر ساخته رحمة للعالمین بر معصی حسم ساخته
--	---

منزل

عشق علم بسینه هر یکس ساخته خرگاه زر طناب از آن فلک ساخته از نیجه سیاست تو آن فلک ساخته	ای کوس دولت تو ملک بفرک ساخته آینه دار طلعت تو بوده آفتاب ساخته مه لاف حسن زو فلک لاجرم ساخته
--	---

از صفی سپهر شد حل مشکلات
 و یو یکم کرده خدای و دلش آیتو
 دانسته تقدیرش با صاحب عبادت
 و بر بزم خاص محرم الا الله آمده
 و رفعت خواجہ دو سزا و زود و کمال

زان سرافقش نقطه شکر و ده
 در اوج کبریا می تو پرورد ملک و ده
 صراط عقل نقطه تو چون رخ و ده
 چون تیغ آیتا کی بر مشرک کرده
 گوشت بستانش ز سوار کز و ده

عزل

یک قطره بخود ترش برود عالم ریخته
 نور تجلی زو علم هر صبح از برج سلم
 از جمله ذرات جهان نور تجلی بین عیان
 چون برزند خورشید منور که نگار آ
 شمع چون خورده بلام صفا بر خاک برده
 من عاشق دیوانه در میکش خم خوان
 نار محبت از ازل میوخت تار و ازل
 چشمیکه از انوار دید ویر خور و ازل
 عشق از دلاشی فلک آتش و اندیک یک

دیوان قطره صدور ریاشد در کاف عالم ریخته
 کوه وجودم لا حرم چون طر از بزم ریخته
 ترید که چرخ بگردان در طوف عالم ریخته
 موج هوا شب تا صبح خیزد آنکه ریخته
 زان حق شراب عشق بهر حال آدم ریخته
 زان می که یک پیانه بر عرش اعظم ریخته
 دل را که عشق لمیزل در بوشه غم ریخته
 از حسرت دیدار او اشک ملوم ریخته
 و آنکه بیخ مانک جای مرهم ریخته

خود میدی در دل از آن میرزا و از آن در یافت خورشید یقین از مطلع جانان	چون خورشید آهنگران کز ضرب دم زخمت و اندک فیضی انجمن بر بهر دل کم رغبت
---	--

عش

جانی که مذاقش عشق مزیده در قید تعلق نتوان داشت اصدید	از لطف گریزان شده و خوشتریده
ساک که در اول قدم این نه نشود از گلشن چشم خاستم خورده نالید	مرغیکه ز دام سر زلف تو پریده ره رفته بسی لیکه بجای سیده
چشم چو گل از غنچه یون آید از آن باد کو محرم جان تا ز دل آرم برانش	گو وقت سحر پرده ز روی تو کشیده آن نکته که گوشم ز لب عشق شنیده
در یابی که موج محبت ده صید دانی که بخت چه بود لولوی نشور	در ماهمه در رشته جان تو کشیده آن دانه اشکی که چشم تو چکیده
از بیم است آده مست معشوق از آن جبره که جانش ز می عشق چشیده	

سکادیف الیاء

اگر چشم حقیقت وجود خود بین وجود نیز نیست نارسو می گردد	قیام جمله اشیا بود خود بین اگر برون کنی از سر تو دود خود بین
---	---

<p>که گنج مخفی حق را نقود خود بینی</p>	<p>ز قهر لجه توحید در عشق بر آری</p>
<p>که تخت هر دو جهان را فرو خود بینی</p>	<p>بقصر عشق ترا پایا از سر حد است</p>
<p>نه چون لعین که سپهر بر سجود خود بینی</p>	<p>تو چون فرشته نظر بر جمال دوست گما</p>
<p>که تا دانی قدری صغیر خود بینی</p>	<p>ازین جنیف فانیست چه بگذرشی</p>
<p>تو چند شیشه سرخ و کبود خود بینی</p>	<p>بیاز خانه برون آوود دوست گنج</p>
<p>جمال شاه حق در شهود خود بینی</p>	<p>اگر آئینه نرنگ حدوث بزداوی</p>
<p>وجود دوست چو جان می بود خود بینی</p>	<p>به بند و دیده اغیان که باز عیان</p>
<p>که تا نتیجه احسان بود خود بینی</p>	<p>بیانم گدایان نشانیست</p>
<p>که نقل و باد و گرفت و شد خود بینی</p>	<p>در مجلس سسکین معشوق شریه</p>

غزل

<p>دل چو دریا کن اگر در عدن می طلبی</p>	<p>گوهر عشق چو در چشمه تن می طلبی</p>
<p>زلف او بوی اگر مشک خشن می طلبی</p>	<p>چه روی داشت و بیابان می آید می طلبی</p>
<p>سوی او باز پر از آنکه وطن می طلبی</p>	<p>باز عشقی تو دین دام که آرام می طلبی</p>
<p>گفت بگر که کلامم بچه فن می طلبی</p>	<p>نکته جستم از آن منطق شیرین می طلبی</p>
<p>که ز جان گاه ز دل که ز بدن می طلبی</p>	<p>من بجانم نه دلم نی پدیم چند مرا</p>

گفت با تست شب سوز من می طلبی جام می گیر اگر شرم شکن می طلبی چند در دیر فدا دار و رسن می طلبی اگر تماشای گل و صحن چین می طلبی کین محالست که صندین معامی طلبی	بر سر عرش و پدم که بگو یار کجاست ناقت پرده بر افکند که نان شیرازی گیر در دار بقا جلال انا الحق هر دست خند لب چمن عشق شوایطا تر قدس خانه خالی کن از اغیار و بچو یارین
---	--

ع

دسان طهور وجود مرا عدم ساری مکن ملاست پروانه بجان بازمی اگر در آتش عشق چه بوم بگازمی مرا دم آنکه بزم وصال بنواری تقلب با علم عشق چون بر افرازمی کسی چه گوی پیر جانی که می تازی تو خواه آئینه سازی خواه گو باری اگر در آئینه دل تحبلی اندازی چرا که بخوبیش بدم و هم آوازی	چو از جمال نقاب بطون بر اندازی ز نور حسن چو خسار شمع آرائی نقوش مهر تو از مهر دل نخواهی چو چنگ میکشیم این گوشتان خم فراق سپاه در دو بلا صفت کشند از چپ راست همین دلمست که آئینه است درد سست ولی ظاهر و اعیان چو زخمت بر بستند بر آئینه که تو عکس جمال خود بینی رموز عشق و لم از تو با تو می گوید
--	--

بغیر از دل خود نمیتوانم گفت معین یک نظر از خاک برگرفته است	تو را ز من شنوی به که محرم رازی بدان امید که باز از نظر نیندازی
---	--

عزل

ایکه اندر عین پیدائی نهانی کیستی جمله اشیا ز حد وصف شد معلوم ایکه در هر نظری نوعی ظهوری کرده نی بدن از تو خبر دارد نه جان از تو آشن ایکه بچو شه و شیر اندر گجانی روان مثل یسمع و بی نطق به عالم در زد جمله ذات جهان هر یک نشان یافت و فراق آرایش در مندان لیک جام شش روی جهان از عکس شد من بکست و جوی هر دم روم دیوانه و بامعشیت گفت هر سو تا بکی خواهی دید	هر چه در فهم و گمان آید نه آنی کیستی ایکه بیرون او حد وصف بیانی کیستی در لباس جمله اعیان عیانی کیستی تو چو جان از بسکه پیدائی نهانی کیستی جان شیرین منی با جان جانی کیستی ایکه سمع و نطق هر گوش و زبانی کیستی با وجود این نشانه نهانی نشانی کیستی در وصال آرام جان عاشقا کیستی تو بیرون از شمش سوگمن و مکانی کیستی و می عجب هر سو روم با من روانی کیستی هر سو خود چو هر چه خواهی تا بدانی کیستی
---	---

عزل

تو مظهر لمعات جمال معبودی
 درخت ہستیت از نار عشق پاک بسوز
 چون مفردان مجرور پردہا بد تراخی
 زیان سود چو در دست اختیار نیست
 عدم وجود نگیرد کہ در حقیقت حال
 سحر بیاہم فلک طبل عشق میگوید
 در آبرو صحرہ میدان کہ در بدایت حال
 تو قدر خود بہ ازین دان کہ در موافق فضل
 ہنوا آدم و عالم نبود نام و نشان
 ملک سجده آدم قیام نمودی
 شہید عشق شوالیدل کہ نزد اہل شہد
 اگر بکہہ رسد قطرہ رود از جاے
 کہ ام بادہ قوی تر ازین تواند بود
 ز زہ درہ شنو لغزہ ہای منصور
 ہلاک من ز تو و اجتناب از تو محال

ولی درین گز آئینہ زنگ بزود
 کہ تا تمام نسوزی مقید دودی
 چو بویگان چہ گرفتار تازی و پودی
 زیان تو ہم ازان شد کہ طالب دوی
 مجاز بر تو نہادند نام موجودی
 چہ شد کہ یک سحر آواز طبل نشودی
 ز جہلہ منتیان گوی عشق بر بودی
 ہمہ طفیل تواند توئی کہ مقصودی
 کہ در سراچہ وحدت جلیس حق بودی
 اگر عیان نہ بدیدی جمال معبود
 یکی ست مرتبہ شاہد سی و مشہود
 ز بادہ کہ با بسید درینچہ بودی
 کہ حسن خویش با سجاب نبودی
 کنون کہ از رخ تابان نقاب کشودی
 مریض عشق ندارد امید بہودی

تو بار دیگر و بار دیگر سینه زودی	هزار بار کشیدم هزار بار غمت
که پشه چند کشد بار پیل محمود	ز بار عشق ناله محین ولی خودگوی

غزل

صد دلیلیست ولی واقف از آن نیست کسی	بخدا غیر خدا در دو جهان نیست کسی
لاجرم در صد شرح و بیان نیست کسی	نکته سر محبت چو نهان از من و تست
از ازل تا پدید و خور آن نیست کسی	مسند غمت و خلوت که وحدت خالیت
تا که بروی بخیز از وی نگران نیست کسی	لاجرم عاشق و معشوق ز خود ساخت
تو چه گوئی که درین خانه نهان نیست کسی	اینهمه زمره که سینه خود میشنوی
زانکه دل زنده باین روح روان نیست	زنده دل را چه غم از رفتن جان
ایحیات دل من غیر تو جان نیست کسی	دل جان عاریتم گر بود عمر تو باد
اگر از جان و دل خویش بجان نیست کسی	دعوی عشق درین معرکه هرگز نکند
که هوادار تو تنها بزبان نیست کسی	بار عشق تو معینی بدل و جان

غزل

نخست دیده بیدار دوست با کنی	اگر زمستی خود چشم دل فراز کنی
که روز روزه بداری و شب نماز کنی	دی ز بهستی خود بگذرسی به از صد سال

چو سر و دست طمع گر کنی از خود کوتاہ بلندیت بتواضع نهاده اندک بیه	سزد که پایی درین انجمن و بر کنی تو خویش را توانی که سر از کنی
و کعبتین فلک نقد جان نخواهی برد بناز کی بری بسندل مقصود +	چو عرض شعبده با چرخ حقیقتی مگر سلوک پیش از سرباز کنی
گرت بنابر اند مرو که آخر کار ز بندگی نشیمنی نجات سلطان	بعد نیاز بخواند ترا و ناز کنی اگر تو خدمت محمود چون ایاز کنی

عند

مرا ایستاقی وحدت بر او می جرم از آن مگر انجمن پیچوشی چو می درو می میری	که هر دم از پناه خویش برآید از دم می مگو ای نی چه بینالی چو هم و مسدود
چه بادست این نمیدانم که جام دل بکعبه بدیدم دلبری چون به شدم از حسن او	چنان از رنگ صافی شد که دیدم بار آورد مراد بر کشید آنگه که از من میجوی تا کی
مقاماتی بدیدم من حکایاتی شنیدم من ز عقل خود بدون رفتم بیاد چون فتم	بحالاتی رسیدم من که کس از خاندان بهیچانه درون رفتم بدیدم خنما پر
روان یکس تجربه پر کردم یاد اولی خور نه عصیان ماندنی طاعت شدیم محو از آن	فنا از خویش بستم دم تبهانی یافتن زمان چنان گفتم در آن حالت که می گشت مستم

معینتی پس کن اینی عوی که و دیدان تو
هنوز از دفتر معنی نگردی یک تیغی را طی

عشر

کسی که از رخ تابان تقایف کف کشای
بیاز یاده برون ز رنه جگر پوده بر فکس
چگونه صبر توان کرد و فراق جالت
بیک حجاب که برداشتی دلم ریودی
ولا محلیسستان و راه خاک شوی
چو جریده خوار می ده تان حق نصیب آید
به نیم جریده زان بر زنده زار انا الحق
ز عاشقان تنگای بیزار دل بر پای
که نیست سوختگان را اگر شکست ایسی
که بر زبان بدلم صد هزار بار در آیی
همان نماند و جان هم اگر جمال زبانی
که جرعه چو بریزند از شراب خدای
زیر حجاب که باشد تمام خود بدر آیی
خمش باش معینتی نگر بخود تو کجایی

عشر

ولا چو محرم آن دلبر یگانه توئی
و گرفت ز کانون عشق آتش شوق
تنم چو دانه و نقطه در میان دلم
نگفتم از چه بهانه تو در حجابی گفت
همای عشق بدام حدوث کی گنجد
قضا چو سپر بلا میرسد نشانه توئی
شماره که بریزد از ان زبان توئی
دلم خود آره و نقطه در میان توئی
وجود تست حجاب من و بهانه توئی
چو مرغ خانگی در قید آب و دانه توئی

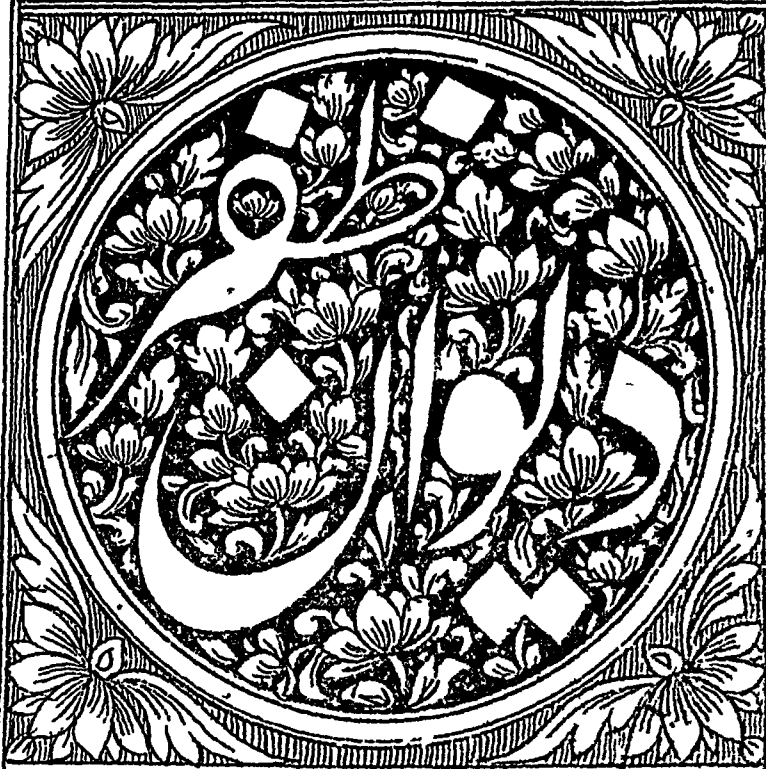
چو حلقه منتظری بر درویش بدانی که طالب خود می در درون خانه توئی

معین بر آئی بنیر بگوی نکتہ عشق
که بلبل چمن عشق در زمانه توئی

خاتمه الطبع

بر خیمه منیر هر نظیر آری بایه چو در شوق خاطر خطیر صاحب حال و فوق واضح و
لایح باد که درین زمان تقدس نشان می توان معرفت تبیان قطب پر عرفان
شیخ الموحیدین فصیح التکلمین سلطان العارفین معین الملک و الدین
حضرت خواجه معین الدین چشتی حقیقی تیناوتی تبرکاً
برای افاده طالبین و افاضه راغبین در مطبع
جناب فاشی نو لکشور صاحب سی آی ای مالک
اود و اخبار سابق ازین چند بار طبع شده بود
الحال در شایع مطبع موصوف
واقع کانپور براه جون ۱۸۹۳
پار ووم مطبع
پشت

بسم الله الرحمن الرحيم

مطبع فضائل عالمی دینی پریس لکھنؤ

بسم اللہ الرحمن الرحیم

اسجائے بنیران ہے وہن قال قیل کا
آتش میں وہ ہوا چمن آرا خلیل کا
لشکر تباہ کعبہ پہ اصحاب فیل کا
مل جسکی سات پائے تبا رو و نیل کا
مچتا ہے یہاں عمل کوئی جبر ثقیل کا
مقدور پرزدن ہوا حسبہ نیل کا

مقدور کسکو حمد خدائے جلیل کا
پانی میں اوتی راہبری کی کلیم کی
اسکی مدد سے فوج ابابیل نے کیا
پیدا کیا وہ اُس نے بشر عروج بن غنی
پہر ہے اُس کے حکم سے گردن پراندن
بلوایا اپنے دوست کو اُسی دہان جہان

کیا پائے گئے ذات کو اُسکی کوئی ظفر
وہاں عقل کا نہ دخل نہ ہرگز دلیل کا

خاک راہ اُسکی بنون گا وہ سوار آویگا
کہ کبھی صید فگن پھر شکار آویگا
بے مزہ ہو دیگا جس وقت خوار آویگا
جگو کیا کر چہ پس از مرگ نہر آویگا
تیری جانب سے مرے دلیں غبار آویگا
گنتیان پہولین گے جب روز شمار آویگا

مفرہ ایدل کہ میرے پاس وہ یار آویگا
اسلئے صید گشتق میں ہم صید رہے
دیکھ ایدل تو نہ پی جام محبت کی شراب
دم لیون ہے مرا آجو تجھے آنا ہے
تو جو آئیے صفت غیر سے ہو جائیگا صاف
یہ نہیں بک ہے گلہ نہا نہیں کوئی جہین

کیا ایک ہی بار میں دل اپنا
پو گیا کہ ایک کبھی تیرے بار آوے گا
بار دینیت پرزد ہے بار نیل کا
ہر دم اُس کا نانا دوسکا ہے ہر تار نیل کا
تیرا قرار نیل ہے دام بلا طرہ نیل کا
تیری ہان میں ہیں تیرا انکار نیل کا
روز ایک نہ ایک اُسیں اگر غدار ہے نیل کا

۲

کیا بیدار دل آزار کو دل تنجے دیا
روز ہے در دنیا روز ایک آزار نیا
کیا نبیاست ہے شگشا کثیری طرز حرام
قدحہ ہر کام پہ او شام روز قار نیا
کیا نہ وہ کسی دوا و تجھے پناہ دیا
نہے این زسی پناہ کا بیباک نیا
پہرے اُس سے ظفر دل کا جو سودا پناہ
ایک سوچو ہے اور اُس کا خیر پناہ

سکر احوال جگر سوز غریب عاشق کا
کشتہ ناز کے افسوس خبازہ پہ ذرا
چارہ گر کی ہنیں تقصیر بہت کی تدبیر
سنکے نالوں کو مرے ہو گئے تہ پانی
مثل نے آگیا دم ناچکین اپنا لیکن
میر بجان سے پڑی گرہ دلیں تیرے
ہوں وہ آزادہ کہ چون سرو کی خاطر
رات مہسایوں اوٹھہ اوٹھہ کے دعائیں
جہد کی صانع قدرت نے دلی تیرا سا
کھلکھلا کے ہنسے گلشن میں نہارون غنچہ

اور لریہ سے جڑا لم نہ ہوا پر نہ ہوا
لائے افسوس تجھے غم نہ ہوا پر نہ ہوا
چشم پر آب تو اکدم ہوا پر نہ ہوا
کارگر زخم پہ مرہم ہوا پر نہ ہوا
سرفرازگان بھی ترا تم ہوا پر نہ ہوا
یار اپنا کیسی مہدم ہوا پر نہ ہوا
شست بیان تیرا حکم ہوا پر نہ ہوا
قد تعظیم مرا تم ہوا پر نہ ہوا
شور و نالہ مرا دم ہوا پر نہ ہوا
کسی مخلوق پہ عالم ہوا پر نہ ہوا
دل بہارا خوش و خرم ہوا پر نہ ہوا

اے طہر دیکھنی عقبے میں کیا حال اپنا
چلین دنیا میں تو اکدم ہوا پر نہ ہوا

آیا نہ اگر نامہ و پیغام کسی کا
دین جان تو ہم غیر کو دلوں سے تم ہی
اُس چشم کی گردش سے بول کیوں نہ برباد
وہ کرتے ہیں آرام سدا غیر کے گھر میں
شب ہالہ مہر شکستے گرد و پیش نہ نکلا
ساتھی نہ کہلا بہید کہ اندا ہے فلک کیوں

آخر ہے کوئی روز میں یہاں کام کیسا
لیجائے کوئی اور ہوا نام کیسا
گھر چوڑے ہے کب گردش یا م کیسا
کیا کام او نہیں جائے ہو آرام کیسا
چملا جو پڑا دیکھا لب یا م کیسا
دلت سے اوندا ہوا پس خام کیسا

جو ہے وہ مرے نام سے ہی عشق میں آگاہ
بدنام طفس ہو نہ غرض نام کیسا

پتے دنیا میں آکے کیا دیکھا
ہے تو انسان خاک کا تیلہ

دیکھا جو کچھ سو خواب سا دیکھا
ولیک یا نی کا بلبلا دیکھا

خوب دیکھا جان کے خفا
ایک تھکانہ دوسرا دیکھا
ایک دم پہچانہ باندہ حجاب
ایک دم کو دم بہرین بیان ہوا دیکھا
سانے اس نگاہ کے سول کو
پرف ناویک فضا دیکھا
نور کے چمک پاتیب کے
جاک میں آپ کو ملا دیکھا

اب نہ ہے ظم کیوں
کہ جسے دیکھا سو ہوا و پیک
ڈالے ہوئے گردن جو نامہ لکھا
کچھ مطلب دل یار کا معلوم کر لیا
صورت سے بتوں کی کچھ اللہ کی قدرت
ہر جلوہ میں الودہی جلوہ نظر آیا
گرفتار میں ہوا کے گوشہ کا زوفا
اسے غافل نہ دیکھے روز سفر آیا

۳۵

غمزدہ و اسلم طفل کے مہار شہزادہ
 کہ رنق و سادہ اپنے لبشیرے آبا
 کہ وہ دیکر اپنے کو اپنے اگر ادوچا
 تعین ہی ہو سکے اسدم زلم کا بھی پیر ادوچا
 مانع از دل ہر کا جواب عشق میں پیر ادوچا
 بنایا چاہتا ہے نفع گردن کی بی گور ادوچا
 اگر دونا اوہن نہ ظلا وہ نہ است ہر
 ۲
 کار عشق کی دربار کا ہی کشتار ادوچا
 بل گردن بن بار و دیکھنا کہ وہ ادوچا
 اوٹا یا اپنے سے آج ہر حال ادوچا
 جس کی کوئی نہ حاضر سمجھا تو یہ ادوچا
 کہ جو جو دست ز نشان میں کھلے ادوچا
 میں ہونے سنوئے جان میں کھلے ادوچا
 پہنچوئے دیوان جنج فک کہ ادوچا

باندھی تیرے ہاتھوں میں گل غیرے تہہ
 ٹوٹیکا پڑا خاک کے بستریہ وہ ماحشر
 کیا حرف زبان پہ تیرے آیا تھا کہ الشیع
 کیا جاننی قیس پہ کیا دشت خونین
 اک ہم ہی نہیں بچر آئے حبان میں

آنکھوں میں مرے دیکھے لہو اتر آیا
 آرام کی گھڑی کو جو سہی میں ہر آیا
 گلگیر تیرے سر پہ جو منہ کھولا آیا
 جو خاک بسر آج بگولہ نظر آیا
 جو آیا حبان میں ہے سو وہ بچر آیا

عزلیات

میں شرم سے عصیان کے ہوا سر گریان
 جو وقت خیال آیا او ہر کا طفر آیا

چشم میں ونبالہ دیکھ اُسے ت گمراہ کا
 کونسی میکش کی عورتے فرشتوں میں ہونم
 خال کا جل سجھو اُس زرخدان کے قریب
 ہمکشان کا خط نہین صا آتا ہو نظر
 منزل الفت میں غمکین جدا کیونکر کروں
 اُسکی دندان پر نہیں رنجین مئی دیکھنا

مت آہو منہ میں کیا تپہ لٹو ہے گاہ گاہ
 دیکھ کر دنیا فلک کا اور سا غماہ کا
 آگیا ہے ہاتھ رنگی کے کنارہ چاہ کا
 عکس فانوس فلک میں میر شمع آہ کا
 جھک رہے اسکا سہارہ یہ توشہ راہ کا
 بے قلم کیا جا بجا ہے لکھا اسم اللہ کا

رتبہ عالی سے اسکی آسمان بھی پہنچے
 اے طفر جو خاک پا ہو فخر مال جاہ کا

خوشی خوشی ہے جو خط نام برے آیا
 ماحلت نہ کراتی خلا سے ڈر ظالم
 قدم رکھی ہے وہی عاشقی کے مہینین
 جب اشک آتا ہے ترکان تلک میجر
 نہرا اُپکودہ کینچتے ہیں پر اول کو
 بچے کب اُس بت صبا دوش سے طائر دل
 کہاں وہ جادین کہ میرے نظر سے ہوتا
 جون آتا ہے تیرے ترکان کا ذکر پڑا ہی

یہ کچھ نہ کچھ ہے خوشی کی خبر لے آیا
 ہمیں ہے شوق تیر تیرے گھر لے آیا
 کہ جو تیلی پہ ہے اپنا سر لے آیا
 تو ساتھ اپنے لخت جگر لے آیا
 مرا ہے جذبہ دل کچھ لے آیا
 کہ دام دوش پر ہے زلف کو لے آیا
 تصور لو کو ہے زیر نظر لے آیا
 مرے لئے ہر ایک فشر لے آیا

خاک ہو کر گولے کی طرح چین چین
ج اکبر ہو جسے کعبہ دل سے حاصل
جائیگا جبکہ نہ خاک ترا سوختہ جان

حال اتبر ہے یہ کچھ تیرے ہوا خواہ ہو نکا
ہو تیاں اسکو ہلا کسٹے درگا ہو نکا
گرم ہو جائیگا پانی وہیں سب چاہو نکا

اسے ظفر دے ہو نہیں خاکِ رفیع الدین
متعقد میں نہ کداو نکا ہوں نے شاہ نکا

کیا وصفِ جبین میں کہوں اُس راہ جبین کا
یا صبح ہے یا آئینہ یا ہے یدِ بیضا
یا مشتری و زہرہ یا جہر درخشان
یا تختِ چورین ہے کہ سے لوحِ سین

اک شختہ سطر سطر ہے وہ فرودین کا
یا صفحہ رخسار کسی شوخ جبین کا
یا جلوہ پر نور ہے یا ماہِ مبین کا
یا صفحہ سادہ کسی امتون نگین کا

کیا زور میں شمر کی یہ تو سنے نکالی
ہے وصفِ ظفرِ اسین بیانِ وکی جبین کا

سین دیکھ بہتر ستا کسی کا
عزیز دمرے آگے خبر ذکر دل پر
مجھے یاد آتا ہے عرشِ پیچ کے بارو
کہہ تو سنا کر دذر گوشِ سی
مجھے یاد کر کے آسو بھاتا
نسبھا تو ناصح کہ دستِ میں ہوں
ہنو دیکھا دل تیرے مرگانِ برادری
نما کر دوسری جانب سے اب تم

کڑ بانا کیسا کڑا بانا کیسا
نہ لانا کیسا نہ لانا کیسا
رولانا کیسا رولانا کیسا
فسانہ کیسا فسانہ کیسا
ہبانہ کیسا ہبانہ کیسا
دوانہ کیسا دوانہ کیسا
نشانہ کیسا نشانہ کیسا
لگانا کیسا لگانا کیسا

توانی بدگر خطِ سر پہ غزل تو
رہے تانہ آگے ٹھکانا کیسا

دیگر

جلا جی نہ دل منت لے کر کسی کا
کھا بھی تو مان اسے شکر کیسی
کہ کیوں گنگ ہو شہبازی
نہ باقی رہا ایک شہبازی
سید ہونے کس رو اب غنچہ پر کس
کھان نہ نہ ہے اس کے باب کیسی
دل و سکا سٹے کھلے میرے دلی

۵
کبر کی بیٹ ہے کسی پر کیسا
جو مرگان کا عالم ہے ایک ہی جہم
نہ دیکھا کوئی ایسا غنچہ کیسا
یہ جی چاہتا ہے کہ سری شاربین
ادب شاکر کم اُس دستِ بہر کیسا
ہل جو اور قابض کو قطع فرما
کہ خوش ہو دس دل شرن کیسا

ہر دہلیں تھاکہ کون لگا میں یہ
 وہ جب آگیا مرسا سانس نہ تو ریخ
 کیا دفا کیان
 فقط آباد ہم و خیال نہا پخیل امر
 پین پودہ شکستہ پری صبر از شکستہ
 دید چو بہ گلیا
 مجھے اضطراب کمال نہا پخیل و جدیہا
 بھی حال نہا
 حلقہ میں سے پہنٹ کی چوٹ نہا
 چنے کہ واقعی
 فقط ایک قید خودی کی بھی توفیق نہا
 کوئی نہ حال نہا

عجم دل کس سے کون کوئی بھی غمخوار نہیں
 اور اگر پوچھنے کوئی قابل انظار نہیں
 زلفت کے پیچ سے چٹ سکتا نہیں کوئی دل
 کونسا دل ہے کہ جو اس میں گرفتار نہیں
 سیکڑوں میں جگر افکار نہرا دون دل ریشیں
 پاس تیرے کوئی خنجر کوئی تلوار نہیں
 کیا تیری چشم سیاہ مست کی کیفیت ہے
 حکو اب دیکھو وہ بیہوش ہے ہوشیار نہیں
 مرثے خاک دریا رہے عشتاقی طغفر

ستم فرقت کے سوا
 چپکا رہنا ہے ہلا
 اور یہ پیچ پہ پیچ
 ہے عجب دام ہلا
 تیرے ہاتھوں میں لیکن
 مان مگر ناز و ادا
 کہ جہاں ہے بدست
 اسے بت ہوش ریا
 کہ جو ہونا ہو سو ہو

صبح کو خوف شب تار نے سوئے ندیا چپ سے یاد قد یار نے سوئے نہ دیا کسی ہمسایہ کو بیار نے سوئے نہ دیا مجھے پل پر بھی دل زار نے سوئے ندیا میری زنجیر کی جھنکار نے سوئے ندیا	رات ہر غم یار نے سوئے ندیا شمع کی طرح مجھے رات کٹی سوئی یہ کراہتا بیمار الم درد کے ساتھ ایدل آزار تو سویا کیا آرام سے رات میں وہ خمیوں ہوں کہ زندا نہیں گسلا تو
---	---

یاس غم زنج و تہ میرے ہوئے ٹھن جانان اے طغفر شب اینہن و وچار سوئے نہ دیا
--

مری آنکھ بند تھی جب تلک وہ نظر میں کھلی آنکھ تو نہ خبر رہے کہ وہ خواب تھا دم بسل سے بت عشوہ گر خوشی عید کی سے غم تیغ تیرا جو سامنے نظر آیا مثل کہو اس تصور یار کو کہوں کیوں نہ ہو کہ بھی تو دشت فراق میں مجھے رہنا ہے	نور جال تھا کہ خیال تھا ہوئے مجھے ہلال تھا حضرت حجۃ وصال تھا
--	---

نہیں عشق اسکا تو ایسے چین کہ قرار و شکبہ قرار نہ رہا
 عجم عشق تو اپنا رفیق رہا کوئی اور ہمارا نہ رہا

مطلع ثانی

دیا اپنی خود کو جو ہشتے اوٹھا پر وہ سلیح میں تھا نہ رہا
 رہے پردہ میں اب نہ وہ پردہ نشین کوئے دوا سر اس کے سوا نہ رہا
 نتھی حال کی جب ہمیں اپنی خبر رہی دیکھتی اور دیکھی عجب نہ رہا
 پڑی اپنے نیرائون پر جو نظر تو لگا کہ میں کوئی بڑا نہ رہا نہ
 ترے زلف رخ کے خیال میں کوئی شیخ ان اوٹھی نہ رفتہ روز جزا
 تری زلف کے دہیان میں کوئی شب مرے سر پہ ہجوم بلانا
 ہمیں ساغر بادہ کے دینے میں کرے دیر جو ساقی تو مائے غصہ نہ رہا
 کہ یہ عہد نشاط یہ دور طرب نہ رہیگا جہان میں سدا نہ رہا
 گئے روز میں آج وہ مہ لقا ہوا میر جو سامنے جلوہ نہ رہا
 مجھے صبر و قرار نہ رہا اُسے پاس حجاب ڈرا نہ رہا نہ رہا
 ترے تیغ و خنجر کی آب روان ہوئی جبکہ سبیل ستم روان
 گئے تھنے ہی قافلہ خشک زبان کوئی تشنہ آب لقانہ رہا نہ رہا
 مجھے صاف بتائے نگار اگر تو بہ پوچھوں میں رو رو کے خون بگر
 ملے پاؤں سے کسکی ہن دیدہ ترکف پا جو رنگ حسنا نہ رہا نہ رہا
 اسے چاہا تھا میں نے کہ روک رکھوں مرے جان بھی جا تو جانے ندون
 کیا فریب لاکہ کڑواں فسون گز وہ نہ رہا نہ رہا نہ رہا نہ رہا
 لگی یوں تو نہرا روں ہی تیرے ستم کہ ٹر پتے رہے پڑے خاکچہ ہم
 دے ناز و کرشمہ کی تیغ و دودم لگی ایسی کہ تسمیہ لگا نہ رہا
 طعنے آدمی او سکو نہ جانے لگا وہ ہو کیسا ہی صاحب فہم و ذکا
 جسے عیش میں یادِ خدا نہ رہی جیسے طیش میں خوفِ خدا نہ رہا

کیونچے بیان انجانہ پایا ہے
 چھ پایا اوسے بجائے پایا ہے
 کھانچو ڈھونڈا اوسے کھانا پایا ہے
 کوئی پوچھو نہ والانہ پایا ہے
 بیان عید کو گروں پر شہر پایا ہے
 عجیب نعل کش پایا ہے
 اور آراخیان صرصر نہ پایا ہے
 کیا صاف استعارہ لکھا نہ پایا ہے

اوسے پایا نہیں آسان کہ چرخ
 نہ جنگ آپ کو کوہیانہ پایا ہے
 دو گارو در دل میں کس سے پوچھوں
 حبیب عینی کو ڈھونڈا نہ پایا ہے
 گریبان چاک کیا کہ سینہ میں بھی
 بیون کے ہاتھ سے ٹانگتا پایا ہے
 بہانے عین دم نہ لکھا پایا ہے
 چین میں رہتے اک پتہ نہ پایا ہے

طفر دل جانے یا کھو کون جا

لہ یا یا اوسمن کیا اور کیا نہ یا یا

خجیل میں ہوشاہین کھوٹر گاٹھا

کنش پا کو نہ کیسے مرے دلبر گاٹھا

میں نے اس تیر کو اس طرح شکر گاٹھا

ہنیں معلوم تجھے غیر نے کیونکر گاٹھا

مرغ دل بون تری فرگان لیکر گاٹھا

جائے حسرت ہے کنارگ جان میرے

نقش مند سے باہم جو دم سرد مرا

ہے ہر بات پہ او گھرے تو یوں ظالم

غزلیات

کنش سے یا سیر وکی وہ کوٹا کہ طفر
رشتہ دام کو صیاد نے ہر کر گرٹھا

طفر

آپے خوب کیا کاٹ کے مگر ہنیکا

تیرے گرجاتی ہر تنگ دلے ہوں بق

روش پرگ خزان دیدہ کلی پناو کی

ہوں میں وہ سنگ تھان فلک نے جگر

پر میری لاش کو کیوں کچھ سے باہر ہنیکا

گہ زمین پر مجھے اور گاہ فلک پر ہنیکا

ایسا تو نے ہمارا تن لاغر ہنیکا

گردش دہر کی گوپن میں ہر کر ہنیکا

دل و زون کو مرے لے تو لیا آنے طفر

لیکے جب چلنے لگا ہاتھ میں لیکر ہنیکا

عرض پوشیدہ الف کو بنا ہا :

وہی چاہا کہ جو کچھ تو نے چاہا :

کہ ہے خواہ بوسون کا سیاہا :

کھی ہے دیکھ وارنگشت اوٹھا :

اٹا اٹا اٹا اٹا اٹا اٹا :

تھا بخشش کرم گار آٹھا :

قائم نام آٹھا :

تہرگز درد دل سے میں کراہا

عجبت کی یہ منے ہیں کہ میں نے

عبان ہے صفحہ مرغ پہ تیرے خط

نہ کہ منظور تو سر نہان قاش

فقیرون سے تو پوچھو لذت عشق

ملف کو باز رکھ اعمال بد سے

صرف العمر بے لہو و لعب :

طفر ہے عرض یہ ہے خیر الدین سے

کہ فشاہ دین پناہا تکبہ گاہا :

کس ہے ذکر اس کے رد و بول لکھ لکھا
تو دہ منہ پہر کہ سنسار پر غم لکھ لکھا
لگاتی ہے جو بول بوزن منقارے لکھ لکھا
خدا جانے کیا کہنت کنی کو پناہ لکھ لکھا
مدم کو گلشن مینی سے ہنستہ ہنستہ لکھ لکھا
کہ بوش ہندہ گل ہے اب سحر گلی کا لکھ لکھا
ہزاروں کہا کے گل ہنستہ بنایا گلزار لکھ لکھا
۸
بار سے دشت گل پر چلے چلے چلے
جسے دست خانی سے کبھی نہ لکھ لکھا
درا نگارہ لکھ لکھا دست شاخ چلے
فغان چاشنی کی ستون بن لکھ لکھا
دماغ ناب لکھ لکھا سب کچھ لکھ لکھا
خفا بدو صیا بھی لکھ لکھا چلے چلے
اگر لکھ لکھا کہ چین سے چلے چلے

کہوں کیا رنگ جس گل کا اہل اہل ہا
شک چڑھے ہو وہ کس کس غریبی لکڑی چوہ
خدا جانے حلاوت کیا تھی اب تیغ قاتل میں
نثار و برقمین کیا فرق میں سمجھوں کہ دو نثار
ملا کر دامن ساقی کا کہ جام عشق سے جکو
مری صورت پرستی ہے کہ وہ نہیں کیا

ہوا رنگین چمن سارا اہل اہل ہا
فری لیتا ہو نہیں کیا کیا اہل اہل ہا
لب ہر زخم ہے گویا اہل اہل اہل ہا
ہے اک شعلہ بیبو کا سا اہل اہل اہل ہا
ویا گنوٹ اوسنے اک ایسا اہل اہل اہل ہا
کہ اس صورت میں ہو کیا کیا اہل اہل اہل ہا

ظفر عالم کہوں کیا میں طبعیت کی والی کا
کہ ہے اٹھا ہو دریا اہل اہل اہل ہا

ہتے شہدیر قلم کو اپنے جب جولان کیا
جون نثار رنگ بہکو عشق کی گرمی نے آہ
دیکھ غافل صانع قدرت کی تو صنعت گری
بارِ عصیان لے چلے دنیا سے رکھ کر سپریم
وصف کس کے عارض روشن کا لکھا جابجا
لگنے خاکمین کیا کیا صورتیں

لمک معنی کا قلم و یک قلم میدان کیا
وقتاً پیدا کیا سپرد وقتاً پیمان کیا
ایکشت خاک کو کیا صورت انسان کیا
کیا کہیں اپنے سفر کا ہتے کیا سامان کیا
صفحہ اپنا جہج نے خوشبو یوں نشان کیا
چشم نقش پاکو حسن نے حیران کیا

اے غفلت پر ظفر جائے تاسف ہو کہ آہ
ہتے سب کچھ جان کر جو آپ کو نادان کیا

یا مجھے افسر شاہانہ نبایا ہوتا
انپا دیوانہ نبایا مجھے ہو تو نے
خاکسار کے لئے گرچہ نبایا تہا جھو
تنتہ عشق کا گرظف دیا تہا جھکو
دل صد چاک نبایا تو بلا سے لیکن
صوفیوں کی جو نہ تہا لائق صحبت تو
تہا جہلا ہے اگر دوری ساقی جھو

یا مرا تاج گدایا نہ نبایا ہوتا
کیون خرد مند نبایا نہ نبایا ہوتا
کاش خاک در جانہ نبایا ہوتا
عمر کا رنگ نہ پیمانہ نبایا ہوتا
زلف مشکین کا تیری شانہ نبایا تو
قابل حلیہ تزلانہ نبایا ہوتا
تو چرخ در میخانہ نبایا ہوتا

شعلہ چمن چمن نہ لکھا یا اوس نے
وزن میل کو بھی پودانہ نبایا ہوتا
روز محوہ دنیا میں خرابی ہو ظفر
ایسی شبی کو دریا نہ نبایا ہوتا
پنجاب جو کل پہ کے غلاب آہ
کہ چوست تھا میں پہچے غلاب آہ
اور خیال مرے دل میں زلف کا گداز
۹
ادھر وہ کہتا ہوا دلیں پنجاب آیا
خیال کیا سہاوی دیدہ و دل میں
دون کو چمن جھے اور تہ شکو خواب آیا
تمہارے نقش کف پاک بوسہ بیٹھو
زمین پر سایہ کی مانند آفتاب آیا
وہ دُخ صفا تر آئینہ روبرو جس کے
جب آئینہ سے بہان ہو کے غزل آیا
جب بظہر مشکین کا دل میں خیال آیا
زبان پر ہرے و دہن ذکر مشکاب آیا

تیرا سخن ہے طفر کہ سامنے تیرے
ہوئے خاموش مغفورہ کچھ جواب آیا

گو گنج فراغ ہے اپنا	دراغ ہے اپنا چلن ہے اپنا
کون گنج مزن میں ہوساز	ایک دسوز درغ ہے اپنا
اتک ٹوین میں بادہ لگلوں	دیدہ پر خون ایلاغ ہے اپنا
دعدہ وصل ہے جو اگل سے	آج دل باغ باغ ہے اپنا
ٹو ہونڈ تھا ہے خدا کو تو زائد	ہکو قصد میراغ ہے اپنا
جیسے اُس مہ جید کے فائن	آسمان پر دراغ ہے اپنا

عزلیات	اسے طفر کیجئے پیر وسعت دل	طفر
	کہ یہ ہی باغ دراغ ہے اپنا	

دیکر

آلفت کا ملا ہم کو فریا کیسا	بچا کبھی ہوتا نہیں اقرار کسی کا
گر ہم ہیں گنہگار تو کر خاک کا پیوند	پردہ نہ اٹھا چرخ شگوار کسی کا
چون آئینہ آب حیرت دیدار تر ہے	رہتا ہے کھلا دیدہ بیدار کسی کا
رونیکا رہیگا بھی عالم تو ہر اکدن	گھر اُدسکا ڈوبادیدہ خونبار کسی کا
شانہ سے بل کیونکر کرے اپنا سر	دل زلفیہ تیان میں ہے گرفتار کسی کا
شک یونی خیر برق صفت اذکی لینا	ہیلو میں تڑپتا ہے دل زار کسی کا

سننے کو میں سے رکھ اپنے طفر کو
محتاج نہ کر حیدر کرار کسی کا

دیکر

دن کو جانا تمہیں منظور جہان ہو جانا

پر جو آ جانا چوادر دہر سے تو یہاں ہو جانا

آئندوں کا مرگ انکوں سے روان ہو جانا
اور مرار زمان سب پہ عیان ہو جانا
دوستی کے بین سب انداز تھا رس ہو جانا
معلوم ہو جانا
یہ کہین تم میرے دشمن جان ہو جانا
۱۰
فردہ بار کو کیا جانے سکساکا
کس نے
جگر دل میں دے تیرو سان
ہو جانا
دیدیا بننے دل اس جان جہان
کو اپنا
ب نصیبوں میں جو رسوائے
جہان ہو جانا

عشق و مساز اگر ہو تو عجب کیا جانوں

استخوانِ کامرے لیزیرِ فغان ہو جانا

یوں تو پروانہ بھی جلائے ہے پشگل ہے

عشق میں مری طرح سوختہ جان ہو جانا

دیکھتے جاؤ مری جان ہے کیونکر جاتی

ابھی بالین سے مرے جاٹے کہاں ہو جانا

روسیا ہی سے فقط نام و نشان کی خواہش

اے نگین چاہئے بے نام و نشان ہو جانا

گھر سے عاشق کے نہ جانا تھا خاک ہو تجھے

کہ ترا جانا اور اسکو تحفان ہو جانا :

بکو دکھلائے ہے ہر لحظہ جالِ جانان

دل کا صاف اپنے طعنے آئینہ سان ہو جانا

دیگر

اغری سے دالِ نیا کیا کہوں کیا ہو گیا

جگلیا گل کا جگر اس دے آتشناک سے

اپنے زخمی سے ترقی کر تو جو بولا جنگ جو

جبکہ دریا میں پڑا ساقی کا عکس تابِ رخ :

آدھی مہری کہ انفی اور کے کا ماچسج کو

حسن جو تیرا دچند آیا نظر تو شرم سے

بشت لعل لب یہ جب نکلا زمر و فام خط

کھل گیا سارا جہان گید و نہ احوال میں

میں زمین پر نقش پائے موز گویا ہو گیا

قطرہ خنیم ہنیں ہے یہ پہولا ہو گیا

ٹوپے یونِ خمون کے ٹانگے ایک ٹٹا ہو گیا

ساغر خوشید اک حلقہ مہبور کا ہو گیا

زہر اس کا یہ پڑا او سکو کہ نیلا ہو گیا

ماہ کال جون مہرہ بقیہ آدھا گیا :

ساغر یا قوت پر گویا کہ مینا ہو گیا :

خیم کی مانند خیم یا نون کا چالا ہو گیا

ہے یہ خشت بھی بابائے مودی کہ بجو لطف

ہر قدم پر نیش کر دہم مار محسوس ہو گیا

دیگر

مرا و حال بنو آتاپ کی فرقت میں

یوں ہی تھا

جنگلِ شکوہ سنیں تم سے مری قسمت میں

یوں ہی تھا

عجب اشتیاق پر آگے اگر نازان :

میں ہونے دو کہ خفقت

کہ انکا ڈنگ ہے بھی خفقت

میں یوں ہی تھا

تو بوسہ منہ سے بیکہ پیرزون میں ہم

ابھی کیا ہے

جہن فاموش یا نہ لازم اس صحبت

میں یوں ہی تھا

ادرائی خاک پختہ قویہ ملی خون کو

کیا طاقت

کہ وہ تو گیارہ واس دادی دشت میں یوں ہی تھا

نہ پر اعرض غیروں کی ہوا اس طرح کیا باعث

گزارش کرتا بندہ بھی تو دیوان خدمت میں یوں ہی تھا

تم اچھے وقت آپہنچے وگرنہ ہم تو مر جاتے

ارادہ ہو چکا اپنا عزم فرقت میں یوں ہی تھا

دل بیمار جب پہنچے کہا تھا کر علاج اپنا

کہ آیا فرق کچھ تیرے ابھی طاقت میں یوں ہی تھا

نہ بھی جائے گریز اسے دل اگر شکو محبت میں

تو آیا تو ارے دیوانہ اس آفت میں یوں ہی تھا

دکھا کر غیر کو صورت مجھے کیوں رشک سے مارا

کہ میں تو مرادیدار کی حسرت میں یوں ہی تھا

طُف صبرم دیکھتے ہو جس طرح آئینہ کو حیران

کل اذکو دکھ کر میں بھی رما حیرت میں یوں ہی تھا

عزلیات و دیگر طعیر

جام و صبوغہ سے نہ بہراک اسمیں کا اک اسمیں کا

قطرہ چکھا دے ساقی پر اک اسمیں کا اک اسمیں کا

جیسے چشم میں آنسو میں کب ہوتے صدف میں بسی ہیں

دیکھو چشم خور گہراک اسمیں کا اک اسمیں کا

باغ جہان میں جو میں دو نو نخل جفا و نخل کرم

نام نیک و بد ہے شرک اسمیں کا اک اسمیں کا

پایا جو سپارہ قرآن پہنچے دل سے پارہ کو

آیا ورق جب پیش نظر اک اسمیں کا اک اسمیں کا

حال دل احوال جگر کیا آہ تباہ دین اپنا ہسم

پہچین کر اک اسمیں کا اک اسمیں کا
آتش دل کو بجھنے نہ دے غم کمر ناز
دیکھتے ہیں اک اسمیں کا اک اسمیں کا
کئی غزل پر اپنا چہ نازان اک اسمیں کا
نئی غزل کے ہونے

شعنا دے اوسکو ظفر اک اسمیں کا
اک اسمیں کا
روقیہ بابائے موحدا
غزل
کیا ہم سے کیا نباہ کیا خوب
سدا زین اذکو واہ کیا خوب
آئے نہ قرآن پورہ خوب
ما جمع و کھائی راہ کیا خوب

۱۰۸

سید احمد علی بن محمد علی
بن احمد علی بن محمد علی

[illegible]

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

۱۵
 ۱۶

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

وہ

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

چندین مرتبہ اس کتاب کو پڑھو

سید سید میرزا علی محمد بن سید محمد

سہ ماہیہ - اکتوبر ۱۹۵۷ء - ۱۵۷

لَوْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّ هَذِهِ هِيَ الْحَقِيقَةُ لَكُنَّا نَعْلَمُ أَنَّ هَذِهِ هِيَ الْحَقِيقَةُ

اسی لئے کہ یہ ایک عظیم الشان کام ہے

سازگار و یکپارچه است.

سید محمد علی شجاعی

یہ فریضہ شریعت میں نہایت عزیز ہے

سید احمد علی خاں

[illegible]

در بیان این امر که در این کتاب مذکور است

۱۰۲ - کتب و نسخ خطی در دسترس

اسی طرح اچھے نمونہ کی پیروی کرنا چاہیے۔

مذہبہ مذہبہ کیونکہ جیسا کہ تمہاری کتاب میں

رہیں اس لئے کہ یہ عجز اور سستی تھی،

مستوفی

اسی سے کہتے ہیں کہ نبی محمدؐ

ایہذا ہے کہ ان کے لئے ہے جو کہ

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

عمر، اور بے لطفی و کینه و بغض سے

۲۲
 این کتاب در کتابخانه
 مجلس شورای اسلامی
 تهران ثبت شده است
 شماره ثبت ۱۳۵۷
 تاریخ ثبت ۱۳۵۷
 این کتاب در کتابخانه
 مجلس شورای اسلامی
 تهران ثبت شده است
 شماره ثبت ۱۳۵۷
 تاریخ ثبت ۱۳۵۷

۳۱۱۱

۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴۷۶
 ۴۷۷
 ۴۷۸
 ۴۷۹
 ۴۸۰
 ۴۸۱
 ۴۸۲
 ۴۸۳
 ۴۸۴
 ۴۸۵
 ۴۸۶
 ۴۸۷
 ۴۸۸
 ۴۸۹
 ۴۹۰
 ۴۹۱
 ۴۹۲

[illegible]

<p> ۱۹۹۹ عید بنیاد بنیاد بنیاد بنیاد ۱۹۹۸ عید بنیاد بنیاد بنیاد بنیاد ۱۹۹۷ عید بنیاد بنیاد بنیاد بنیاد ۱۹۹۶ عید بنیاد بنیاد بنیاد بنیاد ۱۹۹۵ عید بنیاد بنیاد بنیاد بنیاد </p>	<p> ۱۹۹۹ عید بنیاد بنیاد بنیاد بنیاد ۱۹۹۸ عید بنیاد بنیاد بنیاد بنیاد ۱۹۹۷ عید بنیاد بنیاد بنیاد بنیاد ۱۹۹۶ عید بنیاد بنیاد بنیاد بنیاد ۱۹۹۵ عید بنیاد بنیاد بنیاد بنیاد </p>
---	---

[illegible]

انجو پرستید در ستر: حق و حقیقت پرستید

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

سید محمد سعید احمد صاحب

ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਾਹਿਬ

یہ سہ ماہی فیروز پورہ میں پیدا ہوئی

[illegible]

وہی ہے جس نے ان کو پیدا کیا اور ان کو پھر سے

१७७७

استاذ محترم

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

الحمد لله الذي جعلنا من عباده

کتابخانه عمومی

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

۹۹ = ۱۰۰ - ۱

کے چاروں طرف سے گھیرے ہوئے ہیں

بسم الله الرحمن الرحيم

کتابخانه جامعہ اسلامیہ دارالافتاء دارالحدیث دارالعلوم دیوبند

[illegible]

آذربایجان

تبریز

مشهد

اصفهان

تهران

کابل

پاکستان

بنگلہ دیش

میانمار

ویتنام

لاوس

کمبوڈیا

مالزیہ

سنگاپور

اندونیشیا

پاپوا نیو گنی

فیلیپائنز

برونائی

ملائیشیا

تیمور لیسٹ

آسٹریلیا

نیوزی لینڈ

نیوزی لینڈ

آسٹریلیا

آسٹریلیا

نیوزی لینڈ

نیوزی لینڈ

آسٹریلیا

آسٹریلیا

نیوزی لینڈ

نیوزی لینڈ

آسٹریلیا

آسٹریلیا

نیوزی لینڈ

پاکستان

بنگلہ دیش

میانمار

ویتنام

کمبوڈیا

لاوس

مالزیہ

سنگاپور

اندونیشیا

Handwritten text in a box, likely a library or collection stamp, containing the words "کتابخانه" (Library) and "مخطوطات" (Manuscripts).

۱۰۰
 دین کی خدمت میں
 جو کچھ ہے سب
 دین کی خدمت میں
 جو کچھ ہے سب
 دین کی خدمت میں
 جو کچھ ہے سب

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
تهران

جنگل و جنگل

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين

مکتبہ اسلامیہ

چند روز بعد، در روز شنبه، در وقت صبح

بسم الله الرحمن الرحيم

۵۰۔ یہ ہے کہ جو کچھ کہیں اور لکھا ہے اس سے اس میں

११७। कलकत्ता विश्वविद्यालय

راکتیستہ سید احمد علی شاہ صاحب

میں نے یہ سب اپنے آپ سے کر لیا

۱- در این کتاب

جنتی تیرہ راکتہ کی ایک چارہ چارہ چارہ

چراست این جهت که از دست ترینه

جہاں کہیں پہنچے وہاں ہی رہیں گے

۱۰۰ - چھوٹے بچے کے لئے

چندین بار در این کتاب، و نیز در

مکر، آقا، کدو، گوجه، خیار، شنبلیله، سبزی

حسبہ حقہ سید علی محمد علی شہید

مجموعه کتب خطی و چاپی در دسترس است

6

[illegible]

سید الشہداء، سید المرسلین، سیدنا محمد، سیدنا عیسیٰ، سیدنا عیسیٰ، سیدنا عیسیٰ

[illegible]

منه، متبرک کی پیمبر ہستی در حق سروریک

سید، چہرہ، اور، پنج لہر، جہت، جہت، لہر،

وَأَمَّا الْفِتْيَةُ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسَّتْ بِكُنْفَرِهِ فَبَاغَتْ بِهٖ قَوْمَهَا وَبُعَذُّنَهَا

حکیم، چنانچه که، شیخ المصنف، چنانچه که

[illegible][illegible]

بنی مومنان و بنی نیکوکاران و بنی پاکان و بنی
بنی مومنان و بنی نیکوکاران و بنی پاکان و بنی

[illegible][illegible][illegible]

به این ترتیب که در هر یک از این
 به این ترتیب که در هر یک از این
 به این ترتیب که در هر یک از این
 به این ترتیب که در هر یک از این

اے میرے عزیز! میرے عزیز! میرے عزیز!
 میرے عزیز! میرے عزیز! میرے عزیز!
 میرے عزیز! میرے عزیز! میرے عزیز!
 میرے عزیز! میرے عزیز! میرے عزیز!

[illegible]

۱۶۴۰

چند روز بعد از آنکه من از کربلا رفتم
چند روز بعد از آنکه من از کربلا رفتم

چشمه که در آن غرض است از این چشمه
چشمه که در آن غرض است از این چشمه
چشمه که در آن غرض است از این چشمه
چشمه که در آن غرض است از این چشمه
چشمه که در آن غرض است از این چشمه
چشمه که در آن غرض است از این چشمه

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

وہابی جو کہ میری طرف سے ہے

[illegible][illegible]

۱۰۲

پیشہ و علم کا یہ عقیدہ لفظ ہے
برائے ترستیہ سیدہ

[illegible]

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473
--	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

تبریکات - ایام و مناسبت

vd

1971

مجلس شورای اسلامی

وہی ہے جس نے

الحمد لله الذي جعل في كل شيء حكمة

۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰

[illegible]

۱۶۰

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

تو ہے ایمہہ ان کے راہیہ ہے بہ چہر

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
 اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ
 وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ

[illegible]

یونکہ اگر تہہ نہ ہو، ایسا بند کچرا ہوتا ہے

سید محمد علی حسینی

یو شته ای که در جگه اندیشه و در کینه
یو شته ای که در آینه و در کینه

وہی ہے جو کہتے ہیں کہ یہ ایک نیا
نوع ہے جس کا نام ہے

[illegible]

花

مجلس اول، و این مجلس در روز شنبه ۱۳۰۲
در محل اجتماع شد و در این مجلس

مقدم، انچه که در این کتاب است،
در این کتاب است، و در این کتاب است.

سید محمد علی بن ابی طالب علیه السلام

مقام اول و ثانی
و در این مقام

مکتبہ اہل بیت ہے۔ ایچ کے ایس کے بی بی
مکتبہ اہل بیت ہے۔ بی بی کے بی بی

[illegible]

مجلس اول، فی تاریخ ۱۳۰۲ هجری قمری
مجلس دوم، فی تاریخ ۱۳۰۳ هجری قمری

५

مکتبہ خیریت، خیریت، خیریت

کتابخانه عمومی مسجد جامع کربلا

لکھنؤ دہلی و غیرہ جگہ
میں اپنے پیسے خرچ کر کے
میں نے اپنی زندگی بھر کی
حیاتیات کو یاد کیا ہے۔
وہ اس وقت تک ہے کہ
مجھے یاد ہے۔

[illegible]

端

بسم الله الرحمن الرحيم

١٠

فصل در بیان سبب و اثر

AN

بسم الله الرحمن الرحيم

۹۷۳

۱۰۷

مجلس شورای اسلامی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱

[illegible]

165966

منہدی کی عمر آٹھ سے نو برس ہوئی
 منہدی کی عمر آٹھ سے نو برس ہوئی
 منہدی کی عمر آٹھ سے نو برس ہوئی

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

Handwritten text in Persian script, likely a manuscript or ledger entry.

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible]

--	--

[illegible]

شیخ محمد رفیع الدین

مجلس شریعتی، اشرفیہ اسلامیہ

سفر بہ ہندوستان اور برصغیر

တို့ကို အကျဉ်းချုပ် ခြုံငုံ ဆွဲချက်

سفرنامه حیدرآباد و سرحد ہندوستان

۱۰۴

مجلس ششمین در روز شنبه ۱۳۰۴

۱۱۸۰

مستخرج من نسخة بخط اليد

۱۰۹۹

سفرنامه حضرت امام رضا علیه السلام

مکتبہ خیرین پشاور، سرحد، پاکستان

سنگ خندان، دانه، دانه، دانه، دانه

عمر حسن - قبا، قریب مسجد خلیفہ

سبحان من لا یغنی عنہ شیء

سہیل صاحب - اچھے اور کڑے الفاظ

سنگ خسته در میان درختان

۱۰۹ - اچھ : مہتر، پتھر، چٹ

गणेशाय नमः

سنگ خسته به آید و به نیکو باد

برمذیہ

مجلس

پنج

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعل القرآن
مكتوباً

۱۳۳۳

۱۰۰

میں نے اپنے

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

[illegible]

سیرت شریفہ میں ہے کہ جس نے سیرت نبویہ ص ۱۲۰

[illegible]

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

[illegible][illegible]

۷۷
 این کتاب در سال ۱۲۸۴ هجری قمری
 در شهر تهران در روز ۱۵
 در ماه ۱۲
 در سال ۱۲۸۴
 در روز ۱۵
 در ماه ۱۲
 در سال ۱۲۸۴

[illegible][illegible]

سید بنی برادران و از او به جفا
 سید بنی برادران و از او به جفا
 سید بنی برادران و از او به جفا

[illegible]

کتابخانه عمومی مسجد جامع اصفهان

خود بخود می بیند که در این عالم

۱۰۸

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

وَلَا يَجِبُ عَلَيْهِ أَنْ يَكُونَ فِيهِ شَيْءٌ مِنْ ذَلِكَ

کدام خبر میخواهید، لطفاً مشخص کنید.

کتابخانه آیت الله العظمیٰ الخوئی

کدام پسند میجوید، کدام را بپوشید، کسرت

জাতি	
------	--

۵۰ خیر و برادر

هزینه خرید

خبر وادعای خود را در محبت و

۵۰ بنده و مرشد و کاتب و خدمت

بسم الله الرحمن الرحيم

۵۔ سب سے پہلے جتنی باتیں کرنا ہوتی ہیں

خبر ۱۹۰۲ء کی خبریں

خبر وقت، سپید و آفتاب

۵۰ خبر و ۶۰ کتب و ۱۰۰ کتب

که بنده را به چنانچه میسر آید

۱-۲-۳

منه وراجت و تراجت و تراجت

و نیز در این کتاب است که

تیرہ سو چوبیس	تیرہ سو
---------------	---------

شعبه کتب خطی

عبدالحق بن محمد بن علی بن سید

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

پروہ بہ بڑا جتہ ہے، عکرمینہ کستہ

تبدیل الترتیب

سید احمد علی حسینی
مدرسہ اسلامیہ

کتابخانه عمومی مسجد اعظم کربلا

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا

۱۵

مجلس ۱۰۰

بسم الله الرحمن الرحيم

۱۰۰۰
 ۱۰۰۰

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰

و انچه در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است

١٠٠
 ١٠١
 ١٠٢
 ١٠٣
 ١٠٤
 ١٠٥
 ١٠٦
 ١٠٧
 ١٠٨
 ١٠٩
 ١١٠

[illegible]

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

چند روز بعد از این که

چند نشانی که در این کتاب است

مجلس ۱۰۰۰

منہ پر تیرا ہونے لگا اور شکر خدا کہ تیرے

چراغی که در میان ما روشن است

مکرمہ مستحقہ، جاہ، حیات و کرامت

حکومتی و غیر حکومتی

سے یہی سچا نقشہ کرنا ہے اور یہ سچا ہے۔

جس کے لئے، خوشی ہے، دعا ہے۔

[illegible]

چراغی، بنور دل و جان

[illegible]

چتر اتھو، یہ لٹچو، اے کہہ دالکھ چم

۱۰۰

حکومت ہندوستان کے زیرِ نگرانی

میرزا حسن علی خان سید بن سید محمد علی خان

چراغی که از جبهه یوسفی می‌تابد ۱۰

سید الشہداء علیہ السلام علیہ السلام علیہ السلام

حکومت کی جانب سے دیئے گئے

چند روز بعد که در آن روز

چراغِ حق، کو سوزِ جگر و دل

۱۰۰

دعای اول در حق تعالی

۱۰

Handwritten Persian text, likely a manuscript page, featuring dense script and a large diagonal watermark or seal.

[illegible]

ایستاد محترم و بزرگوار

۱۰۰

تاریخ مسیحی ۱۵۵۰ء

وہی ہے جو کہ

مجلسه اول

۱۰۰ - از خبر بهیچ خبر

وہی ہے جس نے ان کو پیدا کیا ہے جس نے ان کو دیکھا ہے جس نے ان کو سنا ہے جس نے ان کو چھوا ہے جس نے ان کو چمکا ہے جس نے ان کو چکھا ہے جس نے ان کو چکھا ہے جس نے ان کو چکھا ہے

[illegible]

پیشانی پر لکھا ہے: "میرزا محمد علی شاہ"۔

مسجد جامع کهنه

چند روز کے لئے میری خدمت میں آئے،

‘ہفت روزہ شریعتیہ’

7

سخن و محبت و خیر و برادر و برادر

[illegible]

سید محمد تقی میرزا

در ذیل عبارت می آید:

(Signature)

2021-2022-23

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

کرمی کرمی تر یچو چو چو چو چو چو

[illegible]

چند روزی که در استراحت و تفریح بود،

کتابخانه خاندان محرابی و میرزا محمد

کے لئے تہہ نہایت تہہ پر ہر ایک کے لئے

وہاں سے جہانگیر نے سب سے پہلے امرتسر کا رخ کیا۔

[illegible]

منہ سے نہ کہیں کہ میں نے یہ سب کیا ہے

۱) خورشید و ماه در آسمان را

۱۱

بسم الله الرحمن الرحیم

چند روز بعد منتهی به بیرون رفتن از کتبه

[illegible]

۱- تیرتہ روزہ : ۲

الحمد لله
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله

٢٢٢

وہی ہے جو کہ ان کے لئے ہے

سید محمد بن ابی بکر بن محمد بن علی

مکتبہ اسلامیہ لاہور

چند روز دیگر است که در این شهر

[illegible]

وَقَدْ كُنَّا مِنْ أَشْقَى الْبَشَرِ

အံ့သြသောအခါ

وَلَا تَقْرَأُ فِيهِ بِالْهَيْكَلِ الْوَسْطَىٰ

وہی ہے جس نے ان کو پیدا کیا اور ان کو پالیا اور ان کو مرانا ہے۔

بسم الله الرحمن الرحيم

مستقیم و راستی

تہذیب و تمدن و جہت و کجی و غیرہ

لے پے دے اور کرنا اور دے دے یہ ہوتا

سید احمد علی خاں

مکتبہ اسلامی، لاہور، پاکستان

اندر این وقت که در کتب و کتب و کتب

۱۱

1111
1111
1111

1000

20

۱۳۰۰

مکتبہ اسلامیہ

پیشہ ورانہ شہداء اور نوجوان

مفتی محمد تقی عثمانی صاحب مدظلہ العالی

[illegible]

[illegible]

در نزد شیعه می باشد پس در این باب

مقدمہ: قلمیہ: تیسرا: ۱۰۰

93/1/10

در حدیثی است که در آن آمده است که

البريد، في ١٢ من شهر ربيع الثاني ١٣٤٠ هـ

5

১৯৩৬-৩৭

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

وہابیہ کی تفسیر

1947

မြို့ကြီးစွန်းစွန်းကပ်ရာ

१०

Handwritten signature

۱۰۰

وہی ہے جس نے ان کو پتہ دیا کہ ان کے پاس کیا ہے

منه في سنة ١٢٠٠

بسم الله الرحمن الرحيم

سید بن ابی طالب (ع)

اولیاد و اولاد

۶۴

1

وہ کہتا ہے کہ یہ ایک نیا دور ہے جس میں

۱۰۰

مجلسه اول

$\frac{1}{2} \rightarrow \frac{1}{4}$

Handwritten text in Urdu script, likely a continuation of the letter or a separate note, written on a piece of paper pasted into the notebook.

چند روز تہ؟ مستر برتھوٹ برتھوٹ جان

[illegible][illegible]

جہاں جہاں ہے وہاں ہے
میں نے بھی وہاں ہے

[illegible]

בְּיָמֵינוּ ב' א"ח תרנ"א

چند روز بعد از آنکه از آنجا بازگشتیم،

وہی ہے جس نے ان کو پیدا کیا اور ان کو پالیا اور ان کو مرانا ہے

[illegible]

الحمد لله الذي هدانا لهذا

ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ

مجلسه اول در تاریخ ۱۳۰۲/۱۰/۱۵

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ۛ ہتہ، نہاں کپلہ، اء ۛ پتہ پر

وہی ہے جس نے ان کو پیدا کیا اور ان کو پالیا اور ان کو مرانا ہے۔

چند روز بعد از آنکه منتهی به کعبه رسید

بسم الله الرحمن الرحيم

میں نے اس کی تائید کی ہے۔ "اے خدا، اے خدا"

خستہ ہر جہ اس جہ تہ کہو

سرچشمہ ترجمہ مشہور کتب شرق و غرب

ہم کہہ رہے تھے کہ جبکہ انہیں شہر پہنچا

بسم الله الرحمن الرحيم

کے بھائی کے ساتھ رہا کرتا تھا۔

ہے شہر کی سرحدیں، مگر یہ ہے

در این کتاب همه چیز گفته شده است

جانب دیگر

જાહેર સંસ્થાઓ

১৯৩৬
 ১৯৩৭
 ১৯৩৮

جہاں تک کہ یہ ہے

15

၂၀၁၁ ခုနှစ်

کتابخانه عمومی مسجد جامع کاشان

مجلس العلماء

۱۰۰

46

۱- اکثریہ، انہو، حق پر کیستہ
 ۲- اکثریہ، انہو، حق پر کیستہ
 ۳- اکثریہ، انہو، حق پر کیستہ
 ۴- اکثریہ، انہو، حق پر کیستہ
 ۵- اکثریہ، انہو، حق پر کیستہ

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله
الطاهرين الطيبين الطاهرين
الطيبين الطاهرين الطاهرين

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

۱۰۸

چند روز پیش از این که در این شهر بود

غیر متعلقہ امور سے لکھنا

جہانگیر شاہ نے اس کے ساتھ ساتھ ایک اور خط بھی لکھا تھا۔

بسم الله الرحمن الرحيم

حکومت پاکستان - اسلام آباد - پاکستان

الحمد لله رب العالمين

۱۰۰

۱۹۱۹ء

[illegible][illegible]

چرا چیزی را به کسی نگویم؟

سید بن ابی طالب

درختی، دریا، دریا، دریا، دریا

در کتب معتبره و معتبره

۱۹۳۵-۱۹۳۶

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

۱۳۴۳
 ۱۳۴۴
 ۱۳۴۵
 ۱۳۴۶
 ۱۳۴۷
 ۱۳۴۸
 ۱۳۴۹
 ۱۳۵۰
 ۱۳۵۱
 ۱۳۵۲
 ۱۳۵۳
 ۱۳۵۴
 ۱۳۵۵
 ۱۳۵۶
 ۱۳۵۷
 ۱۳۵۸
 ۱۳۵۹
 ۱۳۶۰
 ۱۳۶۱
 ۱۳۶۲
 ۱۳۶۳
 ۱۳۶۴
 ۱۳۶۵
 ۱۳۶۶
 ۱۳۶۷
 ۱۳۶۸
 ۱۳۶۹
 ۱۳۷۰
 ۱۳۷۱
 ۱۳۷۲
 ۱۳۷۳
 ۱۳۷۴
 ۱۳۷۵
 ۱۳۷۶
 ۱۳۷۷
 ۱۳۷۸
 ۱۳۷۹
 ۱۳۸۰
 ۱۳۸۱
 ۱۳۸۲
 ۱۳۸۳
 ۱۳۸۴
 ۱۳۸۵
 ۱۳۸۶
 ۱۳۸۷
 ۱۳۸۸
 ۱۳۸۹
 ۱۳۹۰
 ۱۳۹۱
 ۱۳۹۲
 ۱۳۹۳
 ۱۳۹۴
 ۱۳۹۵
 ۱۳۹۶
 ۱۳۹۷
 ۱۳۹۸
 ۱۳۹۹
 ۱۴۰۰
 ۱۴۰۱
 ۱۴۰۲
 ۱۴۰۳
 ۱۴۰۴
 ۱۴۰۵
 ۱۴۰۶
 ۱۴۰۷
 ۱۴۰۸
 ۱۴۰۹
 ۱۴۱۰
 ۱۴۱۱
 ۱۴۱۲
 ۱۴۱۳
 ۱۴۱۴
 ۱۴۱۵
 ۱۴۱۶
 ۱۴۱۷
 ۱۴۱۸
 ۱۴۱۹
 ۱۴۲۰
 ۱۴۲۱
 ۱۴۲۲
 ۱۴۲۳
 ۱۴۲۴
 ۱۴۲۵
 ۱۴۲۶
 ۱۴۲۷
 ۱۴۲۸
 ۱۴۲۹
 ۱۴۳۰
 ۱۴۳۱
 ۱۴۳۲
 ۱۴۳۳
 ۱۴۳۴
 ۱۴۳۵
 ۱۴۳۶
 ۱۴۳۷
 ۱۴۳۸
 ۱۴۳۹
 ۱۴۴۰
 ۱۴۴۱
 ۱۴۴۲
 ۱۴۴۳
 ۱۴۴۴
 ۱۴۴۵
 ۱۴۴۶
 ۱۴۴۷
 ۱۴۴۸
 ۱۴۴۹
 ۱۴۵۰
 ۱۴۵۱
 ۱۴۵۲
 ۱۴۵۳
 ۱۴۵۴
 ۱۴۵۵
 ۱۴۵۶
 ۱۴۵۷
 ۱۴۵۸
 ۱۴۵۹
 ۱۴۶۰
 ۱۴۶۱
 ۱۴۶۲
 ۱۴۶۳
 ۱۴۶۴
 ۱۴۶۵
 ۱۴۶۶
 ۱۴۶۷
 ۱۴۶۸
 ۱۴۶۹
 ۱۴۷۰
 ۱۴۷۱
 ۱۴۷۲
 ۱۴۷۳
 ۱۴۷۴
 ۱۴۷۵
 ۱۴۷۶
 ۱۴۷۷
 ۱۴۷۸
 ۱۴۷۹
 ۱۴۸۰
 ۱۴۸۱
 ۱۴۸۲
 ۱۴۸۳
 ۱۴۸۴
 ۱۴۸۵
 ۱۴۸۶
 ۱۴۸۷
 ۱۴۸۸
 ۱۴۸۹
 ۱۴۹۰
 ۱۴۹۱
 ۱۴۹۲
 ۱۴۹۳
 ۱۴۹۴
 ۱۴۹۵
 ۱۴۹۶
 ۱۴۹۷
 ۱۴۹۸
 ۱۴۹۹
 ۱۵۰۰
 ۱۵۰۱
 ۱۵۰۲
 ۱۵۰۳
 ۱۵۰۴
 ۱۵۰۵
 ۱۵۰۶
 ۱۵۰۷
 ۱۵۰۸
 ۱۵۰۹
 ۱۵۱۰
 ۱۵۱۱
 ۱۵۱۲
 ۱۵۱۳
 ۱۵۱۴
 ۱۵۱۵
 ۱۵۱۶
 ۱۵۱۷
 ۱۵۱۸
 ۱۵۱۹
 ۱۵۲۰
 ۱۵۲۱
 ۱۵۲۲
 ۱۵۲۳
 ۱۵۲۴
 ۱۵۲۵
 ۱۵۲۶
 ۱۵۲۷
 ۱۵۲۸
 ۱۵۲۹
 ۱۵۳۰
 ۱۵۳۱
 ۱۵۳۲
 ۱۵۳۳
 ۱۵۳۴
 ۱۵۳۵
 ۱۵۳۶
 ۱۵۳۷
 ۱۵۳۸
 ۱۵۳۹
 ۱۵۴۰
 ۱۵۴۱
 ۱۵۴۲
 ۱۵۴۳
 ۱۵۴۴
 ۱۵۴۵
 ۱۵۴۶
 ۱۵۴۷
 ۱۵۴۸
 ۱۵۴۹
 ۱۵۵۰
 ۱۵۵۱
 ۱۵۵۲
 ۱۵۵۳
 ۱۵۵۴
 ۱۵۵۵
 ۱۵۵۶
 ۱۵۵۷
 ۱۵۵۸
 ۱۵۵۹
 ۱۵۶۰
 ۱۵۶۱
 ۱۵۶۲
 ۱۵۶۳
 ۱۵۶۴
 ۱۵۶۵
 ۱۵۶۶
 ۱۵۶۷
 ۱۵۶۸
 ۱۵۶۹
 ۱۵۷۰
 ۱۵۷۱
 ۱۵۷۲
 ۱۵۷۳
 ۱۵۷۴
 ۱۵۷۵
 ۱۵۷۶
 ۱۵۷۷
 ۱۵۷۸
 ۱۵۷۹
 ۱۵۸۰
 ۱۵۸۱
 ۱۵۸۲
 ۱۵۸۳
 ۱۵۸۴
 ۱۵۸۵
 ۱۵۸۶
 ۱۵۸۷
 ۱۵۸۸
 ۱۵۸۹
 ۱۵۹۰
 ۱۵۹۱
 ۱۵۹۲
 ۱۵۹۳
 ۱۵۹۴
 ۱۵۹۵
 ۱۵۹۶
 ۱۵۹۷
 ۱۵۹۸
 ۱۵۹۹
 ۱۶۰۰
 ۱۶۰۱
 ۱۶۰۲
 ۱۶۰۳
 ۱۶۰۴
 ۱۶۰۵
 ۱۶۰۶
 ۱۶۰۷
 ۱۶۰۸
 ۱۶۰۹
 ۱۶۱۰
 ۱۶۱۱
 ۱۶۱۲
 ۱۶۱۳
 ۱۶۱۴
 ۱۶۱۵
 ۱۶۱۶
 ۱۶۱۷
 ۱۶۱۸
 ۱۶۱۹
 ۱۶۲۰
 ۱۶۲۱
 ۱۶۲۲
 ۱۶۲۳
 ۱۶۲۴
 ۱۶۲۵
 ۱۶۲۶
 ۱۶۲۷
 ۱۶۲۸
 ۱۶۲۹
 ۱۶۳۰
 ۱۶۳۱
 ۱۶۳۲
 ۱۶۳۳
 ۱۶۳۴
 ۱۶۳۵
 ۱۶۳۶
 ۱۶۳۷
 ۱۶۳۸
 ۱۶۳۹
 ۱۶۴۰
 ۱۶۴۱
 ۱۶۴۲
 ۱۶۴۳
 ۱۶۴۴
 ۱۶۴۵
 ۱۶۴۶
 ۱۶۴۷
 ۱۶۴۸
 ۱۶۴۹
 ۱۶۵۰
 ۱۶۵۱
 ۱۶۵۲
 ۱۶۵۳
 ۱۶۵۴
 ۱۶۵۵
 ۱۶۵۶
 ۱۶۵۷

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰

Handwritten text in Devanagari script, likely bleed-through from the reverse side of the page.

